

Maskemin ardında gizlenen bu aşkı yalnızca sen görebilirsin...

Paris Opera Binası'nın mahzeninde, yüzü tanınmayacak derecede ürkütücü olduğu için insanlara görünmeden bir hayalet gibi yaşayan müzik dehası Opera Hayaleti, korodaki Christine'e gizlice müzik dersleri vererek onun ünlü bir soprano olmasını sağlar ve zaman geçtikçe ona büyük bir sevgiyle bağlanır. Fakat ona sahip olmak isteyen tek erkek kendisi değildir.

Bu gizemli Hayalet'in genç kıza duyduğu tutkulu aşk bir süre sonra kendisini içten içe yakan bir kıskançlığa ve takıntıya dönüşmeye başladığında ise, Christine'i tehlikeli ve karanlık bir sonun başlangıcına adım adım yaklaştırır.

Gaston Leroux'un klasikler arasında yerini almış, beyaz perdeye ve pek çok müzikale de uyarlanan ölümsüz eseri **Operadaki Hayalet**, tutkunun sıradan bir trajediye dönüşümünün hikâyesi...

WORLD ROMANCE CLASSICS kapsamındaki eserler:

JANE EYRE	Charlotte Brontë	- Yayımlandı
AŞK VE GURUR	Jane Austen	- Yayımlandı
UĞULTULU TEPELER	Emily Brontë	- Yayımlandı
KAMELYALI KADIN	Alexandre Dumas	- Yayımlandı
ANNA KARENİNA	Lev Tolstoy	- Yayımlandı
TESS	Thomas Hardy	- Yayımlandı
LADY CHATTERLEY'İN ÂŞIĞI	D. H. Lawrence	- Yayımlandı
MASUMİYET ÇAĞI	Edith Wharton	- Yayımlandı
OPERADAKİ HAYALET	Gaston Leroux	- Yayımlandı
MADAM BOVARY	Gustave Flaubert	
YÜZBAŞININ KIZI	Aleksandr Puşkin	
VADİDEKİ ZAMBAK	Honoré de Balzac	
LORNA DOONE	R. D. Blackmore	
SICİLYA'DA BİR AŞK HİKÂYESİ	Ann Radcliffe	
KIZIL DAMGA	Nathaniel Hawthorne	

f facebook.com/martiyayinlari
w w w . m a r t i . c o m / M A R T I _ Y A Y I N L A R I

WORLD ROMANCE CLASSICS

GASTON LEROUX

İTKULU BİR AŞK SIRA DIŞI BİR TRAJEDİYE DÖNÜŞÜRSE...

OPERADAKİ HAYALET

Çeviren: İlke Afacan

MARTI

TAM METİN
ÇAĞDAŞ
ÇEVİRİ

okuyan, ölümsüz eserlerdir.
Konularını insanlardan aldıkları
için, insan durdukça klasikler de
zamana meydan okumaya devam
edecektir. Anlatılan hikâyeler
başka zamanlarda, başka
dünyalarda yaşansa da;
savaşlardan, toplumsal
hareketlerden, hayat
mücadelelerinden bahsetse de;
hepsinin merkezinde insan ve
onun duyguları yer almaktadır.

Klasiklerde insani duygular,
tüm yönleriyle resmedilir.
Yaşam ile ölüm, nefret ile tutku,
neşe ile keder... ve tabii ki,
olmazsa olmaz aşk. Hiçbir edebi
eser aşksız olamayacağı gibi,
klasikler de aşksız düşünülemez.
İnsan ruhunun en canlı rengi olan
aşk, klasiklerle efsaneleşip
ölümsüzleşir.

MARTI YAYINLARI olarak
**WORLD ROMANCE
CLASSICS** adı altında,
klasiklerin uçsuz bucaksız
dünyasına bir de aşkla bakahım
istedik. Zaman içinde klasikleşip
bütün dünyaya mal olmuş bu
engin külliyatı tararken insan
ruhunun en derinlerindeki
ölümsüz aşkı arayan eserleri
seçmeye çalıştık. Her zaman
genç ve taze olan bu eserleri,
onlara yakışır bir şekilde, yeni
ve çağdaş bir dille, kısaltıp
sadeleştirmeden tam metinle ve
özenli, estetik tasarımlarla
sizlerin beğenisine sunuyoruz.

WORLD ROMANCE CLASSICS

TUTKULU BİR AŞK SIRA DIŞI BİR TRAJEDİYE DÖNÜŞÜRSE...

GASTON LEROUX
OPERADAKİ HAYALET

GASTON LEROUX

TUTKULU BİR AŞK SIRA DIŞI BİR TRAJEDİYE DÖNÜŞÜRSE...

OPERADAKİ HAYALET

Çeviren: İlke Afacan

Operadaki Hayalet

Gaston Leroux

1. Baskı: Mayıs 2014
ISBN: 978-605-348-326-7
Yayınevi Sertifika No: 12330

Copyright© GASTON LEROUX

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Martı Yayın Dağ. San. Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Yayınevinden izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Baskı

Baskı: Ecem Basın Yayın Reklamcılık

Hadımköy Yolu Mahallesi San.

1 Bulvarı 169. Sokak No: 3

Büyüçekmece-İSTANBUL

Tel: 0 212 886 20 05.

Matbaa Sertifika No: 16266

MARTI YAYINCILIK

Martı Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mh. Davutpaşa Cd.

Yılanlı Ayazma Sk. No: 8

Zeytinburnu/İstanbul

Tel: 0 212 483 27 37 - 483 43 13

Faks: 0 212 483 27 38

www.martiyayinlari.com

info@martiyayinlari.com

Orijinal Adı : The Phantom of the Opera

Yayın Yönetmeni : Şahin Güç

Çeviren : İlke Afacan

Editör : Gamze Büyükkaya

Sayfa Tasarımı : Elif Yavuz

Redaksiyon : Nagihan Karadağ

Kapak Tasarımı : Yasin Öksüz

WORLD ROMANCE CLASSICS

GASTON LEROUX

TUTKULU BİR AŞK SIRA DIŞI BİR TRAJEDİYE DÖNÜŞÜRSE...

OPERADAKİ HAYALET

Çeviren: İlke Afacan

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

I	YOKSA O BİR HAYALET Mİ?
II	YENİ MARGARITA
III	GİZEMLİ SEBEP
IV	LOCA BEŞ
V	SİHİRLİ KEMAN
VI	LOCA BEŞ'E BİR ZİYARET
VII	<i>FAUST</i> VE SONRASI
VIII	GİZEMLİ AT ARABASI
IX	MASKELİ BALODA
X	O SESİN ADINI UNUT
XI	TRAPLARIN ÜSTÜNDE
XII	APOLLO'NUN LİRİ
XIII	TRAP SEVERİN DÂHİYANE BAŞARISI
XIV	TUHAF BİR ÇENGELLİĞNE DURUMU
XV	CHRISTINE! CHRISTINE!

XVI	MADAM GIRY'NİN İFŞAATI
XVII	TEKRAR ÇENGELLİİĞNE
XVIII	KOMİSER, VİKONT VE ACEM
XIX	VİKONT VE ACEM
XX	OPERA MAHZENLERİNDE
XXI	İLGİNÇ İNİŞ ÇIKIŞLAR
XXII	İŞKENCE ODASINDA
XXIII	İŞKENCE BAŞLIYOR
XXIV	FIÇILAR! FIÇILAR!
XXV	AKREP YA DA ÇEKİRGE: HANGİSİ?
XXVI	HAYALET'İN AŞK HİKÂYESİNİN SONU
	SON SÖZ
EK:	PARİS OPERA BİNASI

ÖNSÖZ

Bu önsöz, bu eşsiz eserin yazarının, Operadaki Hayalet'in gerçekten var olduğu sonucuna nasıl vardığı konusunda okuru bilgilendirmesini içeriyor.

Opera'daki Hayalet gerçekten vardı. Uzun süre inanıldığı gibi, opera sanatçılarının hayallerinin bir ürünü, menajerlerin ortaya attığı bir hurafe ya da genç balerinlerin, onların annelerinin, yer göstericilerin, vestiyer görevlilerinin veya odacıların kolay etkilenen ve mantıksız beyinlerinin uydurması değildi. Evet, kanlı canlı vardı; tam bir hayalet gibi görünse de, aslında sadece hayalet görünümünün altında gizleniyordu.

Ulusal Müzik Akademisi'nin arşivlerini alt üst etmeye başladığımda, "Hayalet"le ilişkilendirilen fenomenlerle Paris sosyetesine gelmiş geçmiş en büyük heyecanı yaşatan, son derece sıra dışı ve fantastik trajedi arasındaki örtüşmeleri görmek beni şaşkına çevirmişti. Kısa süre sonra bu trajedinin, söz konusu fenomenle anlatılmaya başlandığı fikrine vardım. Olayların geçtiği tarih otuz yıl öncesinden daha geriye gitmiyordu. Üstelik, bale fuayesinde karşılaşabileceği-

niz, sözüne güvenilen ve geçmişi dün gibi hatırlayan, son derece saygın beyefendilerden, Christine Daae'nin kaçırılmasına, Vikont* Chagny'nin kayboluşuna, cesedi Opera'nın Scribe Sokağı'na bakan yeraltı bölümündeki gölün kıyısında bulunan ağabeyi Kont Philippe'in ölümüne uzanan gizemli ve dramatik durumları öğrenmek bugün bile pek zor olmayacaktı. Ama bu görgü tanıklarının hiçbirisi bugüne dek, Opera'daki Hayalet figürü ile bu korkunç hikâyenin bağlantılı olduğunu düşündürecek bir neden bulamamışlardı.

Gerçek, zihnimde yavaş yavaş aydınlanıyordu. Her aşamasında, başta insanüstü görünen olaylarla karmaşıklaşan bu araştırmayla aklım iyice karışmıştı. Üstelik birçok kereler, kendimi boş bir fikrin peşinde umutsuzca sürükleyerek helak ettiğim bu görevi neredeyse yarıda bırakma raddesine gelmiştim. Sonunda, önsezilerimin beni aldatmadığını gösteren kanıta ulaştım. Opera'daki Hayalet'in sırf bir gölgeden ibaret olmadığına emin olduğum gün, harcadığım tüm emeklerin de ödülünü almıştım.

O gün, uzun saatlerimi, fazlasıyla kuşkucu olan Moncharmin'in hafif ve önemsiz çalışması *Bir Yöneticinin Hatıratı* üzerine harcamıştım. Moncharmin, Opera'daki çalışma dönemi boyunca, Hayalet'in tavırlarından hiçbir şey anlamamış ve onu her fırsatta alay konusu yapmıştı. Oysa o, Hayalet'in "sihirli zarf"la gerçekleştirdiği gizemli finansal operasyonun kurbanlarından biriydi.

Umutsuzluk içinde kütüphaneden çıktığım sırada, merdiven sahanlığında —sonrasında beni büyük bir mutlulukla

* Batı ülkelerinde baron ile kont arasında bir soyluluk unvanı. (e.n.)

tanıştıracağı, canlı ve iyi görünümlü, ufak tefek bir ihtiyar adamla— ayaküstü sohbet eden, Ulusal Akademi'nin sevgili tiyatro müdürüne rastladım. Tiyatro müdürü, tüm araştırmalarımından haberdardı. Meşhur Chagny davasına bakan sorgu yargıcı Mösyö Faure'un nerede olduğunu nasıl hevesle ve beceriksizce bulmaya çalıştığımı da biliyordu. Bugüne dek Faure'un başına neler geldiğini ya da hayatta olup olmadığını bilen yoktu. Ancak şimdi, on beş yılını geçirdiği Kanada'dan henüz dönmüştü. Paris'e gelir gelmez yaptığı ilk şey, Opera sekreteryasına gelip bedava bilet istemek olmuştı. İşte, o ufak tefek adam Mösyö Faure'un ta kendisiydi.

Akşamın büyük bölümünü birlikte geçirdik. Bana Chagny davasıyla ilgili her şeyi —o zamanlar anladığı kadarıyla— anlattı. Aksini kanıtlayan deliller bulunmadığından, Vikont'un delirdiğine ve ağabeyinin de kazara öldüğüne kanaat getirmek zorunda kalmış. Yine de, bu iki kardeş arasında, Christine Daae'yle bağlantılı korkunç bir trajedinin yaşandığına da kafası yatmıştı. Vikont'un ya da Christine'in başlarına neler geldiğini bilmiyordu. Hayalet'ten bahsettiğinde ise sadece güldü. Opera'nın en esrarengiz köşelerinden birini mesken tutan olağandışı bir varlıkla ilgili gizemli tezahürlerden haberdardı. Zarf hikâyesini de duymuştu ama Chagny davasının sorgu yargıcı olarak, bu konuda dikkate değer hiçbir nokta bulamamış ve kendi kendine ortaya çıkıp Hayalet'le sık sık görüştüğünü söyleyen bir görgü tanığının açıklamalarını dinlemekten daha fazlasını yapmamıştı. Bu tanık, Opera'nın tüm katılımcılarının yakinen tanıdığı ve tüm Paris'te

“Acem” olarak bilinen adamdan başkası değildi. Sorgu yargıcına göre ise o, hayalperestin tekiydi.

Acemin bu hikâyesi hayli ilgimi çekmişti. Eğer hâlâ hayattaysa, bu değerli ve tuhaf tanığı bulmak istiyordum. Şansım dönmeye başlamıştı. Onu olayların yaşandığı zamandan bu yana yaşadığı ve ziyaretimden beş ay sonra hayata gözlelerini yumduğu Rivoli Sokağı’ndaki küçük dairesinde buldum. Başlarda biraz şüpheliydim ama Acem, Hayalet’le ilgili bildiği her şeyi bana çocuksu bir açık yüreklilikle anlatıp Hayalet’in varlığının –Christine Daae’nin bilinmeyen yazışmalarını da içeren– kanıtlarını dilediğim gibi kullanmam için bana verdiğinde, şüphemden eser kalmamıştı. Hayır, Hayalet bir efsaneden ibaret değildi!

Bana bu yazışmaları baştan sona, hayal gücü günahkâr öykülerle beslenen bir adamın uydurduğu söylenmişti. Ama neyse ki, o ünlü mektup tomarının içinden Christine’in bazı yazdıklarını keşfedip çıkarmayı başardım. Karşılaştırma yaptığımda, tüm şüphelerimden arındım. Acemin geçmişini incelediğimde ise, onun adaletin yanıltacak hikâyeler uydurma becerisinden yoksun, dürüst bir adam olduğunu buldum.

Dahası, tüm dokümanlarımı gösterip, çıkardığım tüm sonuçları açıkladığım herkes; yani, bir şekilde Chagny davasına karışmış olan, Chagny ailesinden ya da Chagny’lerin dostu olan, çok daha ciddi kişiler de benimle hemfikirdi. Bu münasebetle, Orgeneral’den aldığım mektuptan birkaç satırı burada paylaşmak istiyorum:

Bayım,

Araştırmamızın sonuçlarını yayımlamanız konusunda sizi ne kadar zorlasam azdır. Muhteşem bir şarkıcı olan Christine Daae'nin kayboluşundan ve Saint-Germain banliyösünün her yanında karalar bağlatan trajediden birkaç hafta önce, bale fuayesinde "Hayalet" hakkında epeyce konuşulduğunu çok iyi hatırlıyorum. Bana göre bu konuşmalar, daha sonra yaşanan ve hepimizi heyecanlandıran sorun nedeniyle son buldu. Şayet bu trajedinin Hayalet üzerinden açıklanması mümkünse –sizi duyduktan sonra, artık bunun mümkün olduğuna inanıyorum–, lütfen Bayım, size tekrar Hayalet'ten bahsetmeniz için yalvarıyorum.

Hayalet başta çok gizemli görünse de, kötü niyetli kişilerin uydurduğu ve birbirlerine ömürleri boyunca tapmış iki kardeşin birbirlerini öldürdüğünü göstermeye çalışan iç karartıcı hikâyeden çok daha kolay açıklanabilir.

*İnanın bana
Saygılarımla*

Son olarak, elimde bir tomar kâğıtla, bir kez daha Hayalet'in krallığını kurduğu o muazzam mülke, o devasa yapıya gittim. Tüm gördüklerim ve algılayabildiklerim, Acemin dokümanlarını eksiksiz bir şekilde doğruluyordu. Ayrıca yaptığım muhteşem bir keşif, çalışmalarımı kati bir şekilde tamamladı. Hatırlanacağı gibi, sonraları, Opera'nın temellerinde yapılan bir kazı sırasında, sanatçının gramofon kayıt-

larının gömülmesinden önce, işçiler bir ceset çıkarmışlardı. Ben de, bu cesedin Opera Hayaleti'ne ait olduğunu bir çırpıda kanıtlayabilecek durumdaydım. Tiyatro müdürünün kendisine bu kanıtı kontrol ettirdim. Belgeler bu cesedin bir Komün kurbanı olduğunu yazsa da, bu artık benim için ilgilenmeye hiç mi hiç değmeyecek bir sorun.

Komün yönetimi sırasında, Opera mahzenlerinde katledilen zavallılar, binanın bu tarafına gömülmemişti. Onların kemikleri, kuşatma sırasında her tür mühimmatın stoklandığı muazzam büyüklükteki mahzen mezardan çok da uzak olmayan bir noktada bulunabilir. Ama ben, Opera Hayaleti'nden kalanları arıyordum. Yukarıda bahsettiğim gibi, talih benzersiz şekilde yüzüme gülmeseydi, onları bulmam asla mümkün olmayacaktı.

Cesede ve onunla yapılması gerekenler konusuna döneceğiz. Ama şimdi, (Christine Daae'nin kayboluşunun ardından yapılan ilk soruşturmalarda görevlendirilen polis komiseri) Mösyö Mifroid'e, merhum sekreter Remy'ye, merhum Tiyatro Müdürü Mösyö Mercier'e, merhum Koro Şefi Mösyö Gabriel'e ve özellikle de bir zamanlar hikâyenin "küçük Meg"i olan (ve bundan hiç utanmayan), Hayalet'in özel locasından sorumlu saygıdeğer Madam Giry'nin en büyük kızı ve takdire şayan bale topluluğumuzun en büyüleyici yıldızı, Castelot-Barbezac Baronesi'ne teşekkür ederek bu önsöze son vermeliyim. Her birinin bana büyük faydaları dokundu. Onlar sayesinde, o saf aşk ve dehşet saatlerini, en ince detayına kadar okurun gözlerinin önüne serebileceğim.

Bu korkunç ve tamamen hakiki hikâyeye başlamak üzereyken, tüm araştırmalarımda bana büyük bir nezaketle yardımcı olan, Opera'nın bugünkü yöneticilerine, özellikle de Mösyö Messenger'a ve geri getirmeyeceğime neredeyse emin olmasına rağmen, hiç tereddütsüz benimle Charles Garnier'in çalışmalarını paylaşan, son derece içten bir insan olan, binanın mimari muhafazasını sağlayan, Tiyatro Müdürü Mösyö Gabion'a teşekkür etmeyi atlarsam nankörlük etmiş olurum.

Son olarak, muhteşem sahne kütüphanesine girmeme ve büyük önem verdiği kitapların nadir baskılarını ödünç alma- ma izin veren, sevgili dostum ve eski çalışma arkadaşım M. J. Le Croze'a cömertliği sebebiyle, herkesin önünde saygılarımı sunmalıyım.

Gaston Leroux

Bölüm I

Yoksa O Bir Hayalet Mi?

O akşam, Opera yöneticileri Mösyö Debieenne ile Mösyö Poligny'nin emekliliklerini kutlamak için düzenlenen son gösteri sergilenmişti. Baş dansçılardan La Sorelli'nin soyunma odası, *Polyeucte** "dansını" sahneledikten hemen sonra oraya gelen genç balerinler tarafından bir anda istila edilivermişti. Dansçıların gelişleriyle birlikte ortalık adeta mahşer yerine dönmüştü. Kimi zoraki ve yapmacık kahkahalarla gülüyor, kimi ise afacan çılgınlık atıyordu. Ayrılan yöneticilerle ilgili yapacağı konuşmanın üstünden geçmek için bir süre yalnız kalabilmeyi uman Sorelli, çevresindeki çılgın ve azgın kalabalığa öfkeyle baktı. Konuyu ilk açan ise kalkık burunlu, gül gibi al yanaklı, boynu ve omuzları zambak gibi ak, "unutma beni" diye bakan gözleriyle küçük Jammes oldu.

Titrek bir sesle, "Hayalet!" diyerek kapıyı kilitledi.

Sorelli'nin soyunma odası resmi ve basmakalıp bir şık-

* Bir tiyatro oyunu. (ç.n.)

lıkla döşenmişti. Bir boy aynası, bir koltuk, bir makyaj masası ve bir ya da iki dolap gibi sadece zaruri eşyalar bulunuyordu. Duvarlarda birkaç gravür, Opera'nın Peletier Sokağı'nda yaşadığı görkemli zamanları iyi bilen annesinin yadigârları ile Vestris, Gardel, Dupont ve Bigottini'nin portreleri vardı. Yine de şarkı söyleyip didişmek, kostümcüleri ve kuaförleri tokatlamak ve komi zili çalana dek Frenk üzümü likörü, bira ve rom kadehlerini devirmek için ortak soyunma odalarını kullanan bale topluluğunun çaylakları için bu oda, adeta bir sarayı andırıyordu.

Sorelli pek batıl inançlıydı. Küçük Jammes'in Hayalet'ten bahsettiğini duyduğu anda irkilip ona, "Küçük sersem," dedi. Hemen ardından, genelde hayaletlere inandığı, bilhassa da Opera'daki Hayalet'e inandığı için, ayrıntıları sormaya koyuldu.

"Onu gördün mü?"

Titrek bacaklarının üzerinde durmakta zorlanan küçük Jammes, "Şu an sizi gördüğüm kadar net!" dedi ve inleyerek bir koltuğa yığılıverdi.

Bunun üzerine çakaleriği kadar kara gözleri, mürekkep gibi siyah saçları ve küçük narin kemiklerini kaplayan esmer narin teniyle küçük Giry atıldı.

"Eğer o Hayalet'se, amma da çirkinmiş!"

"Ah, evet!" diye çılgık attı balerinler aynı anda, bir koro misali.

Herkes konuşmaya başladı. Hayalet, takım elbiseli bir centilmen kılığında onlara görünmüştü. Koridorda aniden

karşılarında belirmiş, nereden çıktığını kimsecikler anlayamamıştı. Duvarların içinden geçip gelmiş gibi görünüyordu.

Soğukkanlılığını az çok korumayı başaranlardan biri “Pöh!” diye söze girdi. “Sizin Hayalet’i görmediğiniz yer mi var!”

Bu doğrudu. Opera’da son birkaç aydır binayı bir ucundan diğerine adeta bir gölge gibi turlayıp duran, kimseyle konuşmayan ve kimsenin de konuşmaya cesaret edemediği, görüldüğü anda ise kimsenin anlayamadığı bir şekilde yok oluveren bu şık hayaletten başka bir şey konuşulmaz olmuştu. Gerçek bir hayalete yaraşır şekilde, yürürken çıt çıkarmıyordu. Başta, insanlar bu aristokrat (ya da cenaze levazımatçısı) kılıklı hortlakla dalga geçip kahkahalara boğuldular. Ama Hayalet efsanesi kısa süre içinde bale topluluğunda inanılmaz boyutlara ulaştı. Tüm kızlar bu doğaüstü varlığa sık sık rastladıklarını iddia ediyorlardı. Daha önce en büyük kahkahaları patlatanların artık içlerinin pek rahat olduğu söylenemezdi. Hayalet, ortaya çıkmadığı zamanlarda bile, istemeden de olsa, varlığını hissettiriyordu. Durum ister komik ister ciddi olsun, genel inanış onun sorumlu olduğu yönündeydi. Zarara uğrayanlar, başka kızların eşek şakalarına maruz kalanlar ya da pudra ponponunu kaybedenler, hep aynı sonuca varıyordu: Bu, Opera’daki Hayalet’in suçu olmalı!

Tüm bunlara rağmen, onu bugüne dek kim görmüştü ki? Opera’dan şık giyimli ama hayalet olmayan pek çok adam gelip geçiyordu. Fakat, Hayalet’in frakının kendine has bir

özelliği vardı. Altında bir iskeleti gizliyordu. En azından balarının söylediği buydu. Elbette, frakın üstünde de bir kurukafa taşıyordu.

Tüm bunlar gerçek miydi? Gerçek şu ki, iskelet fikri Hayalet'i gerçekten görmüş olan Dekor Şefi Joseph Buquet'nin tasvirinden ortaya çıkmıştı. Sahne ışıklarının yanındaki, "mahzenlere" uzanan dar merdivenlerde Hayalet'le karşılaşmıştı. Hayalet hemen kaçtığı için, onu bir anlığına görmüş ve onu dinlemeye tenezzül edenlere hep aynı şeyleri söylemişti.

"Fevkalade zayıf. Frakı da iskelet bir vücudun üzerinde adeta asılı duruyor. Gözleri öyle derin ki, gözbebeklerinin yerlerine sabitlendiğini zar zor anlıyorsun. Tek görebildiğin, ölü bir adamın kafatasındaki gibi iki koca kara delik. Kemiklerini saran cildi davul derisi gibi; beyaz değil, kirli sarı renkli. Burnu pek küçük hatta profilden görülmesi imkânsız diyebilirim. Burnunun yokluğu öyle feci ki, bakılamayacak kadar korkunç. Kafasındaki tüm saç da alnından ve kulaklarının ardından sarkan üç-dört bukleden ibaret."

Bu dekor şefi gayet ciddi, akli başında, güvenilir ve hayal gücü oldukça yavaş biriydi. Sözleri büyük bir ilgi ve hayretle karşılandı. Kısa süre sonra, omuzlarının üzerinde bir kurukafa taşıyan ve fraklı adamla karşılaştığını söyleyen başkaları ortaya çıktı. Hikâyedeki saçmalıkların farkında olan mantıklı insanlar, Joseph Buquet'nin asistanlarından birinin şakasına kurban gittiğini söylüyorlardı. Derken, bir olay diğerini izledi. Bir seri açıklanamayan ve merak uyandıran ola-

yın ardından, en zeki insanlar bile kendilerini tedirgin hissetmeye başladılar.

Mesela, kazancılar cesur adamlardır. Hiçbir şeyden korkmaz; hele ateşten hiç korkmazlar! Gerçi, mahzende detaylı bir araştırmaya çıkan ve görünen o ki, olağan tehlikeden biraz daha fazlasını göze alan mevzubahis kazancı; solgun, titrek, korkmuş, gözleri yuvalarından fırlamış bir halde aniden sahnenin ortasında belirip küçük Jammes'in mağrur anesinin kollarına yığılıvermişti.* Peki ama neden? Çünkü ona doğru gelen, baş hizasında ama altında herhangi bir beden olmayan, ateş topundan bir kafa görmüştü! Daha önce de belirttiğim gibi, kazancılar ateşten asla korkmazlar.

Bu kazancının adı Pampin'di.

Bale topluluğu dehşete kapılmıştı. İlk bakışta, bu ateşten kafanın Joseph Buquet'nin hayalet tasviriyle uzaktan yakından alakası yoktu. Ama genç bayanlar kısa sürede Hayalet'in birçok kafası olduğu ve kafalarını gönlünce değiştirip durduğu konusunda kendilerini ikna bile etmişlerdi. Elbette, bu fikri kafalarında canlandırdıkları anda kendilerini müthiş bir tehlikenin içinde buldular. Bir kazancı bile bayılmaktan çekinmiyorken, orkestra şefleri ya da ön ve arka sıra kızları, kuytu köşelerden ya da loş koridorlardan geçerken adımlarını hızlandırmalarına neden olan bir korkuya kapılmakta sonuna kadar haklılardı.

Sorelli'nin kendisi ise kazancının yaşadığı maceranın ertesi günü, sahne kapıcısının kulübesinin önündeki masaya bir at nalı koymuştu. Opera'ya giren herkesin, merdivene

* Yazarın Notu: Tamamen gerçek olan bu anekdot, Opera'nın sonraki yönetmenlerinden biri olan Mösyö Pedro Gailhard'dan alınmıştır.

adımını atmadan önce. bu at nalına dokunması gerekiyordu. Bu nal. hikâyenin tamamında olduğu gibi. benim tarafımdan yaratılmadı! Bugün bile, *Cour de l'Administration* olarak bilinen konaktan Opera'ya girildiğinde. sahne kapıcısının kulübesinin dışındaki geçitte duran masanın üzerinde o at nalı görülebilir.

Söz konusu akşama geri dönelim.

"Bu, Hayalet!" diye haykırdı küçük Jammes.

Şimdi, soyunma odasında kahredici bir sessizlik hüküm sürüyordu. Kızların derin nefes alıp verişleri haricinde duyulan hiçbir şey yoktu. Sonunda, Jammes öne atılıp duvarın en uç köşesine gidip yüzünde dehşet dolu bir ifadeyle fısıldadı.

"Dinleyin!"

Herkes kapının dışından gelen hışırtıyı duyuyor gibiydi. Hiç ayak sesi gelmiyordu. Ses, ince ipeğin lambriye sürtünmesine benziyordu. Derken, duruverdi.

Sorelli diğerlerinden daha yürekli görünmeye çalışarak kapıya yaklaştı ve titrek bir sesle dışarıya seslendi.

"Kim var orada?"

Ama cevap veren olmadı. Tüm gözlerin üzerinde olduğunu ve son hamlesini beklediklerini hisseden Sorelli, son bir çabayla cesaretini toplayıp yüksek sesle bağırdı.

"Kapının ardında biri mi var?"

"Ah, evet evet! Elbette biri var!" diyerek çığlığı bastı. Sorelli'yi kahramanca tutarak geriye doğru çeken Meg Giry budalası. "Ne yaparsan yap, sakın o kapıyı açma! Ah Tanrım! Sakın açayım deme!"

Ama yanından hiç ayırmadığı hançeriyle Sorelli, anah-tarı çevirip kapıyı açtı. Bu sırada, balerinler soyunma odası-nın derinlerine doğru kaçarken Meg Giry de içini çeke çeke iniliyordu.

“Anneciğim! Anneciğim!”

Sorelli koridora cesurca göz gezdirdi. Ortalık boştu. Cam haznesinde parıldayan gaz alevi, etrafı saran karanlığı aydınlatmayı başaramayan, kırmızı ve şüphe uyandırıcı bir ışık yayıyordu.

“Yok,” dedi Sorelli. “Burada kimsecikler yok.”

“Ama, onu gördük!” dedi Jammes, Sorelli’nin yanın-daki yerine ürkek küçük adımlarla geri dönerken. “Bir yer-lerde sinsi sinsi geziniyor olmalı. Soyunma odasına hayatta dönmem. En iyisi, şu ‘konuşma’ için fuayeye hep birlikte gi-delim. Sonra yine birlikte döneriz.”

Ve çocuk, kötü şansa karşı taktığı mercan yüzüğe büyük bir saygıyla dokundu. Sorelli ise, sol elinin yüzük parmağını süsleyen ahşap yüzüğe, pespembe sağ başparmağının tırnak ucuyla gizlice bir Aziz Andrew haçı çiziyordu. Dönüp küçük balerinlere, “Gelin çocuklar, toparlayın kendinizi bakayım! Bana kalırsa, bugüne dek hiç kimse hayalet filan görmedi.” dedi.

“Evet, evet, biz onu gördük... az önce gördük!” diye ba-ğırıyor kızlar. “Kurukafası ve frakıyla, tıpkı Joseph Buquet’nin karşısına çıktığı haliyle!”

“Onu Gabriel de görmüştü!” dedi Jammes. “Hem de dün! Dün akşamüstü, üstelik gün ışığında!”

“Koro Şefi Gabriel mi?”

“Ay, evet. Bilmiyor muydun?”

“Üzerinde frak varmış, hem de gündüz vakti. Öyle mi?”

“Kimin? Gabriel’in mi?”

“Ne? Hayır, Hayalet’in!”

“Elbette! Gabriel bana kendi söyledi. Hayalet’i öyle tanımış zaten. Gabriel sahne amirinin odasındaymış. Oda kapısı aniden açılmış ve Acem içeri girmiş. Acemin lanetini hepiniz bilirsiniz...”

“Ay, evet!” diye cevap verdi hep bir ağızdan küçük balelerinler: bir yandan da, avuç içlerine katladıkları orta ve yüzük parmaklarını başparmaklarıyla tutup işaret ve serçe parmaklarını orada bulunmayan Aceme doğrultarak uğursuzluğu def ediyorlardı.

“Gabriel’in ne batıl inançlı olduğunu bilirsiniz,” diye devam etti Jammes. “Yine de, her zaman kibardır. Acemle her karşılaştığında sadece elini cebine sokup anahtarlarına dokunur. Acem aniden antrede belirdiği zaman ise Gabriel koltuğundan yüklüğe doğru zıplayıvermiş. Demire dokunmak için elbette! Böyle yaptığı için de paltosunun tüm etekliği bir çiviye takılıp yırtılmış. Odadan çıkma telaşıyla alnını bir şapka askısına küt diye çarpmış. Geri adım attığındaysa piyanonun yanındaki panoya kolunu sürüp sıyırmış. Piyano ya dayanmaya çalışırken piyanonun kapağı ellerinin üzerine kapanıp parmaklarını ezmiş. Odadan çılgın gibi kaçmaya koyulunca da merdivenlerde düşüp bir kat merdiveni poposunun üstünde inivermiş. Annemle oradan geçiyorduk. Onu

kaldırdık. Her tarafı yara bere içindeydi. Yüzü de kanla kaplanmıştı. Bizim ödümüz patlamıştı ama o, birdenbire Tanrı'ya ucuz atlattığı için şükretmeye başladı. Sonra bize onu neyin bu kadar korkuttuğunu anlattı. Acemin arkasında duran Hayalet'i, tıpkı Joseph Buquet'nin anlattığı gibi kurukafalı Hayalet'i görmüştü!"

Jammes, hikâyesini sanki Hayalet peşindeymişçesine hızlı anlatıvermişti. Bu yüzden finale geldiğinde soluk soluğa kalmıştı. Son cümlesini sessizlik izledi. Sorelli tırnaklarını büyük bir coşkuyla ojelerken, sessizliği bozan küçük Giry oldu.

"Joseph Buquet çenesini tutsaydı iyi olurdu."

"Neden çenesini tutacakmış?" diye sordu biri.

Meg, sesini alçaltıp orada bulunanlardan başkaları da bu sohbele kulak misafiri olacak korkusuyla etrafa bakınarak soruyu, "Annemin fikri böyle," diye cevapladı.

"Peki annenin fikri niye böyle?"

"Şşşşt! Annem, Hayalet'in sohbet konusu olmaktan hoşlanmadığını söylüyor."

"Peki annen neden böyle diyor?"

"Çünkü... çünkü... hiç..."

Bu gizemli hal, küçük Giry'nin etrafını saran genç kızların merakını tetiklemişti. Ağzındaki baklayı çıkarması için ona yalvarıyorlardı. Orada yan yana, ortak bir istek ve kaygıyla aynı anda öne eğilip korkularını birbirlerine bulaştırıyor, damarlarındaki kanın donduğunu hissetmekten büyük bir keyif alıyorlardı.

Meg, "Anlatmayacağıma yemin ettim!" dedi soluk soluğa. Ama kızlar, onu rahat bırakmadılar. Sırrını saklayacaklarına söz verip durdular. Ta ki her şeyi anlatmak için yanıp tutuşan Meg, gözlerini kapıya kilitleyip konuşmaya başlana dek.

"Pekâlâ, her şeyin sebebi özel loca."

"Ne özel locası?"

"Hayalet'in locası!"

"Hayalet'in bir locası mı varmış? Ay, haydi anlat, anlat!"

"Biraz sessiz!" dedi Meg. "Loca Beş. Hani sahne locasının sol tarafında, ana balkondaki."

"Saçmalık!"

"Size ne diyorum! Annem o locada görevli. Ama bunu kimseye söylemeyeceksiniz, tamam mı?"

"Elbette, elbette."

"Pekâlâ, o, Hayalet'in locası. Loca kimsede bir aydan fazla kalmamış; Hayalet hariç. Talimatlar gişeden veriliyor ve locanın asla satılmaması gerektiği de o talimatlardan biri."

"Yani Hayalet locaya gerçekten geliyor mu?"

"Evet."

"Yani oraya giren biri görülmüş, öyle mi?"

"Ne? Hayır! Hayalet geliyor ama kimse onu görmüyor."

Küçük balerinler birbirlerine baktılar. Eğer Hayalet locaya geldiyse, fraklı ve kurukafalı olduğundan, birilerinin onu görmüş olması gerekirdi. Kızlar, Meg'e bunu açıklamaya çalıştılar ama Meg şöyle devam etti:

"Olay tamamen bundan ibaret! Hayalet görünmüyor.

Frakı da, kurukafası falan da yok! Tüm bu kurukafa ve ateş topundan baş lafları hep zırva! Sadece locada olduğunda onu duyabiliyorsunuz. Annem onu hiç görmemiş ama duymuş. Annem tüm bunları biliyor, çünkü ona gösteri programını veriyor.”

Sorelli söze karıştı.

“Giry, çocuğum, canımızı sıkıyorsun!”

Bunun üzerine küçük Giry ağlamaya başladı.

“Çenemi tutmam gerekirdi. Annem bunu bir öğrense! Ama dediklerimde sonuna kadar haklıyım. Onu ilgilendirmeyen konularda konuşmak Joseph Buquet’ye düşmez. Bu yüzden kötü talih onu bulacak. Geçen gece annem öyle diyordu...”

Koridordan telaşlı ve sert adım sesleri duyuluyordu. Soluk soluğa kalmış biri seslendi.

“Cecile! Cecile! Orada mısın?”

“Annemin sesi bu,” dedi Jammes. “Sorun ne?”

Kadın kapıyı açtı. Pomeranyalı bir piyadenin temellerine sahip, saygın bir bayan, aceleyle soyunma odasına dalıp bir iniltiyle boş koltuklardan birine yığılıverdi. Kadının kiremit tozu renkli yüzünün ortasında gözleri sinirle yerlerinde dönüp duruyordu.

“Ne feci!” dedi kadın. “Ne feci!”

“Ne? Ne?”

“Joseph Buquet!”

“Ne olmuş ona?”

“Joseph Buquet öldü!”

Oda, şaşkınlık feryatları ve korku dolu açıklama talep-

lerine eşlik eden haykırışlarla doldu.

“Evet, üçüncü mahzende asılı bulunmuş!”

Giry, kendi koyduğu sessiz kalma kuralına rağmen, “Bu, Hayalet’in işi!” diye ağzından baklayı kaçırdı ama hemen kendi kendine haddini bildirdi. Ağzını elleriyle kapatıp, “Yo, yo! Öyle demedim! Bir şey demedim ben!” diye tekrarladı.

Çevresindeki tüm paniğe kapılmış arkadaşları aynı şeyi fısıldayıp duruyorlardı.

“Evet. Bu, Hayalet olmalı!”

Sorelli’nin beti benzi atmıştı.

“Konuşmamı yapma şansını asla bulamayacağım,” dedi.

Jammes’in annesi, masada duran bir bardak likörü mideye indirirken, onlarla fikrini paylaştı. Hayalet’in onunla bir derdi olmalıydı.

Gerçek şu ki, kimse Joseph Buquet’nin ölümle nasıl yüz yüze geldiğini öğrenememişti. Resmi soruşturma sonunda çıkan karar, bunun “olağan intihar” olduğu yönündeydi. Mösyö Debieenne ve Mösyö Poligny’nin ardından gelen yönetici ortaklardan biri olan Mösyö Moncharmin, *Bir Yöneticinin Hatıratı* eserinde olayı şöyle anlatıyordu:

“Acı bir olay, Mösyö Debieenne ve Mösyö Poligny’nin emekliliklerinin kutlanacağı küçük partiyi mahvetmişti. Tiyatro Müdürü Mercier yönetim ofisine telaşla girdiğinde ben de oradaydım. Aklını kaçırmış gibiydi. Bana dekor sorumlularından birinin bedeninin sahnenin altındaki üçüncü mahzende, bir çiftlik evi dekoru ve *Lahore Kralı* operasından kalma bir dekorun arasında, asılı halde bulunduğunu söyledi.

“Hemen ipini kesip indirin onu!” diye haykırdım.

“Ben basamaklardan koşup dik merdivenden aşağıya indiğimde, adam artık ipte sallanmıyordu!”

Mösyö Moncharmin bu durumu gayet olağan bulmuş. Bir adam bir ipin ucunda asılı duruyor, asılı olduğu ipi kesmeye gidiyorlar ve gittiklerinde ip yok oluyor. Ah, elbette Mösyö Moncharmin’in buna çok basit bir açıklaması vardı! Ondan dinleyelim:

“Bale gösterisi henüz bitmişti ve orkestra şefleri de, dansçı kızlar da lanete karşı önlemlerini almayı ihmal etmemişlerdi.”

Buyrun bakalım! Bale topluluğunun dik merdivenden hızla çıkıp intiharda kullanılan ipi aralarında pay ettiklerini bir düşünün. Hem de bu olanları yazmak için harcadığımız zamandan çok daha kısa bir süre içinde! Diğer yandan, Joseph’in bedeninin bulunduğu noktaya bakınca –hani şu, sahnenin altındaki üçüncü mahzene!– amacına hizmet ettikten sonra yok olan o ipi görmeye hevesli birilerinin olması gerektiğini de düşünmüyor değilim. Zaman haklı olup olmadığını gösterecek.

Josep Buquet, Opera’nın popüler simalarından biriydi. Korkunç haber kısa sürede Opera’nın dört bir yanına yayıldı. Soyunma odaları bomboş kalmıştı. Çobanlarının etrafını saran ürkek kuzular gibi Sorelli’yi çevreleyen balerin kızlar, loş ışıklı koridorları ve merdivenleri, küçük pembe bacaklarının onları taşıyabildiği en yüksek hızlarda geçerek fuayeye çıktılar.

Bölüm II

Yeni Margarita

İlk merdiven sahanlığında duran Sorelli, üst kattan inen Kont Chagny'ye doğru koştu. Genelde çok sakin olan Kont, oldukça heyecanlı görünüyordu.

"Ben de tam size geliyordum," dedi, şapkasını çıkarırken. "Ah, Sorelli! Ne akşam ama! Christine Daac'ye ne demeli? O ne başarıydı öyle!"

"Olacak ış değil!" dedi Meg Giry. "Daha altı ay önce berbat şekilde şarkı söylüyordu. Ama şimdi bunu geçelim, sevgili Kontum." diye devam etti yumurcak, laubali bir reveransla. "Boynundan asılı halde bulunan zavallı bir adamın halini soracağız size."

Tam o sırada yanlarından telaşla geçmekte olan tiyatro müdürü, bu sözleri duyup durdu.

"Ne?!" diye feryat etti. "Siz kızlar olanları şimdiden

duydunuz mu? Pekâlâ, bu gecelik hepsini unutun lütfen. Her şeyden önemlisi, bunlar Mösyö Debiénne ve Mösyö Poligny'nin kulağına gitmesin sakın! Buradaki son günlerinde çok üzülürler."

Hep birlikte, şimdiden insanlarla dolmuş olan fuayeye gittiler. Kont Chagny haklıydı. Bu galanın eşi benzeri görülmemişti. Zamanın en büyük bestekârları sırayla kendi eserlerini icra etmişlerdi. Faure ve Krauss şarkı söylemişti. O akşam, şaşkın ve coşkulu seyirci karşısında, Christine Daae'nin kendini tam anlamıyla sergilediği ilk akşam olmuştu. Gounod, Cenaze Marşı'nı;* Reyer, Sigurd'un muhteşem uvertürünü; Saint Saens ise Danse Macabre ve Reverie Orientale eserlerini; Massanet yayınlanmamış bir Macar marşını; Guiraud, kendi *Karnaval* isimli eserini, *Delibes de Sylvia*'dan *Viyana Valsi*'ni ve *Coppelia*'dan *Pizzicati*'yi** yönetmişti. Bayan Krauss, *Vespri Siciliani*'deki boleroyu, Bayan Denise Bloch ise *Lucrezia Borgia*'daki Brindisi şarkısını söylemişti.

Ama asıl zafer, şarkı söylemeye *Romeo ve Juliet*'ten birkaç pasajla başlayan Christine Daae'ye ayrılmıştı. Madam Carvalho tarafından eski lirik tiyatrodan sahnelerdikten sonra Opera Comique'te tekrar canlandırılan ve daha önce Opera'da sahneye hiç taşınmamış olan, Gounod'un bu çalışması, bu genç sanatçı tarafından ilk kez seslendiriliyordu. Onun bu pasajları söylediğini duyanlar, sesinin melek gibi olduğunu

* *The Funeral March of a Marionnette* / Bir Kukla'nın Cenaze Marşı. (ç.n.)

** Yazarın notuna rağmen, Léo Delibes'in *Coppélia* eserinde bir *Pizzicati* bulunmuyor. Yazarın "*Sylvia* eserinden *Pizzicati*, *Coppélia* eserinden *de Venedik Valsi*" demek istediği, fakat dizgi ya da yazım sırasında bunların yerlerinin karıştığı tahmin ediliyor.

söylüyorlardı. Ama bunlar, hasta olan La Carlotta yerine rol aldığı, *Faust*'un final triosunda ve hapis sahnesinde çıkardığı insanüstü notaların yanında hiç kalırdı. Böyle bir şey daha önce ne duyulmuş ne görülmüştü.

Daae, o gece ortaya yeni bir Margarita* hem de şaşıla bir Margarita çıkarmış, bugüne dek varlığı bilinmeyen bir görkem sergilemişti. Christine, hüngür hüngür ağlayarak bayılmış, diğer şarkıcı arkadaşlarının kollarında soyunma odasına taşınırken, bina coşkuyla yıkılıyor, insanlar parmak uçlarında yükselip tezahürat ediyor, bağırıyor, alkışlıyorlardı. Birkaç katılımcının protesto ettiği de oldu. Böylesine müthiş bir hazineden bunca zamandır nasıl mahrum bırakılmışlardı? O zamana dek, Carlotta'nın oldukça esaslı Margarita'sı karşısında Christine Daae, iyi bir Siebel** karakteri canlandırmıştı. Küçük Daae'nin, programın İspanyol divaya ayrılmış bölümünde neler yapabildiğini gösterebilmesi için ise, Carlotta'nın bu gala gecesine anlaşılmaz ve bağışlanmaz şekilde katılmaması gerekmişti. Katılımcıların asıl öğrenmek istedikleri, Carlotta hastalandığında, Debienne ile Poligny'nin neden Daae'ye başvurduğuydu. Ondaki gizli cevheri keşfetmişler miydi? Eğer bundan haberdarlarsa, neden onu gizlemişlerdi ki? Ya da kendisi de neden gizlenmişti? İşin tuhafı şu ki, o sırada ona şan eğitimi veren bir profesörü olduğu da bilinmiyordu. Önceleri sık sık, gelecek için yalnız başına prova yapması gerektiğini söylemişti. Tüm bunlar tam bir gizemdi.

Bölmesinde ayakta duran Kont Chagny, bu çılgınlığı

* *Faust* taki başrol karakterlerinden biri. (ç.n.)

** *Faust* taki karakterlerinden biri. (ç.n.)

dinlemiş ve gürültüyle alkışlayarak o da bu çılgınlığa katılmıştı. Kont Philippe Georges Marie Chagny henüz kırk bir yaşındaydı. Tıknaз alnı ve oldukça soğuk bakan gözlerine rağmen, ortalama uzunluğu biraz aşan boyu ve cazip özellikleriyle, harika bir aristokrat ve yakışıklı bir adamdı. Kadınlara zarif bir nezaket gösterir, başarıları yüzünden onu her zaman affetmeyi başaramayan erkeklere ise biraz kibirli davranırdı. Harika bir kalbi ve kusursuz bir vicdanı vardı. Yaşlı Kont Philibert'in ölümünün ardından, mazisi on dördüncü yüzyıla dek uzanan, Fransa'nın en köklü ve seçkin ailelerinden birinin başına geçmişti. Chagny'lerin büyük bir serveti vardı. Dul olan yaşlı Kont öldüğünde, Philippe için böylesine büyük bir malikânenin yönetimini kabul etmek hiç de kolay olmamıştı. Kız kardeşleri de, erkek kardeşi Raoul de malların nasıl paylaşılacağından habersizlerdi ve sanki mirasın sadece ilk çocuğa kalması geleneği devam ediyormuş gibi, mirastaki haklarından vazgeçip kendilerini tamamen Philippe'in ellerine bırakmışlardı. Kız kardeşler –hem de aynı gün– evlendiklerinde, paylarını ağabeylerinden devraldılar. Bu, sanki meşru hakları değil de ağabeylerinin çeyiz hediyesiymiş gibi, ona minnettar kaldılar.

Kontes Chagny, evlenmeden önceki adıyla Moerogis de La Martyniere, ağabeyinden yirmi yıl sonra dünyaya gelen Raoul'ü doğururken ölmüştü. İhtiyar Kont öldüğünde Raoul henüz on iki yaşındaydı. Philippe, erkek kardeşinin eğitimiyle bizzat kendisi yakinen ilgilendi. Bu konuda öncelikle kız kardeşleri, ayrıca bir deniz subayının dul eşi olan ve Brest

te yaşadığı için Raoul'un denizin tadını çıkarmasını sağlayan yaşlı bir teyzeleri de ona takdire değer derecede destek oldular. Ailenin delikanlısı Borda eğitim gemisine girip eğitimi onur derecesiyle bitirdi. Bu sırada dünya turunu da tamamlamış oldu. Güçlü nüfuzu sayesinde de, son üç yıldır haber alınamayan D'Artoi seferinden sağ çıkanların araştırılması için Arktik Kuşak'a gönderilecek olan Requin gemisine resmi sefer elemanı olarak atanmıştı. Bu sırada, altı aydan önce bitmeyecek, uzun bir tatilin de keyfini çıkarıyordu. Saint-Germain banliyösünün yaşlı dulları, bu yakışıklı ve narin genç adama onu bekleyen zorlu iş yüzünden acıyorlardı.

Genç denizcinin utangaçlığı –az daha masumiyeti diyecektim– özellikle dikkat çekiciydi. Kadınlarla bağlarını kısa bir süre önce kaybetmiş gibi bir hali vardı. Kız kardeşleri ve ihtiyar teyzesi tarafından hep el üstünde tutulmanın bir sonucu olarak, hayli içten ve henüz hiçbir şeyin bozamadığı bir büyüyle üzerinde derin izler bırakmış olan bu bütünüyle feminen eğitim tarzını geride bırakıp yoluna devam etmişti. Yirmi bir yaşına basalı fazla olmamıştı. Henüz on sekiz yaşındaymış gibi duruyordu. Küçük, kumral bir bıyığı, güzel mavi gözleri vardı ve genç bir kızın cildine sahipti.

Philippe, Raoul'u şımartmıştı. Öncelikle, onunla fazlasıyla gurur duyuyordu. Soyağaçlarında amirallik rütbesine ulaşmış akrabalarından biri olan, ünlü Chagny de La Roche gibi, küçük kardeşinin de orduda görkemli bir kariyere sahip olacağını düşünmekten mutluluk duyuyordu. Kardeşinin izne çıkmasını fırsat bilip ona, tüm lüks ve sanatsal hazlarıyla Pa-

ris'i gösterecekti. Kont, Raoul'un yaşında, fazla uslu durmanın pek de iyi bir şey olmadığını da göz önünde bulunduruyordu. Philippe'in hem iş hem de eğlence konusunda oldukça dengeli bir karakteri vardı. Daima kusursuz davranırdı. Kardeşine kötü örnek olması imkânsızdı. Gittiği her yere kardeşini de yanında götürdü. Hatta onu bale fuayesinde herkese takdim etti. Kont ile Sorelli arasındaki "beraberlikle" ilgili söylentiler olduğunu biliyorum. Ama bekâr ve özellikle kız kardeşlerinin evlenmesinin ardından kendine ayıracak bolca vakti kalan bu asilzade için, akşam yemeğinden sonra birkaç saatini, pek zeki olmasa da gelmiş geçmiş en güzel gözlere sahip bir dansçının arkadaşlığı eşliğinde geçirmek pek de kabahat sayılamaz! Ayrıca, gerçek bir Parislinin, Kont Chagny gibi bir mevkiye sahip olduğunda, kendini göstermesi gereken bazı yerler vardır. O zamanlar, Opera'daki bale fuayesi de bu yerlerden biriydi.

Sonuç olarak, eğer Raoul ondan bunu istememiş ve talebini –Kont'un daha sonraları hatırlayacağı– nazik bir inatla sürekli yinelememiş olsaydı, Philippe belki de erkek kardeşini Opera'nın sahne arkasına hiç götürmeyecekti.

O akşam Philippe, Daae'nin tebrik edilmesinin ardından, dönüp Raoul'e baktığında delikanlının hayli solgun olduğunu gördü.

"Kadıncağızın ne kadar bitkin düştüğünü görmüyor musunuz?" diye sordu Raoul.

"Asıl bitkin düşen sen gibisin," diye cevap verdi Kont. "Sorun ne?"

Ama Raoul hemen toparlanarak ayağa kalktı.

“Haydi, gidip onu görelim,” dedi. “Daha önce hiç böyle şarkı söylememişti.”

Kont, erkek kardeşine meraklı bir tebessümle baktı. Durumdan hayli memnun görünüyordu. Kısa süre içinde tiyatronun içinden sahneye açılan kapıya ulaştılar. Yollarının üzerindeki katılımcıların sayısı yavaş yavaş artıyordu. Raoul, ne yaptığını bilmez bir halde, eldivenlerini parçalıyordu. Philippe ise onun bu sabırsızlığıyla dalga geçemeyecek kadar iyi yürekliydi. Raoul’ün onunla konuştuğunda neden böyle dalgın olduğunu ve her sohbeti neden Opera’ya getirdiğini artık anlamıştı.

Sahneye ulaşp beyefendiler, dekorcular, figüranlar ve koro kızlarından oluşan kalabalığı aştılar. Önden ilerleyen Raoul, kalbinin artık kendisine ait olmadığını hissediyordu. Tutkusu yüzünden okunuyordu. Bu sırada Kont Philippe de gülümsemeyi sürdürerek onu zorlukla takip ediyordu. Sahne arkasındaki geçmeye çalıştıkları geçit, küçük bir balerin kız grubunun akınına uğramıştı; Raoul durmak zorunda kaldı.

Balerinlerin küçük, boyalı dudaklarından birçok alaycı söz çıkmıştı ama Raoul hiçbirini yanıtlamadı. Sonunda, aralarından geçmeyi başarıp, “Daa! Daa!” sesleriyle inleyen yarı loş bir koridora kendini attı. Kont, Raoul’ün yolu biliyor olmasına şaşırılmıştı. Onu daha önce hiç Christine’in yanına götürmemişti. Kont, kendisi fuayede Sorelli’yle konuştuğu sırada, Raoul’ün buraya tek başına gelmiş olduğu sonucuna vardı. Sorelli ona sürekli “rolü devralma” sırası kendisine

gelene dek beklemesini söylüyor, bazen de ten rengi tayı ve saten dans ayakkabılarının kusursuzluğunu korumak için soyunma odasında arayıp bulduğu küçük tozluklarını eline tutuşturuyordu. Sorelli'nin böyle olmasının sebebi, annesini kaybetmesiydi.

Sorelli'yi her zamanki gibi ziyaret etmeyi birkaç dakika erteleyen Kont, erkek kardeşini geçidin Daae'nin soyunma odasına uzanan derinliklerine doğru takip etti. O akşama kadar burası böylesine kalabalık olmamıştı. Binadaki herkes, Daae'nin hem başarısından hem de geçirdiği baygınlık nöbetinden dolayı oldukça heyecanlıydı. Henüz ayılmamış olan genç kızın yanına varan tiyatro doktorunun peşi sıra Raoul de odaya girdi. Böylece, doktorun uyguladığı ilk yardımın ardından Christine, gözlerini Raoul'un kolları arasında açtı. Kont ve diğerleri kapıya doluşmuşlardı.

"Bu beyefendilerin odayı boşaltmaları gerekmez mi sizce de Doktor?" diye sordu Raoul küstahça. "Nefes alacak hava kalmadı."

"Kesinlikle haklısınız," diye cevap verdi doktor.

Raoul ile -Raoul'e apaçık bir şaşkınlıkla bakan- hizmetçi haricindeki herkesi gönderdi. Hizmetçi kız onu daha önce hiç görmemişti ve kim olduğunu sormaya cesaret edemiyordu. Doktor ise, genç adamın böyle davranmaya hakkı olduğu için bu şekilde hareket ettiğini varsaymıştı. Böylece odada kalan Vikont, yavaş yavaş ayılmakta olan Christine'e göz kulak oluyordu. Bu sırada, iyi niyetlerini ve tebriklerini sunmak için gelen ortak müdürler Debienn ve Poligny, ken-

dilerini geçide doluşmuş olan züppelerin arasında bulmuşlardı. Dışarıdakilerden biri olan Kont Chagny güldü.

“Ah, köftehor, seni köftehor!” Alçak sesle devam ederek, “Ah şu gençler ve liseli halleri yok mu! Ne de olsa o bir Chagny!” dedi.

Dönüp Sorelli’nin soyunma odasına yönelmişti ki yarı yolda, yanında tir tir tireyen küçük balerin topluluğuyla birlikte, onunla karşılaştı.

Bu sırada, Christine Daae’nin iç çekişi, bir iniltiyle karşılık bulmuştu. Genç kız, kafasını çevirdiğinde Raoul’ü gördü ve sıçradı. Bir tebessüm bahşettiği doktora, ardından hizmetçiye, sonra tekrar Raoul’e baktı.

“Mösyö,” dedi fısıltı gibi bir sesle, “kimsiniz siz?”

“Matmazel,” dedi, bir dizinin üzerine çöküp divanın eline ateşli bir öpücük konduran genç adam, “ben, eşarbınızı kurtarmak için denize dalan küçük bir oğlan çocuğuyum.”

Christine tekrar doktora ve hizmetçiye baktı, ardından üçü de kahkahalarla gülmeye başladı.

Kıpkırmızı olan Raoul ayağa kalktı.

“Matmazel,” dedi, “beni tanımama memnuniyetini yaşadığınızdan dolayı, size özel olarak, çok önemli bir şey söylemem gerekiyor.”

“Mahsuru yoksa, kendimi daha iyi hissettiğimde söylemeniz.” Sesi titremişti. “Bana çok iyi davrandınız.”

“Evet, artık gitmelisiniz,” dedi doktor, hoş bir tebessümle. “Matmazeli iyileştirmeyi bana bırakın.”

“Artık kötü hissetmiyorum,” dedi Christine aniden.

garip ve beklenmedik bir enerjiyle.

Ayağa kalkıp gözkapaklarını ovuşturdu.

“Teşekkürler, Doktor. Artık yalnız kalmak istiyorum. Lütfen hepiniz gidin. Bırakın beni. Bu akşam kendimi çok yorgun hissediyorum.”

Doktor hemen itiraz etmeye kalksa da, genç kızın bariz gerginliğinin farkında olduğu için, en iyi tedavinin ona karşı çıkmamak olduğuna karar verdi. Raoul’e, “Bu gece kendinde değil. Normalde çok naziktir,” diyerek dışarı çıktı.

Doktor iyi geceler diyerek Raoul’ü de yalnız bıraktı. Tiyatronun bu bölümü şimdi tamamen ıssızdı. Uğurlama merasimi, bale fuayesinde gerçekleşiyordu şüphesiz. Raoul, Daae’nin de merasime katılabileceğini düşünüp bu sessiz tenhaliğin ortasında, hatta kapı girişinin dar gölgesinde saklanarak beklemeye koyuldu. Kalbinde korkunç bir sızı vardı. Bununla ilgili olarak Daae’yle hemen konuşmak istiyordu.

Ansızın soyunma odasının kapısı açıldı ve hizmetçi, elinde çiçek demetleriyle çıktı. Raoul hizmetçiye durdurup hanımının durumunu sordu. Kadın gülüp Christine’in iyi olduğunu ama onu rahatsız etmemesi gerektiğini, çünkü yalnız kalmak istediğini söyleyerek yoluna devam etti. Raoul’ün hararetli zihnini dolduran tek bir fikir vardı. Elbette Daae, onunla birlikte olabilmek için yalnız kalmak istemişti! Sonuçta genç kıza, onunla özel olarak konuşmak istediğini söylememiş miydi?

Zar zor nefes alarak soyunma odasına gitti. Genç kızın cevabını duyabilmek için kulağını kapıya dayayarak, kapıyı

çalmaya hazırlandı. Ama elini indirmek zorunda kaldı. Soyunma odasından gelen bir erkek sesi duymuştu. Adam, garip bir biçimde buyuran bir ses tonuyla, "Christine, beni sevmek zorundasın!" diyordu.

Christine'in sesi ise, ağlar gibi titrek ve son derece üzgündü. Adama, "Nasıl böyle konuşabilirsin? Ben sadece senin için şarkı söylüyorken hem de!" diye cevap verdi.

Raoul acısını hafifletmek için duvar kaplamasına yaslandı. Sonu olmayan bir sevdaya düşen kalbi, göğsündeki yere geri dönmüştü ve gürültüyle çarpıyordu. Kalp çarpıntısı geçidin her yerinde yankılanıyordu ama Raoul'un kulakları sağır olmuştu. Muhakkak ki, eğer kalbi böyle bir ses çıkarıyor olsaydı, içeridekiler bu sesi duyup kapıyı açar ve genç adamı yerin dibine sokarak oradan kovarlardı. Chagny ismi için ne korkunç bir durum! Kapı dinlerken yakalanmak! Raoul kalbinin gürültüsünü durdurmak için onu avuçlarının içine almıştı.

Adamın sesi tekrar duyuldu. "Çok mu yorgunsun?"

"Ah, bu gece sana ruhumu verdim ve ben artık bir ölüyüm!" diye yanıtladı Christine.

"Senin ruhun öyle güzel ki, çocuğum," dedi vakur sesli adam ve ekledi, "ve teşekkürler. Hiçbir imparator böylesine güzel bir hediye almamıştır. Bu gece melekleri bile ağlattın."

Raoul bundan sonra hiçbir şey duymadı ama oradan ayrılmadı da. Yakalanmaktan korkuyormuş gibi, karanlık köşesine geri döndü. Adam odadan çıkana dek orada beklemeye kararlıydı. Aşkın ve nefretin anlamını aynı anda öğrenmişti.

Âşık olduğunu biliyordu. Nefret ettiği kişinin kim olduğunu öğrenmek istiyordu. O şaşkınlıkla bakarken açılan kapıda kürklere bürünmüş ve yüzünü dantel bir peçeyle örtmüş halde, yalnız başına Christine Daae belirdi. Kapıyı ardından kapadı ama Raoul, kapıyı kilitlemediğini fark etti. Raoul, yanından geçip giden Christine'e göz ucuyla bile bakmadı. Gözleri tekrar kapıya kilitlenmişti.

Geçit tekrar tenhalaştığında, soyunma odasına gidip kapıyı açtı ve içeri girip kapıyı kapattı. Tastamam bir karanlığın ortasındaydı. Gaz lambası söndürülmüştü.

"Burada biri var!" dedi Raoul, titrek bir sesle ve kapalı kapıya sırtını vererek. "Neden saklanıyorsun?"

Karanlıktan ve sessizlikten başka bir şey yoktu. Raoul'ün duyduğu tek şey kendi soluğuydu. Bu davranışıyla düşüncesizlik sınırlarını aştığını göremiyordu.

"Ben izin vermeden buradan ayrılamazsın!" diye bağırdı. "Eğer bana yanıt vermezsen, korkaksın demektir! Ama ben seni ortaya çıkarmasını bilirim!"

Bir kibrit yaktı. Alev odayı aydınlattı. Odada kimsecikler yoktu! Raoul, önce kapıyı kilitleyip ardından gaz lambalarını yaktı. Soyunma kabinine girdi, dolapları açtı, etrafı araştırdı, nemli elleriyle duvarları yokladı. Hiçbir şey yoktu!

"Yahu!" dedi yüksek sesle, "deliriyor muyum yoksa?"

On dakika kadar ayakta dikilip boş odanın sessizliğinde gaz alevinin sesini dinledi. Âşık olduğu halde, sevdiği kadının parfümünü koklayabileceği tek bir kurdeleyi bile çalmak aklından geçmemişti. Odadan çıktı. Ne nereye gittiğini ne de

ne yaptığını biliyordu. Rastgele ilerlemekte olduğu yolda, yüzüne buz gibi bir hava akımı çarptı. Kendini bir merdivenin dibinde buldu. Aşağıda, bir grup işçi, üzeri beyaz bir çarşafıla örtölmüş, sedye benzeri bir şey taşıyorlardı.

“Çıkış hangi yönde acaba?” diye sordu adamlardan birine.

“Düz devam edin, kapı açık. Ama önce biz geçelim.”

Sedyeyi göstererek mekanik bir sesle sordu: “Bu ne?”

İşçi cevap verdi:

“Bu, üçüncü mahzende, bir çiftlik evi dekoru ile *Lahore Kralı* operasından kalma bir dekorun arasında boynundan asılı halde bulunan Joseph Buquet.”

Şapkasını çıkardı, geri çekilerek cenazeyi taşıyanlara yol verdi ve oradan ayrıldı.

Bölüm III

Gizemli Sebep

Tüm bunlar olurken, bir yandan da veda seramonisi gerçekleştiriliyordu. Bu muhteşem merasimin, günümüzde “savaşmadan ölmemeye” kararlı dediğimiz türden insanlar olan Mösyö Debienné ile Mösyö Poligny’nin emeklilikleri sebebiyle düzenlendiğini daha önce belirtmiştim. Kusursuz ama bir yandan da hazin gösterilerinin gerçekleştirilmesinde Paris’in sosyal ve sanatsal dünyasında önemli herkesin yardımını almışlardı. Tüm bu insanlar, Sorelli’nin elinde şampanya kadehleri ve dilinin ucunda çıkmayı bekleyen küçük veda konuşması ile emekliye ayrılan yöneticilerin gelmesini beklediği fuayede, gösterinin ardından bir araya gelmişlerdi. Sorelli’nin arkasında, Bale Topluluğu’nun genç-yaşlı tüm üyeleri, gün içinde olanları fısıldaşmış ya da arkadaşlarıyla seviyeli bir şekilde işaretleşmişlerdi. Yamuk zemin boyunca uzanan akşam yemeği masaları, bu gürültülü kalabalığı sarmalıyordu.

Dansçılardan birkaçı günlük kıyafetlerini giymişti bile. Ama çoğu, ince tül etekleri içindelerdi. Hepsi de, bu olay sırasında özel bir ifade takınmanın doğru olacağını düşünmüştü. Biri hariç. Hayatının baharını —on beş yaş neşesini!— yaşıyan küçük Jammes, Hayalet’i de, Joseph Buquet’nin ölümünü de çoktan unutmuş gibiydi. Kahkahalarının ardı arkası kesilmiyor, gevezeliği son bulmuyordu. Mösyö Debiennne ile Mösyö Poligny fuaye basamaklarında belirdiğinde, artık sabrı taştan Sorelli onu sert bir biçimde sükûnete davet edene kadar, etrafta hoplayıp zıplamaya, muziplikler yapmaya devam etti.

Emekliye ayrılan yöneticilerin Paris tarzı bir neşe sergiledikleri kimsenin gözünden kaçmıyordu. Ne de olsa, kederi örtmek için neşe maskesi ya da neşeyi örtmek için hüzn, bıkkınlık ya da umursamazlık maskesi takmadan kimse gerçek bir Parisli olamazdı. Bir arkadaşınızın başının dertte olduğunu duyarsanız, onu teselli etmeye kalkmayın. Size rahatının çoktan yerine geldiğini söyler. Eğer arkadaşınızın bir konuda şansı yaver giderse, onu nasıl tebrik edeceğinize de dikkat edin. Bu konudan bahsetmeniz bile onu hayrete düşürür. İşte böyle; Paris’te, hayatlarımız koca bir maskeli balodan ibaret. Bale fuayesi ise Mösyö Debiennne ve Mösyö Poligny olarak “bilinen” iki beyefendinin, hisleri her ne kadar güçlü olursa olsun, kederlerini açığa vurma hatasına düşecekleri son yerdi. İkisi de, ezberlediği konuşmasını yapan Sorelli’ye kocaman açılmış ağızlarıyla gülümsüyorlardı. Tam bu sırada, zıpır Jammes’in haykırışıyla yöneticilerin tebes-

sümü yerle bir oldu ve tebessümün ardında gizledikleri sıkıntı ve keder apaçık ortaya serildi.

“Opera Hayaleti!”

Jammes bu kelimeleri tarifsiz bir dehşetle söylemişti. Parmağının ucu, züppelerin arasındaki soluk, kasvetli ve korkunç bir yüzü işaret ediyordu. Yüzdeki ayrık duran kaşlarının altında iki derin karanlık çukurdan başka bir şey yoktu. Mevzubahis kafa, kalabalık arasında anında büyük sükse yaptı.

Herkes, “Opera Hayaleti! Opera Hayaleti!” diyerek yanındakini dirsekleyip kahkahalara boğuluyordu. Opera Hayaleti’ne içki ısmarlamaya heveslendiler ama Hayalet çoktan gitmişti. Kalabalığın arasından sıyrılıp kaçmıştı. İki ihtiyar beyefendi, küçük Jammes’i sakinleştirmeye çalışırken ve küçük Giry tavus kuşu gibi ciyaklarken, diğerleri Hayalet’i arıyordu ama arayışları boşunaydı.

Sorelli küplere binmişti. Konuşmasını bir türlü bitirememişti. Yöneticiler onu öpüp teşekkür ettiler. Hayalet’in yaptığı gibi hızla oradan uzaklaştılar. İki yönetici de aşağıda, şarkıcıların fuayesinde gerçekleşen seremoninin burada da tekrarlanacağını bildiğinden dolayı, bu duruma şaşırmamıştı. Sonunda, her zamanki akşam yemeğinin servis edileceği yönetici ofisinin dışındaki büyük lobide, yakın dostlarıyla son kez başbaşa kalabildiler.

Burada, yeni yöneticiler Mösyö Armand Moncharmin ile Mösyö Firmin Richard onları bekliyordu. Her ikisini de pek az tanıyorlardı ama yine de bol keseden ettikleri dostluk laflarına karşılık, onları pohpohlayan bin iltifat almışlardı.

Bu sayede, onları can sıkıcı bir akşamın beklediğini zanneden konukların yüzü hemen aydınlandı. Akşam yemeği oldukça keyifliydi. Hükümet temsilcisinin yaptığı, geçmiş zaferleri ile geleceğin başarısını harmanlayan, zeki sayılabilecek konuşma, ortamın samimiyetini müthiş bir şekilde artırdı.

Emekliye ayrılan yöneticiler, Opera binasının –sayısız binlere ulaşan– tüm kapılarını açan iki küçük maymuncuğu haleflerine devretmişlerdi. Bazı konuklar, masanın sonunda oturan yüzü soluk ve gözleri çukur, garip görünümlü kişiyi fark ettiği sırada, herkesin ilgisini cezbeden bu iki küçük anahtar, elden ele dolaşıyordu. Bu garip adam, bale fuayesinde ortaya çıkıp küçük Jammes'in, "Opera Hayaleti!" diye haykırmasına sebep olan aynı kişiydi.

İşte, Hayalet orada öylece oturuyordu ama ne bir şey yapıyor ne de içiyordu. Ona baktıkları sırada gülümsemekte olanlar, görünümüyle en kasvetli fikirleri uyandırdığı için, kafalarını başka yöne çeviriyorlardı. Kimse ne fuayedeki esprileri tekrarladı ne de "Opera Hayaleti burada!" diye bağırdı.

Hayalet'in kendisi de tek kelime etmemişti. Masaya ne zaman gelip oturduğu konusunda yanındakilerin hiçbir fikri yoktu. Ama herkesin ortak fikri şuydu ki, yaşayanların masasına gelip oturacak bir ölü, ondan daha korkunç görünmezdi! Firmin Richard ve Armand Moncharmin'in arkadaşları bu cılız konuğun Debienne ya da Poligny'nin ahabası olduğunu zannetmişlerdi. Debienne ve Poligny'nin dostları ise bu soluk şahsın Firmin Richard ile Armand Moncharmin'in

tayfasından olduğunu sanıyorlardı.

Sonuç olarak, kimse bu mezar kaçkınını gücendirecek bir açıklama istememiş, kaba bir yorum ya da tatsız bir espri yapmamıştı. Aralarından sadece hayalet hikâyesini bilen ve –ölümünden habersiz oldukları Joseph Buquet isimli– dekor şefinin tarifini duymuş olan bazı kişilerin aklından, masanın sonunda oturan adamın hayalet olabileceği fikri geçmişti. Ancak, anlatılanlara göre Hayalet burunsuzdu ama söz konusu kişinin bir burnu vardı. Mösyö Moncharmin’in anılarında, bu konuğun burnunun şeffaf olduğu yazar. Hatta, tam olarak “uzun, ince ve şeffaf” kelimeleriyle tanımlar. Bana kalırsa, bahsettikleri basbayağı takma bir burun olabilir. Mösyö Moncharmin, takma burnun parlaklığını şeffaflıkla karıştırmış olabilir kolayca. Ne de olsa burunlarını doğuştan ya da kaza sonucu kaybedenler için artık çok güzel takma burunlar hazırlanabiliyor.

Hayalet gerçekten de yöneticilerin akşam yemeği masasına, davet edilmeden oturmuş muydu? O kişinin Opera’daki Hayalet’in kendisi olduğuna emin olabilir miyiz? Bu kadarını söylemeye kim cüret edebilir? Bu olaydan bahsetmemin sebebi, Hayalet’in böylesine büyük bir küstahlık yapabildiğine okuru –ya da Hayalet’in kendisini– inandırmak istemem değildi. Sebep, olayın yaşanmasının imkânsız olmasıydı.

Mösyö Armand Moncharmin, anılarının on birinci bölümünde şöyle yazıyor:

“İlk akşamı düşündüğümde, Mösyö Debienné ve Po-

ligny'nin ofislerinde bizimle paylaştıkları sır ile akşam yemeğinde, hiçbirimizin tanımadığı o hayaletimsi kişinin belirmesini ayrı tutamıyorum.”

Olan şuydu: Masanın ortasında oturan Mösyö Debienn ve Poligny, kurukafalı adamı görmemişlerdi. Adam, aniden konuşmaya başlamıştı.

“Balerinler haklı,” dedi. “Buquet’in ölümü insanların sandığı kadar doğal gerçekleşmedi belki de.”

Debienn ve Poligny irkilmişti.

“Buquet öldü mü?” diyerek haykırdılar.

“Evet,” diye sessizce cevap verdi adam ya da bir adamın gölgesi. “Bu akşam, üçüncü mahzende, bir çiftlik evi dekoru ve *Lahore Kralı* operasından kalma bir dekorun arasında, asılı halde bulundu.”

İşte, ancak o zaman iki yönetici –yani, eski yönetici-kafalarını kaldırıp konuşan kişiye tuhaf tuhaf baktılar. Beklenenden daha fazla heyecanlanmışlardı; yani, bir dekor şefinin intiharını öğrenen herhangi birinin heyecanlanabileceğinden çok daha fazla heyecanlanmışlardı. Birbirlerine baktılar. İkisinin de yüzü masa örtüsünden daha beyaz kesilmişti. Sonunda Debienn, Mösyö Richard ve Mösyö Moncharmin’e işaret verdi. Poligny’nin, ağzında geveleyerek konuklardan müsaade istemesinin ardından, dördü birlikte yönetim ofisine gittiler. Hikâyenin devamını Mösyö Moncharmin’e bırakıyorum. Anılarında şöyle yazıyor:

“Mösyö Debienn ve Poligny giderek daha endişeli görünüyorlardı. Bize söylemekte zorlandıkları bir şey var gi-

biydi. Önce, masanın ucunda oturan ve Joseph Buquet'nin öldüğünü söyleyen o adamı tanıyıp tanımadığımızı sordular. Tanımadığımızı söylediğimizde, eskisinden daha da endişeli görünüyorlardı. Maymuncukları elimizden aldılar, bir an için bu anahtarları bakıp bize odalardan dolaplara ve geçitlere kadar hiçbir şeyin geçmesini istemediğimiz tüm kapıların kilitlerini, tam bir gizlilikle yenilememizi önerdiler. Bunu öyle komik bir şekilde söylediler ki, gülmeye ve Opera'da hırsızlar olup olmadığını sormaya başladık. Bundan çok daha kötüsü, bir hayalet olduğunu söylediler. Tekrar kahkahalara boğulduk. Yaptıkları bu şakayla küçük eğlencemizi taçlandırmayı planladıklarına emindik. Ardından, onların isteğiyle, 'ciddiyetimizi' takınarak onlara uyup oyunun havasına girmeye karar verdik. Hayalet'in ona iyi davranmamızı ve taleplerini yerine getirmemizi istediğini bize iletmeleri yönünde resmi bir emir almasalar, bize Hayalet'ten asla bahsedemeyeceklerini söylediler. Yine de, bu zorba ruhun egemen olduğu bu yeri terk etmenin rahatlığıyla, oldukça şüpheci zihinlerimizin üzerinde düşünüp taşınmaya hiç de hazır olmadığı bu garip hikâyeyi bize anlatıp anlatmama konusunda son dakikaya kadar tereddüt etmişlerdi. Ama Joseph Buquet'nin ölüm haberinin gelmesi, Hayalet'in isteklerini her umursamayışlarında, Hayalet'le ilişkilerini anımsatan bazı büyük olayların ya da felaketlerin gerçekleştiğini korkunç bir şekilde onlara hatırlatmıştı.

Son derece büyük bir gizlilikle yapılan bu beklenmedik konuşmalar sırasında, Richard'a baktım. Richard, öğrencilik

günlerinde eşek şakaları konusunda büyük bir nam kazanmıştı. Bu kez olta atılan balığın kendisi olmasından büyük keyif alıyor gibiydi. Joseph Buquet'nin ölümünden ötürü zokanın iğnesi fazla sivri olsa da, oltadaki yemin her bir lokmasının tadını çıkarmıştı. Diğerleri konuşurken kafasını hüznle sallıyordu. İşlere karışan bir hayalet olduğunu öğrenince, Opera'nın yönetimini devraldığı için bin pişman olmuşa benziyordu. Onun bu endişelere boğulmuş tavrını taklit etmekten daha iyisini yapmam mümkün değildi. Tüm çabalarımıza rağmen, konuşmanın sonunda Mösyö Debieenne ile Mösyö Poligny'nin karşısında kahkahalara boğulmadan duramadık. Halimizin derin bir çaresizlik doğruca küstah bir neşeye dönüşmesi karşısında delirdiğimizi düşündüler.

Şaka artık sıkıcı olmaya başlamıştı. Richard şakayla karışık yarı ciddi, 'Peki, sizin bu Hayalet'in istediği tam olarak nedir?' diye sordu.

Mösyö Poligny masasına gidip bir protokol nüshasıyla geri döndü. Protokol, şu ünlü sözlerle başlıyordu: *Opera yönetimi, Ulusal Müzik Akademisi'nin icraatlarına, Fransa'nın ilk lirik sahnesine yaraşır bir görkem katacaktır.* Yönetimin belirtilen koşullara uymaması halinde, ayrıcalıkların geri alınacağını belirten 98. madde ile protokol son buluyordu. Bunu dört şartı içeren maddeler izliyordu.

Poligny'deki nüsha siyah mürekkeple yazılmıştı. Bizdekinin tıpatıp aynıydı. Tek fark, metnin sonunda bulunan kırmızı mürekkeple yazılmış garip ve okuması yorucu elyazması, kalemle değil de, adeta mürekkebe batırılmış kibrit çöp-

leriyle yazılmış gibi duruyordu. Çizgi çalışmasının ötesine geçip harfleri öğrenememiş bir çocuğun yazısını andırıyordu. Bu paragraf, kelimesi kelimesine şöyleydi:

5. Yönetici, her ay en fazla iki hafta gecikmeli olarak, Opera Hayaleti'ne aylık yirmi bin, yıllık toplamda iki yüz kırk bin franklık ödenek sağlar.

Mösyö Poligny, tereddüt ederek parmağını bizim görmeyi hiç beklemediğimiz bu son maddeye doğrulttu.

'Hepsi bu mu? İsteddiği başka bir şey yok mu?' diye sordu Richard, son derece sakin bir şekilde.

'Evet, var,' dedi Poligny.

Cumhurbaşkanından başbakana kadar kimlerin, hangi günlerde, hangi özel locaları ücretsiz kullanabileceğini belirten bölüme dek protokolün sayfalarını çevirdi. Bu maddenin sonuna da kırmızı mürekkeple bir ekleme yapılmıştı.

Ana balkondaki Loca Beş, her gösteride, Opera Hayaleti'inin kullanımına ayrılacaktır.

Bunu da gördükten sonra, sandalyelerimizden kalkıp se-leflerimizin ellerini samimiyetle sıkarak onları, eski Fransız espri anlayışının ölmediğini kanıtlayan bu müthiş küçük şaka için tebrik etmekten başka yapabileceğimiz bir şey kalmamıştı. Richard, Mösyö Debienne ile Poligny'nin Ulusal Müzik Akademisi'nden neden emekliye ayrıldıklarını şimdi anladığını eklemekten edemedi. Böylesine fahiş fiyatlı bir hayaletle çalışmanın imkânsız olduğunu da söyledi.

‘Elbette, iki yüz kırk bin frankı her canın istediğinde bulamıyorsun.’ dedi Mösyö Poligny, yüzündeki tek bir kası dahi kırmılatmadan. ‘Loca Beş’i kaybetmenin bizim için ne anlama geldiğini anlayabiliyor musunuz? Loca için bilet satışını durdurmakla da kalmadık, üyelikleri de iptal etmek zorunda kaldık: rezalet bir durumdu! Hayaletlerle ilgilenmek bizim işimiz değil! İş bırakıp gitmeyi tercih ederiz!’

‘Evet.’ diyerek tekrarladı Mösyö Debieenne, ‘Gitmeyi tercih ederiz. Haydi, gidelim.’

Ayağa kalktı. Richard, ‘Sonuç olarak, bana göre Hayalet’e fazla kibar davranmışsınız. Eğer bana böyle zorlu bir hayalet musallat olsaydı, hiç tereddüt etmeden onu yakalattırdım.’ dedi.

‘İyi de, nasıl? Nerede?’ diye haykırdılar aynı anda. ‘Onu hiç görmedik ki!’

‘Locasına geldiğinde!’

‘Onu locasında hiç görmedik.’

‘O halde, locanın biletini satsaydınız.’

‘Opera Hayaleti’nin locasını satmak mı? Pekâlâ, Beyefendiler. Deneyin de görelim.’

Böylece dördümüz de ofisi terk ettik. Richard da, ben de hayatımız boyunca hiç bu kadar gülmemiştik.”

Bölüm IV

Loca Beş

Armand Moncharmin, yöneticiliği sırasında öyle çok hatırat yazmış ki, Opera’da olan biteni anlatmaktan orada yaşananlara dahil olmaya vakit bulup bulamadığını sormak gerek. Mösyö Moncharmin tek bir müzik notası bilmezdi ama eğitim ve güzel sanatlar bakanına ilk adı olan “Christian” diye hitap eder, sosyete haberciliğiyle amatör olarak ilgilenir ve hatırı sayılır bollukta bir gelirin keyfini sürerdi. Çekici olduğu kadar zekâdan da nasibini aldığından dolayı, Opera’nın pasif ortağı olmaya karar verir vermez, olabilecek en etkin yönetici ortağı kendine seçmiş ve doğruca Firmin Richard’ın yanına koşmuştu.

Firmin Richard oldukça seçkin bir bestekârdı. Hemen her tür müzikten ve müzisyenden hoşlanan Richard’ın birçok farklı müzik türünde ve başarı kazanmış eserleri yayınlan-

mıştı. Bunlardan ötürü. Mösyö Firmin Richard'ı sevmek, her tür müzisyenin vazifesiydi. Onun için söylenebilecek tek olumsuz şey, çalışırken hayli buyurgan davranması ve doğuştan gelen bir asabiyetle aniden sinirlenebilmesiydi.

Yeni ortaklar, ilk birkaç günlerini, kollarına terk edilen ve kendilerini bir anda başında buldukları Opera'da geçirdiler. Hayalet'le ilgili garip, saçma hikâyeye tamamen akıllarından çıkmıştı. Ancak, gerçekleşen bir olay, şakanın –tabii, bu bir şakaysa– henüz sona ermediğini onlara gösterdi. Mösyö Firmin Richard o sabah saat on birde ofisine ulaşmıştı. Sekreteri Mösyö Remy ona, üzerinde özel yazdığından dolayı açmadığı, yarım düzine kadar mektup göstermişti. Mektuplardan biri, derhal Richard'ın dikkatini çekti. Bunun sebebi, sadece zarftaki yazının kırmızı mürekkeple yazılmış olması değil, Richard'ın bu elyazısını daha önce gördüğünü düşünmesiydi. Kısa süre sonra, garip şekilde eklemeler yapılmış protokoldeki kırmızı yazıyı hatırladı. Biçimsiz, çocuksu el yazısını tanıdı. Mektubu açıp okumaya başladı.

“Sayın Yönetici,

Önemli anlaşmaları yenilediğiniz, yenilerine imza attığınız ve o muhteşem zevkinizi genellikle ortaya serdiğiniz; böylesine yoğun bir zamanda size sıkıntı yarattığım için çok üzgünüm. Carlotta, Sorelli ve küçük Jammes ile takdire değer bir ses yeteneğine ya da dehaya sahip olduğunu düşündüğünüz diğer birkaçı için yaptıklarınızdan haberdarım.

Elbette, bu kelimeleri kullanırken ne tam bir ukala gibi

şarkı söyleyen ve *Ambassadeurs* ya da *Cafe Jacquin* 'den ayrılması yasaklanması gereken *Carlotta* 'dan, ne başarısının büyük kısmını karoser ustalarına borçlu olan *Sorelli* 'den, ne de tarladaki bir dana gibi dans eden küçük *Jammes* 'ten bahsediyorum. Dehasına hiç şüphe olmamasına rağmen, kıskançlığınızdan ötürü onu herhangi bir önemli role atamadığınız için, *Christine Daae* 'den de bahsetmiyorum. Sonuçta, küçük işinizi nasıl idare edeceğiniz konusunda özgürsünüz, değil mi?

Bununla birlikte, geçen geceki zaferinden bu yana kendisine *Margarita* rolününü oynama olanağı tekrar verilme-yen *Christine Daae* 'yi, bu akşam da *Siebel* rolünde dinledikten sonra bile, kapının önüne koymamamış olmanız gerçeğinden faydalanmak istiyorum. Ayrıca, sizden locamı başkalarına ne bugün ne de ilerleyen günlerde vermemenizi rica edeceğim. Sizin talimatınızla locamın biletlerinin gişeden satıldığını öğrendiğimde ne denli can sıkıcı bir şaşkınlık yaşadığımı söylemeden mektubuma son veremem.

İtirazımı hemen dile getirmememin nedeni, öncelikle, skandallardan hoşlanmamam. İkinci olarak ise, selefleriniz olan ve bana her zaman kibar davranan *Mösyö Debienné* ile *Poligny* 'nin size benim küçük heveslerimi aktarmayı ihmal ettiğini düşünmemdi. Onlardan bir açıklama istediğim mektubuma bu iki beyefendinin gönderdiği cevap elime henüz ulaştı. Bu cevap gösteriyor ki, yazdığım protokolden tamamen haberdarmışsınız ve sonuç olarak, bana son derece saygısızca davranıyormuşsunuz. Burada huzur içinde yaşamak istiyorsanız, öncelikle özel locamı benden alarak işe haşlamamalısınız.

*Bu yorumlarıma önyargıyla yaklaşmadan, varolduğuma
inanın lütfen Sayın Yönetici.*

*Naçiz ve sadık kulunuz,
Opera Hayaleti''*

Mektubun yanında bir de *Revue Theatrale*'in okur mektupları köşesinden kesilmiş bir parça vardı. Üzerinde şunlar yazıyordu:

O.H. (Operadaki Hayalet) – R. ve M. hiçbir şekilde mazur görülmez. Onlara protokolünden bahsetmiş ve nüshasını da teslim etmiştik. Saygılarımızla.

Mösyö Armand Moncharmin elinde tıpatıp aynı bir mektupla içeri girdiğinde, Mösyö Firmin Richard mektubunu okumayı henüz bitirmişti. Birbirlerine bakıp kahkahayı patlattılar.

“Şakayı devam ettiriyorlar,” dedi Mösyö Richard. “Ama ben komik bulmadım,” diye ekledi.

“Tüm bunların anlamı ne?” diye sordu Mösyö Moncharmin. “Yani, sırf Opera yöneticiliği yaptılar diye, localardan birini sonsuza dek onlara tahsis edeceğimizi mi hayal ediyorlar?”

“Kimseyi kendime o kadar uzun süre güldürecek değilim,” dedi Firmin Richard.

“Bir zararı olmaz,” dedi Armand Moncharmin. “Asıl istedikleri ne peki? Bu gecelik bir loca mı?”

Mösyö Firmin Richard, sekreterine ana balkondaki Loca Beş'in, eğer henüz satılmadıysa, Mösyö Debienné ile Poligny'ye ayrılmasını söyledi. Henüz satılmamıştı. Loca biletleri Debienné ile Poligny'ye gönderildi. Debienné, Scribe Sokağı ile Capucines Bulvarı'nın köşesinde oturuyordu. Poligny ise Auber Sokağı'nda yaşıyordu. Opera Hayaleti'nin iki mektubu da Capucines Bulvarı postanesinden gönderilmişti. Moncharmin bunu, daha sonra zarfları incelerken fark etmişti.

“Görüyorsun işte!” dedi Richard.

İkisi de omuzlarını yukarı kaldırıp, bu iki ihtiyar adamın böylesine çocukça oyunlar oynamasını esefle karşıladılar.

“Yine de daha nazik olabilirlerdi!” dedi Moncharmin. “Carlotta, Sorelli ve küçük Jammes konusunda bize nasıl davrandıklarına dikkat ettin mi?”

“Ah, sevgili dostum. Bu ikisi resmen kıskançlıktan deliye dönmüş! Öyle ki, *Revue Theatrale*'e ilan verecek kadar! Bunların yapacak daha iyi bir şeyleri yok mu?”

“Bu arada,” dedi Moncharmin, “şu küçük Christine Daae ile feci ilgili görünüyorlar!”

“Senin de bildiğin gibi, oldukça iyi olduğuna dair nam salmış durumda,” dedi Richard.

“Nam dediğin kolayca elde edilebilir,” diye cevap verdi Moncharmin. “Benim de müzik bilgim nam salmamış mı? Ama bir notayı diğerinden ayıramam.”

“Meraklanma. Zaten öyle bir namın yok,” dedi Richard.

Bunun ardından, son iki saattir kapının dışında bir aşağı bir yukarı volta atıp duran sanatçıların içeri alınmasını bu-

yurdu. Şöhret ve servet –ya da reddedilme– onları bekliyordu.

Tüm gün tartışma, anlaşma, sözleşme imzalama ya da iptal etme işleriyle geçmişti. Çok çalışmış olan iki yönetici de, Mösyö Debiennne ile Poligny'nin gösteriye gelip gelmediğini görmek için Loca Beş'e tek bir bakış bile atmadan, erkenden yatmıştı.

Sonraki sabah, yöneticilere Hayalet'in teşekkür kartı ulaştı:

Sayın Yönetici,

Teşekkürler. Olağanüstü bir akşamdı. Daae harikula-deydi. Ama koronun biraz daha canlanması gerek. Carlotta ise sıradan bir enstrüman için muhteşem denebilir. Yakında size 240,000 frank için, daha doğrusu 233,424 frank 70 sent için tekrar yazacağım. Mösyö Debiennne ve Poligny, bu yılın ilk on gününe istinaden bana 6575 frank 30 sent ödenek göndermişlerdi. İmtiyazları, onuncu günün akşamı son buldu.

Saygılarımla,

Operadaki Hayalet

Diğer yandan, Mösyö Debiennne ve Poligny'den de bir başka mektup gelmişti:

Beyefendiler,

Bizi düşünme inceliği gösterdiğiniz için minnettarız.

Ancak, sizin de anlayacağınız gibi, Faust 'u bir kez daha dinlemeyi arzu etsek de, bu arzu protokol metninin üzerinden son kez geçerken bahsettiğimiz kişiye ait olan, ana balkondaki Loca Beş 'i işgal etme hakkımız olmadığını bize unutturmaya yetmiyor. 98. maddenin son paragrafına bakın.

Kabullenin, Beyler.

“Bu adamlar artık benim canımı sıkmaya başladılar!” diye bağırdı Firmin Richard, mektubu yırtarak.

O akşam, Loca Beş satışa sunuldu.

Sonraki sabah Mösyö Richard ile Moncharmin, ofislerinde, önceki gece Loca Beş 'te gerçekleşen bir olayla ilgili bir denetim raporu buldular. Raporun ana hatları şöyle:

O akşam, büyük balkondaki Loca Beş 'i boşaltmak için iki kez zabıta çağırmak zorunda kaldım. Bir, gösterinin başında, bir de ikinci perdenin ortasında. İkinci perde sahnelenmeye başlarken locaya varan misafirler, kahkahaları ve saçma yorumlarıyla sıradan bir skandala imza attılar. Çevrelerindeki, “Şşşt!” diye bağıırıyordu; loca görevlisi beni yukarı çıkarmaya geldiğinde, binadaki herkes onları uarmaya başlamıştı. Locaya girip, söylemem gerekenleri söyledim. Bana pek akli başında insanlar gibi görünmediler. Aptalca konuşup durdular. Gürültünün devam etmesi halinde locayı boşaltmak zorunda kalacağımı söyledim. Oradan ayrıldığım anda, tekrar bir kahkaha ve hemen ardından bina-

dan yükselmeye başlayan yeni tepkileri duydum. Locaya, onları dışarı çıkaracak bir zabıtayla birlikte döndüm. Başta itiraz ettiler. Kahkahalarını devam ettirirken, bir yandan da paralarını geri almadan oradan ayrılmayacaklarını söylüyorlardı. Sonunda sustular ve böylece locaya dönmelerine izin verdim. Fakat kahkahaları tekrar başladığı anda, bu kez onları doğruca dışarı çıkarttım.

Richard, raporu önceden okumuş ve üzerini mavi kalemle işaretlemiş olan sekreterine, “Denetçiye çağır,” dedi.

Sekreteri Mösyö Remy, bu emri öngörmüş olacak ki, denetçiye şıp diye getiriverdi.

“Bize olanları anlat,” dedi Richard doğruca.

Denetçi tükürükler saçarak konuşmaya ve raporda yazanları anlatmaya başladı.

“İyi ama bu insanlar neye böyle kahkahalarla gülüyorlardı?” diye sordu Moncharmin.

“Yemekten gelmiş olmalılar, efendim. Görünen o ki, iyi müzik dinlemekten ziyade sohbet etmeye hevesliyediler. Locaya girer girmez dışarı çıkıp loca görevlisini çağırmışlar. Görevli de ne istediklerini sormuş. ‘Locaya bir bak bakalım. İçeride kimse yok, değil mi?’ demişler. ‘Hayır,’ demiş görevli kadın. ‘Ama biz içeri girdiğimizde *bu locanın sahibi var* diyen bir ses duyduk!’ demiş konuklar.”

Mösyö Moncharmin, Mösyö Richard’a bakarak, elinde olmadan gülümsüyordu. Ama Mösyö Richard’ın yüzünde te-
bessümden eser yoktu. Baştan beri, denetçinin hikâyesinin

kurbanı önce eğlendiren, sonra da çileden çıkaran eşek şakalarından birinin tüm emarelerine sahip olduğunu fark etmek için elinden geleni yapmıştı. Denetçi, gülümsemekte olan Mösyö Moncharmin'e yaltaklanmanın en iyi yolunun gülümsemesine eşlik etmek olduğunu düşünmüştü. Ne talihsiz bir düşünce! Mösyö Richard astına öyle bir baktı ki, denetçi o andan itibaren tam bir afallama ifadesi takınmaya karar verdi.

"Ancak, insanlar içeri girdiklerinde," diye gürledi Richard, "locada kimse yoktu, değil mi?"

"Hiç kimse, efendim. Tek kişi bile! Ne sağdaki ne de soldaki locada; kimsecikler yoktu efendim, yemin ederim! Loca görevlisi bundan öyle sık bahsetti ki, şaka olduğu çok bariz."

"Hah, demek sen de aynı fikirdesin, öyle mi?" dedi Richard. "Sen de hemfikirsin! Hepsi bir şakadan ibaret! Elbette bunun komik olduğunu da düşünüyorsundur, ha?"

"Bence epey tatsız bir şaka, efendim."

"Peki loca görevlisi ne diyor bu konuda?"

"O, Opera Hayaleti olduğunu söylüyor. Söylediği tek şey bu!"

Denetçi pis pis sırttı ama sırtmakla hata ettiğini hemen anladı; çünkü bu sözler ağzından dökülür dökülmez, o ana kadar sıkıntılı duran Mösyö Richard anında küplere binmişti.

"Loca görevlisini çağırın!" diye bağırdı. "Çağırın onu! Derhal! Derhal! Onu hemen bana getirin! Şu insanları da çıkarın hemen buradan!"

Denetçi karşı çıkmaya çalışsa da Richard öfkeyle, dilini

tutmasını söyleyerek lafını ağızına tıkıverdi. Böylece, perişan haldeki adamcağızın dudakları, yönetici tekrar açmasını emredene dek, adeta sonsuza dek mühürleniverdi.

“Kimmiş şu Opera Hayaleti?” diye söylendi Richard.

Ancak denetçi o sırada tek kelime konuşamayacak durumdaydı. Sadece konuyla ilgili hiçbir şey bilmediğini, daha doğrusu hiçbir şey bilmek istemediğini belirten bir hareket yaparak cevap verdi.

“Sen onu hiç gördün mü? Opera Hayaleti’ni yani, gördün mü?”

Denetçi, kafasını kuvvetle sallayarak, söz konusu hayaleti daha önce hiç görmediğini söyledi.

“Pekâlâ!” dedi Mösyö Richard soğuk bir ifadeyle.

Denetçi, yöneticinin ağzından çıkan kaygı verici *pekâlâ* sözünün anlamını öğrenmek ister gibi, şaşkın bir ifadeyle bakakaldı.

Yönetici, “Çünkü onu görmeyenlerle tek tek hesaplaşacağım!” diyerek açıklama yaptı. “Madem her yerde ortaya çıkıyor, o halde onu hiçbir yerde görmemiş insanları yanımda çalıştıramam. İşe aldığım insanların işime yaramasını isterim!”

Bunun ardından Mösyö Richard, o sırada içeri girmiş olan tiyatro müdürü ile denetçiye aldırış etmeden, işle ilgili çeşitli konular hakkında konuşmaya başladı. Denetçi usulca kapıdan çıkıp gidebileceğini düşünüyordu ki, Mösyö Richard gürlemesiyle adamı yerine çiviledi.

“Olduğun yerde kal!”

Mösyö Remy, Opera yakınlarındaki Provence Sokağı’

nda hademe olarak işe başlayan loca görevlisini çağırttı. Kadın kısa süre sonra gelmişti.

“Adın ne?”

“Madam Giry. Beni tanırırsınız, efendim. Ben küçük Giry’nin, hani küçük Meg’in annesiyim.”

Bunları öyle sert ve ağırbaşlı bir tonda söylemişti ki, Mösyö Richard bir an için etkilenmişti. Madam Giry’ye ve onun soluk renkli şalına, yıpranmış ayakkabılarına, eski tafta elbisesine ve rengi atmış başlığına baktı. Yöneticinin tavrından, Madam Giry’yle ya da küçük Giry ve hatta küçük Meg’le tanıştığını hatırlamadığı ya da onları hiç tanımadığı açıkça belli oluyordu. Ancak, Madam Giry öyle gururluydu ki, bu meşhur loca görevlisi herkesin kendini tanıdığını zannediyordu.

“Adını daha önce hiç duymadım!” dedi yönetici. “Ama dün gece denetçiyle birlikte bir zabıta çağırmanıza neden olacak ne olduğunu sormamın nedeni de bu değil zaten.”

“Mösyö Debieenne ile Mösyö Poligny’nin yaşadığı tatsızlığın aynısını yaşamamanız için sizinle konuşmak istemiştim sadece. Onlar da başta bana kulak asmamışlardı.”

“Sana sorduğum şey bu değil. Dün gece olanları soruyorum.”

Madam Giry öfkeyle morardı. Daha önce kimse onunla böyle konuşmamıştı. Gitmek üzere ayağa kalkıp eteğinin kıvrımlarını düzeltti ve soluk renkli başlığının tüylerini salladı. O anda fikrini değiştirdi. Tekrar oturup mağrur bir ses tonuyla konuşmaya başladı.

“Size olanları anlatayım. Hayalet’i yine öfkелendirdiler!”

Bunun üzerine Mösyö Richard öfkeden deliye dönünce, Mösyö Moncharmin araya girip Madam Giry'ye kimsenin olmadığı bir locada, o locanın tutulduğunu söyleyen bir ses duymanın kendisine neden doğal geldiğini sordu. Kadın, ne zamandır aşına olduğu bu fenomeni, Hayalet'in müdahalesi dışında bir fikirle açıklamaktan acizdi. Kimse locadaki Hayalet'i görememiş ama herkes onu duyabilmişti. O da birçok kez Hayalet'i duymuştu. Yöneticiler, kadının doğruyu söylediğine emin olabiliyorlardı. Mösyö Debieenne'e, Mösyö Poligny'ye, hatta kadını Madam Giry'yi tanıyan herkese, hatta bacağı Hayalet tarafından kırılan Mösyö Isidore Saack'e de sorabiliyorlardı!

Moncharmin, "Öyle mi?" diyerek kadının sözünü kesti. "Zavallı Isidore Saack'in bacağı Hayalet mi kırmış?"

Madam Giry, bu cehalet karşısında şaşkına dönmüştü. Yine de, bu iki masum zavallıyı aydınlatmaya kararlıydı. Olay, Mösyö Debieenne ile Poligny'nin zamanında hem de Loca Beş'te ve bir *Faust* gösterisi sırasında gerçekleşmişti. Madam Giry, Gounod'un* eserini baştan sona söylemeye hazırlanırcasına, öksürerek boğazını temizledi ve anlatmaya başladı.

"Şöyle bir şeydi, efendim. O gece, Mösyö Maniera ve eşi, hani şu Mogador Sokağı'ndaki kuyumcular, yakın arkadaşları olan ve Madam Maniera'nın arkasında oturmakta olan Mösyö Isidore Saack'le birlikte locanın önündelerdi. Şeytan, şarkısını söylüyordu." –Madam Giry, şarkıyı söylemeye başladı– "Catarina, uyur gibi yaparken sen," ve Mösyö Maniera sağ kulağında (karısı solunda oturuyordu) şöyle di-

* Goethe'nin *Faust* adlı eserini operaya uyarlayan ünlü besteci. (ç.n.)

yen bir ses duydu: ‘Ha ha! Julie hiç de uyur gibi yapmıyor!’ Karısına Julie diye sesleniyormuş. Sağ tarafına dönüp onunla kimin böyle konuştuğuna bakmış. Ama orada kimse yokmuş! Kulağını ovuşturup kendi kendine, *acaba hayal mi gördüm?* demiş. Ardından, Şeytan serenadına devam etmiş... ama, yoksa siz Beyefendileri sıktım mı?”

“Yo, yo. Devam edin.”

Yapmacık bir tebessümle, “Çok nazıksınız,” dedi. “Pe-kâlâ. Sonra, şeytan serenadına devam etmiş.” –Madam Giry tekrar şarkıya başladı– “Ey aziz, kapatma kutsal kapılarını ve önünde alçakgönüllülükle boyun eğen bu ölümlüye, bir mağfîret* busesinin saadetini ihsan eyle.” Sonra, Mösyö Maniera sağ kulağının dibinde bu kez şu sözleri duymuş, ‘Ha ha! Julie’nin de Isidore’a bir öpücük vermeye itirazı olmazdı!’ Adam tekrar yanına dönmüş ama bu kez sol yanına ve ne görmüş dersiniz? Isidore, adamın karısının elini tutmuş, eldivendeki küçük yuvarlak yerden öpücüklere boğuyormuş. İşte böyle,” diyerek file eldivenin ortasındaki çıplak noktadan avuç içini coşkuyla öpmeye başladı. “Sonra, aralarında pek civcivli olaylar yaşanmış! Dan! Dun! Mösyö Maniera tıpkı sizin gibi iri ve güçlüymüş. Mösyö Richard ve Mösyö Isidore Saack’e iki tane indirmiş. Kusura bakmayın Mösyö Moncharmin ama kendisi de tıpkı sizin gibi minyon ve zayıfmış. Büyük curcuna yaşanmış. Oradaki diğer insanlar ‘Yeter artık! Durdurun onları! Onu öldürecek!’ diye bağışmışlar. Ardından, Mösyö Isidore Saack kaçmayı başarmış.”

“Hayalet bacağı kırmamış mı?” diye sordu, endamıyla

* Birinin suçunu bağışlama, yargılama. (e.n.)

Madam Giry'yi fazla etkileyememekten biraz gücenmiş olan Mösyö Moncharmin.

"Mösyö Maniera için yapmış bunu, efendim," diyerek cevap verdi Madam Giry mağrur bir ifadeyle. "Bacağını Hayalet yüzünden hızla aşağı indiği ana merdivenlerde kırmıştı. Zavallı adamın o merdivenleri tekrar çıkması için epey bir beklemesi gerekecek!"

"Mösyö Maniera'nın sağ kulağına neler söylediğini Hayalet'ten mi öğrendiniz?" diye sordu Mösyö Moncharmin, son derece komik olduğunu düşündüğü bir ciddiyetle.

"Hayır, efendim. Mösyö Maniera'nın kendisinden öğrendim. Yani..."

"Ama Hayalet'le de konuştunuz, değil mi Hanımefendi?"

"Aynen şu an sizinle konuştuğum gibi, Beyefendi!" diye cevap verdi Madam Giry.

"Peki, Hayalet sizinle konuşurken neler söyledi?"

"Kendisine bir ayak taburesi getirmemi istedi!"

Bu kez Richard da Moncharmin ve sekreteri Remy ile birlikte kahkahalara boğuldu. Yalnızca denetçi, daha önce ağzı yandığından, kahkaha atma konusunda çok dikkatliydi. Bu sırada Madam Giry tam anlamıyla tehditkâr bir tutum takınma cüretini göstermişti.

"Gülmek yerine," diyerek haykırdı kızgın bir şekilde. "siz de Mösyö Poligny gibi gidip görün en iyisi."

"Neyi görelim?" diye sordu Moncharmin, hayatında hiç bu kadar eğlenmemiştir.

“Hayalet’i, elbette! ... bakın ...”

Bunun, hayatındaki önemli anlardan biri olduğunu düşünerek, birden sakinleşti.

“Bakın,” diye tekrarladı. “La Juive sahneleniyordu. Mösyö Poligny gösteriyi Hayalet’in locasından izleyebileceğini düşünmüştü. Leopold, ‘Uçalım!’ diye bağırdığında, sizin de bildiğiniz gibi, Eleazer onları durdurup, ‘Nereye gidiyorsunuz?’ diye sorar. Ben, Mösyö Poligny’yi yandaki, boş kalmış locadan takip ediyordum. Mösyö Poligny ayağa kalıp dimdik, adeta bir heykel gibi dışarı çıktı. Ben daha ona Eleazer gibi, *nereye gidiyorsunuz?* diye soramadan, merdivenleri inmişti bile ama onun bacakları kırılmamıştı.”

Mösyö Moncharmin, “Ama bunların hiçbiri bize Opera Hayaleti’nin sizden nasıl ayak taburesi istediğini anlatmıyor,” diyerek konuyu üsteledi.

“Evet, o akşamdan sonra, kimse Hayalet’in özel locasını almaya tenezzül etmedi. Yönetici, her gösteride o locanın Hayalet’e ayrılması emrini verdi. Hayalet her geldiğinde, benden bir ayak taburesi istedi.”

“Hay aksi! Ayak taburesi isteyen bir hayalet! O halde sizin bu hayalet kadın olmalı, ha?”

“Hayır, Hayalet bir erkek.”

“Nereden biliyorsunuz?”

“Sesi bir erkeğin, hem de çok hoş bir erkeğin sesi! İşte, olan şu: Operaya geldiğinde, genellikle ilk perdenin ortasına gelinmiştir. Loca Beş’in kapısına üç kez hafifçe vurur. Bu üç vuruşu ilk duyduğumda, locada kimse olmadığını biliyor-

dum; kafamın ne denli karıştığını tahmin edersiniz! Kapıyı açıp etrafa kulak kabarttım, bakındım ama kimsecikler yoktu! Sonra şu sözleri duydum: ‘Madam Jules,’ –rahmetli kocamın soyadı Jules’ti–, ‘bir ayak taburesi lütfen.’ Sözlerimi mazur görün. Beyler ama bu sesi duymak beni resmen bitirmişti ama konuşmaya devam etti. ‘Korkmayın, Madam Jules. Ben Opera Hayaleti’yim!’ Ses öyle yumuşak ve nazikti ki, neredeyse hiç korkmadım. Sesin sahibi, ön sıranın sağ köşesindeki koltukta oturuyordu.”

“Yani, Loca Beş’in sağ tarafında oturan birileri mi vardı?” diye sordu Moncharmin.

“Hayır, Loca Yedi ve sol taraftaki Loca Üç de boştu. Perde henüz açılmıştı.”

“Peki siz ne yaptınız?”

“Ayak taburesini getirdim. Elbette, onu kendisi için değil, hanımı için istemişti! Ama o hanımı ne gördüm ne de duydum.”

“Ha? Ne? Hayalet bir de evliymiş!” İki yöneticinin gözleri Madam Giry’den, loca görevlisinin arkasında el-kol hareketleriyle onların dikkatini çekmeye çalışan denetçiye kaydı. İşaret parmağını alnına kederle vurarak, dul Jules Giry’nin kesinlikle deli olduğunu düşündüğünü anlatmaya çalışıyordu. Bu mini pandomim gösterisinin ardından denetçi, Mösyö Richard’ın onu emrinde bir delinin çalışmasına izin vermesi nedeniyle işten çıkarmak istemesinin ne denli yerinde olduğunu kanıtlamış oldu. Bu sırada, muhterem bayan, Hayalet’le ilgili sözlerine devam ediyor, bu kez onun cömertliğinden dem vuruyordu.

“Gösterilerin sonunda, bana her seferinde iki, bazen beş frank verir. Uzun süre gelmediğinde ise on frank verdiği bile olur. Ancak, insanlar onu tekrar sinirlendirmeye başladığından beri, hiçbir şey verdiği yok.”

“Kusura bakmayın, Bayan,” dedi Moncharmin, Madam Giry şapkasının ısrarla aynı yöne bakan tüylerini silkelerken. “kusura bakmayın ama Hayalet size iki frankınızı nasıl verebiliyor?”

“Onları locadaki küçük rafa bırakıyor elbette. Paraları, ona her zaman verdiğim gösteri programıyla birlikte buluyorum. Bazı akşamlar locada çiçek, bir gül de bulduğum oluyor, herhalde hanımının korsesinden düşüyor. Bazen yanında bir bayan da getiriyor. Bir gün bir yelpaze bırakmışlardı.”

“Hah! Demek Hayalet bir yelpaze bıraktı, ha? Peki siz o yelpazeyi ne yaptınız?”

“Sonraki gece locaya geri götürdüm tabii.”

Bu noktada denetçinin sesi duyuldu.

“Kuralları bozdunuz. Sizi cezalandırmalıyım Madam Giry.”

“Dilini tut, seni sersem!” diye homurdandı Mösyö Firmin Richard.

“Yelpazeyi geri götürdünüz. Ya sonra?”

“Sonra, yelpazeyi yanlarında götürdüler, efendim. Gösterinin sonunda yelpaze orada yoktu. Onun yerine bana, hayli düşkün olduğum İngiliz şekerlerinden bir kutu bırakmışlardı. Hayalet’in ne denli düşünceli olduğuna verilebilecek örneklerden biri bu.”

“Bu kadar yeterli, Madam Giry. Gidebilirsiniz.”

Madam Giry, asla bırakmadığı ağırbaşlılığıyla yanlarından çekildikten sonra yönetici, denetçiye bu yaşlı çılgın kadının hizmetine son verilmesine karar verdiklerini söyledi. Denetçi odadan çıktıktan sonra ise, bu kez tiyatro müdüründen denetçinin ilişkisinin kesilmesini istediler. Onun da odadan çıkışıyla yalnız kalan yöneticiler, birbirlerine akıllarından geçenleri söyleme fırsatı yakaladılar. İkisi de hemfikirdi. Loca Beş meselesiyle kendileri ilgilenmelilerdi.

Bölüm V

Sihirli Keman

Christine Daae, daha sonra anlatacağım bazı entrikalar yüzünden, Opera'daki parlak başarısını hemen devam ettiremedi. Ünlü gala gecesinin ardından, bir kez Zürih Düşesi'nin evinde şarkı söylemişti ama bu, özel olarak sahne aldığı son etkinlikti. Önceden desteğini esirgemeyeceğine söz verdiği yardım konserlerine bundan böyle katılmayı, hem de makul bir sebep göstermeksizin reddediyordu. Tam anlamıyla kaderinin kontrolünü kaybetmiş ve başka bir zafer kazanmaya korkar gibi davranıyordu.

Kont Chagny'nin, kardeşini memnun edebilmek için, Mösyö Richard'la birlikte, Christine için elinden gelen her şeyi yaptığını biliyordu. Christine ise kendi lehine konuşmaya son vermesini de istediği bir teşekkür mektubu yazmıştı. Bu garip tavrının sebebi asla öğrenilemedi. Kimi bunu aşırı kibrine bağladı, kimi ise eşsiz alçakgönüllülüğünden bah-

setti. Ama sahne insanları pek de öyle alçakgönüllü olmazlar. Sanırım bu davranışının düpedüz korku kaynaklı olduğunu öne sürmem pek de yanlış olmaz. Evet, bence Christine Daae'nin başına gelenler onu korkutmuştu. Christine'in bu döneme dair yazdığı ve müthiş bir korkuyu gözler önüne seren (Acemin koleksiyon parçalarından olan) bir mektup elime geçti.

Şarkı söylerken kendimden geçiyorum, diye yazıyor zavallılık.

Hiçbir yerde sahne almıyordu. Vikont Chagny de onunla buluşabilmek için beyhude bir çaba içindeydi. Onu ziyaret edip edemeyeceğini sorduğu bir mektup yazmış ve tam Christine'den cevap alma ümidini kesmişken, bir sabah, genç kadın ona şu notu göndermişti:

Mösyö,

Eşarbımı kurtarmak için denize dalan o küçük oğlamı unutmadım. Kutsal bir görevi yerine getirmek üzere Perros'a gittiğim bu günde size yazmam gerektiğini hissettim. Yarın sizin de tanıdığınız ve size hayli düşkün olan zavallı babacığımın ölümünün yıldönümü. Henüz çocukken birlikte oyun oynadığımız ve biraz daha büyüdüğümüzde yol kenarında birbirimize son kez veda ettiğimiz o yamacın dibindeki küçük kilisenin mezarlığına kemaniyla birlikte gömülmüştü.

Vikont Chagny tren tarifesine hızla göz gezdirdikten sonra, olabildiğince hızlı giyinip uşağının erkek kardeşine götürmesi için yazdığı birkaç cümlemin ardından, onu Mont-

parmasse Garı'ndan kalkan sabah trenine ucu ucuna yetişti-recek olan taksiye atladı. Şehirde sönük bir gün geçirmişti. Akşam Brittany Ekspresi'ndeki kompartımanında otururken bile morali hâlâ düzelmemişti. Christine'in notunu tekrar tekrar okuyor, parfümünü kokluyor ve çocukluğuna dair tatlı anları hatırlıyordu. Bu yorucu gece yolculuğunun kalanını Christine Daae ile başlayıp son bulan hummalı hayallerle geçirdi. Lannion İstasyonu'nda trenden inerken gün aydınlanı-yordu. Perros-Guirec'e giden posta arabasına yetişmek için acele etti. Tek yolcu kendisiydi. Şoförü sorguladığında, önceki günün akşamı Parisliye benzeyen genç bir bayanın Perros'a gittiğini ve Akşam Güneşi isimli pansiyonda konakladığını öğrendi.

Ona yaklaştıkça, küçük İsveç şarkıcının hikâyesini daha bir şefkatle anıyordu. Detayların çoğu halk tarafından hâlâ bilinmiyordu.

Bir zamanlar, Upsala'dan pek de uzak olmayan, küçük bir pazar kasabası vardı. Orada ailesiyle birlikte yaşayan bir çiftçi, hafta boyunca toprağı kazar durur, pazar günleri ise kilise korosunda şarkı söylerdi. Bu çiftçinin henüz okumayazmadan önce müziğin ilkelerini öğrettiği küçük bir kızı vardı. Daae'nin babası muhteşem bir müzisyendi. Muhtemelen bundan habersizdi. İskandinavya'nın hiçbir yerinde onun gibi çalan bir kemancı yoktu. Namı öyle alınmış yürümüştü ki, düğünlerde ve diğer benzeri şenliklerde çiftlerin dans etmesi için hep o çağırılırdı. Karısı, Christine altı yaşına girerken vefat etmişti. Sonrasında, hayatta sadece kızına ve müziğe

değer veren baba, arazisini satıp şöhret ve servet arayışı için Upsala'yı terk etti ama sefaletten başka bir şey bulamadı.

Köyüne dönüp panayırdan panayıra dolaşmaya, İskandinav melodilerini tıngırdatmaya başladı. Bu sırada evladı da yanından hiç ayrılmıyor, ya hayranlıkla onu dinliyor ya da şarkı söyleyerek ona eşlik ediyordu. Günlerden bir gün, Ljimby Panayırı'nda, Profesör Valerius onları dinledikten sonra Gothenburg'a götürdü. Babanın dünyanın en iyi kemancısı olduğunu, kızında ise müthiş bir sanatçı kumaşı olduğunu iddia ediyordu. Kızın eğitim ve öğretimini sağladı. Kız da hızlı bir gelişim gösterip şirinliği, görgülü zarafeti ve içten memnun etme arzusuyla herkesi büyüledi.

Valerius ve eşi Fransa'ya yerleştiklerinde, Daae ile Christine'i de yanlarında götürdüler. "Anne" Valerius, Christine'e öz kızı gibi davrandı. Daae ise, memleket hasretinden iğne ipliğe dönmeye başlamıştı. Paris'te hiç dışarı çıkmadan, kemanıyla sürdürdüğü bir hayalin içinde yaşayıp gitti. Saatler boyunca odasında kızıyla zaman geçirir, çok ama çok aheste bir şekilde keman çalıp şarkı söylerdi. Bazen Anne Valerius gelir ve kapının ardından onları dinlerdi. Gözlerinden bir damla yaş dökülür, İskandinav göklerinin hasretini içinde hissederek, yine parmak ucunda merdivenlerden aşağı inerdi.

Yaz geldiğinde tüm aile, Brittany'nin uzak bir köşesinde bulunan Perros-Guirec'te konaklamaya gidene dek, Daae gücünü tekrar toparlayamamıştı. Burada denizin rengi, memleketindeki gökyüzü rengiyle aynıydı. En acıklı melodilerini genellikle sahilde çalar ve deniz, sırf onu dinlemek için uğul-

tusunu kesmiş gibi davranırdı. Garip bir isteğini gerçekleştirmesi için Anne Valerius'u ikna etmişti. "Bağışlanma", başka bir deyişle Breton haccı ile köy festivalleri ve dansları zamanı geldiğinde, eski günlerdeki gibi kemanıyla birlikte yollara düşmüş ve bir haftalığına kızını da yanında götürme izni almıştı. Küçük köylere, onlara bir yıl yetecek kadar müzik götürdüler ve geceleri, otel yataklarında yatmayı reddederek, İsveç'teki o hayli fakir zamanlarında yaptıkları gibi, samanların üzerinde birbirlerine sokularak uyudular. Hem kimseden para almıyor, hatta yarım peniyi bile kabul etmiyorlar hem de tertemiz giyiniyorlardı. Çevrelerindeki, melekler gibi şarkı söyleyen güzel evladiyla yollara revan olmuş bu köylü kemancının nasıl idare ettiğini anlayamıyorlardı. Hepsi, bir köyden diğerine onların peşindelerdi.

Günlerden bir gün, dadısıyla birlikte dışarı çıkan küçük bir oğlan, dadısını planladığından daha uzun bir yürüyüşe çıkardı, çünkü saf ve tatlı sesiyle onu kendine bağlayan küçük kızdan bir türlü kopamıyordu. Trestraou isimli bir körfezin kıyısına kadar gittiler. Sanırım orada şimdilerde bir kumarhane ya da o tür bir şey varmış. O zamanlar, gökyüzü ve denizden başka hiçbir şeyin bulunmadığı bu sahilde altın bir kumsal uzanıyordu. Orada esen güçlü rüzgâr, Christine'in eşarbını denize savurmuştu. Christine çılgılığı basıp kollarını uzatmıştı ama eşarp çoktan dalgalara karışmıştı bile. Derken, şöyle diyen bir ses duymuştu.

"Sorun değil, ben gider eşarbını denizden çıkarırım."

Siyahlar içinde saygın bir hanımefendinin çılgınlıklarına

ve öfkeli itirazlarına aldırmadan hızla koşan küçük bir oğlan gördü. Oğlan giysileriyle denize dalarak kızın eşarbını geri getirdi. Oğlan da, eşarp da sıırıslıklamdı. Siyahlı kadın ise yaygarayı koparmıştı ancak Christine mutlulukla gülüp küçük oğlanı öptü. O oğlan, Lannion'da teyzesiyle birlikte kalan Vikont Raoul Chagny'den başkası değildi.

Sezon boyunca birbirlerini neredeyse her gün görüp birlikte oynadılar. Vikont'un teyzesinin isteği ve Profesör Valerius'un da desteğiyle Bay Daae, genç Vikont'a keman dersi vermeyi kabul etti. Böylece Raoul, Christine'in çocukluğunu büyüdü hale getiren melodileri sevmeyi öğrendi. Her ikisinin de sakin ve hayalperest bir düşünce şekli vardı. Öykülere ve eski Breton efsanelerine bayılıyorlardı. En sevdikleri oyun, sayfiye evlerinin kapılarını dilenciler gibi çalıp "Madam" ya da "Sayın Beyefendi, bize anlatacak küçük bir öykünüz var mı acaba?" diye sormaktı. İstekleri nadiren karşılıksız kalıyordu. İhtiyar Breton ninelerinin hemen hepsi, hayatlarında en azından bir kez, "Korrigan"ları* fundalıkta ay ışığında dans ederken görmüşlerdi.

Ama en büyük zevkleri güneş denize batıp akşamın müthiş sessizliği alacakaranlıkla birlikte bastırmışken, Bay Daae'nin gelip yol kenarında yanlarına oturduktan sonra, çağırıldığı hayaletleri ürkütmeye korkar gibi alçak bir sesle onlara Kuzey diyarının efsanelerini anlatmasıydı. Bir efsane bittiği anda çocuklar bir başkasını anlatmasını isterlerdi.

Bir öykü şöyle başlıyordu:

"Norveç dağlarının orta yerindeki parlak bir göz gibi

* Breton folklorunda bir tür peri ya da cücemsi ruh. (ç.n.)

açılmış derin ve durgun göllerden birinde, oturmuş bir kral küçük bir sandalın içinde...”

Bir başkası ise şöyleydi:

“Küçük Lotte’nin aklından geçen geçmeyen yoktu. Saçları güneş ışınları gibi altın, ruhu ise mavi gözleri gibi temiz ve kederliydi. Annesini tatlı diliyle kandırır, oyuncak bebeğine nazik davranır ve elbisesine de, küçük kırmızı ayakkabılarına da, kemanına da çok iyi bakardı. Ama hepsinden öte en sevdiği, uyumaya gittiğinde, Müzik Meleği’ni dinlemektir.”

İhtiyar adam bu öyküyü anlatırken, Raoul de Christine’in mavi gözlerine ve altın rengi saçlarına bakar, Christine ise uyurken Müzik Meleği’ni duyduğu için Lotte’nin ne kadar şanslı olduğunu düşünürdü. Müzik Meleği, Baba Daae’nin tüm öykülerinde mutlaka bir rol oynardı; her büyük müzisyen ve sanatçı, hayatında en azından bir kez bu Melek tarafından ziyaret edilirdi. Bazen Melek, Lotte’nin başına geldiği gibi, bazen onların beşiklerine eğilir ve böylece, henüz altı yaşında bile elli yaşındaki bir adamdan daha iyi keman çalabilen küçük dâhiler var olurlar. Kabul etmelisiniz ki bu, olağanüstü bir durumdur. Kimi zaman, Melek’in ziyareti gecikir çünkü çocuklar haylazlık etmiş, derslerini öğrenmemiş ya da çalışmamışlardır. Bazen ise hiç gelmediği olur çünkü çocukların ya kötü bir kalbi vardır ya da vicdansızdırlar.

Kimse Melek’i göremez ama onu duyması gereken herkes onu duyar. Çoğunlukla en az beklendiği zamanlarda ortaya çıkar, ki bu, insanların hüznü ya da ümitsizliğe düştüğü anlar olur. Derken, aniden kulakları, hayatları boyunca

akıllarından çıkmayacak ilahi armonileri ve kutsal bir sesi algılar. Melek tarafından ziyaret edilen insanlar, insanlığın geri kalanının habersiz olduğu bir heyecanla titreşirler. Diğer tüm insani sesleri gölgede bırakan sesler üretmeden ne bir enstrümana dokunabilir ne de şarkı söylemek için ağızlarını açabilirler. Ardından, Melek'in bu kişileri ziyaret ettiğini bilmeyen insanlar, onların dehasından bahsetmeye başlar.

Küçük Christine, babasına Müzik Meleği'ni duyup duymadığını sordu ama Baba Daae kafasını hüzünle iki yana salladı. Derken, şu sözleri söylerken gözleri aydınlanıverdi:

“Sen onu bir gün duyacaksın, çocuğum! Cennete gittiğimde, sana onu göndereceğim!”

Bu sırada baba, öksürmeye başlamıştı.

Üç yıl sonra, Raoul ve Christine Perros'ta tekrar bir araya geldiler. Profesör Valerius ölmüştü ama dul eşi, Baba Daae ve kızıyla birlikte Fransa'da kalmıştı. Bu sırada küçük Daae, artık geçimini yalnızca müzikten sağlayan ve onların koruyucusu olan nazik dudu da armoni dolu hayalleriyle sarmalayarak, keman çalıp şarkı söylemeye devam etmişti. Genç adam ise, tıpkı şimdi olduğu gibi, onları bulma umuduyla Perros'a gelmiş ve doğruca, önceden kaldıkları evin yolunu tutmuştu. İlk olarak ihtiyar adamı gördü. Ardından çay tepsisini taşıyan Christine içeri girdi. Hemen kalkıp onu öpmeye gelen Raoul'ü karşısında gören Christine'in yüzü kızarmıştı. Ona birkaç soru sordu ve ev sahibesi olarak görevlerini güzelce yerine getirdikten sonra, tepsiyi tekrar eline alıp odadan ayrıldı. Sonrasında bahçeye koşup genç yüreğinin ilk defa

karşılaştığı duyguların etkisiyle bir banka sığındı. Raoul onun ardından gitti ve akşama dek, son derece utangaç bir şekilde sohbet ettiler. İkisi de epey değişmişti; iki diplomat gibi temkinli davranarak birbirlerine, yeşermekte olan duygularıyla hiç alakası olmayan şeyler söyleyip durdular. Yol kenarında ayrılmak üzerelerken Raoul, Christine'in tir tir titreyen eline bir öpücük kondurarak, "Matmazel, sizi asla unutmayacağım!" demişti.

Ancak, bu sözlerden dolayı pişmanlık duyarak oradan ayrıldı çünkü Christine'in Vikont Chagny'nin karısı olamayacağını biliyordu.

Christine'i sorarsanız; o da Raoul'ü düşünmemeye çalışmış ve kendini tümüyle sanatına adanmıştı. Muhteşem bir gelişme gösterdi ve onu duyan herkes, dünyanın en iyi şarkıcısı olacağı iddiasında bulundu. Bu sırada, baba da ölmüştü. Christine ise babasıyla birlikte aniden sesini de, ruhunu da, dehasını da kaybetmiş gibiydi. Sadece ama sadece konservatuvara girmesine yetecek kadarına sahipti. Okulda kendini göstermiyor, derslere hiçbir şevk göstermeden katılıyor ve sırf -birlikte yaşamayı sürdürdüğü- Anne Valerius'u memnun etmek için ödülleri kabul ediyordu.

Raoul, Christine'i Opera'da ilk gördüğünde, kızın güzelliği ve bu güzelliğin uyandırdığı geçmişin tatlı hatıraları onu büyülemişti. Ama sanatının olumsuz yönü karşısında da oldukça şaşkına dönmüştü. Onu tekrar tekrar dinleyip yakından takip etti. Sahne arkasındaki dik merdivenlerin ardında saklanarak onu bekledi. Dikkatini çekmeye çalışıp durdu.

Birçok kez onu locasına dek takip etti ama kız onu görmedi bile. Hatta, kimseleri görüyor gibi değildi. Tam anlamıyla duyarsızdı. Kızın güzelliği de, aşkını kızdan önce kendine bile itiraf edememesi de Raoul'e acı veriyordu. Derken, gala gösterisinin şimşeği çakıverdi. Gökkuşbuğu açılmış, insanoğlunu haz vermek ve Raoul'ün kalbini tastamam esir almak için bir meleğin sesi dünya üzerinde yankılanmıştı.

Sonra, kapının ardından o adamın sesi gelmişti. –“Beni sevmek zorundasın!”– Ve odada kimse yoktu.

Peki, ona eşarp olayını hatırlattığında Christine neden gülmüştü? Onu niye tanımamıştı? Ne demeye ona yazmıştı ki?

Sonunda Perros'a ulaşmıştı. Raoul, Akşam Güneşi Pan-siyonu'nun dumanaltı olmuş bekleme salonuna girdi ve Christine aniden önünde beliriverdi. Gülümsüyor ve hiçbir şaşkınlık belirtisi sergilemiyordu.

“Geldiniz demek,” dedi Christine. “Ayinden sonra sizi burada bulacağımı hissettim. Yani, kilisedeki biri bana öyle dedi.”

“Kim?” diye sordu Raoul, kızın küçük elini avuçlarına alırken.

“Şey, benim zavallı, ölü babacığım.”

Oluşan sessizliğin ardından Raoul sordu.

“Babanız sizi sevdiğimi de söyledi mi, Christine? Ya siz olmadan yaşayamayacağımı?”

Christine baştan ayağa kıpkırmızı kesilip kafasını çevirdi. Titrek bir sesle, "Bensiz mi? Ne hayalperestsiniz, dostum!" dedi.

Kahkahayı patlatıp utangaçlığını attı.

"Gülmeyin, Christine. Ben çok ciddiylim," dedi Raoul.

Christine ciddiyetle yanıt verdi. "Sizi buraya böyle şeyler söylemeniz için ben getirmedim."

"Beni buraya siz getirdiniz, Christine. Mektubuna kızmayacağımı ve hemen Perros'a geleceğimi biliyordun. Eğer seni sevmediğimi zannediyorsan, tüm bunları nasıl düşünmüş olabilirsin?"

"Çocukken burada oynadığımız ve babamın sıklıkla eşlik ettiği oyunları hatırlarsınız sanıyordum. Ne düşündüm gerçekten bilmiyorum. Belki size yazmakla hata ettim. Ölüm yıldönümü ve sizin Opera'daki odamda aniden belirmeniz, sonraki akşam, hepsi aradan uzun zaman geçtiğini fark ettirdi bana ve bir zamanlar olduğum o küçük kız gibi size mektup yazmama neden oldu..."

Christine'in tavrında Raoul'e doğal gelmeyen bir şeyler vardı. Ama bu hiçbir şekilde kindarlık ya da düşmanlık değildi. Christine'in gözlerinde kederli bir şefkatin parıltıları vardı. Fakat bu şefkatin kederinin sebebi neydi? İşte, Raoul'ün öğrenmek istediği ve onu rahatsız eden şey buydu.

"Beni ilk kez soyunma odanızda gördüğünüzde mi fark etmiştiniz, Christine?"

Christine yalan söyleyemezdi.

"Hayır," dedi. "Ağabeyinizin locasında sizi birkaç kez

görmüştüm. Tabii sahne arkasında da.”

“Tahmin etmiştim!” dedi Raoul, dudaklarını birbirine yapıştırarak. “O halde beni odanızda, başucunuzda gördüğünüzde, size eşarbınızı denizden kurtardığımı hatırlatınca neden beni tanımazlıktan gelip bana güldünüz?”

Bu soruları öyle kaba bir tonda sormuştu ki, Christine cevap vermeden, ona bakmakla yetindi. Genç adamın kendisi de, Christine’e tam nezaket, aşk ve teslimiyet dolu sevgi sözcükleri söylemeye karar vermişken, bu tartışmayı açmasına şaşırmıştı. Bir koca veya bir âşık da, karısı ya da metresi ona gücense bile onunla farklı şekilde konuşmaz. Ama Raoul fazla ileri gitmişti. Bu saçmasapan durumdan kurtulabilmek için, iğrenç davranmaktan daha iyi bir yol bulamamıştı.

“Cevap vermiyorsunuz!” dedi öfke ve üzüntüyle. “İyi, o halde cevabı ben vereyim. Odanızda kalabalık eden biri vardı, Christine. Sizin başka herhangi biriyle ilgilenebileceğinizi bilmesini istemediğiniz biri!”

“Eğer kalabalık eden biri olsaydı, dostum,” diyerek soğuk bir ses tonuyla söze girdi Christine, “o akşam, odadan çıkmanızı söylediğime göre, o ancak siz olurdunuz!”

“Evet, diğer kişiyle başbaşa kalabilesiniz diye!”

“Siz neden bahsediyorsunuz, Mösyö?” diye sordu kız heyecanla. “Hangi başka kişiden bahsediyorsunuz?”

“Hani şu ‘sadece onun için şarkı söyleyip o gece ruhunuza verdiğiniz’ ve ‘ben artık bir ölüyüm’ dediğiniz başka kişiden!”

Christine, Raoul’un kolunu kapıp böylesine kırılgan bir canlıdan beklenmeyecek bir güçle kavradı.

“Demek kapımı dinliyordunuz?”

“Evet, çünkü sizi seviyorum... ve her şeyi duydum...”

“Ne duydunuz?”

Derken, genç kız garip bir şekilde sakinleşip Raoul’un kolunu bıraktı.

“Size ‘Christine, beni sevmek zorundasın!’ dediğini.”

Bu sözlerle birlikte Christine’in yüzüne ölümcül bir solgunluk yayıldı ve gözlerinin etrafını kara halkalar sardı. Genç kız sendeleyip bayılma raddesine geldi. Raoul kollarını açarak ileri atılsa da Christine yaşadığı zayıflığın üstesinden gelip alçak bir sesle, “Devam edin! Devam edin! Bana tüm duyduklarınızı anlatın!” dedi.

Tam bir şaşkınlık içinde olan Raoul cevap verdi. “Siz ona ruhunuzu verdiğinizizi söyledikten sonra size cevap verdiğini ve, ‘Senin ruhun öyle güzel ki, çocuğum. Teşekkürler. Hiçbir imparator böylesine güzel bir hediye almamıştır. Bu gece melekleri bile ağlattın,’ dediğini duydum.”

Christine, tarifi imkânsız duygularla elini kalbine götürdü. Gözlerini, adeta deli bir kadın gibi, önüne dikmişti. Raoul dehşete düşmüştü ama aniden Christine’in gözleri yaşardı. İki büyük gözyaşı, tıpkı iki inci tanesi gibi, genç kızın fildişi yanaklarından aşağıya süzüldü.

“Christine!”

“Raoul!”

Genç adam onu kollarına almaya çalışsa da, genç kadın son derece perişan bir halde kaçtı.

Christine odasına kapanmışken, Raoul ne yapacağını

bilmez bir haldeydi ve aklı başından gitmişti. Kahvaltı etmek istemedi. Son derece endişeliydi ve çok zevkli geçmesini umduğu saatlerin İsveçli kızdaki mahrum bir şekilde akıp gittiğini görmek onu hayli üzüyordu. Ortak onca anıyla dolu bu sayfiye kasabasını kendisiyle birlikte dolaşmaya neden gelmiyordu? Bu sabah babasının ruhunun kurtuluşu için düzenlenen bir ayine katılıp küçük kilisede ve kemancının mezar başında uzun süre dua ettiğini söylediğini duymuştu. O halde, Perros'ta yapacak hiçbir işi kalmadığına ve zaten hiçbir şey yapmadığına göre, neden hâlâ buradan ayrılıp Paris'e dönmemişti ki?

Raoul kilisenin bir başına, ortasında durduğu mezarlığa doğru keyifsiz bir ruh haliyle, mezar taşlarının yazılarını okuya okuya ilerliyordu. Derken, kilisenin kubbesinin arkasına geçtiğinde, beyaz zemine yayılmış çiçeklerin baş döndürücü görünüşleri onu aniden çarpıverdi. Sabah karın içinde filizlenen ve etrafını sarmalayan ölüme rağmen, ölümlerin arasına anlık bir canlılık getiren kırmızı güllerdi bunlar. Tıpkı topraktan çıkan çiçekler gibi, ölüm de cesetlerinden bazılarını geri gönderiyordu. Kilise duvarına yığılmış yüzlerce kafatası ve iskelet, bu ürkütücü yığını gözler önüne seren bir telle yerlerine sabitlenmişlerdi. Ölü adamların kemikleri, üzerine kutsal eşya odasının inşa edildiği ilk duvar sırasının oluşturulması için, adeta tuğlalar gibi, düzgünce dizilmişti. Kutsal eşya odasının kapısı, eski Breton kiliselerinde sıklıkla görüldüğü gibi, bu kemik yapının ortasından açılıyordu.

Raoul, Bay Daae için dua ettikten sonra, kafataslarının

ağızlarındaki ebedi tebessüm içine işlemiş bir halde, bayırı tırmanıp denize bakan fundalığın kenarına oturdu. Akşamın gelişiyle birlikte rüzgâr da hafıflemişti. Buz gibi bir karanlık Raoul'un etrafını sarmıştı ama o, soğuğu hissetmiyordu. Burasının, ay doğduğunda küçük Christine'le birlikte Korrigan dansını izlemeye geldikleri yer olduğunu hatırladı. Gözleri iyi görmesine rağmen onlardan bir tane bile görmemişti. Halbuki biraz miyop olan Christine, birçok Korrigan görmüş gibi davranırdı. Bu düşünce onu gülümsetti. Hemen ardından irkildi. Arkasında duran biri ona sesleniyordu.

"Bu akşam Korriganlar gelir mi dersin?"

Bu, Christine'di. Raoul konuşmayı denedi ama Christine, eldivenli eliyle ağzını kapamıştı.

"Dinle, Raoul. Sana ciddi, hem de çok ciddi bir şey söylemeye karar verdim... Müzik Meleği efsanesini hatırlıyor musun?"

"Evet, hatırlıyorum," dedi Raoul. "Sanırım ondan baban ilk kez burada bize bahsetmişti."

"Yine burada 'cennete gittiğimde, sana onu göndereceğim!' dedemişti. Şey, Raoul, babam şimdi cennette ve Müzik Meleği beni ziyaret etti."

"Şüphesiz ki öyle," diye cevap verdi genç adam ciddiyetle. Ona öyle geliyordu ki, arkadaşı olan bu genç kız, din-dar bir bakış açısıyla, babasının hatırası ile son zaferinin parlaklığı arasında bir bağ kuruyordu.

Christine, Vikont Chagny'nin soğukkanlılığı karşısında şaşırılmış görünüyordu.

“Bunu nasıl anladın?” diye sordu Christine. Solgun yüzünü Raoul’e öyle yaklaştırmıştı ki, delikanlı onun kendisini öpeceğini sandı. Ama Christine sadece karanlıkta Raoul’un gözlerini görebilmek istemişti.

“Bir tür mucizenin müdahalesi olmadan, hiç kimsenin senin o akşam söylediğin gibi şarkı söyleyemeyeceğini çok iyi biliyorum da, ondan. Yeryüzündeki hiçbir profesör sana böyle vurgular yapmayı öğretemez. Sen Müzik Meleği’ni duymuşsun, Christine.”

“Evet,” dedi Christine ciddiyetle. “Soyunma odamda hem de. Oraya gelip bana her gün ders veriyor.”

“Soyunma odanda mı?” diye sordu aptal bir ifadeyle Raoul.

“Evet, onu orada duydum ve onu duyan tek kişi de ben değilim.”

“Onu başka kim duydu, Christine?”

“Sen, dostum.”

“Ben mi? Ben Müzik Meleği’ni mi duymuşum?”

“Evet, geçen gece sen kapıyı dinlerken konuşan oydu. ‘Beni sevmek zorundasın!’ diyen de oydu. O zamanlar onu duyan tek kişinin ben olduğumu zannediyordum. Bu sabah bana onu senin de duyabildiğini söylediğinde nasıl şaşırdığımı bir düşün.”

Raoul kahkahayı patlattı. Ay henüz ışıldamaya başlamış ve iki genci ışıqla kaplamıştı. Christine, Raoul’e hışım baktı. Genellikle nazik bakan gözlerinden adeta alevler saçıyordu.

“Sen ne demeye gülüyorsun? Sanırım sen, bir erkek sesi duyduğunu zannediyordun, değil mi?”

“Şey...” dedi genç adam; Christine’in kararlı tavrı karşısında, kafası karışmaya başlamıştı.

“Bunu sen mi söylüyorsun, Raoul? Hem de sen! Benim eski oyun arkadaşım! Babamın sıkı dostu! O günlerden bu yana çok değişmişsin. Ne sanıyorsun ki? Ben dürüst bir kızmım, Mösyö Vikont Chagny! Öyle erkek seslerini filan soyunma odama almam. Kapıyı açmış olsaydın, odada kimse olmadığını görürdün!”

“Bunu yaptım! Sen odadan çıktıktan sonra kapıyı açtım ve odada kimsecikleri bulamadım.”

“İşte, anlıyorsun, değil mi?”

Vikont tüm cesaretini toplayarak konuşmaya devam etti.

“Şey, Christine, sanırım biri seninle oyun oynuyor.”

Kız çığlığı basıp oradan kaçırverdi. Raoul onun peşine düşmüştü ki, kız müthiş öfkeli bir ses tonuyla bağırdı.

“Beni rahat bırak! Rahat bırak beni!” dedi ve ortadan kayboluverdi.

Raoul son derece halsiz, mutsuz ve üzgün hisler içinde pansiyona döndü. Dediklerine göre Christine, yemeğe ineceğini söyleyerek odasına çıkmıştı. Raoul yemeğini tek başına ve hayli iç karartıcı bir halde yedi. Ardından, odasına çıktı, bir şeyler okumaya çalıştı, yatağa yatıp uyumayı denedi. Yan odadan hiç ses gelmiyordu.

Zaman öyle yavaş akıyordu ki. Saat on bir buçuk olduğunda, yan odada birinin elinde yumuşak ve temkinli adımlar

atarak hareket ettiğini duydu. Demek Christine uyumaya gitmemişti! Raoul, bir gerekçe olmamasını dert etmeksizin, ses çıkarmamaya özen göstererek giyindi ve beklemeye başladı. Neyi bekliyordu? Nasıl emin olabilirdi ki? Christine'in kapı menteşelerinin dönme sesini duyduğunda, kalbi göğsünden dışarı fırlayacakmışçasına atmaya başladı. Perros'taki herkesin derin uykuda olduğu bu saatte nereye gidiyor olabilirdi? Kapıyı yavaşça açtığında, Christine'in ay ışığının vurduğu koridorda ilerleyen beyaz silüetini gördü. Genç kız merdivenleri inip parmaklığa dayandı. Raoul aniden, alelacele konuşan iki kişinin sesini duydu. Kulağına şu cümle çalınıyordu: "Anahtarı kaybetme."

Bu, pansiyoncu kadının sesiydi. Denize bakan kapı açıldı ve kapandıktan sonra tekrar kilitlendi. Sonra, etraf yine sessizleşti.

Raoul odasına koşup hemen pencereyi açtı. Christine'in beyaz silüeti ıssız rıhtımda duruyordu.

Akşam Güneşi Pansiyonu'nun ilk katı pek yüksek sayılmazdı ve duvarın yanında yükselen bir ağacın dalları, Raoul'un sabırsız kollarının uzanıp pansiyoncu kadına sezdirmeden ağaçtan aşağıya inebileceği kadar yakındaydı. Sonraki sabah, genç adam yarı donmuş ve neredeyse ölü halde pansiyona geri getirildiğinde onun, küçük kilisenin mihrabında boylu boyunca uzanmış halde bulunduğunu öğrenen pansiyoncu kadın, herkesten daha fazla şaşkına dönmüştü. Haberi hemen Christine'e yetiştirmeye koştu. Christine, pansiyoncu kadının da yardımıyla, Raoul'ü tekrar canlandırmak

için elinden geleni yaptı. Bir süre sonra gözlerini açan genç adam, sevgili arkadaşının büyüleyici yüzünü üzerine eğilmiş bulunca, kısa bir sürede kendini toparladı.

Birkaç hafta sonra, Opera'daki trajediye müdahale etmek zorunda kalan savcı, o geceki olaylara dair Vikont Chagny'yi sorguladı. Bu sorgunun soru ve cevaplarını, resmi raporun 150. ve sonraki sayfalarında yer alan şekliyle aktarıyorum:

S: "Odanızdan inmek için tercih ettiğiniz garip yolu kullanırken, Matmazel Daae sizi görmedi mi?"

C: "Hayır, Mösyö, onu takip ederken sessiz adımlar atmaya çalışmama rağmen, hayır. Aslına bakarsanız, dönüp beni görsün istiyordum. Onu takip ederek böyle gizlice gözetlemek için hiçbir haklı nedenim olmadığının farkındaydım, ama beni duymamış gibiydi ve ben orada yokmuşum gibi davranıyordu. Rıhtımdan sessizce ayrıldı. Sonra aniden hızla yola doğru yürümeye başladı. Sanırım acele etmeye başlamasının nedeni, saatin on ikiye çeyrek kala olduğunu duyuran kilise saatiydi, çünkü bu sesi duyduktan sonra neredeyse koşarcasına ilerlemeye başladı ve kiliseye varana kadar acele etmeyi sürdürdü."

S: "Kapı açık mıydı?"

C: "Evet, Mösyö. Bu beni şaşırtmış olsa da, Matmazel Daae hiç şaşırmışa benzemiyordu."

S: "Kilise avlusunda kimse var mıydı?"

C: "Kimseyi görmedim. Eğer birileri orada olsaydı, gör-

müş olmam gerekirdi. Ay, karın üzerine vurup ısıldıyordu ve bu ısıltı geceyi oldukça aydınlatıyordu.”

S: “Birileri mezar taşlarının arkasında saklanıyor olabilir miydi?”

C: “Hayır. Mösyö. O berbat mezar taşları epey küçük ve bazı kısımları da karın altında kalmıştı; sadece haç kısımları yerden dışarıda duruyordu. Sadece bu haçların ve bizim gölgelerimiz vardı. Kilise de apaçık meydanda görünüyordu. Böylesine açık bir gece görmemiştim doğrusu. Oldukça güzel bir geceydi; çok soğuktu ve her şeyi görebiliyordunuz.”

S: “Hiç batıl inancınız var mı?”

C: “Hayır Mösyö, ben tam bir Katoliğim.”

S: “Peki o gece, aklınız ne durumdaydı?”

C: “Çok sağlıklı ve sakin olduğuma emin olabilirsiniz. Matmazel Daae’nin o saatte garip bir şekilde dışarı çıkması başta beni endişelendirmişti ama onu kilise avlusunda görür görmez, babasının mezarına bir tür dini görevi yerine getirmek için gittiğini düşündüm. Bunun gayet doğal bir davranış olduğunu göz önüne alarak sakinliğimi tekrar kazandım. Sadece ardından gelirken ayak seslerimi duymamasına çok şaşmışım çünkü karın üzerinde attığım her adım bayağı bir ses çıkarıyordu. Sanırım kafasındaki her neyse onunla epey meşguldü. Ben de onu rahatsız etmemeye karar verdim. Babasının mezarında dizlerinin üzerine çöküp haç çıkardı ve dua etmeye başladı. O anda kilise saati gece yarısını vurmuştu. Son vuruşunda ise Madam Daae’yi gözlerini gökyüzüne dikmiş ve kollarını coşkuyla uzatmış halde gördüm. Neden

böyle davrandığını merak ettiğim için kafamı kaldırdım ve içimdeki her şeyin dünyanın en mükemmel müziğini çalan görünmez bir şeye doğru çekildiğini hissettim! Christine de, ben de bu müziği biliyorduk; çocukken duymuştuk bunu. Ama asla böylesine ilahi bir sanat eseri olarak icra edilmemişti. Mösyö Daae tarafından bile. Aklıma Christine'in Müzik Meleği'nden bahsedışı gelmişti. Çalan parça, *Lazarus'un Dirilişi* 'ydi. Melankolik ve dini inancının yüksek olduğu zamanlarda bunu bize çalardı. Eğer Christine'in Meleği var oluyorsa, o gece, rahmetli müzisyenin kemanıyla daha iyisini çalamazdı doğrusu. Müzik durduğunda, kemik yığınındaki kafataslarından yükselen bir ses duydum. Adeta kıkır kıkır gülüyorlardı. Ürpermek elimde değildi."

S: "Müzisyenin o kemik yığınının arkasında saklanmış olabileceği aklınıza gelmedi mi?"

C: "Aklıma gelen fikirlerden biri de buydu, Mösyö. Öyle ki, kalkıp yavaşça kapıya giden Matmazel Daae'yi izlemek bile aklımdan çıkıverdi. O sırada öylesine dalmış durumdaydım ki, beni görmemesine hiç şaşırmadım."

S: "Peki, sonraki sabah mihrabın merdivenlerinde yarı ölü halde yatarken bulunmanıza neden olacak ne yaşadınız?"

C: "Önce, ayaklarıma doğru bir kafatası yuvarlandı... sonra bir başkası... sonra bir başka kafatası. Adeta bu korkunç bowling oyununda hedef bendim. Sonra, şu bizim müzisyenin, attığı yanlış bir adımla, arkasında gizlendiği yapıyı yıkmış olabileceği aklıma geldi. Kutsal eşya odasına uzanan duvar boyunca aniden koşmaya başlayan gölgeyi gördüğüm-

de, bana bu tahminim doğrulanmış gibi göründü. Gölge, çoktan kapıyı açıp kiliseye girmişti bile ama ben o gölgeden daha hızlıydım; pelerininin bir ucundan onu yakaladım. O sırada, tam da mihrabın önüne gelmiştik; kubbenin vitraylarından yansıyan ay ışığı üzerimize vuruyordu. Ben pelerini bırakmamakta inat edince, gölge geriye döndü ve o korkunç kurukafayı gördüm; beni hedef alan yakıcı bakışlarıyla bir çift göz bana bakıyordu. Şeytanla yüz yüze gelmiş gibi hissettim ve bu tüyler ürpertici Hayalet'in huzurunda, kalbim dayanmadı, cesaretim beni terk ediverdi. Akşam Güneşi'nde kendime geldim. Başka hiçbir şey hatırlamıyorum.”

Bölüm VI

Loca Beş'e Bir Ziyaret

Son bıraktığımızda, Mösyö Firmin Richard ve Mösyö Armand Moncharmin "şu küçük Loca Beş sorunuyla ilgilenmeye" karar vermişlerdi.

Yönetim ofisinin önündeki lobiden başlayarak sahneye ve ek binalara uzanan geniş merdiveni geride bırakıp sahneyi de geçtiler ve abone kapısından çıkarak soldaki küçük kordondan geçerek opera salonuna girdiler. Ardından, ilk koltuk sırasının arasından geçip ana balkondaki Loca Beş'e kafalarını çevirdiler. Loca net görünmüyordu çünkü salon epey karanlıktı ve tüm locaların balkonlarının kırmızı kadifelerinin üzerine büyük örtüler yayılmıştı.

Bu kasvetli, büyük salonda yalnız sayılırlardı. Etraf tamamen sessizdi. Çoğu sahne görevlisinin bir şeyler içmek için dışarı çıktığı mola saati gelmişti. Çalışanlar, bir dekoru tamamlanmamış halde bırakarak sahneyi şimdilik terk etmiş-

lerdi. Sönmek üzere olan bir ışık kaynağından aşırılmış gibi duran birkaç ışık huzmesi, soluk ve tekinsiz bir parıltı birkaç aralıktan sızarak, sahnedeki kartondan mazgalların üzerinde yükselen eski kuleye vuruyordu. Bu aldatıcı ışıktaki her şey olağanüstü bir form almıştı. Hint keçesiyle kaplı orkestra koltukları adeta azgın bir denizi andırıyordu. Fırtına hayaletinin, herkesin bildiği ismiyle Adamastor'un verdiği gizli bir emirle, bu denizin gök yeşili dalgaları aniden sakinleşivermiş gibiydi. Mösyö Moncharmin ve Mösyö Richard ise bu patiskadan denizin hareketsiz karmaşasının ortasında duran kazazede denizcilerdi. Gemilerini terk edip karaya ulaşmak için çabalayan denizciler gibi kendi yollarını kendileri açarak, sol taraftaki localara doğru yöneldiler. Sekiz büyük cilalı sütun, alacakaranlıkta parçalanmakta olan, kocaman ve tehditkâr bir uçurumu destekleyen dev kazıkları andırıyordu. İlk ve ikinci Loca sırası ile ana balkonun dairesel, paralel ve dalgalı sıralanmış koltukları, adeta bu uçurumun katlarını oluşturuyordu. Tepede, uçurumun en tepesinde, Mösyö Lenepveu'nun* bakır tavanında yitip gitmiş figürler, Mösyö Richard ile Mösyö Moncharmin'in derdine kahkahalarla gülüyor, dalgayaya alıyor, hallerine pis pis sırtıyor ya da onlarla alay ediyorlardı. Üstelik bu figürler genellikle oldukça ciddi dururlardı. İsimleri; İsis, Amphitrite, Hebe, Pandora, Psyche, Thetis, Pomona, Daphne, Clytie, Galatea ve Arethusa'ydı. Evet, Arethusa'nın kendisi ile şu kutusu pek meşhur Pandora, enkazın birkaç parçasına tutundukları yerden ana balkondaki Loca

* Jules Eugène Lenepveu (1819-1898). Fransız ressam. Paris Operası'nın tavanına çizdiği çok büyük ve tarihi resimlerle ün kazandı. (ç.n.)

Beş'e sessizce gözlerini dikmiş duran, Opera'nın iki yeni yöneticisine tepeden bakıyorlardı.

Yöneticilerin dertli olduklarını söylemiştim. En azından öyle olduklarını farzediyorum. Mösyö Moncharmin, hayli etkilendiğini kabul etmişti zaten. Anılarından alıntı yapacak olursak:

“Mösyö Poligny ile Debieenne'in görevlerini devralmamızdan bu yana edilen Opera Hayaleti zirvalarını bir güzel batırmıştık, –Moncharmin'in yazı tarzı her zaman kusursuz sayılmazdı—. Bu konunun benim hem görsel hem de yaratıcı becerilerimi körelterek sona erdiği şüphesizdi. Anormal ölçüde etkilenmemizin nedeni, kendimizi olağanüstü bir sessizlik sisinin ortasında bulduğumuz bu sıra dışı mekân olabilir. Salonun yarı karanlık, Loca Beş'in ise kısmen loş olması nedeniyle gördüğümüz bir tür halüsinasyonun kurbanları da olabiliriz. Her halükârda, Richard da, ben de o locada duran bir silüet gördük. İkimiz de bu konuda tek söz etmedik ama anında birbirimizin elini tutmadan da edemedik. Birkaç dakika boyunca öylece hareketsiz, gözlerimiz tek bir noktaya odaklanmış halde kalakalmışız. Ama figür çoktan yok olup gitmişti. Sonra, biz de oradan çıkıp lobide izlenimlerimizi birbirimizle paylaştık ve ‘silüet’ hakkında konuştuk. Terslik bu ya, benim gördüğüm silüet Richard'ın gördüğüne biraz olsun benzemiyordu. Ben, locanın kenar çıkıntısında dinlenen, kurukafa benzeri bir şey görmüştüm. Richard ise Madam Giry'yi andıran, ihtiyar bir kadın silüeti görmüş. Kısa süre sonra, gerçekten de bir illüzyonun kurbanları olduğum-

muzun farkına vardık. Bunun üzerine, daha fazla beklemeden, kahkahalar içinde koşarak ana balkondaki Loca Beş'e gittik ve içeride hiçbir silüet bulamadık."

Loca Beş tıpkı diğer ana balkon locaları gibiydi. Onu diğerlerinden farklılaştıran tek özelliği yoktu. Mösyö Moncharmin ve Mösyö Richard, görünürde hayli eğlenmiş ve birbirlerine kahkahalarla gülüyor olsalar da, locanın mobilyalarını çekip sandalyelerle örtüleri kaldırdılar ve "adam sesi"nin sıklıkla duyulduğu koltuğu detaylı bir şekilde incelediler. Ama onun da sihirli bir yanı olmayan, düzgün bir koltuktan ibaret olduğunu gördüler. Loca bütünüyle, yani kırmızı duvar kâğıtları, koltukları, halısı ve kırmızı kadifeyle kaplı çıkıntısıyla, dünyanın en sıradan locasıydı. Mümkün olan en ciddi şekilde halıyı da yokladıktan ve orada da –locanın diğer yerlerinde olduğu gibi– hiçbir şey bulamadıktan sonra, alt kattaki parterde, Loca Beş'in tam altında bulunan locaya gittiler. Soldaki sıraların ilk çıkışında yer alan parterdeki Loca Beş'te de bahse değer bir şey bulamadılar.

Aniden, "Bu insanlar bizimle feci dalga geçiyor!" diye haykırarak konuya noktayı koydu Firmin Richard. "Cumartesi günü *Faust* sahnelenecek. Gel, seninle gösteriyi ana balkondaki Loca Beş'ten izleyelim!"

Bölüm VII

Faust ve Sonrası

Cumartesi sabahı, ofislerine gelen yönetim ortakları, Operadaki Hayalet tarafından yazılmış şu mektubu buldular:

Sevgili Yöneticilerim,

Anlaşılan aramızda bir savaş başlayacak, öyle mi?

Eğer barışın sürmesini istiyorsanız, işte, dört şarttan oluşan ültimatolum:

1. Özel locamı bana iade etmelisiniz. Bundan böyle benim ücretsiz kullanımına tahsis edilmesini istiyorum.

2. Bu akşam Margarita bölümü, Christine Daae tarafından söylenecek. Carlotta'yı kafanıza takmayın. Hastalanacak.

3. Görevini kendisine derhal iade edeceğiniz loca görevlim Madam Giry'nin iyi ve sadık hizmetlerinin devamı konusunda ısrarcıyım.

4. Madam Giry aracılığıyla göndereceğiniz bir mek-

*tupla –Madam Giry mektubun bana ulaştığını görecek–, sa-
leflerinizin de yaptığı gibi, aylık ödeneğime ilişkin protokol-
deki şartlarımı kabul ettiğinizi bana bildiriniz. Sonrasında
bana ne şekilde ödeme yapacağınızı size bildireceğim.*

*Eğer bunları reddederseniz, bu akşam Faust gösterinizi
lanetlenmiş bir salonda sergileyeceksiniz.*

*Tavsiyeme kulak verin ve çok geç olmadan sözlerimi
dikkate alın.*

O.H.

“Şuna bak! Artık bu heriften bıkmaya başladım!” diye
bağırdı Richard, yumruğunu çalışma masasına indirerek.

Tam bu sırada, Tiyatro Müdürü Mercier içeri girdi.

“Lachenel ikinizden birini görmek istiyor, Beyler,” dedi.

“Dediğine göre işi acılmış ve epey de dertli görünüyordu.”

“Lachenel de kim?” diye sordu Richard.

“Hara müdürünüz.”

“Hara müdürüm mü? O da ne demek?”

“Evet, efendim,” dedi Mercier. “Opera’da birçok seyis
var ve Mösyö Lachenel de onların başı.”

“Peki, ne iş yapar bu seyis?”

“Ahırın baş yöneticiliğini yapıyor.”

“Ne ahır?”

“Şey, sizin ahır, efendim. Opera’nın ahır.”

“Opera’da bir ahır mı varmış? Doğrusu bundan hiç ha-
berim yoktu. Nerede peki?”

“Kubbe tarafındaki mahzenlerde. Burası Opera’nın çok önemli bir bölümü; tam on iki atımız bulunuyor.”

“On iki at mı? İyi de neden, Tanrı aşkına!”

“Eee... *La Juive*” ve *Il Profeta*” gibi oyunlardaki tören alayı sahneleri için eğitilmiş, yani sahneye alışık atlara ihtiyacımız oluyor. Seyislerin görevi de onları eğitmek. Mösyö Lachenel bu işte çok usta. Eskiden Franconi’nin ahırını yönetirmiş.”

“Pekâlâ. İyi de istediği ne ki?”

“Bilemiyorum. Daha önce böyle bir durum olmamıştı.”

“İçeri gelebilir.”

Mösyö Lachenel, elinde sağ ayağındaki bota rahatsız edici bir şekilde vurup durduğu bir koşum kırbacıyla içeri girdi.

“Günaydın, Mösyö Lachenel,” dedi Richard, nedense adamdan etkilenmişti. “Bu ziyaretinizi neye borçluyuz acaba?”

“Sayın Yönetici, ahırın tamamından kurtulmanızı istemeye geldim.”

“Ne, atlarımızdan kurtulmak mı istiyorsun?”

“Atlardan bahsetmiyorum. Seyisleri diyorum.”

“Kaç seyis var, Mösyö Lachenel?”

“Altı! En azından iki kişi gereksiz.”

“Bunlar,” diyerek araya girdi Mercier. “güzel sanatlar müsteşarlığı tarafından yaratılıp doldurmaya zorlandığımız ‘kadrolar.’ Hepsi, hükümetin yandaşlarıyla dolu ve cesaret edebilmiş olsam...”

* Türkçesi “Yahudi” olan, ünlü Fransız operası. (ç.n.)

** Türkçesi “Peygamber” olan ünlü İtalyan operası. (ç.n.)

“Hükümet zerre kadar umrumda değil!” diye kükredi Richard. “On iki at için dört seyisten fazlasına ihtiyacımız yok.”

“On bir,” diyerek onu düzeltti at binim ustası.

“On iki,” diye tekrarladı Richard.

Tekrar, “On bir,” dedi Lachenel.

“Ah, tiyatro müdürü bana on iki atın olduğunu söylemişti!”

“Evet, on iki atım vardı ama Cesar çalındığından beri sayıları on bir oldu.”

Mösyö Lachenel, sözüne son verir vermez botuna kamçıyla koca bir şaplak atıverdi.

“Cesar çalındı mı?” diye haykırdı tiyatro müdürü. “Hani, *Il Profeta*’daki beyaz at Cesar?”

“İki Cesar yok herhalde,” dedi hara müdürü kuru kuru. “Franconi’nin yerindeyken daha on yaşındaydım ve hayatım boyunca sayısız at gördüm. Cesar’m bir eşi daha yok. Şimdi o çalındı.”

“Nasıl?”

“Bilmiyorum. Kimse bilmiyor. Zaten bu yüzden ahırda kileri işten çıkarmanızı istemeye gelmiştim.”

“Senin seyisler ne diyor bu konuda?”

“Saçmalıyorlar! İşlerinden bazıları bina sorumlularını suçluyor. Bazıları da tiyatro müdürünün sahne kapıcısından...”

“Benim sahne kapıcım mı? Ben ona kefilim!” diyerek itiraz etti Mercier.

“Fakat, her şeye rağmen, Mösyö Lachenel,” diye bağırdı Richard. “bu konuda bir fikriniz olmalı.”

“Evet, var,” dedi Mösyö Lachenel. “Bir fikrim var ve sizinle paylaşacağım. Hem de bana göre, şüphe götürmez bir gerçek.” İki yöneticiye doğru yaklaşıp fısıldadı. “Olayı yapan, Hayalet!”

Richard yerinde sıçrayıverdi.

“Ne, sen de mi? Sen de mi?”

“Sen de mi de ne demek? Gördüklerimden sonra bu doğal değil mi?”

“Ne gördün?”

“Sizi şimdi gördüğüm kadar net bir şekilde, kara bir gölgenin Cesar’ın tıpatıp aynısı, beyaz bir atı sürdüğünü gördüm!”

“Peki arkasından gittin mi?”

“Evet, bağırdım da. Ama bana göre fazla hızlılardı ve yeraltı galerisinin karanlığında kayboluverdiler.”

Mösyö Richard kıpkırmızı kesilmişti. “Bu kadar yeterli, Mösyö Lachenel. Gidebilirsiniz. Hayalet’ten şikâyetçi oluruz artık.”

“Ya ahırdakileri işten çıkarma konusu?”

“Ah, elbette! İyi sabahlar.”

Mösyö Lachenel onları başıyla selamlayıp çekildi. Richard öfkeden köpürmüştü.

“Derhal şu gerzeğin hesabını görün, lütfen.”

Mercier, “Ama o, hükümet temsilcisinin arkadaşı!” deme cüretini gösterdi.

“O halde, vermutunu Tortoni’de* Lagrenée”, Scholl** ve aslan avcısı Pertuiset*** ile birlikte içer.” diyerek ekledi Moncharmin.

“Tüm basını karşımıza alırsız! Hayalet hikâyesini anlatır durur, herkes de yaptığımız masrafa kahkahalarla güler! Ölelim daha iyi!

“Tamam, daha fazla konuşma.”

Bu sırada kapı açılmıştı. Madam Giry nezaket kurallarına uymadan ve elinde tuttuğu mektupla içeri girebildiğine göre, Kerberos**** kapı nöbetini bırakmış olmalıydı. Kadın telaşla konuşmaya başladı.

“Kusura bakmayın, çok özür dilerim ama bu sabah Opera Hayaleti’nden bir mektup aldım. Size gelmemi söyledi. Sizin yapmanız gere...”

Cümlesini tamamlamadı. Firmin Richard’ın yüzünü görmüştü ve görüntü pek feciydi. Adam patlamak üzereydi. Ne sesini çıkardı ne tek kelime etti. Derken, aniden harekete geçti. Önce, sol koluyla tuhaf kişilikli Madam Giry’yi yakaladı ve ona öyle beklenmedik bir yarım daire çizdiriverdi ki, kadın çılgılığı bastı. Sonra, sağ ayağının tabanıyla kadının siyah taftadan eteğine bastı. Etek, böylesi bir muameleye böyle bir ortamda daha önce hiç maruz kalmamıştı. Olaylar öyle hızlı cereyan etmişti ki Madam Giry, koridora çıktığında bile, hâlâ

* Cafe Tortoni, 19. yüzyılda, Paris’te elit kesimin buluştuğu yer olarak tanınmıştı. (ç.n.)

** Louis-Jean-François Lagrenée 18. yüzyılda yaşamış, Fransız ressamdır. (ç.n.)

*** Aurelien Scholl 19. yüzyılda yaşamış Fransız yazar ve gazetecidir. (ç.n.)

**** Dünyaca ünlü ressam Edouard Manet’in Pertuiset, le chasseur de lions isimli tablosuna konu olan kişi. (ç.n.)

***** Yunan mitolojisinde, yeraltındaki ölümler dünyasının bekçiliğini yapan üç başlı köpek. (ç.n.)

biraz sersem durumdaydı ve bunlardan hiçbir şey anlamamıştı. Ama aniden, her şeyi kavradı. Opera binasının duvarlarında öfkeli haykırışları, kızgın isyanı ve tehditleri yankılandı.

Aynı sıralarda, Faubourg St. Honore Sokağı'nda küçük bir eve sahip olan Carlotta'nın çağırdığı hizmetçisi, yatağına mektuplarını getirmişti. Zarfların arasında tereddüt eden, sakar bir elin kırmızı mürekkeple yazdığı, imzasız, uzun bir mektup da vardı. Mektupta şunlar yazıyordu:

Eğer bu gece sahneye çıkacaksanız, şarkı söylemek için ağzınızı açtığınız anda korkunç bir kaderle karşılaşmaya kendinizi hazırlayın. Ölümden bile beter bir kaderle hem de!

Mektup, Carlotta'da kahvaltı için iştah mıştah bırakmamıştı. Çikolatasını bırakmış, yatağında doğrulmuş ve derin düşüncelere dalmıştı. Bu tür bir mektubu ilk defa almıyordu ama önceki mektuplarda hiç böyle tehditkâr ifadeler yoktu.

O sıralarda, binlerce kıskançlık teşebbüsünün kurbanı olduğunu ve onu mahvetmeye kararlı, gizli bir düşmanı olduğu yönünde etrafta dolaşan lafları düşündü kendi kendine. Ona karşı hain bir komplo yürütüldüğünü ve bu günlerde bu tür entrikaların hemen herkesin aklına gelebileceğini düşünüyordu. Ama bu fikre eklemesi gereken bir şey daha vardı. O, korkutularak sindirilecek bir kadın değildi.

Gerçek şu ki, eğer bir entrika dönüyorsa, bu ancak Carlotta tarafından, konudan tamamen habersiz, zavallı Chris-

tine'e karşı düzenlenebilirdi. Carlotta, son dakikada onun rolünü alarak elde ettiği başarı yüzünden Christine'i affetmemişti. Christine'in yardımcı oyunculuğuyla aldığı müthiş tepkileri duyduğunda, henüz başlamış olan bronşit krizi bir anda iyileşivermiş, yönetim karşısında takındığı somurtkan tavır da, vazifelerinden kaytarma eğilimi de yok olup gitmişti. O andan itibaren Carlotta, yöneticilerin Christine'e yeni bir zafer kazandıracak bir başka fırsat tanımamaları için, nüfuzlu dostlarının yardımlarına başvurarak, rakibini "bastırmak için" varını yoğunu ortaya koydu. Christine'in yeteneğini göklere çıkaran bazı gazeteler, şimdi yalnızca Carlotta'nın şöhretiyle ilgileniyorlardı. Son olarak, bu ünlü ama kalpsiz ve ruhsuz diva, Opera'da Christine hakkında en rezil yorumları yapmış ve ona sonu gelmez, küçük sıkıntılar vermeye çabalamıştı.

Garip mektupta yazan tehdit hakkında düşünmeyi bıraktığında, Carlotta yataktan kalktı.

"Görelim bakalım," dedi ve çok kararlı bir tavırla, anali olan İspanyolcada türlü lanet ve küfrü sıraladı.

Penceresinden dışarı baktığında gördüğü ilk şey bir cenaze arabasıydı. Batıl inançlı bir kadındı. Bu cenaze arabası ve mektup, o akşam son derece ciddi tehlikelerle karşılaştığına onu ikna etmişti. Tüm destekçilerini toplayıp onlara o akşamki performansıyla ilgili olarak tehdit edildiğini ve bu entrikanın Christine Daae tarafından organize edildiğini söyledi. Destekçilerinin de bu oyuna, salonu Carlotta'nın hayranlarıyla doldurarak cevap vermeleri gerektiğini söyledi. Ne

de olsa hayran yönünden hiç sıkıntısı yoktu, değil mi? Onların olabilecek her şeye hazırlıklı olacaklarına ve eğer, Carlotta'nın korktuğu gibi, rakipleri bir kargaşa çıkarırsa, onları susturacaklarına güveni tamdı.

Mösyö Richard'ın özel sekreteri divanın sağlığını sormak için aradığında, divanın sağlığının mükemmel olduğu ve hatta "ölüyor dahi olsa" o akşam Margarita rolünü sergileyip şarkı söyleyeceği güvencesini aldı. Sekreter, patronu adına, onu tedbirli olacağına, tüm gün evde kalacağına ve cereyanda kalmamaya özen göstereceğine söz vermeye zorladı. Carlotta, sekreter oradan ayrıldıktan sonra, bu alışılmadık ve beklenmedik tavsiyelerle mektuptaki tehditleri elinde olmadan karşılaştırdı.

Saat beşte, aynı elyazısıyla yazılmış ikinci imzasız mektup geldi. Mektup kısacıktı ve sadece şunlar yazıyordu:

Çok fena üşüttünüz. Eğer aklınız varsa, bu gece şarkı söylemeye çalışmanızın çılgınlık olduğunu anlarsınız.

Carlotta küçümseyerek güldü, etkileyici omuzlarını silkeli ve kendine güvenini tazelemek için bir iki nota söyledi.

Dostları sözlerine sadık insanlardı. Hepsi de o gece Opera'daki yerlerini almışlardı. Ancak, sindirmeleri söylenen azgın komplocuları görmek için etraflarına boş yere bakındılar. Garip olan tek şey, Mösyö Richard ile Mösyö Monchharmin'in o gece Loca Beş'te bulunmasıydı. Carlotta'nın arkadaşları, yöneticilerin planlanan kargaşadan haberdar olduklarını ve olaylar başladığında hemen bastırmak için sa-

londa bulunmaya kararlı olduklarını sandılar. Ama bu, okurun da bildiği gibi, yersiz bir varsayımdı. Mösyö Richard ile Mösyö Moncharmin'in aklından hayaletlerinden başka bir şey geçmiyordu.

*"Beyhude sesleniyorum beyhude!
Yortu arifesinin yorgunluğuyla
Sesleniyorum yaradılışa ve yaratıcısına!
Gelmeyecek bu kasvetli sessizliği bozacak bir cevap!
Ne bir işaret! Ne bir kelime!"*

Ünlü bariton, Carolus Fonta, Doktor Faust'un karanlığın güçlerine ilk çağrısını ancak tamamlamıştı ki, locanın ön sırasının sağındaki Hayalet'in sandalyesinde oturan Mösyö Firmin Richard, iş ortağının kulağına eğilip şakacı bir tavırla sordu:

"Eee? Hayalet kulağına bir şeyler fısıldadı mı bari?"

"Dur daha, acele etme," diyerek cevap verdi Mösyö Armand Moncharmin, benzer alaycı bir ses tonuyla. "Gösteri henüz başladı ve biliyorsun ki, Hayalet genelde ilk perdenin ortasına kadar gelmez."

İlk perde olaysız tamamlandı, ki bu, Carlotta'nın dostlarını hiç şaşırtmamıştı çünkü Margarita bu perdede şarkı söylemiyordu. Yöneticiler ise, perde iner inmez dönüp birbirlerine baktılar.

"Bu biiiiiir!" dedi Moncharmin.

"Evet, Hayalet gecikti," dedi Firmin Richard.

“Burası fena bir salon sayılmaz,” dedi Moncharmin; “yani, ‘lanetli bir salona’ göre.”

Mösyö Richard gülümseyip siyahlar içinde, şişman ve görgüsüz bir kadını işaret etti. Kadın, salonun ortasındaki bir koltukta, çuhadan bir frak giyen bir adamın yanında oturuyordu.

“Bunlar da kimin nesi Tanrı aşkına?” diye sordu Moncharmin.

“Bunlar, sevgili dostum, benim odacım ile kocası ve erkek kardeşi.”

“Biletlerini onlara sen mi verdin?”

“Evet... odacım daha önce hiç Opera’ya gelmemiş; bu, onun için ilk. Artık her gece burada olacağı için, başka insanlara yerlerini göstermeye başlamadan önce, onun da iyi bir koltukta oturmasını istedim.”

Moncharmin ona ne demek istediğini sorduğunda Richard, son derece güvendiği kapıcısını gelip Madam Giry’nin yerini almaya ikna ettiğini söyledi. Evet, ihtiyar çatlak yerine bu kadın Loca Beş’te görev aldığı anda, şaşkınlık uyandıran olayların devam edip etmeyeceğini görmek istiyordu.

“Bu sırada,” dedi Moncharmin, “anne Giry’nin senden şikâyetçi olacağını biliyorsun.”

“Kime? Hayalet’e mi?”

Hayalet! Moncharmin onu neredeyse aklından tamamen çıkarmıştı. Gerçi, bu gizemli kişi, kendini yöneticilere hatırlatacak hiçbir şey yapmamıştı. Tam yöneticiler birbirlerine bunu ikinci kez söylemekteyken, locanın kapısı aniden açıldı

ve korkudan irkilmiş sahne amiri içeri girdi.

“Sorun ne?” diye sordu her ikisi de, böyle bir zamanda onu karşılarında gördükleri için şaşırarak.

“Anlaşılan o ki, Christine Daae’nin arkadaşları Carlotta’ya bir komplo kurmuş. Carlotta küplere binmiş durumda.”

“Nasıl olur!” dedi Richard, kaşlarını çatarak.

Ama şenlik sahnesiyle perde açılmıştı ve Richard, sahne amirine gitmesini işaret etti. İki yönetici tekrar yalnız kaldıklarında Moncharmin, Richard’ın kulağına eğilerek, “Demek. Daae’nin arkadaşları varmış, ha?” diye sordu.

“Evet, öyleymiş.”

“Kimlermiş?”

Richard, ana balkondaki localardan birine göz gezdirdi. Locada iki adamdan başkası bulunmuyordu.

“Kont Chagny mi?”

“Evet, Christine hakkında öyle bir hararetli ve coşkulu konuştu ki benimle, yani, Sorelli’nin arkadaşı olduğunu bilmesem...”

“Cidden mi?” dedi Moncharmin. “Peki ya yanındaki solgun yüzlü delikanlı kim?”

“Erkek kardeşi Vikont.”

“Buraya geleceğine yatağında olmalıymış. Hasta görünüyor.”

Sahne, şenlik şarkısıyla çınlıyordu:

*“Kırmızı ya da heyaz olsun
İster adi ister lezzetli!”*

*Şarabımız olduktan sonra,
Ne fark eder ki?"*

Öğrenciler, vatandaşlar, askerler, kızlar ve evli kadınlar, tabelasında *Bacchus** resmi olan hanın önünde neşeyle fırl fırl döndüler ve Siebel sahneye girdi. Christine Daae, oğlan kıyafetleri içinde çarpıcı görünüyordu. Carlotta'nın yandaşları, Christine'in arkadaşlarının niyetini ortaya seren bir alkış yağmuru kopmasını bekliyordu ama hiçbir şey olmadı.

Diğer yandan Margarita, ikinci perdede ona ayrılmış şu iki cümleyi, *—Hayır, Lordum ne bir hanımefendiyim ne de bir afeet... Ve yardım eline ihtiyacım yok kendi yolumda—* söyleyerek sahneyi geçerken, Carlotta coşkulu alkışlar aldı. Bu durum, öyle beklenmedik ve gereksizdi ki, dedikodulardan habersiz olanlar birbirlerine bakıp neler olduğunu sormak zorunda kaldılar. Bu perde de olaysız tammalanmıştı.

Sonra, herkes aynı şeyi söyledi. *Elbette, olay sonraki perdede patlayacak.*

Bazıları, diğerlerinden daha bilgili olanlar, "arbede"nin *Thule Kralı*'nın baladıyla birlikte başlayacağını söyleyerek, Carlotta'yı uyarmak üzere abone girişine koştular. Sahne amirinin bahsettiği entrikayla ilgili daha fazlasını öğrenmek için antrakt** sırasında locadan çıkan yöneticiler, kısa süre sonra yerlerine dönmüşlerdi. Tavırlarıyla, bu konuyu ne denli saçma bulduklarını belli ediyorlardı.

* Ünlü heykeltıraş ve ressam Michelangelo'nun mermer heykellerinden biri. (ç.n.)

** Tiyatro ve benzeri sahne sanatlarında, iki perde arasında verilen arı. (ç.n.)

Locaya girer girmez gördükleri ilk şey, çıkıntındaki küçük rafta duran İngiliz şekerleri oldu. Bunları oraya kim koymuştu? Loca görevlilerine sordular ama kimsenin haberi yoktu. Sonra, rafa geri döndüklerinde, şeker kutusunun yanında bir opera gözlüğü buldular. Birbirlerine bakakaldılar. Bu kez gülmeye hiç hevesli değillerdi. Madam Giry'nin anlattıklarını hatırladılar. Ve sonra etraflarında garip bir hava akımı hissettiler. Sessizce yerlerine oturdular.

Margarita'nın bahçesi sahnesine sıra gelmişti.

*"Çiyle kaplanmış narin çiçekler
İletin haberimi..."*

Carlotta kollarında gül ve leylak demetleriyle bu ilk iki dizeyi söylerken, Christine kafasını kaldırdı ve locasında oturan Vikont Chagny'yi gördü. O andan itibaren, Christine'in sesi her zamankinden daha az kendine güvenli ve berrak çıkmaya başlamıştı. Bir şey, şarkı söyleyişindeki etkiyi azaltıp sönükletirmiş gibiydi...

"Ne cins kız!" dedi Carlotta'nın arkadaşlarından biri, neredeyse bağırarak. "Daha geçen gün pek bir ilahi sesi vardı; bu gece ise resmen me'leyip duruyor. Ne deneyimi var ne de eğitimi."

*"Öylece uzanmış narin çiçekler,
Ona deyin ki..."*

Vikont kafasını avuçlarına gömüp ağladı. Arkasında duran Kont, alçakça bıyıklarını kemirip umursamaz halde omuzlarını silkerek hiddetle ona baktı. Genellikle oldukça soğuk ve yerinde tavırlar içinde olan kendisine göre, derin duygularını bu şekilde ortaya serebilmesi için, ancak çok ama çok kızgın olması gerekirdi. Şu anda öyleydi de. Erkek kardeşinin çıktığı acil ve gizemli yolculuktan endişe verici bir sağlık durumuyla döndüğünü görmüştü. Kardeşinin açıklamaları tatmin edici değildi ve Kont, Christine Daae'den bir görüşme talep etmişti ama Christine, ne onunla ne de onun erkek kardeşiyle görüşemeyeceği cevabını verme küstahlığını göstermişti.

*"Beni dinleme lütfunu gösterir mi
Neşelendirecek bir tebessüm bahşeder mi..."*

"Seni küçük civelek!" diye homurdandı Kont. Kızın ne istediğini merak ediyordu. Ne umuyordu ki? İffetli bir kızdı. Ne bir arkadaşı ne de bir hamisi* olduğu söyleniyordu. Kuzeyden gelen bu melek epey kurnaz olmalıydı!

Ellerinden bir perdeyle çocuksu gözyaşlarını gizleyen Raoul'un aklı mektuptaydı. Mektup, Christine'in Perros'tan adeta bir hırsız gibi gizlice kaçarak ondan önce ulaştığı Paris'te Raoul'un eline geçmişti.

"Benim sevgili küçük oyun arkadaşım,

* Himaye eden, koruyan. (e.n.)

Beni tekrar görmeme ve benimle tekrar konuşmama cesaretini kendinde bulmalısın. Beni biraz olsun seviyorsan, bunu benim için, seni asla unutmayacak olan benim için yap, sevgili Raoul. Hayatım buna bağlı. Senin de hayatın buna bağlı.

Küçük Christine'in"

Alkış tufanı koptu. Carlotta girişini yapmıştı.

"Keşke bilebilseydim

Bana seslenen kişiyi

Asil miydi

En azından adı neydi..."

Margarita, *Thule Kralı* baladını söylemeyi bitirdiğinde, büyük bir gürültüyle tebrik edildi ve aynısı, mücevher şarkısının sonunda da yaşandı:

"Ah, geçmişin mukayesesı, ne haz!

Bu mücevherler öyle parlak ki, takılamaz!"

O andan itibaren, kendisinden de, salondaki arkadaşlarından da, sesinden ve başarısından da emin olan, hiçbir şeyden korkmayan Carlotta, hiçbir tevazu kısıntısı göstermeden, kendi rolüne daldı. Artık Margarita değil, Carmen'di. Alkışlar daha da yükselmişti ve *Faust*'la sahne alması ona yeni bir başarı getirecek gibiydi. Derken, korkunç bir şey oldu.

Faust tek dizinin üzerine çöktü:

*"Altımdaki surete bir bakayım
Mavi gökyüzünün üzerinden
Gör yıldızlarını
Ne parlak ne müşfik
Oyalanırlar üstümde
Sırf onlar da istediği için
Sevmek güzelliğini!"*

Ve Margarita karşılık verdi:

*"Ah, ne garip!
Akşam beni sarmalıyor
Adeta sihir gibi!
Ve derin durgunlukta bir efsun
Hissediyorum korkusuzca
Melodisiyle beni sarmalayan
Ve kalbimi yatıştıran"*

O sırada, tam olarak da o anda, korkunç şey gerçekleşti.
Carlotta kurbağa gibi vraklayıverdi:

"Vrak!"

Carlotta'nın yüzünde de, izleyicilerin hepsinin yüzünde
de şaşkınlık vardı. Localarında oturan iki yönetici, dehşet

çılgınlıklarına engel olamadılar. Herkes bu olanın hiç de doğal olmadığını, bu işin ardında bir büyücülük işi olduğunu hissetmişti. Bu işte şeytani bir koku vardı. Zavallı, perişan, çaresiz Carlotta!

Salondaki hengâme tarifsiz boyuttaydı. Eğer bu, Carlotta dışında birinin başına gelmiş olsaydı, o kişi mutlaka yuhalanırdı. Ama herkes Carlotta'nın sesinin ne mükemmel bir enstrüman olduğunu biliyordu. Hiçbir kızgınlık belirtisi yoktu, sadece dehşet ve şaşkınlık, biraz da keder vardı. Venus de Milo'nun* kollarının kırılmasına neden olan faciaya tanık olan insanların hissettiği türden bir keder. Ancak öyle bir durumda gördüklerine anlam verebilir ve anlayabilirlerdi.

Ama buradaki kurbağa akıl alır gibi değildi! Öyle ki, birkaç saniye boyunca kendi kendine, *o notayı gerçekten duydum mu? O şeytani ses benim boğazımdan mı çıktı?* diye sorduktan sonra Carlotta, kendini cevabın "hayır" olduğuna, bir illüzyonun, bir kulak illüzyonunun kurbanı olduğuna ve sesinin kendisine ihanet etmediğine inandırmaya çalıştı.

Bu sırada, Loca Beş'te, Moncharmin ve Richard'ın yüzü oldukça sararmıştı. Bu sıra dışı ve esrarengiz olay içlerine, kısa sürede olaydan daha da gizemli hale gelen, büyük bir korku saldı. Doğrudan Hayalet'in etkisi altına girmişlerdi. Hayalet'in nefesini hissedebiliyorlardı. Moncharmin'in saçları diken diken olmuştu. Richard alnından terini sildi. Evet, Hayalet oradaydı, etraflarında, arkalarında, yanlarında duruyordu; onu görmeseler de varlığını hissediyorlar, nefes alışını yakından, çok yakından, yakınlarından duyabiliyorlardı! Lo-

* Antik Yunan heykeli. Günümüzde Louvre Müzesi'nde sergileniyor. (ç.n.)

cada üç kişi olduklarına eminlerdi. Ürperdiler. Kaçmayı düşündüler ama cesaret edemediler. En ufak bir hareket etmeye ya da Hayalet'in orada olduğunu bildiklerini belli edecek bir söz söylemeye cüret edemediler. Şimdi neler olacaktı?

Şu oldu: "*Vrak!*"

Birlikte attıkları dehşetli haykırış salonun her yerinde duyuldu. Hayalet'in saldırıları altında yandıklarını hissettiler. Localarının çıkıntısına yaslanıp, onu tanımıyor olsalar da, Carlotta'ya gözlerini diktiler. Bu korkunç kız bir tür felaketin işaretini vermiş olmalıydı. Ah, şimdi de felaketin gerçekleşmesini bekliyordlardı! Hayalet onlara bir felaket olacağını söylemişti! Salon lanetlenmişti! İki yönetici, bu felaketin ağırlığı altında nefes nefese kalmıştı. Richard'ın Carlotta'ya seslenen boğuk sesi duyuldu.

"Evet, devam et!"

Hayır, Carlotta devam etmedi. Kurbağanın ortaya çıktığı o ölümcül dizelere cesurca ve kahramanca en baştan başladı. Şamataı korkunç bir sessizlik izledi. Carlotta'nın sesi bir kez daha çınlayarak salonu dolduruyordu.

"Hissediyorum korkusuzca..."

İzleyiciler de aynı şeyi hissediyorlardı ama onlar korkusuz değillerdi.

"Hissediyorum korkusuzca..."

Hissediyorum korkusuzca... vıraak!

Melodisiyle beni sarmalayan... vrak!

Ve kalbimi yatıştıran... vraaak!"

Kurbağa da baştan başlamıştı!

Salonda vahşi bir arbeye yaşanmaya başladı. İki yönetici koltuklarına tutunup kalmış, kafalarını çevirmeye dahi cesaret edemiyorlardı. Hiç kuvvetleri kalmamıştı. Hayalet, tam arkalarında kıkırdayıp duruyordu! Sonunda, Hayalet'in sesini, o katlanılmaz ve bir ağıza sahip olmayan sesi, sağ kulağlarından apaçık duydular.

"Bu gece avizeleri devirmek için söylüyor anlaşılan!"

Birlikte, gözlerini tavana dikip korkunç bir çığlık attılar. Muazzam kütleli avize, bu şeytani sesin çağrısıyla, kayarak üstlerine doğru geliyordu. Halkasından ayrılmış, tavandan uçmuş ve dehşet çığlıkları arasında, koltukların ortasını ezme üzere ilerliyordu. Kapılara doğru telaşlı bir yarış başladı.

Günün gazeteleri birçok yaralı ve bir ölü olduğunu bildirmişti. Avize, hayatında ilk kez Opera'ya gelen, hani Mösyö Richard'ın Hayalet'in loca görevlisi Madam Giry yerine görevlendirdiği, zavallı kadının kafasına düşmüştü! Kadın olay yerinde hayata gözlerini yummuş ve sonraki sabah bir gazete haberi manşetten vermişti.

Bir Kapıcının Başında İki Yüz Kilo

Bu, onun biricik mezar taşı yazısı oldu!

Bölüm VIII

Gizemli At Arabası

O trajik akşam herkes için faciaydı. Carlotta hastalandı. Christine Daae gibi, Carlotta da gösterinin hemen ardından ortadan kayboldu. İki hafta boyunca ne Opera’da ne de dışarıda görüldü.

Raoul, primaddonnanın yokluğuna ilk şaşırان kişi oldu elbette. Madam Valerius’un dairesine ona yazdığı bir mektup gönderdi ama hiç cevap alamadı. Kederi daha da artmıştı. Onun adını gösteri programında görmemek onu ciddi bir şekilde telaşa itmeye başlamıştı. *Faust*, Christine olmadan oynanıyordu.

Bir öğleden sonra Raoul, Christine’in yok oluşunu sormak üzere yöneticilerin ofisine gitti. Her ikisini de son derece endişeli buldu. Ortak arkadaşları onları tanıyamamıştı. Neşe ve morallerini kaybetmişlerdi. İğrenç bir fikir tarafından takip ediliyormuş ya da inatçı bir kader oyununun pençesine

düşmüş gibi, bitkin yüzleri ve solgun yanaklarıyla, kafalarını sallaya sallaya sahneden geçerken görülüyorlardı.

Avizenin düşüşünde en ufak bir sorumlulukları yoktu ama onları bu konu hakkında konuşturmak da imkânsızdı. Resmi soruşturma, avizenin tavandan sarktığı zincirlerin yıpranış aşınması sonucu kazara ölüm hükmüne bağlanmıştı. Ama bu yıpranma ve aşınmayı keşfedip vaktinde icabına bakmak hem eski hem de yeni yöneticilerin vazifesiydi. Mösyö Richard ile Mösyö Moncharmin'in bu noktada epey farklı, çok dalgın, pek gizemli, hayli anlaşılmaz davranışlarını belirtmek zorundayım. Öyle ki, birçok abone, bazı gösterilerin avizenin düşüşünden bile daha felaket olduğunu ve bunun da yöneticilerin akıl sağlığını bozduğunu düşünüyordu.

Eski görevine getirilen Madam Giry haricinde herkesle sürdürdükleri günlük işlerde çok tahammülsüz davranıyorlardı. Christine'i sormak için gelen Vikont Chagny'yi kabul ettiklerinde de içten olmaktan çok uzaklardı. Ona yalnızca kızın tatilde olduğunu söylediler. Raoul tatilin ne kadar süreceğini sorduğunda, Matmazel Daae sağlık sorunlarından ötürü izin istediğinden dolayı, sürenin belirsiz olduğunu söyleyerek onu terslediler.

“Demek hasta!” diye bağırdı Raoul. “Sorunu ne?”

“Bilmiyoruz.”

“Opera doktorunu onu görmeye göndermediniz mi?”

“Hayır, doktoru istemedi ve biz de ona güvendiğimizden, sözüne inandık.”

Raoul binayı en kasvetli düşüncelerin pençesine düşmüş bir halde terk etti. Ne pahasına olursa olsun, gidip Anne Valerius'u sorgulamaya karar verdi. Christine'in mektubundaki Raoul'ü onu görmekten men eden sert ifadeleri hatırlıyordu. Ama Perros'ta gördüğü şey, soyunma odasının kapısının arkasından duyduğu şey, Christine'le fundalığın kenarında yaptığı sohbet, fikir olarak her ne kadar şeytani olsa da insan elinden çıkma bir entrikadan şüphelenmesine neden olmuştu. Genç kızın gergin hayal gücü, müşfik ve saf zihni, çocukluğunu bir efsaneler çemberiyle çevreleyen ilkel eğitimi, sürekli olarak ölü babasını düşünmesi ve her şeyin ötesinde, müziğin, onu bu sanatın icra edildiği andan çıkarıp başka yerlere götürdüğü yüce coşku hali, tıpkı Perros'taki kilise avlusunda olduğu gibi, belirli bazı durumlarda açığa çıkıyordu. Raoul'e göre tüm bunlar, gizemli ve ahlaksız birinin kötü niyetli planları için uygun ruhani temelleri hazırlamasına benziyordu. Peki Christine Daae kimin kurbanı olmuştu? Bu, Anne Valerius'un evine doğru aceleyle ilerlerken Raoul'ün kendi kendine sorduğu çok yerinde bir soruydu.

Notre-Dame-des-Victories Sokağı'ndaki küçük dairenin kapısını çalarken ürperdi. Kapıyı, bir akşam Christine'in soyunma odasından çıktığını gördüğü hizmetçi açtı. Raoul, hizmetçiye Madam Valerius'la konuşup konuşamayacağını sordu. Hasta olduğu için yattığı ve ziyaretçi kabul etmediği söylendi kendisine.

"Kartımı götürün, lütfen," dedi Raoul.

Hizmetçi bir süre sonra dönüp Raoul'ü küçük ve az eş-

yalı bir misafir odasına aldı. Profesör Valerius ile ihtiyar Da-ae'nin portreleri, odanın duvarlarında karşılıklı asılmıştı.

"Madam, Mösyö Vikont'tan kendisini bağışlamasını rica ediyor," dedi hizmetçi. "Zavallı bacakları artık kendisini taşımadığından. Vikont'u ancak yatak odasında kabul edebilecek."

Beş dakika sonra, davet edildiği odanın yarı karanlığında bile, Christine'in koruyucu hanımının iyi ve nazik yüzünü hemen tanıdı. Anne Valerius'un saçları artık epey beyazlamış olsa da, gözleri hiç ihtiyarlamamıştı. Aksine, gözlerindeki ifade hiç bu kadar parlak, masum ve çocuksu olmamıştı.

"Mösyö Chagny!" diye bağırdı sevinçle, ellerini ziyaretçisine doğru uzatarak. "Ah, seni Tanrı gönderdi buraya! Seninle ondan bahsedebiliriz."

Bu son cümle, delikanlının kulaklarında hayli hüzünlü yankılanmıştı. Hemen sordu.

"Madam Christine nerede?"

Yaşlı bayan sakın bir şekilde cevap verdi.

"İyi kalpli koruyucu meleğiyle birlikte!"

"Ne koruyucu meleği?" diye bağırdı zavallı Raoul.

"Müzik Meleği işte!"

Vikont bir koltuğa yığılıverdi. Cidden mi? Christine. Müzik Meleği'yle birlikte miydi? Yatağında uzanmış yatan Anne Valerius gülümseyerek, sessiz olması için parmaklarını dudaklarına götürerek onu yarıyordu! Yaşlı bayan devam etti.

"Bunu kimseye anlatmamalısın!"

"Bana güvenebilirsiniz," dedi Raoul.

Christine'le ilgili zaten karmakarışık olan kafası giderek daha da karışık hale geldiği için, ağzından çıkanı bile kulağı duymuyordu neredeyse. Her şey adeta kendisinin, bulunduğu odanın ve bu ak saçlı, unutmama beni gözlü, inanılmaz derecede iyi kalpli bayanın çevresinde dönmeye başlamış gibiydi.

"Biliyorum! Size güvenebileceğimi biliyorum!" dedi kadın mutlu bir gülüşle. "Küçük bir çocukken olduğu gibi, neden yanıma gelmiyorsun? Baba Daae'nin size anlattığı küçük Lotte hikâyesini bana anlatmaya geldiğin zamanki gibi, haydi ellerini ver bana. Bilirsiniz Mösyö Raoul, size çok düşkünümdür. Christine de öyle elbette!"

"Bana düşkün, ha!" diye iç geçirdi delikanlı. Düşüncelerini toparlayıp Anne Valerius'un "koruyucu meleği", Christine'in tuhaf ifadelerle bahsettiği Müzik Meleği, Perros'taki mihrapta bir tür kâbusun içinde gördüğü kurukafayla sahne arkasından geçtiği o akşam, Joseph Buquet'nin şüpheli ölümünden önce yaptığı Hayalet tarifini konuşan sahne görevlilerinden duyduğunda şöhreti kulaklarına çalınan Opera Hayaleti'ne odaklanmakta zorlanıyordu.

Kısık sesle, "Neden Christine'in beni sevdiğini düşünüyorsunuz, Madam?" diye sordu.

"Çünkü her gün sizden bahsederdi."

"Gerçekten mi? Peki size neler anlattı?"

"Sizin ona evlenme teklifinde bulunduğunuzu söyledi!"

İyi kalpli kadın içten bir şekilde gülmeye başladı. Raoul sandalyesinden fırladı. Şakaklarına kadar kızarmıştı ve acı içinde kıvranıyordu.

“Bu da nedir? Nereye gidiyorsunuz? Derhal oturun yerinize. olur mu? Bu şekilde ayrılmanıza müsaade edeceğimi mi sandınız? Gülmeme kızdıysanız, kusura bakmayın lütfen. Sonuçta olanlar sizin kabahatiniz değil. Bilmiyor muydunuz? Christine’in özgür olduğunu mu sanmıştınız?”

“Christine nişanlandı mı?” diye sordu kahrolmuş haldeki Raoul. boğuk bir sesle.

“Ne? Hayır! Hayır! Sizin de iyi bildiğiniz gibi, Christine istese dahi evlenemez!”

“Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum! Neden evlenemezmiş Christine?”

“Elbette, Müzik Meleği yüzünden!”

“Anlayamadım...”

“Evet, Melek ona yasakladı!”

“Melek ona yasakladı mı? Müzik Meleği ona evlenmeyi mi yasakladı?”

“Ah, evet. Ama tam olarak yasak koymadan yasaklamış. Şöyle ki, eğer evlenirse kendisini bir daha asla duyamayacağını söylemiş. Bu kadar! Öyle bir durumda sonsuza dek yok olurmuş! Yani, anlayacağınız, Müzik Meleği’nin gitmesine izin veremez. Haliyle yani.”

“Evet, evet,” diyerek tekrarladı Raoul kuzu kuzu, “haliyle.”

“Christine’in koruyucu meleğiyle birlikte gittiği Perros’ta karşılaştığınızda, size tüm bunları anlattı sanıyordum.”

“Ah, demek Perros’a koruyucu meleğiyle birlikte gitmişti, öyle mi?”

“Öyle, Christine’le Perros’taki kilise avlusunda, Daae’nin mezarının başında bir buluşma ayarlamıştı. Ona babasının kemanıyla *Lazarus’un Dirilişi*’ni çalacağına söz vermişti!”

Raoul de Chagny ayağa kalkıp hayli otoriter bir tavırla şu buyurgan sözleri söyledi.

“Madam, bana şu meleğin nerede yaşadığını söyleme nezaketini göstereceksiniz.”

İhtiyar kadın bu yersiz emir karşısında hayrete düşmüş görünüyordu. Gözlerini kaldırıp cevap verdi.

“Cennette!”

Böylesi bir saflık karşısında şaşkına dönmüştü. Kadının geceleri cennet’en inip Opera’daki soyunma odalarına musallat olan bir meleğe böylesine saf ve kusursuz şekilde inanması karşısında ne söyleyeceğini bilemiyordu.

Batıl inançlı bir kemancı ve hayalperest bir ihtiyar kadının yanında büyüyen bir kızın düşünce şeklinin nasıl olabileceğini şimdi anlıyordu. Bu işin sonunu düşündüğünde ürperdi.

Aniden, “Christine hâlâ iyi bir kız mı?” diye sordu elinde olmadan.

“Namusum üzerine yemin ederim!” dedi ihtiyar kadın. Bu kez öfkeli görünüyordu. “Eğer sizin bu konuda bir şüphe-niz varsa, burada ne arıyorsunuz acaba?”

Raoul eldivenlerini yolmuştu.

“Bu ‘meleği’ ne zamandır tanıyor?”

“Yaklaşık üç aydır. Evet, melek ona ders vermeye başlayalı üç ay kadar oldu.”

Vikont çaresizliğini belli eden bir tavırla kollarını kaldırdı.

“Melek ona ders mi veriyor? Peki nerede, Tanrı aşkına?”

“Birlikte gittikleri için artık bilemiyorum ama iki hafta öncesine dek Christine’in soyunma odasında çalışıyorlardı. Bu küçük dairede çalışmaları imkânsız olurdu. Tüm bina ahalisi duyardı onları. Oysa Opera’da, sabah saat sekiz civarı kimsecikler olmuyordu. Anlarsınız ya!”

“Evet. anlıyorum, anlıyorum!” diye haykırdı Vikont.

Aceleyle Madam Valerius’un evini terk etmeye koyuldu. Bu sırada kadın da bu genç asilzadenin aklının başında olup olmadığını soruyordu kendi kendine.

Raoul, ağabeyinin evine doğru yürürken acınası bir haldeydi. Kendini yumruklasa, kafasını duvarlara vursa yeriye! Christine’in masumiyetine ve saflığına inandığını düşündükçe! Müzik Meleği, ha! Şimdi onun kim olduğunu biliyordu! Anlamıştı! Şarkı söylerken suratını buruşturup aptal aptal sırtan berbat bir tenor ve yakışıklı bir züppeydi kesin! Kendisinin olabilecek en sefil ve en gülünç hale düştüğünü düşünüyordu. *Ah, ne bedbaht, küçük, önemsiz, sersem bir delikanlı bu Vikont Chagny!* diye düşündü Raoul öfkeyle. Christine, ne gözüpek ne sinsi bir lanetli yaratıktı!

Ağabeyi onu bekliyordu. Raoul ağabeyinin kollarına bir çocuk gibi yığılıverdi. Kont hiçbir açıklama istemeden onu sakınleştirdi. Elbette Raoul, uzunca bir süre ona Müzik Meleği’nden bahsetmeye tereddüt etti. Ağabeyi akşam yemeği için dışarı çıkmayı önermişti. Aslında, çaresizlik batağına

saplanmış olan Raoul o akşam alacağı tüm teklifleri reddederdi. Ama Kont, onu ikna etmek için, hayallerindeki kadının önceki gece Bois'te karşı cinsten biriyle birlikte görüldüğünü söyledi. Başta Vikont ona inanmak istemediyse de, Kont öyle net ayrıntılar veriyordu ki, itiraz edemiyordu. Anlaşılan, genç kız, penceresi açık bir at arabasında görülmüştü. Gecenin soğuk havasını ağır ağır soluyormuş. Gökte harika bir ay ışığı parlıyormuş. Kızın Christine olduğuna şüphe yokmuş. Karanlıkta arkasına yaslanmış halde yanında duran kişinin ise sadece gölgeli hatları seçilebilmiş. At arabası Longchamp'deki tribünün arkasında bir başına, ağır aksak ilerliyormuş.

Raoul çılgın bir telaşla giyindi. Kendini, herkesin dediği gibi "haz girdabına" atarak kederini unutmaya hazırlandı. Ne yazık ki, pek kötü bir konuktu. Erkek kardeşinin yanından erken ayrılarak kendini, gece saat on civarı, Longchamp Hipodromu'nun arkasında, bir arabada buldu.

Havada keskin bir soğuk vardı. Yol تنها görünüyordu ve ay ışığının altında oldukça aydınlıktı. Şoföre yakınlardaki bir dönemecin köşesinde onu sabırla beklemesini söyledi. Kendini olabildiğince iyi saklayıp ısınmak için öfkeyle ayaklarını yere vurarak ayakta dikiliyordu. Yaklaşık yarım saat boyunca sürdürdüğü bu sağlıklı egzersize devam ederken, bir at arabası köşeden döndü. Yürüme hızında ona doğru yaklaşıyordu.

Araba iyice yaklaştığında, bir kadının araba camından kafasını sarkıttığını gördü. Aniden, ay ışığı kadının yüz hatlarını solgun bir ışıkla aydınlatıverdi.

“Christine!”

Aşkın kutsal ismi kalbinden ve dudaklarından dökülürmüştü. Kendini tutamamıştı. Sözünü geri alabilmek için her şeyi yapardı. Çünkü gecenin sessizliğinde seslendirilen bu isim, arabanın dönemeci aceleyle geçmesini duyuran, önceden kararlaştırılmış bir uyarı işareti etkisini yaratmıştı. Araba, Raoul’un atların boynuna atlama planını gerçekleştirmesine fırsat vermeden hızla uzaklaşmıştı. Araba penceresi ise kapanmış ve kızın yüzü görünmez olmuştu. Koşarak uzaklaşan araba şimdi, beyaz yolun ortasında siyah bir noktadan ibaretti sadece.

Raoul tekrar bağırdı. “Christine!”

Cevap alamadı. Sessizliğin ortasında durup kaldı.

Gözünün ferisi sönmüş bir halde, bu soğuk, تنها yola ve solgun, ölü geceye göz gezdirdi. Etraftaki hiçbir şey kalbinden daha soğuk, hiçbir şey ondan daha yarı ölü halde değildi. Bir meleğe âşık olmuştu. Şimdi bir kadından nefret ediyordu!

Ah Raoul, şu küçük Kuzey Perisi seninle nasıl da alay etti öyle! Ama yapayalnız gecede, bir at arabasında ve gizemli bir âşıkla başbaşa yanından geçip gitmesi için, gerçekten ama gerçekten böyle taze ve genç bir yüze, böylesine mahcup ve utangaçlığın pembesiyle kaplanmaya her daim hazır bir alna sahip olmak zorunda mıydı? Yalan ve rıyanın da bir sınırı olmalıydı!

Raoul’un haykırışına cevap bile vermeden geçip gitmişti. Şimdi Raoul ölümü düşünüyordu ve daha yirmi yaşındaydı!

Uşığı onu sabah yatağında oturur vaziyette buldu. Dün geceden bu yana soyunmamıştı. Bir felaketin yaşandığını gösteren yüz ifadesi hizmetçiyi korkutmuştu. Raoul, adamın elinden mektuplarını sökercesine aldı. Christine'in kâğıdını ve elyazısını tanımıştı. Şöyle diyordu:

Canım,

Opera'da yarından sonraki gece düzenlenecek maskeli baloya katıl. Saat on ikiyi vurduğunda, tiyatronun büyük ara salonundaki şöminenin arkasında bulunan küçük odada olacağım. Kubbeye açılan kapının yanında dur. Bu buluşmadan hiç kimseye sakın bahsedeyim deme. Seni güzelce gizleyecek, beyaz bir domino tak. Beni seviyorsan, kimsenin seni tanımasına müsaade etme.*

Christine

* Maskeli balolarda takılan, sadece göz çevresini kapatan, küçük ve yuvarlak hatlı maske türü. (ç.n.)

Bölüm IX

Maskeli Baloda

Zarf çamura bulanmıştı ve pulsuzdu. Üzerine kurşunkalemle adres ve *Mösyö Vikont Raoul de Chagny*'ye teslim edilmek üzere kelimeleri yazılmıştı. Yoldan geçen birinin notu alıp sahibine teslim etmesi umuduyla sokağa atılmış gibi bir hali vardı, ki olan da tam olarak buydu. Not, Opera bölgesindeki kaldırımında bulunmuştu.

Raoul, hararetli gözlerle notu tekrar tekrar okudu. Umudunu canlandırmak için daha fazlasına ihtiyaç yoktu. Christine'in görevini unuttuğuna dair kafasında bir an için oluşturduğu karamsar sahnenin yerini şimdi tekrar Christine'le ilgili ilk fikir almıştı. O, mantıksız ve abartılı bir hassasiyetin kurbanı, talihsiz ve masum bir çocuktü. Acaba şu anda ne boyutta bir kurbandı gerçekten? Kimin esiriydi? Ne tür bir girdabın içine çekilmişti? Bu soruları kendine korkunç

bir ıstırapla soruyordu ama bu acı bile, yalancı ve düzenbaz bir Christine fikrinin onda yarattığı öfkeden daha dayanılırdı. Neler olmuştu? Ne tür bir etkinin altına girmişti? Ne tür bir canavar, ne şekilde alıp götürmüştü onu?

Bunları müzikten başka ne sağlayabilirdi ki? Christine'in hikâyesini biliyordu. Babasının ölümünden sonra genç kız, hayatta sanatı da dahil hemen her şeyden tat almaz olmuştu. Konservatuarı ruhsuz bir şarkı söyleme makinesi gibi bitirmişti. Aniden, sanki Tanrı eli değmişçesine, harekete geçivermişti. Müzik Meleği sahneye çıkmıştı! *Faust*'ta Margaritha'yı seslendirmiş ve başarı kazanmıştı!

Müzik Meleği! Müzik Meleği, üç ay boyunca Christine'e ders vermişti. Ah, ne dakik bir şarkı söyleme ustasıydı o öyle! Şimdi, Christine'i bir de Bois'te arabayla dolaşmaya çıkarıyordu!

Raoul'un parmakları, kıskanç kalbinin üstünde duran etini kavradı. Tecrübesizlikle, bu kızın ne tür bir oyun oynadığını dehşet içinde ancak şimdi sorabiliyordu kendi kendine. Bir opera sanatçısı iyi huylu ve aşкта acemi bir delikanlıyı daha ne kadar şapşala çevirebilirdi? Ne acı!

Raoul'un düşünceleri böylece bir uçtan diğerine uçup kondu. Artık Christine'e acıması mı, yoksa onu lanetlemesi mi gerektiğini bilmiyordu. Ona bir acıyor, sonra da onu lanetleyip duruyordu. Yine de, gidip kendine beyaz bir domino aldı.

Sonunda buluşma anı geldi çattı. Vikont yüzündeki uzun ve kalın bir dantelle süslenmiş maskeyle, beyaz paltolu bir

palyaçoğu andırıyordu. Vikont da ne kadar komik göründüğünün farkındaydı. Dünyada hiçbir erkek Opera balosuna süslü kıyafetlerle katılmazdı! Bu çok saçmaydı. Yine de Vikont'u teselli eden bir fikir vardı: Bu halde kesinlikle kimse onu tanımazdı!

Bu balo, ünlü bir tasarımcının doğum yıldönümü onuruna, Apukurya'dan* hemen önce düzenlenen, müstesna bir olaydı. Sıradan maskeli balolardan daha neşeli, gürültülü ve bohem olması beklenirdi. Birçok sanatçı, yanına modeller ve öğrencilerden oluşan, gece yarısı şamata patlatacak olan koca birer arkadaş grubu eşliğinde baloya gelmişti. Raoul, saat on ikiye beş kala, ana merdivenleri tırmandı. Dünyanın en görkemli yerlerinden biri olan bu mermer basamaklar boyunca karşısına çıkan rengarenk kıyafetlere bakmakla dahi vakit harcamadı. Alaycı maskelerin hiçbirinin onu bir tartışmaya sürüklemesine izin vermedi, tüm şakaları karşılıksız bıraktı. Şimdiden neşenin ayarını kaçırmış birçok çiftin cüretkâr laubaliliğinden kurtulmayı başardı. Büyük ara salonu geçip bir an için yakalandığı çılgın bir dansçılar anaforundan kaçtı. Sonunda, Christine'in mektubunda bahsettiği odaya girmişti. Oda tıka basa doluydu. Bu küçük alan, kubbedeki akşam yemeğine giden herkesin geçiş noktası olduğundan, daha önce oradan geçenler, şimdi ellerinde şampanya kadehleriyle dönüyorlardı. Buradaki eğlence, hızlı ve şiddetli bir şekilde artıyordu.

Raoul bir kapının kenarına dayanıp bekledi. Bekleyişi

* Hristiyanların büyük perhize girmek üzere bulundukları gündür. (ç.n.)

uzun sürmedi. Yanından geçen siyah dominolu biri, Raoul'ün parmak uçlarına hızlı bir çimdik atmıştı. Onun Christine olduğunu hemen anlayıp onu izledi:

“Sen misin, Christine?” diye sordu dişlerinin arasından.

Siyah dominolu kişi hemen dönüp parmaklarını dudaklarına götürdü. Şüphesiz ki bu, adının tekrar anılmaması için bir uyarıydı. Raoul onu sessizce izlemeye devam etti.

Onunla böyle garip şartlarda tekrar bir araya geldikten sonra, Christine'in izini kaybetmekten korkuyordu. Ona karşı duyduğu hınçtan eser kalmamıştı. Davranışı garip ve esrarengiz olsa da, genç kızın “ayıplanabilecek hiçbir şey” yapmadığına artık emindi. Uysallık da, affedicilik de, korkaklık da göstermeye hazırdı. Âşıktı işte! Kısa süre içinde, kızın tuhaf yok oluşuna dair gayet doğal bulacağı bir açıklama alacağına da şüphe yoktu.

Siyah dominolu, beyaz dominolunun onu hâlâ izleyip izlemediğini görmek için ara ara dönüp ardına bakıyordu.

Raoul bir kez daha, ama bu kez rehberinin öncülüğünde büyük ara salondan geçerken kılığıyla da, garip havasıyla ve ürkütücü görünümüyle de sansasyon uyandıran birinin çevresinde toplanan kalabalık gruba bakmadan edemedi. Kırmızılar giymiş ve muhteşem bir kurukafanın tepesine koca bir şapkaıyla tüyler kondurmuş bir adamdı bu. Omuzlarında kırmızı kadifeden bir pelerin asılıydı ve pelerin, adeta bir kral kafilesi gibi adamın peşinden ağır ağır ilerliyordu. Pelerinin üzerinde, altın yaldızlı harflerle işlenmiş ve herkesin yüksek sesle okuyup tekrarladığı şu cümleler yazıyordu: *Bana do-*

kanmayın! Ben, sinsice yaklaşan Kızıl Ölüm'üm!

Derken biri, büyük bir cesaret örneği göstererek, ona dokunmaya çalıştı. Ama kan kırmızı giysi kolunun altından çıkan bir iskelet el, bu düşüncesiz kişinin bileğini hızla kapdı. Bileğindeki kemikleri ve Ölüm'ün öfkeli kavrayışını hissedenden adam, acı ve dehşetle haykırdı. Sonunda Kızıl Ölüm onu bıraktığında ise, görgü tanıklarının yuhalamaları eşliğinde, çılgın gibi kaçarak uzaklaştı.

Tam bu sırada Raoul, yüzünü tam da ona dönmüş olan bu kasvetli maskaranın önüne geçmişti. Şöyle haykırmamak için kendini zor tuttu.

“Perros-Guirec'teki kurukafa!”

Onu tanımıştı! Christine'i unutup öne atılmak istedi ama tıpkı onun gibi garip bir heyecan yaşamakta olan siyah dominolu, onu kolundan yakalayıp Kızıl Ölüm'ün çılgın kalabalığın arasında ilerlediği ara salondan çekip çıkardı.

Siyah dominolu, arkasına dönüp bakmayı sürdürüyordu. Kendi adımlarını da, onu izlemekte olan Raoul'ün adımlarını da hızlandırdığına göre, her iki olayda da onu korkutan bir şey gördüğü açıkça ortadaydı.

İki kat yukarı çıktılar. Burada, merdivenler ve koridorlar neredeyse bomboştu. Siyah dominolu özel bir locanın kapısını açıp beyaz dominoluya kendisini takip etmesini başıyla işaret etti. Raoul'ün sesinden tanıdığı Christine, kapıyı arkalarından kapattıktan sonra fısıltıyla, locanın gerisinde kalmasını ve kendisini katiyen göstermemesini isteyerek onu uyardı. Raoul maskesini çıkardı. Christine'inki yüzünde duruyordu.

Raoul tam Christine'den maskesini çıkarmak isteyecekti ki, genç kızın kulağını duvar bölmesine koyup dışarıdan bir ses gelmesini hevesle beklediğini görüp şaşırdı. Sonra kız, açtığı kapı aralığından koridora bakarak kısık sesle, "Üst katlara çıkmış olmalı," dedi. Aniden bağırırverdi. "Tekrar aşağı iniyor!"

Kapıyı kapatmaya çalıştı ama Raoul onu engelledi. Üst kata çıkan merdivenin en üst basamağında yaklaşan bir çift kırmızı ayak gördüğü için yapmıştı bunu. Yavaş ve görkemli bir şekilde Kızıl Ölüm'ün al elbisesi boydan boya karşısındaydı şimdi. Ve Perros-Guirec'teki kurukafayı bir kez daha gördü.

"Bu o!" diye bağırdı. "Bu kez benden kaçamayacak!"

Ama Christine, tam da Raoul dışarı fırlamak üzereyken kapıyı kapatırverdi. Raoul, Christine'i yolundan çekmeye çalışıyordu.

"Bu o' demekle neyi kastediyorsun?" diye sordu genç kız, farklı bir ses tonuyla. "Kim senden kaçamayacak?"

Raoul, kızın direncini zor kullanarak kırmaya çalıştı ama Christine, Raoul'ün ondan hiç ummadığı bir güçle onu geri püsküttü. Şimdi kızın dediklerini anlıyor, en azından anladığını sanıyordu. Anında sinirleniverdi.

"Kim mi?" diye sordu kızgın kızgın. "O, gudubet ölüm maskesinin arkasına saklanan adam işte! Perros'taki kilise avlusundaki şeytani deha! Kızıl Ölüm! Tek kelimeyle, Madam, sizin arkadaşınız. Müzik Meleğiniz! Kendi maskemle birlikte, onunkini de indireceğim. Bu kez, birbirimizin yüzüne bakacağız; o ve ben aramızda hiçbir perde ve yalan olmadan! Seni seven ve senin sevdiğin kimmiş, göreceğiz!"

Cümlesini bitirdiğinde çılgın bir kahkaha patlattı. Bu sırada Christine'in kadife maskesinin ardından kederli inilti yükselmişti. Dramatik bir şekilde kollarını açarak kapının önünde soluk tenli bir bariyer oluşturdu.

"Aşkımız için, Raoul, buradan geçemezsin!"

Raoul durdu. Ne demişti öyle? Aşkımız için mi? Daha önce onu sevdiğini itiraf etmemiştir. Üstelik bunun için birçok fırsatı da olmuştu. Asıl amacı birkaç saniye kazanmaktır! Sadece Kızıl Ölüm'e kaçması için zaman kazandırmak istemiştir. Çocuksu bir hıçla konuşmaya başladı.

"Yalan söylüyorsunuz, Madam. Beni sevmiyorsunuz. Hiç de sevmediniz çünkü! Benimle böyle alay edip beni böylesine küçümseyebildiğinize göre, çok sefil bir adam olmalıyım! Perros'tayken, ümitlenmeme neden izin verdiniz ki? Dürüst bir adam olduğum için, sizin de dürüst bir kadın olduğunuza inandım. Oysa sizin tek niyetiniz benim kandırmakmış! Eyvahlar olsun ki, siz hepimizi kandırdınız! Haminiz olan bayanın içten sevgisinden utanmaz bir şekilde yararlanınız; üstelik o, siz Kızıl Ölüm'le birlikte Opera balosuna giderken bile sizin samimiyetinize inanmaya devam ediyor! Sizden nefret ediyorum!"

Gözyaşlarına boğuluverdi. Kız, ona hakaret etmesine izin vermişti. Aklında tek şey vardı. Raoul'un locadan ayrılmasını engellemek.

"Günün birinde Raoul, bu korkunç sözlerinden ötürü seni bağışlamam için yalvaracaksın. O zaman, ben de seni affedeceğim!"

Kafasını iki yana salladı. “Yo, hayır, beni delirttin artık! Düşünüyorum da, hayatta tek bir amacım varmış bugüne dek, soyadımı bir opera kaltağına vermek!

“Raoul! Bunu nasıl söylersin?”

“Utançtan öleceğim!”

“Hayır canım, yaşa!” dedi Christine’in ciddi ve yine değişen sesi. “Ve... elveda. Elveda, Raoul.”

Delikanlı öne adım attı ve sendeleyerek oradan ayrıldı. Ama yapacağı bir işleme daha vardı.

“Ah, ara sıra gelip seni alkışlamama izin vermelisin!”

“Bir daha asla şarkı söylemeyeceğim, Raoul!”

“Gerçekten mi?” diye cevap verdi, hâlâ alaycı bir ifadeyle. “Demek seni sahneden alıyor, ha? İkinizi tebrik ederim! Ama bir akşam Bois’te buluşalım mutlaka!”

“Ne Bois’te ne başka yerde, Raoul. Beni tekrar görmeyeceksin.”

“Ne tür bir karanlığa döndüğünüzü sormamın sakıncası var mı? Hangi cehenneme gidiyorsunuz, gizemli bayan?... Yoksa hangi cennete mi demeliydim?”

“Sana bunu söylemek için gelmiştim, canım. Ama artık söyleyemem. Bana inanmazsın! Bana olan inancını kaybettin, Raoul. Her şey bitti!”

Kızın sesinde öyle bir çaresizlik vardı ki, Raoul, zalimliği yüzünden vicdan azabı çekmeye başlamıştı.

“Şuraya bak!” diye bağırdı Raoul. “Tüm bunlar ne demek oluyor şimdi? Özgürsün işte. Sana karışan eden yok. Paris’te dolaşp duruyorsun. Baloya gelmek için bir domino ta-

kıyorsun. Neden eve gitmiyorsun? Son iki haftadır neler yapıyordun? Anne Valerius'a anlatıp durduğun şu Müzik Meleği masalı da neyin nesi? Biri seninle oynamış, masumiyetini suistimal etmiş olabilir. Perros'ta olanlara ben şahidim. Neye istersen ona inan! Bana gayet akıllı başında görünüyorsun, Christine. Ne yapacağını bilirsin sen. Ancak bu sırada, Anne Valerius'un yatağında seni beklediğini ve senin şu sevgili "koruyucu meleğine" yakardığını aklından çıkarma. Ne demek istediğini açık açık söyle lütfen, senden rica ediyorum! Tıpkı benim gibi, herkes aldanabilir. Söyle, nedir bu saçmalık?"

Christine yalnızca maskesini çıkarıp, "Canım, bu bir trajedi!" dedi.

Raoul, kızın yüzünü gördüğünde, şaşkınlık ve dehşet dolu bir çılgılık atmadan duramadı. Eski günlerin canlı görünümü yok olup gitmişti. Kızın Raoul'e büyüleyici ve çok narin gelen yüzünü ölümcül bir solgunluk kaplamıştı. Keder, göзалtlarını acımasız çizgiler ve derin, koyu, tarifsiz derecede hüzünlü gölgelerle kaplamıştı.

"Sevgilim! Sevgilim!" diyerek inledi Raoul, kollarını ona uzatarak. "Beni affedeceğine söz verdin..."

"Belki bir gün!" dedi kız, maskesini tekrar takarak ve yaptığı bir işaretle Raoul'ün kendisini takip etmemesini belirtirken oradan ayrıldı.

Raoul ona karşı gelmeye çalıştı ama kız öyle bir dönüp, işaretini tekrarladı ve ona veda etti ki, böylesi bir otorite karşısında Raoul yerinden dahi kıımılayamadı.

Kız gözden kaybolana dek gözleriyle onu izledi. Sonra,

o da aşağıdaki kalabalığın yanına indi. Ne yaptığını pek bilmez bir halde, zonklayan şakakları ve yürek sızısıyla, dans pistini geçerken etrafındakilere kimsenin Kızıl Ölüm'ü görüp görmediğini sordu. Evet, herkes onu görmüştü ama Raoul onu bulamıyordu. Sabah saat iki olduğunda, tekrar alt katta, sahne arkasındaki ve Christine Daae'nin soyunma odasına uzanan koridora indi.

Adımları onu acıyla ilk tanıştığı odaya sürükledi. Kapıyı çaldı. Cevap alamadı. "Adam sesini" aradığı zaman da yaptığı gibi, içeri girdi. Oda boştu. Kısık bırakılmış bir gaz lambası yanıyordu. Küçük masanın üzerinde birkaç mektup kâğıdı gördü. Christine'e yazmayı düşündü ama koridorda ayak sesleri duymuştu. Soyunma odasından bir perdeyle ayrılan iç bölmeye saklanacak zamanı ancak bulabildi.

Christine odaya girip maskesini bitkin bir tavırla çıkardı. Maskeyi masanın üzerine attı. İçini çekip güzel kafasını avuçlarının arasına aldı. Ne düşünüyordu acaba? Raoul'ü mü? Hayır çünkü Raoul, kızın, "Zavallı Erik!" diye mırıldandığını duydu.

Başta, yanlış duyduğunu zannetti. Öncelikle, acınması gereken biri varsa onun ta kendisi, Raoul olduğu konusunda emindi. Eğer kız aralarında yaşananlardan sonra, "Zavallı Raoul" demiş olsaydı, bu gayet doğal karşılanabilirdi. Ama, kız kafasını sallayarak tekrarladı. "Zavallı Erik!"

Bu Erik denen kişinin Christine'in iç çekmeleriyle ne alakası vardı? Raoul böylesine mutsuzken o neden Erik'e acıyordu?

Christine yazmaya başladı. Öyle incelikli, sakın ve uysal bir şekilde yazıyordu ki bu hali, onları ayıran trajedinin etkisiyle hâlâ zangır zangır titremekte olan Raoul'un içine işledi.

Bu ne soğukkanlılık! dedi Raoul kendi kendine.

Kız yazmaya devam etti. İki, üç, dört kâğıt dolusu yazdı. Derken, aniden kafasını kaldırıp kâğıtları korsesine sakladı. Bir şeye kulak kabartmış gibiydi. Raoul de dinlemeye başladı. Bu garip ses ve bu ağır ritim de nereden geliyordu? Sanki duvarlardan hayal meyal bir ses yayılıyordu. Evet, adeta duvarlar şarkı söylüyorlardı! Şarkı giderek daha da netleşti. Şimdi kelimeler de anlaşılır olmuştu. Çok güzel, yumuşak ve büyüleyici bir ses çalınıyordu Raoul'un kulaklarına. Ama, tüm yumuşaklığına rağmen, bu bir erkek sesiydi. Ses yaklaştıkça yaklaştı. Duvardan geçip içeri girdi. Yanı başına geldi. Ses şimdi odanın içinde, Christine'in önündeydi. Christine ayağa kalkıp, sanki biriyle konuşuyormuşçasına, sesin sahibine seslendi.

"Buradayım, Erik," dedi kız. "Hazırım ama sen geciktin."

Perdenin ardından gizlice gözetlemekte olan Raoul, ona hiçbir şey göstermeyen gözlerine inanamadı. Christine'in yüzü aydınlanmıştı. Kansıız dudaklarında bir mutluluk tebesümü belirmişti. Bu öyle bir tebensümdü ki, iyileşeceklerine dair ilk kez ümitlenen hastaların yüzünde olurdu ancak.

Bedensiz ses şarkısını sürdürdü. Raoul hayatında bundan daha epik bir şekilde tatlı, daha mükemmel bir şekilde sinsi, daha narin, daha güçlü, kısacası daha mükemmel başka bir şey duymamıştı. Raoul sesi heyecanla dinliyordu. Şimdi,

Christine Daae'nin nasıl olup da bir akşam, şimdiye kadar bilinmeyen güzellikte vurgularla ve insanüstü bir yücelikle seyirci karşısına çıkıp herkesi serseme çevirdiğini anlamaya başlamıştı. Bu sırada, hâlâ gizemli ve görünmeyen dehanın etkisi altındaydı şüphesiz.

Ses, *Rome ve Juliet*'ten "Düğün Gecesi Şarkısı"nı söylüyordu. Raoul, Christine'in daha önce Perros'taki kilise avlusunda *Lazarus'un Dirilişi*'ni çalan görünmez kemana doğru uzandığı gibi, şimdi de sese doğru kollarını uzattığını gördü. Şarkı söyleyen sesteki tutkuyu hiçbir şey tarif edemezdi.

Bağlıyor kader seni bana ilelebet!

Şarkı, Raoul'un kalbini delip geçmişti. O sırada her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğu iradesinin, gücünün ve sağduyusunun neredeyse tamamını kaybetmesine neden oluyor gibi görünen sihirle cebelleşerek, saklandığı perdeyi çekip Christine'in yanına gitmeyi başardı. Kız, odanın geri-sindeki, kendi görüntüsünü yansıtan kocaman bir aynaya doğru ilerliyordu o sırada. Ama aynada Raoul'un görüntüsü yoktu çünkü kızın figürü onu tamamen kapatmıştı.

Bağlıyor kader seni bana ilelebet!

Christine camdaki yansımasına doğru yürüdü ve yansıma da ona yaklaştı. İki Christine –gerçek olan ve yansıma-sonunda temas ettiler. Raoul, ikisini birden kucaklamak için kollarını uzattı. Ama baş döndürücü bir mucize sendelemesine neden olmuştu. Buz gibi bir esinti yüzüne vurduğunda Raoul, aniden geriye doğru devrildi. Şimdi sadece iki değil, dört, sekiz, yirmi Christine etrafında dönüyor, ona gülüyor-

lardı. Öyle hızlı hareket ediyorlardı ki, Raoul birine bile dokunamadı. Sonunda, ortalık sakinleştiğinde, aynada kendi yansımasını gördü ama Christine ortadan kaybolmuştu.

Raoul aynaya hücum etti. Duvarları yumrukladı. Kimse yoktu! Bu sırada, o ağır aksak tutkulu şarkı hâlâ odada yankılanıyordu.

Bağlıyor kader seni bana ilelebet!

Nereden, Christine hangi yönden gitmişti? Ne taraftan dönecekti?

Döner miydi ki? Heyhat, Raoul'e her şeyin bittiğini söylememiş miydi? Ses, dizesini yineliyordu.

Bağlıyor kader seni bana ilelebet!

Bana mı? Yoksa kime?

Sonra bitkin, yenik ve zihni boşalmış bir halde Christine'in az önce kalktığı koltuğa oturdu. Tıpkı Christine gibi Raoul de kafasını avuçlarının arasına aldı. Kafasını kaldırdığında, genç yanaklarından gözyaşları akıyordu. Bunlar gerçek gözyaşlarıydı. Kıskanç çocukların döktükleri kederli gözyaşları gibi; kaprisle hiç alakası olmayan, hüznle akan gözyaşları. Bunlar, yeryüzündeki tüm aşıklar için alışıldık gözyaşlarıydı. Raoul, gözyaşlarını kelimelere döktü.

"Erik de kim?"

Bölüm X

O Sesi Adımı Unut

Christine, Raoul'un kendi duyularına olan güvenini hâlâ toparlayamamasına neden olan bir sihirle ortadan yok olduktan sonraki gün, Mösyö Vikont Chagny, fikir almak için Anne Valerius'a gitti. İçeri girdiğinde, büyüleyici bir sahneyle karşılaştı. Christine'in ta kendisi yastıklara dayanmış, örgü ören ihtiyar bayanın yanında oturuyordu. Genç kızın yanakları tekrar pembe ve beyaz renklerine kavuşmuştu. Gözlerinin etrafındaki siyah halkalar kaybolmuştu. Önceki gün gördüğü trajik surattan eser yoktu. Eğer bu tapılası yüzü kaplayan melankoli maskesi, gizemlerle dolu genç kızın cebelleşip durduğu bu garip drama tuzağının son belirtisi olarak görünmeseydi genç adama ancak o zaman Christine'in bu oyunun kahramanı olmadığına inanabilirdi.

Kız hiçbir duygu belirtisi göstermeden ayağa kalkıp Raoul'e elini uzattı. Ama Raoul öylesine şaşkıncı ki, dili tutulmuş

bir halde tek bir kelime etmeden, hareketsiz, öylece kalakaldı.

“Evet, Mösyö Chagny,” dedi Anne Valerius. “Christine’i tanımadınız mı? Koruyucu meleği onu geri gönderdi!”

“Anne!” dedi kız, aniden söze girerek. Yüzünün her yanını kıpkırmızı kesilmişti. “Bu konuda, anneciğim, daha fazla soru sorulmayacağını sanıyordum! Müzik Meleği diye bir şey olmadığını sen de biliyorsun!”

“Ama yavrucuğum, sana üç ay boyunca ders verdi ya!”

“Anne, sana her şeyi ilerleyen günlerde açıklamaya söz verdim. Sözümü tutmayı da umuyorum ama sen de, o güne dek sessiz kalıp, her ne olursa olsun, bana başka soru sormayacağına söz verdin!”

“Beni bir daha terk etmemen şartını da koşmuştum! Ama sen bu konuda söz vermiş miydin bana, Christine?”

“Anne, tüm bunların Mösyö Chagny’yi ilgilendirdiğini sanmıyorum.”

“Aksine, Matmazel,” dedi delikanlı, sert ve cesur olmaya çalıştığı ses tonuyla ama sesi hâlâ titrek çıkıyordu. “Sizinle ilgili her şeyin beni ne çok ilgilendirdiğini, umarım günün birinde anlarsınız. Sizi haminizin yanında bulmaktan duyduğum mutlulukla eşdeğer seviyede şaşırdığımı inkâr edemem. Özellikle de, dün aramızda yaşananlardan sonra. Sizin sözleriniz ve benim olacaklarla ilgili aklımdan geçenlerden sonra, sizi yakın zamanda burada görmeyi hiç beklemiyordum. Eğer sizin için çok tehlikeli olabilecek bir sırrı saklama konusunda böylesine kararlı olmasaydınız, dönüşünüze ilk sevinen ben olurdum. Sizinle öyle uzun zamandır dostuz ki, iç

yüzünü aydınlatmadığımız sürece tehlike arz etmeyi sürdüreceğiz ve sonunda sizin, Christine, kesinlikle kurban olacağınız feci bir macera yaşayacağınız konusunda endişelenmem imkânsız. Madam Valerius'un da elbette."

Bu sözler üzerine Anne Valerius, yatağında kımıldandı.

"Bu da ne demek oluyor?" diye bağırdı. "Christine tehlikede mi?"

"Evet, Madam," dedi Raoul cesurca, Christine'in ona yaptığı uyarı hareketlerini dikkate almadan.

"Tanrım!" diye haykırdı soluğu kesilen iyi kalpli ve alçakgönüllü ihtiyar kadın. "Bana her şeyi anlatmak zorundasın, Christine! Beni neden rahatlatmaya çalıştın ki? Bu tehlike neyin nesi, Mösyö Chagny?"

"Sahtekârın biri onun iyi niyetini suistimal ediyor."

"Müzik Meleği bir sahtekâr mı?"

"Müzik Meleği diye bir şey olmadığını size kendisi söyledi."

"O halde, nedir o, Tanrı aşkına? Ölümüm elinizden olacak!"

"Korkunç bir gizem bizi sarmış durumda, Madam. Sizi, Christine'i sarmış. Bu öyle bir gizem ki, bir dolu hortlaktan ve cinden bile daha korkutucu!"

Anne Valerius, irkilmiş bir ifadeyle Christine'e baktı. Genç kız hemen hamisine koşup onu kollarına almıştı bile.

"Ona inanma, anneciğim. İnanma ona," diye tekrarladı.

"O halde, beni bir daha asla terk etmeyeceğini söyle," diye yalvardı dul kadın.

Christine sessiz kalmıştı. Raoul sözlerine devam etti.

“Söz vermen gereken şey bu işte, Christine. Annenizi de, beni de rahatlatacak tek şey bu. Gelecekte korumamız altında kalmaya söz verirsiniz, size geçmişle ilgili tek bir soru dahi sormayacağımızı garanti ederiz.”

“Sizden ne böyle bir garanti istedim ne de böyle bir söz vermeyi kabul ettim!” dedi genç kız mağrur bir ifadeyle. “Kendi hareketlerimden ancak kendim sorumluyum, Mösyö Chagny. Sizin benim hareketlerimi kontrol etme hakkınız yok. Artık bunu yapmaya çalışmaktan vazgeçmenizi rica ediyorum. Geçen iki hafta boyunca yaptıklarına gelince, dünya üzerinde sadece bir kişi bu konuda benden hesap sorabilir. Kocam! Evet, bir kocam yok ama evlenmeye niyetim de yok zaten!”

Genç kız, sözlerinin etkisini artırmak için ellerini sallayınca, Raoul solgunlaştı. Bunun sebebi, sadece kızın sözleri değildi. Christine’in parmağında gördüğü düz, altın yüzük de gözüne çarpmıştı.

“Kocanız yok ama yine de bir alyans takıyorsunuz.”

Kızın elini tutmaya çalıştı ama kız elini hemen geri çekti.

“O bir hediyel!” dedi, bir kez daha kıpkırmızı kesilerek. Utancını boş yere gizlemeye çalışıyordu.

“Christine! Kocanız olmadığına göre, böyle bir yüzüğü ancak sizi eşi yapmayı uman biri vermiş olabilir! Bizi neden hâlâ kandırmaya çalışıyorsunuz ki? Bana neden hâlâ işkence ediyorsunuz? Bu yüzük bir söz yüzüğü ve bu yüzükle birine söz verdiniz demektir!”

“Ben de öyle dedim!” diye bağırdı yaşlı kadın.

“Peki Christine ne cevap verdi, Madam?”

“Neyse ne,” dedi Christine hiddetlenmiş bir şekilde. “Sizce de bu sorgu işi fazla uzamadı mı, Mösyö? Yanlış hatırlamıyorsam...”

Raoul, kızın sözlerine son vereceği endişesiyle araya girdi.

“Üslubumdan ötürü özür dilerim, Matmazel. Biliyorsunuz ki, beni kesinlikle ilgilendirmediğini düşündüğünüz konulara, tamamen iyi niyetle karışıyorum. İzninizle, gördüklerimi anlatayım. İnanın sandığınızdan çok daha fazlasını gördüm, Christine. Ya da gördüğümü sandığım şeyleri anlatayım demeliydim. Çünkü açıkçası, bazen gözlerimin şahitliğinden şüphe etmemi gerektirecek zamanlar olmadı değil.”

“Ne gördünüz ya da ne gördüğünüzü düşünüyorsunuz bakalım?”

“O ses karşısında nasıl mest olduğunuzu gördüm, Christine; hani duvardan ya da yan odanızdan gelen ses karşısında... ve evet, mest oldunuz! Sizin için telaşlanmamın nedeni de buydu. Son derece tehlikeli bir efsunun etkisi altındasınız. Gerçi, bu düzenbazlığın farkındasınız galiba, çünkü az önce Müzik Meleği diye bir şey olmadığını söylediniz! Bu durumda, neden onun peşinden gittiniz? Gerçekten melekleri dinliyormuşçasına neşeyle ışıldayan bir yüz ifadesiyle neden yerinizden kalktınız? Ah, o çok tehlikeli bir ses, Christine. Şahsen ben, onu duyduğumda öyle etkilendim ki, ben sizin nereye gittiğinizi göremeden, gözlerimin önünde yok oluverdi-

niz! Christine, ah Christine! Tanrı aşkına, sizi büyük bir içtenlikle seven, benden de sevgisini esirgemeyen cennetteki babanız aşkına, lütfen bize, haminiz olan bayana ve bana, bu sesin kime ait olduğunu söyleyin lütfen. Eğer söylerseniz, sizi kendinize karşı dahi koruyacağız. Haydi, Christine. Adamın adını söyleyin! Parmağınıza bir yüzük takma cüretini gösteren adamın adını!”

“Mösyö Chagny,” dedi kız soğuk bir ifadeyle, “bunu asla öğrenemeyeceksiniz!”

Anne Valerius, vâsiliğini yaptığı çocuğun Vikont’a gösterdiği düşmanca tavrı görünce, hemen Christine’in tarafını tutmaya başladı.

“Eğer Christine bu adamı seviyorsa, Mösyö Vikont, o zaman dahi bu sizi ilgilendirmez!”

“Ne yazık ki, Madam,” dedi Raoul mütevazı bir tavırla ve gözyaşlarına engel olamadan, “ne yazık ki, sanırım Christine onu gerçekten seviyor! Fakat beni çaresizliğe sürükleyen yalnızca bu değil. Christine’in sevdiği bu adamın, onun sevgisine layık olup olmadığına emin olmadığım için de ümitsizliğe düşüyorum!”

“Bunun kararını verecek olan ancak benim, Mösyö!” dedi Christine, Raoul’e öfkeyle bakarak.

“Bir adam,” diyerek sözüne devam etti Raoul, “genç bir kızın ilgisini çekmek için böyle romantik taktikler deniyorsa...”

“Ya adam şeytanın tekidir ya da kız aptaldır; bu mu yani?”

“Christine!”

“Raoul, daha önce hiç görmediğiniz, hatta kimsenin tanımadığı ve sizin de hakkında hiçbir şey bilmediğiniz bir adamı kınıyorsun?”

“Evet, Christine. Evet. En azından benden sonsuza dek saklamayı düşündüğünüz ismi biliyorum. Müzik Meleği'nizin ismi, Erik!”

Christine'in duyguları apaçık ortadaydı. Yüzü bembeyaz kesilmişti. Kekeliyordu.

“Bunu kim söyledi?”

“Siz, kendiniz!”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Geçen gece, maskeli balo gecesinde ona acırken söylediniz adını. Soyunma odanıza gittiğinizde, ‘Zavallı Erik’ demediniz mi? Evet, Christine, zavallı Raoul sizi duydu.”

“Kapı dinlemeleriniz iki etti, Mösyö Chagny!”

“Kapının arkasında değildim. Soyunma odasının iç bölümündeydim, Matmazel.”

“Ah, seni münasebetsiz adam!” diyerek inledi kız, yüzünde dehşetin izleriyle, “öldürülmek mi istiyorsun?”

“Belki.”

Raoul, bu “belki”yi öyle sevgi dolu ve çaresiz bir ses tonuyla söylemişti ki, Christine hıçkırıklara boğulmaktan kendini alamadı. Raoul’un ellerini tutup olabilecek en sevgi dolu bakışlarla ona baktı.

“Raoul,” dedi. “O sesi unut ve adını da aklından çıkar. O sesin gizemini çözmeye asla çalışmamalısın.”

“Bu öyle korkunç bir gizem mi ki?”

“Yeryüzünde bundan daha korkunç bir gizem olamaz. Yemin et, bunu çözmek için hiçbir girişimde bulunmayacaksın.” diye ısrar etti. “Ben seni çağırana kadar bir daha asla soyunma odama gelmeyeceğine yemin et.”

“Yani beni ara sıra çağıracağına söz veriyorsun, Christine, öyle mi?”

“Söz.”

“Ne zaman?”

“Yarın.”

“O halde ben de senin istediğin şekilde davranacağıma yemin ediyorum.”

Raoul kızın ellerini öptü. Erik’e lanet yağdırıp sabırlı olmaya kararlı bir halde oradan ayrıldı.

Bölüm XI

Trapların* Üstünde

Sonraki gün Raoul, Christine'i Opera'da gördü. Düz altın yüzüğü hâlâ takıyordu. Raoul'e karşı nazik ve hoşgörülüydü. Raoul'ün gelecek planlarından ve kariyerinden bahsettiler.

Raoul ona kutup keşif gezisinin ileri bir tarihe ertelendiğini ve Fransa'yı en geç üç hafta ya da bir ay kadar sonra terk edeceğini söyledi. Christine neredeyse neşeli bir şekilde, Raoul'e bu seyahati, yakında sahip olacağı şöhrete uzanan bir adım olarak görüp keyif almasını önerdi. Raoul aşktan yoksun şöhretin kendisi için hiçbir şey ifade etmediğini söylediğinde Christine, ona üzüntüleri geldiği gibi yok olan bir çocukla konuşur gibi davrandı.

"Böyle ciddi konuları nasıl ciddiye almazsın?" diye

* *Sahnede, yerde bulunan kapaklar. (ç.n.)*

sordu Raoul. "Belki de birbirimizi bir daha asla göremeyeceğiz! Seyahat sırasında ölebilirim bile."

"Ya da ölen ben olurum," dedi kız sadece.

Artık gülmüyor ve şakalaşmıyordu. Aklına ilk defa gelen bir fikre kapılmış gibiydi. Gözleri bu fikirle parlıyordu.

"Ne düşünüyorsun, Christine?"

"Birbirimizi bir daha görmeyeceğimizi düşünüyorum."

"Bu, gözlerinin parlamasına neden oluyor, öyle mi?"

"Bir de, bir ay içinde birbirimize sonsuza dek elveda diyeceğiz!"

"Eğer, sadakat yemini edip birbirimizi sonsuza kadar bekleyeceğimize söz vermezsek."

Kız elini ağzına götürdü.

"Sus, Raoul! Böyle bir şeyin söz konusu olmadığını biliyorsun. Biz asla evlenmeyeceğiz. Konu kapanmıştır!"

Aniden öylesine neşelendi ki, adeta kendini dizginlemiyordu. Çocuksu bir neşeyle ellerini çırpmaya başladı. Raoul onu şaşkınlıkla izliyordu.

"Ama... ama," dedi Christine ve ellerini Raoul'e uzatarak, daha doğrusu, aniden onları armağan etmeye karar vermişçesine, ellerini ona teslim ederek sözlerine devam etti, "ama evleniyor olsak da, biz nişanlanabiliriz! Bizden başka kimse bilmez, Raoul. Bir dolu gizli evlilik yapıyor, neden gizli bir nişan da olmasın? Bir ay boyunca nişanlı oluruz! Bir ay içinde, sen gideceksin ve ben de bu bir ayın hayaliyle hayatım boyunca mutlu olabileceğim!"

Ürettiği bu fikir onu büyülemişti. Sonra tekrar ciddileşti.

“Böyle bir mutluluğun kimseye zararı olmaz.” dedi.

Raoul bu fikre balıklama atlamıştı. Christine’in önünde eğildi ve onu selamlayarak, “Matnazel, bana elinizi bahşeder misiniz?” dedi.

“Her ikisi de sizindir, sevgili nişanlım! Ah, Raoul, ne mutlu olacağız kim bilir! Tüm gün boyunca bu nişanlılık oyununu oynamalıyız.”

Bu, dünyadaki en güzel oyundu. Çocukken olduğu gibi oyunlarının tadına vardılar. Birbirlerine ne muhteşem şeyler söylediler, ne bitmez tükenmez yeminler ettiler! Diğer çocukların topla oynaması gibi, onlar da kalpleriyle oynadılar oyunlarını. Adeta kalplerini top gibi birbirlerine atıp tutuyorlardı. Ama her atışta kalplerini kırmamak için çok ama çok dikkatli olup her seferinde kalplerini yakalamaları gerekiyordu.

Oyun başladıktan bir hafta kadar sonra, bir gün Raoul’ün kalbi öyle feci kırıldı ki, oyun oynamayı bırakıp şu vahşi sözleri ağzından çıkardı.

“Kuzey Kutbu’na gitmeyeceğim!”

Tüm masumluluğuyla, böyle bir olasılığı aklının ucundan bile geçirmeyen Christine, bu oyunun ne denli tehlikeli olabileceğini fark edip kendini için için payladı. Raoul’e hiçbir cevap vermeden doğruca evine döndü.

Tüm bunlar, her öğleden sonra buluşup bir demet menekşe ile iki kadeh şarabı ve üç bisküviyi mideye indirerek keyif çattıkları, Christine’in soyunma odasında gerçekleşmişti. Christine o akşam şarkı söylemedi. O ay boyunca bir-

birlerine her gün yazmaya karar vermiş olmalarına rağmen, Raoul'e her zamanki mektubunu da göndermedi. Sonraki sabah, Raoul doğruca Anne Valerius'a gitti. İhtiyar kadın, Christine'in iki günlüğüne uzaklaştığını söyledi. Genç kız önceki gün saat beşte yola çıkmıştı.

Raoul şaşkına dönmüştü. Anne Valerius'un böyle bir haberi böylesine sakın bir şekilde vermesinden nefret etmişti. Ağzını aramaya çalıştı ama ihtiyar kadının hiçbir şey bildiği yoktu.

Christine ertesi gün döndü. Hem de muzaffer bir şekilde. Gala gösterisindeki sıra dışı başarısını yinelemişti. Carlotta "kurbağa" olayından beri sahneye çıkamamıştı. Yüreği "vrak"lamanın tekrarlanabileceği korkusuyla kaplıydı. Bu korku onu şarkı söyleme gücünden yoksun bırakmıştı. Onun akıl almaz rezilliğine tanık olan sahne, artık ona iğrenç geliyordu. Kontratını iptal ettirmenin bir yolunu buldu. Boşalan rol, Daae'ye teklif edildi. La Juive'deki performansı karşısında alkış tufanı kopmuştu.

Elbette o gece de orada bulunan Vikont, Christine hâlâ o düz altın yüzüğü taktığı için, bu yeni zaferin kopardığı yankılar karşısında acı çeken tek kişiydi. Belli belirsiz bir ses, delikanlının kulağına şöyle fısıldadı:

"Yüzüğü bu gece de takıyor ve yüzüğü ona veren sen değildin. Bu gece de ruhunu verdi genç kız ama sana değil. Geçen iki günde neler yaptığını sana söylemeyecekse, sen gidip Erik'e sormalısın!"

Raoul hemen sahne arkasına koşup Christine'in yoluna

çıktı. Christine'in gözleri de onu anyordu. Raoul'ü hemen gördü. Christine söze girdi.

“Çabuk! Çabuk! Gel!”

Genç kız, delikanlıyı soyunma odasına çekti.

Raoul, kızın önünde diz çöktü. O seyahate çıkacağına yemin etti. Genç kızın ona söz verdiği o mükemmel mutluluk anlarından tek bir saati bile kendisinden bir daha asla esirgememesi için ona yalvardı. Kız gözyaşlarına boğulmuştu. Aynı acıyı paylaşan ve ölen ebeveynlerini anmak için buluşan çaresiz kardeşler gibi birbirlerini öptüler.

Aniden, genç kız kendini delikanlının yumuşak ve narin kucaklamasından çekip çıkardı. Bir şeye kulak kabartmış gibiydi. Hızlı bir hareketle, delikanlıya kapıyı gösterdi. Raoul kapı eşiğine geldiğinde genç kız, öyle kısık sesle bir şeyler söyledi ki, Vikont dediklerini duymaktan ziyade tahmin etmek zorunda kalmıştı:

“Yarın, sevgili nişanlım! Mutlu ol, Raoul. Bu gece senin için şarkı söyledim!”

Raoul sonraki gün geri döndü ama genç kızın iki günlük kayboluşu, kurdukları bu tatlı hayalin büyüsunü bozmuştu. Soyunma odasında, birbirlerine tek kelime etmeden, hüzünlü gözlerle baktılar. Raoul, *kıskanıyorum! Kıskanıyorum! Kıskanıyorum!* diye haykırmamak için kendini zor tutuyordu.

Kız onu yine de duymuştu. “Gel, yürüyelim, sevgilim. Hava sana iyi gelecek,” dedi.

Raoul duvarların içinde yürüdüğünü hissedebildiği garibanıyla, garidayan Erik'le nefret ettiği bu zindan gibi bina-

dan uzakta, kırlarda bir yürüyüşe davet edildiğini sanmıştı. Ama kız onu sahne arkasına götürdü ve akşamki gösterinin ilk sahnesinin tedirgin edici sakinliğinin ortasında duran, tah-tadan bir kuyu bileziğinin üzerine oturttu.

Bir başka gün, sarmaşıkları bir dekorcunun becerikli el-leri tarafından yaratılan bir bahçenin metruk yollarında, genç kız onunla el ele dolaşmıştı. Sanki gerçek gökyüzü, çiçekler ve toprak ona sonsuza dek yasaklanmış gibiydi. Adeta tiyatro havasından başka havayı solumamaya hüküm giymişti. On-ların bu melankolik temiz aşkını uzaktan izleyen bir kazancı bazen tesadüfen yanlarından geçerci. Genç kız, delikanlıyı bulutların üstüne çıkarmıştı. Burada, bu olağanüstü halat kar-maşasında; makaralara, çıkırıklara, silindirlere sarılmış bin-lerce ipin arasında, serenler ve direklerden oluşan sıradan bir ormanın ortasında, dayanıksız köprüler boyunca delikanlının önünden koşarak onu sersemletmeye bayılmıştı. Delikanlı tereddüt ettiğinde genç kız, dudaklarını hafifçe ama tapılası bir şekilde bükerek, “Sen bir denizcisin!” dedi.

Sonra yeryüzüne, bir başka deyişle, onları küçük kızla-rın dans okuluna götüren bir koridora geri döndüler. Burada-ki altı ile on yaşlarındaki veletler, günün birinde “elmaslarla kaplı” büyük bir dansçı olma hayaliyle dans adımlarını çalış-ıyorlardı. Bu sırada Christine onlara elmas yerine şeker da-ğıttı.

Genç kız, Raoul’ü kostüm odalarına götürdü. İmpara-torluğunun her yerinde dolaştırdı onu. Bu imparatorluk sahte olsa da, son derece büyüktü. Zeminden çatıya on yedi kat-

lıydı ve opera çalışanlarından oluşan ordu da burada yaşıyordu. Onların arasında popüler bir kraliçe edasıyla dolaşırdı. Görevleri için onları yüreklendirir, atölyelerde oturur, kahramanların giyeceği zengin kumaşları keserken tereddüt eden ellere sahip işçilere çeşitli öğütler verirdi. Bu insanlar, her tür ticaretin yapıldığı bu ülkenin yerlileriydi. Ayakkabı tamircileri ve kuyumculardı. Hepsi de Christine'i, onların bütün dertleriyle ve küçük hobileriyle ilgilendiği için, tanıyıp sevmişlerdi.

Christine küçük ihtiyar çiftlerin gizlice yaşadığı ve varlığı bilinmeyen kuytu köşeler biliyordu. Kapılarını çalıp onlara Raoul'ü, elini tutan Beyaz Atlı Prens olarak tanıttı. Ardından, ikisi de tahtakurularına yem olmuş "dekorların" üzerine oturup Opera efsanelerini dinlediler. Tıpkı çocukluklarında Breton masallarını dinledikleri gibi. Bu ihtiyarlar Opera dışında hiçbir şey hatırlamıyorlardı. Orada sayısız yıl boyunca yaşamışlardı. Eski yönetimler onların varlığını unutmuştu. Saraydaki devrim de dikkatlerini çekmemişti. Yaşanan Fransa tarihinden habersizlerdi. Onların varlığından haberdar hiç kimse de kalmamıştı.

Değerli günlerini bu şekilde geçiren Raoul ile Christine, kendileri dışındaki konulara ilgi göstererek, kalplerindeki ortak düşüncüyü birbirlerinden gizlemeye uğraştılar. Şu bir gerçek ki, o zaman dek kendini Raoul'den daha güçlü gösteren Christine, aniden inanılmaz şekilde asabileşmişti. Gezintileri sırasında birden sebepsiz yere koşmaya başlıyor ya da duruveriyor ve buz kesen eliyle delikanlıyı da durduruyordu.

Kimi zaman, gözleriyle adeta hayali gölgeleri izliyordu. Korkutucu kahkahalarının sonunda gözyaşlarına boğulmadan önce, “Bu taraftan!” diye bağııyordu. Raoul, ona söz vermiş olmasına rağmen, genç kızla konuşup onu sorgulamaya çalıştı. Ama, daha sorusunu bile soramadan, genç kız hararetle cevabı yaptırdı.

“Önemli değil... yemin ederim, hiç önemi yok.”

Bir keresinde sahnedeki bir trapın yanından geçerlerken, Raoul bu karanlık deliğin önünde durmuştu.

“Bana imparatorluğunun üst bölümünü gösterdin, Christine ama alt bölümle ilgili ilginç hikâyeler anlatılıyor. Oraya inelim mi?”

Genç kız, delikanlıyı kollarından yakaladı. Onun aşağıdaki kara delikte adeta yok olup gitmesinden korkuyordu. Titrek bir sesle fısıldadı.

“Asla! Seni asla oraya götürmeyeceğim! Zaten, orası bana ait değil. Yeraltındaki her şey ona ait!”

Raoul, genç kızın gözlerinin içine bakıp sert bir şekilde, “Demek o aşağıda yaşıyor, ha?” dedi.

“Ben öyle bir şey demedim. Kim sana öyle dedi ki? Gel, haydi! Bazen delirip delirmedigine emin olamıyorum, Raoul. Bazen sözlerimi olmayacak yerlere çekiyorsun. Gel, haydi! Gel!”

Kız, Raoul’ü resmen sürükleyerek oradan götürdü. Çünkü delikanlı inatla trapın yanına durmak istiyordu. Bu delik aklını başından almıştı.

Aniden, trap öylesine hızlı kapandı ki, kapağı çeken eli

göremediler bile! Oldukları yerde kalakaldılar.

“Belki de o yapmıştır,” diyebildi Raoul sonunda.

Kız omuzlarını silkti ama pek rahat görünmüyordu.

“Yo, hayır. ‘Trap örtücüler’ olmalı. Onların da işi bu. anlarsın ya. Hiç sebepsiz trapları açar, kaparlar. Sıradan ‘kapı örtücüler’ gibi işte mesailerini bir şey yaparak geçirmeleri gerekiyor.”

“Ama ya o yaptıysa, Christine?”

“Yo, yo! Kapattı kendini. Çalışıyor şimdi.”

“Gerçekten mi? Çalışıyor, öyle mi?”

“Evet, hem çalışıp hem de aynı anda trapları açıp kapayamaz ki,” dedi kız ve ürperdi.

“Ne üzerine çalışıyor peki?”

“Ah, korkunç bir şey! Ama hep bizim iyiliğimiz için... bu konuda çalışırken, gözü hiçbir şeyi görmez; yemez. içmez, hatta günler, geceler boyu nefes bile almaz. Resmen bir zombiye dönüşür ve trap kapaklarıyla eğlenecek zamanı da olmaz haliyle.” Yine ürpermişti. Kollarıyla hâlâ Raoul’ü tutuyordu. Sonra, içini çekerek tekrar konuşmaya başladı.

“Sanırım, oydu!”

“Ondan korkuyor musun yoksa?”

“Hayır, hayır, elbette korkmuyorum,” dedi kız.

Bu olanlar nedeniyle Christine, sonraki günlerde trap kapaklarından mümkün olduğunca uzak durmaya gayret etti. Sonunda, bir öğleden sonra gerçekleşen bir buluşmalarına genç kız hem geç hem de öyle solgun bir yüz ve öyle feci kı-zarmış gözlerle geldi ki, Raoul her yolu deneyip bu işin so-

nuna kadar gitmeye karar verdi. Buna, genç kız o sesin sırtını anlatmadığı takdirde Kuzey Kutbu seyahatine gitmeyeceğini ağzından geçirerek yaptığı tehdit de dahildi.

Christine, “Şşşt! Sus, Tanrı aşkına! Ya o seni duyduysa seni zavallı Raoul!” dedi.

Etrafındaki her şeye çılgın gibi göz gezdirmeye başladı.

“Seni onun boyunduruğundan kurtaracağın, Christine. Yemin ederim. Bir daha onu asla aklına getirmeyeceksin.”

“Bu mümkün mü ki?”

Delikanlıyı trap kapağından çok ama çok uzağa, binanın en üst katına sürüklerken, bu yüreklendirici ihtimale teslim olmuştu bile.

“Seni dünyanın en bilinmez köşesine, onun asla seni aramaya gelemeyeceği yerine gizleyeceğim. Güvende olacaksın. Asla evlenmemeye yemin ettiğin için ben de yanından ayrılacağım.”

Christine, Raoul’ün ellerini kapığı gibi, müthiş bir sevinçle sıktı ama aniden, tekrar paniğe kapılıp kafasını çevirdi.

Dediği tek şey, “Daha yükseğe!” oldu. “Daha da yükseğe!”

Delikanlıyı binanın en üst noktasına doğru sürükledi.

Raoul onu izlemekte zorlanıyordu. Kısa süre sonra çatının altındaki, labirenti andıran ahşap yapı karmaşasına ulaştılar. Payandaların, kalasların, balarların arasından geçtiler. Ormanda bir ağaçtan diğerine atlar gibi, bir kırıştan ötekine koştular.

Christine hemen her dakika dönüp arkasını kontrol etmeye özen göstermesine rağmen, onu tıpkı kendi gölgesi gibi takip eden, o durduğunda duran, tekrar hareket ettiğinde hareketlenen, iyi yönetilen bir gölgenin çıkarması gerekenden daha fazla ses çıkarmayan o gölgeyi göremedi. Raoul de hiçbir şey görmemişti. Çünkü Christine gözünün önündeyken, arkasındaki hiçbir şey onu ilgilendirmiyordu.

Bölüm XII

Apollo'nun Liri*

Böylece çatıya ulaştılar. Christine bir kırlangıç gibi neşeyle sıçırıyordu. İkisinin de gözleri, üç kubbe ile üçgen alınlık arasındaki boş alanı taradı. Christine, Paris'in üstünde, aşağıda işiyle meşgul görünen tüm vadinin üstünde özgürce nefes alıp Raoul'e yaklaşmasını söyledi. Birlikte kurşuni yollarda, çinko sokaklar boyunca yan yana yürüdüler. Sıcak havalarda yirmi kadar küçük baletin dalıp yüzmeyi öğrendiği, durgun suyla dolu, koca tanklara vuran suretlerine baktılar.

Gölge her adımlarını izleyerek onları takip etmişti. İki çocuk sonunda, lirini muhteşem bir bronz hareketle göğün merkezine doğrultmuş olan Apollo'nun güçlü koruması altında, güven içinde oturduklarında gölgenin varlığından zerre kadar şüphe etmemişlerdi.

Olağanüstü bir ilkbahar akşamıydı. Batan güneşin ge-

* Antik Yunan'da yaygın olarak kullanılan tellî bir çalgı (e.n.)

tirdiği incecik altın ve mor renkli örtüleriyle bulutlar, yavaş yavaş yanlarından geçmekteydi. Christine, Raoul'e, "Yakında bulutlardan çok daha hızlı, onlardan çok daha uzağa gideceğiz; dünyanın sonuna gideceğiz. O gün geldiğinde, sen beni terk edeceksin, Raoul ama senin beni uzaklara götürme vaktin geldiğinde, eğer ben seninle gitmeyi reddedersem... beni zorla götürmen gerekebilir!" dedi.

"Fikrini değiştirmekten mi korkuyorsun, Christine?"

"Bilmiyorum," dedi kız, kafasını garip bir şekilde sallayarak. "O bir şeytan!" Ürperdi ve sızlanarak Raoul'ün kollarına sığındı. "Yeraltına... onunla tekrar birlikte yaşamaya gitmekten korkuyorum!"

"Seni dönmeye ne zorluyor, Christine?"

"Eğer ona dönmezsem, korkunç şeyler gerçekleşebilir! Ama yapamam. Bunu yapamam ben! Biliyorum, yeraltında yaşayan insanlar için üzölmek gerekir fakat o, korkunç bir insan! Zaman giderek yaklaşıyor, sadece bir günüm kaldı ve eğer gitmezsem, gelip beni sesiyle cezbedecek. Beni sürükleyerek yeraltına götürecekt, kafatasını eğip önümde diz çökecek. Bana beni sevdiğini söyleyecek! Ağlayacak! Ah, şu göz yaşları yok mu! Raoul, o iki kara göz çukurundan süzülen gözyaşlarını bir görsen! O yaşları bir daha göremem!"

Ona sarılan Raoul onu kalbine bastırırken, Christine ellerini kederle ovuşturuyordu.

"Hayır. Onun seni sevdiğini söylediğini bir daha asla duymayacaksın! Gözyaşlarını bir daha görmeyeceksin! Kaçıp gidelim, Christine. Hemen kaçalım!"

Raoul onu hemen uzaklara sürüklemeyi dener. Christine onu durdurdu.

“Hayır, hayır,” dedi, kafasını üzüntüyle sallayarak. “Şimdi olmaz! Çok zalimce olur. Şarkı söyleyişimi yarın akşam da dinlesin. Sonra uzaklara gideriz. Tam gece yarısı olduğunda, soyunma odama gelip beni götürmelisin. O saatte, göl kenarındaki kafeteryada bekliyor olacak. Böylece rahat oluruz; sen de beni götürebilirsin. Bana söz vermelisin Raoul. Ben reddetsem bile beni götüreceğine söz vermelisin. Çünkü öyle hissediyorum ki, eğer bu kez de ona dönersem, bir daha asla geri dönemeyebilirim.”

Christine içini çekti. Sanki arkasından başka biri de iç çekişiyle ona cevap vermişti.

“Duydun mu?”

Christine’in dişleri gıcırdadı.

“Hayır,” dedi Raoul. “Hiçbir şey duymadım.”

“Bu çok feci,” diye itiraf etti Christine, “devamlı böyle titremek çok feci! Üstelik burası hiç tehlikeli değilken bile; evimizdeyiz, gökyüzünde, açık havada, gün ışığında. Güneş parlıyor ve gece kuşları güneşe bakmaya dayanamazlar. Onu hiç gün ışığında görmedim. Korkunç görünüyor olmalı! Ah, onu ilk gördüğümde ölmek üzere olduğunu sanmıştım.”

“Neden?” diye sordu Raoul, bu tuhaf gizliliğin aldığı halden gerçekten korkmuş bir şekilde.

“Çünkü onu görmüştüm!”

Bu kez, Raoul de Christine’le birlikte dönüp etrafa baktı.

“Biri acı çekiyor gibi,” dedi Raoul. “Belki yaralı biri vardır. Duydun mu?”

“Emin değilim,” dedi Christine. “Onun bulunmadığı yerlerde bile, kulaklarım onun iç çekişleriyle çınılıyor. Yine de, eğer sen duyduysan...”

Ayağa kalkıp etraflarına baktılar. Muazzam kurşun çatıda yapayalnızdılar. Tekrar oturdular. Raoul konuşmaya başladı.

“Onu ilk görüşünü anlat.”

“Üç ay boyunca, onu görmeden sesini duymuştum. Onu ilk duyduğumda, tıpkı senin gibi, bu muhteşem sesin yan odada şarkı söyleyen birine ait olduğunu sanmıştım. Odamdan çıkıp etrafa bakındım ama bildiğin gibi sevgili Raoul, soyunma odamda bile aranacak birçok köşe var. Sonuçta, odamda durmaksızın devam eden sesi, odamın dışında bulamadım. Ses sadece şarkı söylemekle kalmıyordu. Benimle konuşuyor ve sorularıma cevap veriyordu. Tıpkı bir erkek sesine benziyordu ama tek farkla: Onun meleksi bir güzelliği vardı. Zavallı babacığımın ölür ölmez göndereceğini söylediği Müzik Meleği’yle hiç karşılaşmamıştım. Aslında bu konuda Anne Valerius’u birazcık suçluyorum. Ona sestten bahsettiğimde, ‘Ses, Meleğe ait olmalı; en azından o olup olmadığı sormaktan bir zarar gelmez’ demişti. Ben de öyle yaptım. Adamın sesi, ‘Evet’ diye cevap verdi. Melek olduğunu, babamın göndermeye söz verdiği, benim de bekleyip durduğum o Melek olduğunu söyledi. O andan itibaren ses ve ben çok iyi arkadaş olmuştuk. Bana her gün ders vermek için

benden izin istedi. Ben de kabul ettim. Soyunma odamda: buluşmalarımıza katılmayı hiç aksatmadım. Sesi duymuş olsan da, bu derslerin nasıl olduğunu hayal bile edemezsin.”

“Hayır, hayal edemem,” dedi Raoul. “Hangi müzikle söylüyordun şarkını?”

“Bize daha önce duymadığım bir müzik eşlik ediyordu. Duvarın arkasından gelen müzik mükemmel şekilde hatasızdı. Ses, beni çok iyi anlamışa benziyordu. Babamın eğitimi tam olarak hangi noktada bıraktığını biliyor gibiydi. Birkaç hafta içinde, şarkı söylerken kendimi tanıyamıyordum. Öyle ki, korktum bile. Bu işin altından bir tür büyücülük çıkmasından korkuyor gibiydim. Ama Anne Valerius beni rahatlattı. Şeytanın ele geçirmekle uğraşmayacağı kadar sıradan bir kız olduğuma emin olduğunu söyledi. Gelişim, sesin sahibinin emriyle sadece ses, Anne Valerius ve benim aramda bir sır olarak saklandı. İlginç bir durumdu ama soyunma odasının dışında, gündelik, sıradan sesimle şarkı söylüyordum. Kimse durumumla ilgili hiçbir şey anlamıyordu. Ses’in istediği her şeyi yaptım. ‘Bekle ve gör; birlikte Paris’i şaşırtacağız!’ diyordu. Ben de bekledim ve bir tür insanı kendinden geçiren rüyada yaşamayı sürdürdüm. İşte, seni de bir akşam salonda ilk kez o zaman gördüm. Soyunma odama vardığımda öyle mutluydum ki, bu mutluluğumu gizlemek aklımın ucundan bile geçmemişti. Fakat ne yazık ki, ses benden önce gelmişti. Kısa sürede halimden bir şeyler olduğunu anladı. Sorunun ne olduğunu sordu. Ben de ne öykümüzü gizli tutma ne de senin kalbimde kapladığın yeri saklama gereği görme-

dim. Sonra ses, sessizleştii. Ona seslendim ama cevap alamadım. Yalvardım, yakardım ama nafile çabaladım. Onun son-
suza dek gittiğini düşünerek dehşete düşmüştüm. Ah, keşke
gitmiş olsaydı Tanrım! O gece, evime çaresiz bir halde dön-
düm. ‘E, Ses kıskanç, tabii!’ diyen Anne Valerius’a olanları
anlattım. Böylece sevgilim, seni sevdiğim gerçeği ilk defa
ortaya çıktı.”

Christine durdu. Kafasını Raoul’ün omzuna dayadı. O
şekilde bir süre sessizce oturdular. Bu sırada, onlardan sadece
birkaç adım uzakta duran, ürkütücü iki koca kanadın gölge-
sini, çatıda onlara gittikçe yaklaşan, öyle ki üzerlerini örtüp
onları boğabilecek kadar yaklaşan gölgeyi görmediler. Hatta
en ufak bir hareketini dahi hissetmediler.

“Sonraki gün,” diyerek devam etti Christine. İçini çeke-
rek, “Soyunma odama oldukça endişeli bir halde döndüm.
Ses oradaydı. Benimle son derece üzgün bir şekilde konuştu.
Bana acı bir şekilde, eğer kalbimi dünya üzerinde herhangi
birine verirsem, kendisinin cennete dönmekten başka yap-
abileceği bir şey olmadığını söyledi. Bunları öylesine insani
bir hüzün ifadesiyle söylüyordu ki, hemen şüphelenmeye
başlayıp kandırılmış duyularımın kurbanı olduğuma inan-
maya başlamam gerekirdi. Ama sese duyduğum ve babamın
hatırasıyla son derece iç içe geçmiş olan inancım, hiç zarar
almamıştı. Onu bir daha duymama fikrinden daha fazla kork-
tuğum hiçbir şey yoktu. Sana duyduğum aşkı düşündüm. Ne-
ticeye varmayacak bir tehlikeden ibaret olduğunu fark ettim.
Senin beni hatırlayıp hatırlamadığını bile bilmiyordum. Za-

ten sosyal konumun seninle evlenme ihtimalini düşünmemi bile engelliyordu. Ben de sese senin benim için artık bir kardeşten ibaret olduğunu, bundan sonra daha fazlası olamayacağı ve kalbimin herhangi bir fani aşka kapalı olduğuna dair yemin ettim. İşte, sevgilim, sahne arkasında ya da koridorlarda seninle karşılaştığımda, seni tanıdığımı ya da gördüğümü inkâr etmemin sebebi buydu. Bu sırada, sesin bana ders verdiği saatler, kutsal bir coşkuyla dolup taşarak geçiyordu. Ta ki, ses sonunda bana şöyle diyene dek: 'Artık, insanlara cennetin müziğini biraz olsun tattırabilirsin.' O gece Carlotta'nın oyuna nasıl gelmediğini, onun yerine benim şarkı söylememin neden istendiğini bilmiyorum ama şarkımı, daha önce hiç bilmediğim bir coşkuyla söylemiştim. Bir an için, adeta ruhumun bedenimi terk ettiğini hissettim!"

"Ah, Christine," dedi Raoul. "Kalbim, o gece sesinin her vurgusunda titremişti. Yanaklarından süzülen yaşları görmüştüm. Ben de seninle birlikte ağladım. Ağlarken nasıl oldu da öyle şarkı söyleyebildin?"

"Kendimden geçtiğimi hissettim," dedi Christine. "Gözlerimi kapatmıştım. Tekrar açtığımda, sen yanımdaydın ama ses de oradaydı, Raoul! Senin için çok korkmuştum. Seni yine tanımazlıktan gelmem gerekiyordu. Şalımı denizden aldığı hatırlattığında sana gülmeye başladım! Heyhat, sesi kandırmak mümkün mü ki! Ses seni tanıdı. Ses kıskançtı! Seni sevmiyor olsaydım, senden kaçmak yerine sana eski bir dost gibi davranırmışım, dedi. Bunun üzerine kıyameti kopardım. Sonunda sese, "Yeter! Yarın Perros'a, babamın me-

zarında dua etmeye gidiyorum. Mösyö Raoul de Chagny'den de benimle birlikte gitmesini isteyeceğim," dedim. "Nasıl istersen öyle olsun, ama ben de Perros'ta olacağım çünkü sen neredeyse ben de oraya aitim. Eğer benim için hâlâ değerliysen, bana yalan söylemediysen, babanın mezarının başında, hem de babanın kemanıyla, '*Lazarus'un Dirilişi*'ni gece yarısı senin için çalacağım," diye cevap verdi ses. "İşte, sevgilim, seni Perros'a getiren mektubu böylece yazdım. Nasıl böyle aldatılabildim? Sesin kişisel, bencil bakış açısını gördüğümde bile nasıl oldu da bir tür sahtekârlık olduğundan şüphelenmedim? Yazık ki, artık kendi kendimin efendisi degildim. Onun nesnesi olmuştum!"

"Ama sonuçta," diye haykırdı Raoul, "kısa sürede gerçeği anladın! Neden o zaman hemen kendini bu kâbustan çekip çıkarmadın ki?"

"Gerçeği bilmek mi, Raoul? Kendimi kâbustan çıkarmak mı? Ah, benim zavallı yavrucuğum; gerçeği öğrendiğim güne kadar bir kâbusun içinde degildim ki! Acı bana, Raoul. Merhamet et! Carlotta'nın sahnede bir kurbağaya dönüştüğünü düşündüğü o korkunç akşamı hatırlarsın. Hani kopan avizenin yere çarpmasıyla salonun aniden karanlığa gömüldüğü zamanı. O gece öldürülenler ve yaralananlar olmuştu. Tüm salon dehşet çılgınlıklarıyla yankılanmıştı. Benim ilk aklıma gelen, sen ve ses olmuştu. Ama hemen senin bulunduğun yerle ilgili rahatladım çünkü seni ağabeyinin locasında görmüştüm ve tehlikede olmadığına emindim. Ama ses de gösteriye geleceğini söylemişti. Ölebilecek sıradan bir insan-

muşçasına, onun için endişelenmiştim. Kendi kendime *Avize, sesin üzerine düşmüş olabilir*, diye düşündüm. O sırada sahnedeydim. Neredeyse ölü ve yaralıların arasında sesi aramak için salona koşacaktım. Bu fikir aklıma geldiğinde, eğer Ses emniyetteyse, kesin soyunma odama gelir diye düşünerek hemen odama koştum. Ses orada değildi. Kapımı kilitledim ve gözümde yaşlarla, eğer hâlâ hayattaysa, kendisini bana göstermesi için yalvardım. Ses cevap vermedi ama aniden, daha önceden bildiğim, uzun ve güzel bir ağıt çalındı kulacağıma. Mesih'in sesi karşısında gözlerini açmayı başaran ve gün ışığını gören Lazarus'un feryadıydı bu. Seninle benim. Perros'ta duyduğumuz müzikti. Ardından ses, şarkının giriş bölümünü söylemeye başladı. 'Gel! Ve bana inan! Bana inananlar hayatta kalacak! Yürü! Bana inananlar asla ölmecekler!' Bu müziğin üzerimde bıraktığı etkiyi sana ifade edemem. Adeta beni kontrol ediyor, ayağa kalkıp ona doğru gitmem için beni yönlendiriyordu sanki. O geriledikçe ben takip ettim. 'Gel! Ve inan bana!' İnadım ve gittim. Gittim ve... olanlar son derece sıra dışıydı. Soyunma odam, ben hareket ettikçe uzuyor gibiydi. Genişledikçe genişledi. Bunun, aynaların yarattığı bir etki olduğu apaçık ortadaydı. Önümde bir ayna olduğu için bunu anlayabiliyordum. Ve derken, nasıl olduğunu anlayamadan, kendimi odanın dışında buldum!"

"Ne? Nasıl olduğunu anlayamadan mı? Düşler aleminde gezinmeye bir son vermelisin, Christine!"

"Düşler aleminde filan gezinmiyordum, sevgilim. Nasıl olduğunu anlayamadan odamın dışına çıkmıştım işte. Bir

akşam odamdan aniden kaybolduğumu görmüş olan sen, belki bu durumu açıklayabilir ama ben yapamıyorum. Sana sadece önümdeki aynanın da, soyunma odamın da ortadan kaybolduğunu söyleyebilirim. Karanlık bir koridordaydım. korkmuştum ve çılglık çılgılığa bağırıyordum. Oldukça karanlıktı. Sadece uzak bir köşeden yansıyan zayıf bir kırmızı ışıltı vardı. Etrafa kulak verdim. Şarkı da, keman da durduğu için, çıkan tek ses benimkiydi. Derken, aniden bir el, elimi sardı. Daha doğrusu, taş gibi soğuk ve kemikli bir şey bileğimi sımsıkı kavradı. Tekrar çılglık attım. Göğsüme sarılan bir kol beni taşımaya başladı. Kısa bir süre için mücadele ettim ama sonra pes ediverdim. Küçük kırmızı ışığa doğru sürükleniyordum ve gördüğüm kadarıyla, büyük bir pelerine sarınmış ve tüm yüzünü kaplayan bir maske takan bir adamın kollarındaydım. Kaçmak için son bir çaba daha harcadım. Kollarımı gerip ağzımı bağırarak için açmıştım ki, bir el, ağzımı kapattı. Dudaklarımda ve tenimde hissedebildiğim bir el... ölüm kokan bir el. Sonra bayılmışım.

Gözlerimi tekrar açtığımda, etrafım hâlâ kapkaranlıktı. Yerde duran bir fener, fokurdayan bir kuyuyu gözler önüne seriyordu. Kuyudan fişkırان su, sanki fişkırdığı anda, yattığım yerin altında yok oluveriyordu. Başım, siyah pelerinli ve siyah maskeli adamın dizlerinin üzerindeydi. Şakaklarımı, ölüm kokulu elleriyle ıslatıyordu. Ellerini itmeye çalışırken, 'Kimsin sen? Ses nerede?' diye sordum. Sadece iç geçirmekle yetindi. Derken, sıcak bir nefes yüzümün üzerinden geçti. Adamın karanlıktaki siyah silüetinin yanında, beyaz bir silüet

gördüm. Siyah silüet beni beyaz silüete doğru götürdüğünde, kulaklarım mutlu bir kişnemeyle selamlandı. 'Cesar!' diye mırıldandım. At ürperdi. Eyerin arkasında uzanmışım ve Profeta'da, sık sık şekerle beslediğim bu beyaz atı tanımıştım. Opera binasında bir akşam atın kaybolduğuna ve çalanın da Opera Hayaleti olduğuna dair yayılan dedikoduyu hatırladım. Sese inanıyordum ama Hayalet'e asla inanmamıştım. Yine de ürpererek, Hayalet'in esiri olup olmadığını merak ediyordum. Sesi bana yardıma çağırdım çünkü ses ile Hayalet'in aynı kişi olabileceği aklıma gelmemişti. Sen de Opera Hayaleti'ni duymuşsundur, değil mi Raoul?"

"Evet ama sen Profeta'daki beyaz atın üzerindeyken olanları anlat."

"Hiç kımıldamadım ve kendimi öylece bıraktım. Siyah silüet beni tuttu. Ben de hiç kaçma teşebbüsünde bulunmadım. Garip bir huzurla kaplanmışım. Bir tür uyuşturucunun etkisinde olmalıyım, diye düşündüm. Duyularımın hiçbirinin kontrolünü kaybetmemiştim; gözlerim de aralıklı ışıltılarla aydınlanan karanlığa alışmıştı. Opera binasının alt bölümünün muhtemelen tamamını kaplayan, yeraltındaki devasa boyutta ve dar bir dairesel geçitte olduğumuzu tahmin ediyordum. Daha önce bu mahzenlere inmişim ama üçüncü kata kadar gelmişim. Oysa aşağıda iki kat daha vardı. Burası koca bir kasabayı içine alabilecek kadar muazzamdı. Ancak, gördüğüm şekiller yüzünden oradan kaçmışım. Orada, aşağıda iblisler cirit atıyor; neredeyse her yerleri kapkara, buhar kazanlarının önünde dikilen, ellerindeki kürek ve yabalarla

ateşi karıştırıp alevleri canlandıran iblisler. Eğer onlara yaklaşırsan, kazanlarının kızıl ağızlarını aniden açarak seni korkuturlar. Cesar beni sırtında usulca taşırken, bu iblisleri uzaktan görmüştüm. Kazanlarının kızıl alevlerinin önünde küçük görünüyordlardı. Biz kavisli yolumuzda ilerlerken, onlar bir görünüp bir kayboluyorlardı. Sonunda hepsi kayboldu. Silüet hâlâ beni tutuyor ve Cesar da kendi başına, emin adımlarla yürümeye devam ediyordu. Ne kadar süre böyle gittiğimizi hiç bilmiyorum. Bildiğim tek şey, devamlı dönüp durduğumuz. Sanki dünyanın merkezine giden bir döner merdivenden iniyorduk. Belki de sadece benim başım dönüyordu ama hiç sanmıyorum; hayır, aklım gayet yerindeydi. Sonunda Cesar burnunu kaldırdı ve havayı koklayıp biraz daha hızlı adımlar atmaya başladı. Havadaki nemi hissedebiliyordum. Cesar durdu. Karanlık dağılmıştı. Bir tür mavi ışık etrafımızı çevreliyordu. Kurşun rengi suları karanlıkta uzaklara kadar yayılan bir gölün yanında duruyorduk. Mavi ışık sahili aydınlatınca, rıhtımda demirlemiş küçük bir tekne olduğunu gördüm!”

“Tekne mi?”

“Evet. Ama tüm bunların gerçekten var olduğunun ve bu yeraltı gölü ile tekneyle ilgili herhangi bir doğaüstü durum olmadığını farkındaydım. O kıyıya hangi sıra dışı koşullarda vardığımı bir düşünsene! Silüet beni tekneye taşırken uyuşturucunun etkisi geçmiş miydi bilmiyorum ama korkum tekrar canlandı. Ürkütücü refakatçim de bunu fark etmiş olacak ki, Cesar’ı geri yolladı. Tekneye atlayan adam halatları

çözüp kürekleri eline alırken, atın merdiven basamaklarını ezen toynaklarının sesini duyabiliyordum. Tüm gücüyle ve hızla küreklerle asıldı. Maskesinin altından bakan gözlerini benden ayırmıyordu. Mavi ışığın altında, suda adeta kayar gibi gidiyorduk. Sonra tekrar karanlık etrafımızı sardı. Bir kıyıya yanaştık. Yine adamın kollarındaydım. Çığlık attım ama sonra, ışığın gözümü almasıyla, aniden sakinleştim. Evet, sürüklendiğim yerin ortasında göz alıcı bir ışık belirmişti. Ayağa fırladım. Bir misafir odasının ortasındaydım. Oda, bana sadece ama sadece çiçeklerle dekore edilip süslenmiş ve döşenmiş görünüyordu. Çiçekler, onları sepetlere bağlayan ipek kurdeleler yüzünden, aynı anda hem olağanüstü hem de aptalca görünüyordardı. Tıpkı cadde üstü dükânlarda satılan çiçek sepetlerine benziyorlardı. Sepetlerdeki çiçekler ise, eskiden gala gecelerinden sonra soyunma odamda bulduğum türden, hayli hoş çiçeklerdi. Maskeli adamın siyah silueti, onca çiçeğin ortasında duruyordu. 'Korkma Christine. Tehlikede değilsin.' Bu, sestti!"

"Öfkeli olduğum kadar şaşkındım da. Sesin yüzünü görme amacıyla çıkartmak için maskeye uzandım. 'Maskeme dokunmadığın sürece tehlikede değilsin,' dedi ses. Sonra, beni bileklerimden nazikçe tutarak, oturmam için bir sandalyeye götürdü. Önümde diz çöktü. Başka hiçbir şey söylememiştir! Öyle alçakgönüllüydü ki, tekrar biraz cesaret kazana bildim. Işık, tekrar beni hayatın gerçeklerine döndürdü. Yaşadığım macera hayli sıra dışı olsa da, şimdi gayet ölümlü, görünür ve elle tutulur şeylerle çevriliydim. Mobilyalar, duvar

kâğıtları, mumlar, vazolar ve sepetlerin içindeki —nereden, ne kadara alındıklarını neredeyse söyleyebileceğim— gerçek çiçekler: hayal gücümü, en azından Opera'nın mahzenlerinde olmama mazeretine sahip o sıradan misafir odasının sınırlarına hapsetmişti. Baş etmem gereken kişinin ise yerin beş kat altını, Opera binasının altını, gizemli bir şekilde yuva haline getirmiş, korkunç ve tuhaf biri olduğu şüphesizdi. Ses, maskenin ardındaki o tanıdık ses, şimdi önümde diz çökmüş bir erkeğe aitti! Ağlamaya başladım. Hâlâ önümde diz çökmüş duran adam da gözyaşlarımın sebebini anlamıştı. 'Evet, Christine, doğru! Ben ne bir melek, ne bir ruh, ne de bir hayaletim. Ben, Erik'im,' dedi."

Christine hikâyeyi anlatmayı tekrar yarıda bıraktı. Sanki arkasında, sözleri tekrar tekrar yankılanıyordu.

"Erik!"

Yankıdan cevap gelmedi. Christine de, Raoul de kafalarını çevirdiklerinde gece karanlığının indiğini gördüler. Raoul bir kalkma hamlesi yaptı ama Christine onu tuttu.

"Gitme," dedi. "Her şeyi burada öğrenmeni istiyorum!"

"Ama neden burası, Christine? Üşüteceğinden korkuyorum."

"Traplardan başka korkacağımız hiçbir şey yok, sevgili. Burada traplardan metrelerce uzaktayız. Zaten seni Opera binasının dışında görmeye iznim yok. Şimdi onu kızdırmanın sırası değil. Onu şüphelendirmemeliyiz."

"Christine, içimden bir ses yarın geceyi bekleme hatasına düşmeden, hemen kaçmamız gerektiğini söylüyor."

“Dediğim gibi, yarın gece beni dinleyemezse, sonsuz bir ıstırap çeker.”

“Onu hiç üzmeden sonsuza dek terk etmen pek kolay olmayacak.”

“Haklısın, Raoul. Kaçışım onu mahvedecek.” Donuk bir sesle ekledi. “Ama bu durumun sıkıntısını yaşayacak olan sadece o değil; çünkü giderek, onun bizi öldürme riskini de göze almış olacağız.”

“Seni bu kadar çok mu seviyor?”

“Benim için cinayet bile işler.”

“Ama biri onun yaşadığı yeri bulabilir. Birileri onu bulmaya çalışabilir. Artık Erik’in bir hayalet olmadığını bildiğimize göre, birileri onunla konuşup onu hesap vermeye zorlayabilir!”

Christine başını iki yana salladı.

“Hayır, hayır! Ondan kaçmaktan başka hiçbir şey yapamayız.”

“Peki, kaçabilecekken, neden ona geri döndün?”

“Çünkü mecburdum. Onu nasıl terk ettiğimi anlattığımda, nedenini anlayacaksın sen de.”

“Ah, ondan nefret ediyorum!” diye haykırdı Raoul. “Ya sen Christine? Söyle, sen de ondan nefret ediyor musun?”

“Hayır,” dedi Christine.

“Hayır, tabii ki hayır... onu seviyorsun tabii! Bunca korkun, dehşetin... bunların hepsi aşk! Hem de aşkın en harika hali. İnsanın kendisine bile itiraf edemediği türden bir aşk,” dedi Raoul acı acı. “Düşündüğünde sana heyecan veren türden. Gözünde canlandır. Yeraltındaki sarayında yaşayan bir

adam!” diyerek, kıza yan yan baktı.

“Oraya geri dönmemi istiyorsun yani, öyle mi?” dedi genç kız insafsızca. “Dikkatli ol, Raoul. Dediğim gibi gidersem asla dönmem!”

Üçünün –konuşan iki kişi ile arkalarında onları dinleyen gölgenin– arasında berbat bir sessizlik oldu.

“Buna cevap vermeden önce,” dedi Raoul sonunda, çok yavaş bir şekilde konuşarak, “ondan nefret etmediğine göre, sende nasıl duygular uyandırdığını bilmek istiyorum.”

“Korku!” dedi kız. “Bu korkunç bir şey. Her yanıma dehşetle dolduruyor ve yine de ondan nefret etmiyorum. Nasıl nefret edebilirim ki, Raoul? Yeraltı gölünün ortasındaki evde, ayaklarımın dibine çökmüş halde Erik’i bir düşün. Kendini nasıl suçladığını, kendi kendisine lanetler yağdırdığını, onu affetmem için nasıl yalvardığını bir düşün! Çevirdiği dalavereleri itiraf ettiğini ve beni sevdiğini söylediğini düşün! Muhteşem olduğu kadar, acıklı da bir aşk sundu bana. Bana duyduğu aşk yüzünden sürükledi beni oraya! Sadece aşk için beni yeraltına hapsetti. Ama bana saygı da duyuyor. Sürünüyor, inliyor, sızlanıyor! Karşısına dikilip de, beni hemen özgür bırakmazsa, ondan nefret edeceğimi söylediğimde, gizemli yolu göstermeyi teklif etti. Yalnızca benimle beraber ayağa kalkarak şarkı söyledi. Bu bana, onun bir melek ya da bir hayalet veya bir dâhi olmasa da, benim için daima o ses olarak kalacağını hatırlattı. Ve onu dinledim. Orada kaldım! O gece başka bir şey konuşmadık. Uyuyana dek bana şarkı söyledi.

Uyandığımda, sade bir şekilde döşenmiş bir yatak odasındaki bir kanepede tek başıma yatıyordum. Odada sıradan maun bir karyola vardı. Louise-Philippe tarzı şifoniyerin mermer tezgâhında duran bir lamba odayı aydınlatıyordu. Kısa sürede, orada tutsak olduğumu anladım. Odamdan tek çıkış kapısı, konforlu bir banyoya açılıyordu. Yatak odasına döndüğümde şifoniyerin üzerinde kırmızı mürekkeple yazılmış bir not buldum: *'Sevgili Christine, kaderinin ne olacağıyla ilgili endişelenmene gerek yok. Bu dünyada senin için benden daha temiz kalpli ve güvenilir bir dost olamaz. Şu anda, sana ait olan bu evde yalnızsın. İhtiyaç duyabileceğin şeyleri getirmek için alışverişe çıkıyorum.'* Deli bir adamın eline düştüğüme emindim. Küçük dairemde, bulmayı başaramadığım bir kaçış yolu arayarak dönüp durdum. Beni bu tuzağa düşüren, mantıksız batıl inançların yüzünden kendi kendimi bir güzel payladım. Aynı anda hem kahkaha atmak hem de ağlamak istiyordum.

Erik beni bulduğunda bu haldeydim. Duvara üç kere vurduktan sonra, daha önce fark etmediğim bir kapıdan içeri sessizce girdi. Sonrasında bu kapıyı açık bıraktı. Ellerini dolduran paket ve kutuları sakın bir şekilde yatağın üzerine bıraktı. Bu sırada ben de onu hakaretlerimle boğuyor ve eğer kapattığı dürüst bir adamın yüzüyse, o maskeyi çıkarmasını söylüyordum. Sakince yanıt verdi. *'Erik'in yüzünü asla görmeyeceksin.'* Günün bu saatine kadar giyinip hazırlanmadığım için serzenişte bulundu. Saatin öğleden sonra iki olduğunu söyleme lütfunu göstermişti. Bana yarım saat daha vere-

ceğini söylerken saatimi kurdu. Ardından, bizi güzel bir öğlen yemeğinin beklediği yemek odasına davet etti beni.

Öyle sinirliydim ki, kapıyı suratına çarpıp banyoya gittim. Çıktığımda, kendimi oldukça tazelenmiş hissediyordum. Erik, beni sevdiğini ama ben izin vermediğim müddetçe bunu söylemeyeceğini, kalan zamanımızın müziğe ayrılacağını söyledi. 'Kalan zamanla neyi kastediyorsun?' diye sordum. 'Beş gün,' dedi kararlı bir şekilde. O zaman özgür kalıp kalamayacağımı sorduğumda, 'Özgür kalacaksın, Christine çünkü bu beş günün ardından beni görmemeyi öğrenmiş olacaksın. Sonrasında, zavallı Erik'i zaman zaman görmeye gelseksin!' dedi. Karşısındaki küçük masanın sandalyelerinden birini gösterdi. Hayli kaygılı bir halde sandalyeye oturdum. Yine de birkaç karides ve tavuk kanadı yedim, Königsberg mahzenlerinden getirdiğini söylediği Macar likör şarabından da yarım bardak içtim. Erik ise ne yedi ne de içti. Uyuğunu ve Erik isminin İskandinav kökenine işaret edip etmediğini sordum. Bir isminin ya da memleketinin olmadığını, Erik ismini ise şans eseri aldığını söyledi.

Yemekten sonra ayağa kalkıp bana dairesini gezdirmek istediğini söyleyerek parmak uçlarını uzattı. Fakat elimi elinden çekip çılgılığı bastım. Dokunduğum şey hem soğuk hem de bir deri bir kemikti. Ellerindeki ölüm kokusunu hatırladım. 'Ah, beni affet!' diye inleyerek önümdeki kapıyı açtı. 'Eğer görmek umrundaysa, burası yatak odam. Epey tuhaf bir yer.' Tavırları, sözleri ve tutumu bana güven vermişti. Tereddütsüz içeri girdim. Adeta ölü bir adamın odasına girmiş

gibi hissettim. Duvarlar siyah kaphydı ama kasvetli döşemeyi genellikle belirginleştiren beyaz süslemeler yerine, birçok kez tekrarlanmış olan *Dies Irae** şiirinin dizeleri ve bu dizelere yazılmış notalar ile nota çizgileri her tarafı kaplamıştı. Odanın ortasında üzerinden kırmızı kabartma nakışı kumaştan perdelerin asıldığı bir karyola sayvanı, sayvanın altında ise açık bir tabut vardı. 'İşte, burada uyuyorum,' dedi Erik. 'İnsan hayatta her şeye alışmalı; ahirete bile.' Görüntü beni öyle allak bullak etti ki, kafamı çevirdim.

Sonra, duvarlardan birini boydan boya kaplayan bir orgun klavyesini gördüm. Masada kırmızı notalarla dolu bir müzik defteri vardı. Gidip bakmak için izin istedim. Üzerindeki *Muzaffer Don Juan* yazısını okudum. 'Evet,' dedi. 'Bazen beste yaparım. Bu esere yirmi yıl önce başladım. Bitirdiğimde, tabutuma onunla birlikte yatacak ve bir daha asla uyanmayacağım.' 'Bu eser üzerinde olabildiğince az çalışmalısın,' dedim. 'Bazen, hayatımı yalnızca müzikle sürdürdüğüm on dört gün ve gece boyunca bu işin üzerinde çalışır, sonra da yıllar boyunca dinlenirim.' 'Bana Muzaffer Don Juan'dan bir şeyler çalar mısın?' diye sordum, onu memnun etmeyi düşünerek. 'Benden bunu asla istememelisin,' dedi kasvetli bir sesle. 'Sana Mozart çalarım; eğer istersen. Bu seni sadece ağlatır. Ama benim Don Juanım, yakar hem de cennetin ateşinden doğmamış olmasına rağmen.' Bunun üzerine, misafir odasına döndük. Dairenin hiçbir yerinde bir tane bile ayna olmaması dikkatimi çekti. Bu konuda bir yorumda bu-

* Latince yazılmış en ünlü ortaçağ şiirlerinden biri. (ç.n.)

lunacaktım ki, Erik'in çoktan piyanonun başına oturduğunu gördüm. 'İşte, Christine, bazı müzikler öyle fecidir ki, ona yaklaşan herkesi yakıp kül ederler. Neyse ki, sen o tür müzikle henüz karşılaşmadın. Yoksa yüzünün o güzel rengini kaybederdin ve Paris'e döndüğünde seni kimse tanıyamazdı. Haydi, Opera'dan bir şeyler söyleyelim, Christine Daae.' Bu son sözleri, sanki bana bir hakaret savurur gibi söylemişti."

"Sen ne yaptın peki?"

"Sözcüklere yüklediği anlamları düşünecek vaktim yoktu. *Othello*'daki düete başladık hemen ve felaket üzerimize çökmüştü bile. Desdemona'yı* daha önce asla sergilemediğim bir umutsuzluk ve dehşetle seslendirdim. Onun sesi ise her notada kindar ruhunu ortaya sererek gürlüyordu. Aşk, kıskançlık ve nefret, etrafımızda yürek parçalayan çığlıklarla patlak veriyordu. Erik'in siyah maskesi bana *Venedikli Mağribi*'nin** doğal maskesini hatırlatıyordu. O, *Othello*'nun ta kendisiydi. Aniden, maskenin ardını görme ihtiyacı hissettim. Sesin yüzünü görmek istedim. Tamamen kontrolümün dışında gerçekleşen bir hareketle, parmaklarım maskeyi süratle çekip çıkardı. Ah, dehşet, dehşet, dehşet!"

Christine, onu korkutan görüntünün tekrar aklına gelmesiyle durmuştu. Bu sırada, Erik'in adını tekrarlayan gecenin yankıları, şimdi Christine'in çığlığını üç kez üst üste iniltille tekrarlıyordu.

"Dehşet! Dehşet! Dehşet!"

Raoul ve Christine birbirlerini sımsıkı kucaklayıp göz-

* *Othello*'daki karakterlerden biri. (ç.n.)

** *Shakespeare*'in ünlü eseri *Othello*, *Venedikli Mağribi* adıyla da bilinir. (ç.n.)

lerini berrak ve huzurlu gökyüzünde parıldayan yıldızlara çevirdiler.

“Ne garip, Christine. Bu sakın, yumuşak gece kederli seslerle dolu. Öyle ki, insan, üzüntümüzü paylaştığını düşünebilir,” dedi Raoul.

“Sırrı öğrendiğinde, Raoul, kulakların ağıt ve feryatlarla dolacak. Tıpkı benimkiler gibi.”

Christine, Raoul’un onu kanatları altına alan ellerini avuçlarının içine alıp uzun süren bir ürpertiyle devam etti.

“Evet, yüz yaşına gelsem de, o korkunç görüntüyü gördüğüm sırada attığı o insanüstü keder ve gazap çılgılığı hep kulaklarımda yankılanacak. Ölülerin kafalarını görmüşsündür, Raoul. Yüzyılların ardından kuruyup solarlar. Belki, o sırada sadece bir kâbusun kurbanı olmamışsan. Perros’ta onun da ölü kafasını görmüşsündür. Maskeli Balo’da dolaşan Kızıl Ölüm’ü de gördün. Ama bu kurukafaların tümü hareketsizdi ve dilsiz dehşetleri canlı değildi. Ama, eğer yapabilirsen. Kızıl Ölüm’ün maskesinin: göz yuvarları, burnu ve ağzından oluşan dört kara delikle, müthiş öfkesini, bir iblisin muazzam hiddetini ortaya sermek için aniden canlandığını bir hayal et. Ve oyuklardan zerrece ışık gelmediğini düşün! Sonradan öğrendiğime göre, parıldayan gözleri sadece karanlıkta görülebiliyormuş.

Düşüp arkamdaki duvara çarptım; o da bana doğru geldi, dişlerini gıcırdatıyordu. Ben dizlerimin üzerine çökerken, bana çılgın, abuk subuk sözler tısladı ve bana lanetler yağdırdı. Üzerime eğilip haykırdı.

Bak! Görmek isityordun! Gör, bakalım! Gözlerin bayram etsin, lanetli çirkinliğimle doyur ruhunu! Erik' in yüzüne bak! Şimdi sesin yüzünü görüyorsun, işte! Beni duymak seni tatmin etmedi, ha? Nasıl görüldüğümü öğrenmek istedin! Ah siz kadınlar, ne meraklısınız! Peki, tatmin oldun mu şimdi? Ne yakışıklıymışım, değil mi? Bir kadın, tıpkı senin gibi, beni gördüğünde, artık bana aittir. Beni sonsuza dek sever. Biliyorsun, bir tür Don Juan' ım ben!"

Sonra eli kalçasında, omzularının üzerinde kafa niyetine duran o gudubeti sallayarak, dimdik durarak bağırdı.

'Bana bak! Ben muzaffer Don Juan' ım!'

Sonra ben kafamı çevirip merhamet dilediğimde, ölü parmaklarını doladığı saçlarımı acımasızca kendisine çekti."

"Yeter! Yeter!" diye bağırdı Raoul. "Öldüreceğim onu. Tanrı aşkına, Christine, göldeki yemek odasının yerini söyle bana! Onu öldürmeliyim!"

"Ah, Raoul. Öğrenmek istiyorsan, sessiz ol!"

"Evet, nasıl ve neden geri döndüğünü bilmek istiyorum. Bilmeliyim! Ama, her hâlükârda onu öldüreceğim!"

"Ah Raoul, dinle, dinle! Beni saçımdan sürükledi ve sonra... ve sonra... ah, öyle feci ki!"

"Ee? Ne? Çıkar ağzındaki baklayı!" dedi Raoul hidetle. "Söyle, çabuk!"

"Sonra bana tısladı. 'Ah, korkuttum seni, öyle değil mi? Galiba öyle! Belki de başka bir maskem daha olduğunu sanıyorsun, ha ve bu... bu... kafam da bir maskedir belki, ha? Pekâlâ,' diye gürledi, 'bunu da diğeri gibi sök çıkar! Gel!

Çabuk ol! Israr ediyorum! Ellerin! Ellerin! Ellerini ver bana!’ Ellerimi kaptığı gibi o berbat yüzüne yapıştırdı. Tırnaklarımla etini yırtıyordu, tırnaklarımla o korkunç ölü etini yırtıyordu! ‘Haberin olsun,’ diye bağırdı, boğazı adeta bir kalorifer kazanı gibi gümbür gümbür soluyor, hırıltılar çıkarıyordu. ‘Ben baştan aşağı ölümden oluşuyorum ve bu, sana âşık ve hayran bir ceset. Bu ceset, seni asla terk etmeyecek! Bak, şimdi gülmüyorum, ağlıyorum, hem de senin için ağlıyorum, Christine. Maskemi söküp alan ve bu yüzden benden asla ayrılamayacak olan senin için! Benim yakışıklı olduğumu sanıyordun, bana dönebilirdin. Dönerdin, eminim! Ama artık çirkinliğimden haberdar olduğuna göre, benden geri dönmek üzere kaçarsın. İşte, seni bu yüzden burada tutacağım! Beni neden görmek istedin ki? Ah, beni görmeye meraklı, çılgın Christine! Öz babam bile beni asla görmemişken ve ilk maskemi, beni görmemek istemeyen annem armağan etmişken, sen neden beni görmek istedin ki?’

Sonunda gitmeme izin verdi ama yerlerde sürünüyor ve feci şekilde hıçkırarak hıçkırarak ağlıyordu. Bir yılan gibi sürünerek odasına gidip kapıyı kapattı ve beni düşüncelerimle baş başa bıraktı. Hemen ardından, orgun sesini duydum. Erik’in Opera müziğinden bahsederken takındığı o küçümseyen tavrı artık anlıyordum. O sırada duyduğum şey, o güne dek duyduklarımdan tamamen farklıydı. Başta onun Muzaffer Don Juan’ı (o anın dehşetini unutmak için kendi şahceserine sığındığına emindim) uzun, müthiş ve muhteşem bir hüngür hüngür ağlama sesi gibi geldi bana. Ama sonra, yavaş yavaş,

insanın muktedir olduğu tüm duygu ve ıstırapları dillendirdi. Beni kendimden geçirmişti. Bizi ayıran kapıyı açtım. İçeri girdiğimde Erik ayağa kalktı ama yüzünü bana dönmeye cesaret edemedi. 'Erik,' diye haykırdım, 'çekinmeden yüzünü göster bana! Tanrı şahidim olsun ki, insanların en mutsuzu ve en muhteşemi sensin! Eğer sana bakarken titrersem bir daha, bil ki bunun nedeni, dehanın görkemini aklıma getirmem olabilir ancak!' Sonra Erik, sözlerime inandığı için, yüzünü bana döndü. Kendime olan inancım geri gelmişti. Aşk sözcükleriyle ayaklarına kapandı; bir cesedin ağzını andıran dudaklarından dökülen aşk sözcükleriyle. Müzik durmuştu. Elbisemin eteklerini öptü. O sırada gözlerimi kapattığımı görmemişti.

Sana daha ne anlatabilirim ki, sevgilim? Şimdi bu trajedinin nasıl bir şey olduğunu biliyorsun. Ona iki hafta boyunca yalan söylemeye devam ettim. Yalanlarım da en az o yalanlara ilham veren canavar kadar feciydi. Ama özgürlüğümün bedeli de buydu. Maskesini yaktım ama yine de öyle iyi idare ettim ki durumu, şarkı söylemediği zamanlarda bile, sahibinin yanında oturan bir köpek gibi bakışlarımı yakalamaya çalışıyordu. Benim sadık kölemdi. Bana sonsuz ilgi gösteriyordu. Gitgide, ona öyle bir güven aşıladım ki, beni göl kenarında dolaşmaya ve gölün kurşuni sularında tekneyle gezmeye götürmeye bile cesaret edebildi. Tutsaklığımın sonlarına doğru, Scribe Sokağı tarafındaki yeraltı geçitlerini kapatan kapılardan geçmeme bile izin verdi. Burada bizi bir at arabası bekliyordu. Araba bizi Bois'e götürdü. Seninle kar-

şılaştığımız o gece, seni müthiş kıskandığı için, benim açımdan neredeyse ölümle sonuçlanacaktı. Senin yakında çok uzaklara gideceğini söylemek zorunda kaldım. Sonunda bazen acıma, bazen coşku, bazen de çaresizlik ya da dehşetle geçen iki haftalık esaretin ardından, ona döneceğimi söylediğimde, bana inandı!”

“Gerçekten de döndün, Christine,” diye sızlandı Raoul.

“Evet, sevgilim. Şunu belirtmeliyim ki; sözümü tutmamın nedeni, beni özgür bırakırken ettiği ürkütücü tehditler değil, tabutunun başında yürek parçalayacak şekilde hıçkıra hıçkıra ağlamasıydı. Bu ağlama, ona veda ettiğim sırada, beni bu talihsiz adama, kendimin dahi tahmin edemeyeceği seviyede bağlamıştı. Zavallı Erik! Zavallı Erik!”

“Christine,” dedi Raoul ayağa kalkarak, “beni sevdiğini söylüyorsun ama özgürlüğünü, Erik’e geri dönmeden sadece birkaç saat önce kazanmıştın! Maskeli Balo’yu hatırlasana!”

“Peki sen, seninle geçirdiğim o saatleri hatırlıyor musun, Raoul? İkimizin de büyük tehlike altında olduğu o saatleri?”

“O saatler süresince, senin aşkından şüphe edip durmuştum.”

“Hâlâ şüphelen var mı, Raoul? O halde şunu bil ki, Erik’e yaptığım her ziyarette, ona olan korkum daha da arttı. Çünkü ben, bu ziyaretlerin onu sakinleştirmesini umarken, aksine bu ziyaretlerle aşktan çılgına döndü! Öyle korkuyorum ki!”

“Korkuyorsun... peki ama beni seviyor musun? Eğer Erik yakışıklı olsaydı, beni yine de sever miydin, Christine?”

Bu kez Christine ayağa kalktı. Titrek kollarını delikanlının boynuna dolayıp, "Ah, benim günübirlik nişanlım, seni sevmemiş olsaydım, sana verir miydim dudaklarımı? Onları ilk ve son kez al," dedi.

Delikanlı, kızı dudaklarından öptü ama onları kuşatan gece parçalanıyordu. Yaklaşan fırtınadan kaçtılar. Âşıkların Erik'in korkusuyla kararan gözleri, ortadan kaybolmalarından önce, onlara üstlerinde, Apollo'nun lirin teline yapışmış gibi duran ve keskin gözlerini onlara dikmiş, kocaman bir gece kuşu gösterdi.

Bölüm XIII

Trap Severin Dâhiyane Başarısı

Raoul ve Christine, çatıdan ve sadece karanlıkta görünen o keskin gözlerden kaçma arzusuyla koştu. Aşağı inmeye başlayıp sekizinci kata gelene kadar durmadılar.

O gece operada herhangi bir gösteri olmayacaktı. Geçitlerin hepsi bomboştu. Aniden, karşılarına şüpheli görünümlü bir suret çıkarak yollarını kapadı.

“Hayır, oradan değil!”

Suret binanın kanatlarına ulaşmalarını sağlayacak başka bir geçidi gösterdi. Raoul bir açıklama almak için durmaya heveslendi ama bir tür uzun redingot giymiş ve sivri uçlu bir şapka takmış olan Suret, “Çabuk! Hemen uzaklaşın!” dedi.

Christine tekrar koşmaya başlaması için zorlayarak Raoul’ü sürüklemeye başlamıştı bile.

“İyi ama bu da kim? Kim bu adam?” diye sordu Raoul. Christine cevap verdi. “Bu, Acem.”

“Burada ne işi var?”

“Kimse bilmez. Hep Opera’dadır.”

“Hayatırmda ilk kez. senin yüzünden kaçıyorum. Eğer Erik’i gerçekten gördüysek, asıl yapmam gereken, onu Apollo’nun lirine çivilemek olmalıydı. Tıpkı Breton’daki çiftliklerinde baykuşları duvarlara çivilediğimiz gibi! Böylece artık sorun olmaktan çıkardı.”

“Benim sevgili Raoul’üm, öncelikle Apollo’nun lirine tırmanman gerekirdi, ki bu hiç de kolay bir iş değil.”

“O keskin gözler orada duruyordu!”

“Ah, sen de giderek bana benziyorsun. Onu her yerde görmeye başladın! Bana kalırsa, o keskin gözler, lirin telleri arasından parıldayan birkaç yıldızdı sadece.”

Christine bir kat daha aşağı inerken, Raoul onu izlemeye devam etti.

“Artık gitmeyi kesin olarak aklına koyduğuna göre, buradan hemen ayrılmamızın çok daha iyi bir karar olacağını sana garanti ederim. Neden yarını bekleyelim ki? Bu gece bizi duymuş olabilir.”

“Hayır, hayır. Dediğim gibi, Muzaffer Don Juan’ı üzerinde çalışıyor; bizi düşündüğü filan yok.”

“Madem bundan o kadar eminsin, o halde neden ardına bakıp duruyorsun?”

“Soyunma odama gel.”

“Operanın dışında buluşsak daha iyi olmaz mıydı?”

“Olmaz. Buradan temelli ayrılana dek olmaz! Sözümü tutmazsam, kötü şans takılır peşimize. Seni yalnızca burada

göreceğime dair ona söz verdim.”

“Sana böyle bir izin vermesi benim lehime oldu. Bu nişanlılık oyununu oynayarak da büyük bir cesaret örneği gösterdin, biliyorsun değil mi?” dedi Raoul acı acı.

“Şey, sevgilim. Erik bundan tamamen haberdar! ‘Sana güveniyorum, Christine. Mösyö Chagny sana âşık ve yakında denize açılacak. Gitmeden önce, onun da benim kadar mutlu olmasını isterim,’ dedi. İnsanlar âşık olduklarında bu kadar bedbaht olurlar mı?”

“Evet, Christine. Sevip de sevildiklerine emin olamadıklarında.”

Christine’in soyunma odasına vardılar.

“Neden bu odanın sahneden daha güvenli olduğunu düşünüyorsun?” diye sordu Raoul. “Sen duvardan onun sesini duyduğuna göre, o da bizi duyabilir besbelli.”

“Hayır. Bir daha odamın duvarlarının arkasına gelmeyeceğine dair söz verdi ve ben de Erik’in sözüne güveniyorum. Bu oda ve göldeki yatak odam, onun yaklaşamayacağı. sadece bana özel yerler.”

“Bu odadan o karanlık geçide nasıl gidebiliyorsun? Haydi, yaptıklarını tekrarlayalım, olur mu?”

“Bu tehlikeli olur, sevgilim çünkü ayna beni yine alıp götürebilir. Sonra da kaçmak yerine, göle uzanan gizli geçidin ucuna kadar gidip Erik’e seslenmek zorunda kalırım.”

“Seni duyar mı ki?”

“Erik ne zaman çağırırsam duyar beni. Bana kendisi söyledi. Çok garip bir dehası var. Onun sadece yeraltında yaşa-

arak kendini avutan bir adam olduğunu sanma sakın, Raoul. Başka kimsenin beceremeyeceği şeyler yapıyor. Yeryüzünde kimseciklerin bilmediği şeyleri biliyor.”

“Dikkat et. Christine. Onu yine bir hayalete dönüştürüyor gibisin!”

“Hayır, o bir hayalet değil. O, hem cennete hem de yeryüzüne ait bir adam. O kadar.”

“Hem cennete hem yeryüzüne ait bir adam ve o kadar, ha? Ondan ne güzel bahsediyorsun öyle! Hâlâ ondan kaçmaya kararlı mısın acaba?”

“Evet, yarın.”

“Yarın kararlılığından eser kalmayacak!”

“O halde, bana rağmen kaçarsın sen de benimle. Anlaşıldı mı?”

“Yarın gece on ikide burada olacağım. Ne olursa olsun sözümü tutacağım. Gösteride seni dinledikten sonra, göldeki yemek salonunda seni bekleyeceğini söylüyorsun, değil mi?”

“Evet.”

“Peki aynadan giden yolu bilmiyorsan, onun yanına nasıl gideceksin ki?”

“Direkt gölün kenarına giderek, elbette.”

Christine bir kutuyu açtı ve kutunun içinden kocaman bir anahtar çıkarıp Raoul’e gösterdi.

“Bu da ne?” diye sordu Raoul.

“Scribe Sokağı’ndaki yeraltı geçidinin anahtarı.”

“Anladım, Christine. O geçit doğruca göle çıkıyor. Ver anahtarı bana, olur mu?”

“Asla!” dedi. “Bu, hainlik olur!”

Christine’in rengi aniden değişiverdi. Yüzünü fanilere göre soluk bir renk kapladı.

“Ah, Tanrım!” diye haykırdı. “Erik! Erik! Tanrım, merhamet et!”

“Sessiz ol!” dedi Raoul. “Seni duyabileceğini söylemiş-tin!”

Ama şarkıcının hali giderek daha da anlaşılma-
z oldu. Parmaklarını bükerek, aklı başından gitmiş bir halde tek-
rarlıyordu.

“Ah, Tanrım! Ah, Tanrım!”

“Ama... bu da ne? Ne bu?” diyerek yakardı Raoul.

“Yüzük... bana verdiği altın yüzük!”

“Ah, bu yüzüğü sana Erik verdi demek!”

“Bunu biliyorsun zaten, Raoul! Bilmediğin şu ki, bunu bana verirken şöyle dedi: ‘Sana özgürlüğünü iade ediyorum, ama bir şartla, bu yüzük daima parmağında olmalı. Bunu tak-tığın sürece tüm tehlikelerden korunacaksın. Erik de senin dostun olmayı sürdürecektir. Ama yüzük parmağından ayrıl-
lırsa, eyvahlar olsun sana çünkü Erik intikamını alır!’ Ah, canım, sevgilim, yüzük gitmiş! Vay başımıza gelenler!”

İkisi de yüzüğü aradı ama bulamadılar. Christine sakin-
leşemiyordu.

“Yukarıda, Apollo’nun lirin altında seni öptüğünde olsa gerek,” dedi. “Yüzük, parmağımdan kayıp sokağa düştü kesin! Onu asla bulamayız. Şimdi bizi ne tür bir kara talih bekliyor, kim bilir! Ah, kaçalım!”

Raoul, "Hem de hemen kaçalım." diyerek bir kez daha ısrar etti.

Christine tereddütlüydü. Raoul, kızın kabul edeceğini sanmıştı ama sonra, kızın parlak gözbebekleri söndü.

"Hayır! Yarın!"

Raoul'un yanından telaşla ayrıldı. Yüzüğünü geri getirebilmeyi umarak parmaklarını büküp ovuşturmaya devam ediyordu.

Raoul duyduğu her şey yüzünden aklı karışmış bir halde eve gitti.

Yatağına giderken, "Eğer onu bu sahtekârın elinden kurtarmazsam," dedi yüksek sesle, "kaybolur gider. Kurtaracağım onu."

Lambayı söndürüp karanlıkta Erik'e sövmek istedi. Üç kez bağırdı.

"Sahtekâr! Sahtekâr! Sahtekâr!"

Fakat aniden, dirseğinin üzerinde doğruldu. Şakaklarından soğuk bir ter damlası süzüldü. Yatağının ayak ucunda, kor gibi yanan iki göz belirivermişti. Gecenin karanlığında Raoul'e dik dik, korkunç bir şekilde bakıyorlardı.

Raoul korkağın teki değildi ama yine de ürperdi. Tereddüt ederek, yatağının yanındaki masayı el yordamıyla aradı. Kibritleri bulup mumu yaktı. Gözler kaybolmuştu.

Hâlâ tedirgin duygular içinde, kendi kendine düşündü.

Christine bana onun gözlerinin yalnızca karanlıkta göründüğünü söylemişti. Ortalık aydınlanınca gözleri kayboldu ama o, hâlâ orada olabilir.

Ayağa kalkıp etrafı dolaştı, dönüp durdu. Bir çocuk gibi. yatağın altına baktı. Sonra saçmaladığını düşünüp yatağına döndü ve mumu söndürdü. Gözler tekrar ortaya çıkmıştı.

Yatağında doğrulup toparlayabildiği tüm cesaretiyle. gözlerle bakarak haykırdı.

“Sen misin, Erik? İnsan, deha ya da hayalet. Sen misin?”

Söyle düşündü, “Eğer o ise, kesin balkonda!”

Sonra şifoniyere koşup tabancasını aradı. Balkon penceresin açtı, etrafa baktı, hiçbir şey göremeyip pencereyi kapattı. Yatağına döndü. Titriyordu çünkü gece oldukça soğuktu. Tabancasını masanın üzerinde ulaşabileceği bir yere koydu.

Gözler hâlâ oradaydı. Yatağının ayak ucunda. Yatakla pencere bölmesinin arasında mı, yoksa camın gerisinde, yani balkondalar mıydı? Raoul’un bilmek istediği buydu. Bu gözlerin bir insana ait olup olmadığını da bilmek istiyordu. Her şeyi bilmek istiyordu.

Sonra sabırla ve sakince tabancasını tuttu ve nişan aldı. İki gözün biraz üzerini hedeflemişti. Elbette, eğer bunlar görsen ve bu iki gözün üzerinde bir alın varsa ve Raoul da fazla sakar değilse...

Silah sesi, derin uykudaki evin sessizliğinin ortasında feci şekilde yankılandı. Koridorlardan aceleyle ayak sesleri gelirken, Raoul uzattığı koluyla yatağında oturmuş. gerektiğinde tekrar ateş etmeye hazırdı.

Bu kez, gözler ortadan kaybolmuştu.

Hizmetçiler ellerine ışıklarla geldiler. Kont Philippe son derece endişeliydi.

“O da neydi?”

“Sanırım rüya görüyordum,” diye cevap verdi delikanlı.
“Beni uyutmayan iki yıldıza ateş ettim.”

“Abuk sabuk konuşuyorsun! Hasta mı oldun? Tanrı aşkına, söyle Raoul. Ne oldu öyle?”

Kont tabancanın kabzasını tuttu.

“Hayır, hayır. Abuk sabuk konuştuğum yok... hem, yakında anlarınız zaten...”

Yatağından kalktı, üzerine bir ropdöşambr, ayaklarına da terliklerini geçirdi. Hizmetçilerden birinin elindeki ışığı alıp camı açtı ve balkona çıktı.

Kont camın üzerinde, bir adam yüksekliğindeki noktada bir kurşun deliği olduğunu gördü. Raoul elinde şamdanla balkona doğru eğiliyordu.

“Aha!” dedi. “Kan! Kan! Burada, orada, daha çok kan! İşte, bu iyi! Kanayan bir hayalet daha az tehlikelidir!” diyerek pis pis güldü.

“Raoul! Raoul! Raoul!”

Kont onu, bir uyurgezeri uyandırmaya çalışır gibi sarıyordu.

“Ama sevgili kardeşim, uyumuyorum ki ben!” diye itiraz etti Raoul tahammülsüz bir tavırla. “Gel de kanı kendin gör. Rüya gördüğümü ve iki yıldıza ateş ettiğimi sanmıştım. Onlar Erik’in gözleriydi. İşte, bu da onun kanı! Her şeye rağmen, belki de ateş etmekle hata ettim. Christine beni asla affetmeyebilir. Yatmadan önce perdeleri çekseydim, bunların hiçbirini olmazdı.”

“Raoul aniden aklını mı kaybettin, nedir? Uyan!”

“Ne, hâlâ mı aynı şeylere devam ediyorsun? Sen Erik’i bulmama yardım etsene asıl, çünkü en nihayetinde, kanı akan bir hayalet her zaman bulunabilir.”

Kontun uşağı, “Doğru efendim, balkonda kan var.” dedi.

Öbür uşak bir lamba getirdi. Onun ışığında balkonu dikkatle incelediler. Kan izleri parmaklık boyunca, bir oluğun ağzına kadar ilerliyordu. Böylece o oluk ağzına kadar gittiler.

“Sevgili dostum,” dedi Kont Philippe, “bir kediye ateş etmişsin.”

“Ne yazık ki,” dedi Raoul sırtarak, “bu mümkün. Fakat söz konusu Erik olduğunda, asla emin olamazsın. Erik miydi? Kedi miydi? Yoksa hayalet miydi? Hayır, söz konusu Erik ise, bilemezsin!”

Raoul, zihnindeki bu takıntıyla yakından ve gayet mantıklı bir şekilde örtüşen bu tür garip yorumlar yapmayı sürdürdü. Bu yorumlar yüzünden birçok kişi onun aklını kaçırdığına ikna olmuştu. Kont da bu fikre kapılmıştı. Sonraları, komiserin raporunu alan sorgu yargıcı da aynı sonuca varmıştı.

“Erik de kim?” diye soru Kont, kardeşinin elini sıkarak.

“Rakibim. Ölmediyse, çok yazık.”

Kont, bir el hareketiyle hizmetçileri gönderdi. İki Chagny başbaşa kaldı fakat kardeşler hâlâ hizmetçilerin duyma menzlindeyken, Kont’un uşağı, Raoul’un kararlı bir şekilde ve üstüne basarak, “Bu gece Christine Daae’yi kaçıracağım.” dediğini duydu.

Bu ifade daha sonraları sorgu yargıcı Mösyö Faure'a da aktarıldı ama o akşamki görüşmeleri sırasında iki kardeş arasında nasıl bir sohbet geçtiği asla tam olarak öğrenilemedi. Hizmetçiler, bunun onların ilk tartışmaları olmadığını söylemişlerdi. Sesleri duvardan duyuluyordu ve sorun, her seferinde Christine Daae isimli bir sanatçıydı.

Kahvaltıda –Kont'un çalışma odasında ettiği erken kahvaltıda– Philippe, kardeşini çağırdı. Raoul sessiz ve kasvetli bir halde geldi. Hadise çok kısa sürdü. Philippe, kardeşine *Epoque*'un bir kopyasını verdi ve şöyle dedi:

“Şunu oku!”

Vikont okudu:

“En son banliyö haberleri şöyle: Opera şarkıcısı Matmazel Christine Daae ile Vikont Raoul Chagny'nin birbirlerine evlilik sözü verdikleri söyleniyor. Dedikodular doğruysa, Kont Philippe, Chagny'lerin tarihte ilk kez sözlerinde durmayacaklarına yemin etmiş. Ama aşk, her yerde olduğu gibi Opera'da da –hatta orada her yerdekinden daha fazla– her şeye kadirken Kont Philippe'in kardeşi Vikont'u, yeni Margarita'yı mihraba götürmekten nasıl vazgeçireceği merak ediliyor. İki kardeşin birbirlerine taptıkları söyleniyor fakat Kont, kardeş sevgisinin saf ve yalın aşk karşısında galip geleceğini düşünüyorsa, ilginç bir şekilde yanılmış demektir ”

“Görüyorsun, Raoul,” dedi Kont, “bizi rezil ediyorsun! O küçük kız, hayalet hikâyeleriyle senin aklını başından almış.”

Belli ki Vikont, gece boyunca ağabeyine Christine'in hikâyesini anlatmıştı. Şimdi ise söylediği tek şey şuydu:

"Elveda, Philippe."

"Kesin kararını verdin mi? Bu gece mi gidiyorsun onunla?"

Cevap gelmedi.

"Aptalca bir şey yapmayacaksın elbette, değil mi? Ben sana nasıl mani olacağımı bilirim!"

Raoul, "Elveda, Philippe," diyerek odadan çıktı.

Christine Daae'nin ortadan kaybolduğu gece Opera'da, Raoul'ü olaydan birkaç dakika öncesine dek görmemiş olan Kont, bu hadiseyi sorgu yargıcına da anlatmıştı.

Raoul gerçekten de tüm gününü kaçış hazırlıklarına ayırmıştı. Atlar, at arabası, arabacı, erzak, bavullar, seyahat için gereken para, izlenecek rota (Hayalet'e izlerini kaybettirmek için, trenle gitmemeye karar vermişti). Tüm bunların öngörülüp hazırlanması gerekiyordu. Raoul gece saat dokuza kadar bunlarla meşgul oldu.

Saat dokuzda, bir tür seyahat faytonu, perdeleri kapalı bir şekilde, kubbe tarafındaki sırada yerini aldı. Arabayı iki güçlü at çekiyor ve onları da atkısının katlarıyla yüzünün neredeyse tamamını gizlemiş bir arabacı yönetiyordu. Bu faytonun önünde üç at arabası daha vardı. Biri aniden Paris'e dönen Carlotta'ya, biri Sorelli'ye, sıranın başında duran bir tanesi de Kont Philippe Chagny'ye aitti. Faytondan kimse inmedi. Arabacı yerinde kaldı. Diğer üç arabacı da yerlerinde duruyorlardı.

Uzun pelerinli ve siyah fötr şapkalı bir gölge, kubbe ile arabaların arasındaki kaldırımdan geçti, faytonu dikkatle inceledi, atlar ile arabacının yanına kadar geldikten sonra tek kelime bile etmeden dönüp gitti. Sonraları, sorgu yargıcı bu gölgenin Vikont Raoul Chagny'ye ait olduğuna inanacaktı. Ancak ben Vikont Chagny'nin her akşam olduğu gibi o akşam da, olayın hemen akabinde bulunan, uzun bir şapka taktığını gördüğümden dolayı, aynı fikirde değilim. Ben, okurun da kısa sürede fark edeceği gibi, o gölgenin, tüm bu aşk ilişkisinden haberdar olan hayaletle ait olduğunu düşünmeye meyilliydim.

Müthiş bir salonda, daha önce olduğu gibi, *Faust*'u sergileyeceklerdi. Banliyöden katılım üst seviyedeydi. *Epoque*'un sabah baskısında çıkan haber etkisini göstermişti. Tüm gözler, locasında tek başına ve görünüşe göre oldukça kayıtsız ve umursamaz bir halde oturan Kont Philippe'e dönmüştü. Bu muhteşem seyiricinin arasında bulunan bayanlar, merak dolu bir şaşkınlık yaşıyorlardı. Vikont'un yokluğu, yelpazelerin arkasında sayısız fısıltının yükselmesine neden olmuştu. Christine Daae epey soğuk karşılandı. Bu özel seyirci, onun böylesine yükseklere göz dikmesini bağışlayamıyordu.

Şarkıcı, salonun bir kısmındaki bu olumsuz tavrı sezdi. Bu yüzden kafası karıştı.

Vikont'un aşk hikâyesinden haberdar gibi davranan Opera'nın müdavimleri, Margarita'nın belirli bölümlerinde birbirlerine anlamlı anlamlı gülümsediler. Christine şu bölümü söylediğinde ise, Philippe de Chagny'nin locasına döndü

ve bakarak gösteriş yaptılar:

*"Keşke bilebilseydim
Bana seslenen kişiyi
Asil miydi
En azından adı neydi..."*

Kont eli çenesinde oturmuş, bu gösterilere aldırma görünüyordu. Gözleri sahneye kilitlenmişti ama belli ki, aklı başka yerdeydi.

Christine kendine olan güvenini giderek yitiriyordu. Ürperti. Bir sinir krizinin eşiğine geldiğini hissetti. Carolus Fonta onun hastalanıp hastalanmadığı, Bahçe Sahnesi'nin sonuna dek sahnede kalıp kalamayacağı konularında endişeliydi. Ön sıralarda oturan seyirciler, bu perdenin sonunda Carlotta'nın başına gelen felaketi ve onun Paris'teki kariyerine geçici olarak sekte vuran tarihi "vraklamayı" hatırladılar.

Tam o sırada Carlotta, sahneye bakan bir locaya, heyecan verici bir giriş yaptı. Zavallı Christine, gözlerini bu yeni heyecan kaynağına doğru çevirdi. Rakibini tanıdı. Carlotta'nın dudaklarında alaycı bir tebessüm gördüğünü sandı. Bir kez daha başarı kazanmak için, her şeyi aklından çıkardı.

O andan itibaren, primadonna* tüm kalbi ve ruhuyla söyledi şarkısını. O ana kadar yaptığı her şeyin üstüne çıkmaya çalıştı. Bunu başardı da. Son perdede, meleklerle yalvarmaya başladığında, tüm seyircilere melek gibi kanatlara sahip olduklarını hissettirdi.

* Operada başkadın rolünü oynayan oyuncu. (e.n.)

Amfinin merkezinde bir adam ayağa kalkıp yüzü şarkıcıya dönük bir halde, öylece kaldı. Bu, Raoul'dü.

"Cennette kutsanmış yüce melek..."

Christine, kolları ileri uzanmış, boğazı ise müzikle dolu halde, saçlarının çıplak omuzlarına dökülmesiyle oluşan güzel görüntünün ortasında, ilahi nidasını dile getirdi.

"Ruhum, ebedi istirahatine seninle çekilmek istiyor!"

Tam bu sırada, sahne aniden karardı. Her şey öyle hızlı olmuştu ki seyirciler, gaz lambası sahneyi tekrar aydınlatmadan önce, şaşkınlıklarını seslendirmeye zor vakit bulmuşlardı. Fakat, Christine Daae artık sahnede değildi!

Ona ne olmuştu? Bu mucize de neyin nesiydi? Herkes, olanlara anlam veremedi, birbirlerine bakıp duruyorlardı. Kısa sürede heyecan doruğa çıktı. Sahnedeki heyecanın da geri kalır yanı yoktu. İşçiler, her iki koldan Christine'in tam o sırada şarkı söylediği yere koştular. Gösteri, bu müthiş keşmekeşin ortasında yarıda kesilmişti.

Christine nereye gitmişti? Ne tür bir büyü onu binlerce coşkulu izleyicinin gözleri önünde Carolus Fonta'nın kollarından alıp kaçırmıştı? Sanki melekler gerçekten de onu alıp "ebediyete" götürmüş gibiydi.

Amfinin ortasında hâlâ ayakta duran Raoul bir çığlık attı. Kont Philippe de locasında ayağa kalkmıştı. Seyirciler

bir sahneye, bir Kont'a, bir de Raoul'e bakıp bu garip olayın sabah gazetesindeki haberle alakalı olup olmadığını merak ettiler. Raoul telaşla yerinden ayrıldı. Kont da locasından kayboldu. Sahne perdeleri inerken, aboneler sahne arkasına açılan kapıya koştular. Seyircilerin geri kalanı ise, tarifsiz bir karmaşanın ortasında bekledi. Herkes bir ağızdan konuşuyordu. Hepsi de bu sıra dışı olaya bir açıklama getirmeye çalışıyordu.

Sonunda, sahne perdesi hafifçe kalktı. Carolus Fonta, orkestra şefinin kürsüsüne çıkıp üzgün ve ciddi bir sesle, "Bayanlar ve Baylar, emsalsiz bir olay meydana geldi ve hepimizi fevkalade endişelere sürükledi. Sanatçı kardeşimiz Christine Daac, hepimizin gözleri önünde kayboldu ve kimse bunun nasıl olduğunu açıklayamıyor!" dedi.

Bölüm XIV

Tuhaf Bir Çengelliğe Durumu

Perdenin arkasında tarifsiz bir kalabalık vardı. Sanatçılar, dekor sorumluları, dansçılar, figüranlar, koro şarkıcıları ve abonelerin hepsi sorular soruyor, bağınıyor, birbirlerini dürtüyorlardı.

“Ona ne oldu?”

“Kaçıp gitti.”

“Elbette Vikont Chagny’yle!”

“Hayır, Kont’la!”

“Ah, işte Carlotta! Bu iş onun başının altından çıkmış olmalı!”

“Hayır, Hayalet’in işi bu!”

Bazıları güldü. Özellikle traplar ve sahne büyük bir özenle incelendiği için, kaza olasılığı ortadan kalkmıştı.

Bu gürültücü kalabalığın ortasında duran üç adam, çaresiz ifadelerle ve kısık sesle konuşuyorlardı. Bunlar Koro

Şefi Gabriel. Tiyatro Müdürü Mercier ve Sekreter Remy'ydi. Lobide, sahneyi bale fuayesine çıkan geniş koridora bağlayan bir köşeye çekilmişlerdi. Burada durup bazı devasa "malların" arkasında tartıyorlardı.

"Kapıyı çaldım," dedi Remy. "Cevap vermediler. Belki ofiste değildirler. Ne olursa olsun öğrenmemize imkân yok, çünkü anahtarları da yanlarına almışlar."

"Onlar" elbette son antraktta, hiçbir şekilde rahatsız edilmemek istediklerini söyleyen yöneticilerdi. Kimse umurlarında değildi.

"Gelgelelim," diye bağırdı Gabriel, "sahnenin ortasından her gün bir şarkıcı kaybolmuyor ki!"

"Bunu onlara yüksek sesle söyledin mi?" diye sordu Mercier sabırsızca.

"Yine gideceğim yanlarına," dedi Remy ve bir koşu gözden kayboldu.

Bunun ardından sahne amiri de gelmişti.

"Geliyor musunuz, Mösyö Mercier? Siz ikiniz ne yapıyorsunuz burada? Size ihtiyacımız var, sayın tiyatro müdürü."

"Komiser gelmeden herhangi bir şey öğrenmeyi ya da yapmayı reddediyorum," dedi Mercier. "Milfroid'i çağırdım. Gelince anlayacağız her şeyi!"

"Size söylüyorum, hemen orgun yanına gitmelisiniz."

"Komiser gelmeden olmaz."

"Ben daha az önce orgun oradaydım."

"Ya? Peki ne gördünüz?"

“Şey, kimseyi görmedim! Siz kimseyi duydunuz mu?”

“O zaman benim neden aşağı inmemi istiyorsunuz ki?”

“Haklısınız!” dedi sahne amiri, ellerini dikilmiş saçlarına telaşla daldırarak. “Haklısınız! Fakat, orgun başında sahnenin aniden nasıl karardığını bize açıklayacak birilerini bulabiliriz. Maclair hiçbir yerde bulunamıyor. Anlıyor musunuz?”

Maclair, gecesini gündüzünü kendi isteğiyle Opera’da geçiren havagazı memuruydu.

“Maclair kayıp!” dedi tekrar Mercier, şaşkın bir halde. “Ya asistanları?”

Sahne amiri, “Maclair de, asistanları da ortada yok! Işıklarla ilgilenen kimse yok, diyorum!” diye kükredi. “Bu küçük kızın birileri tarafından kaçırıldığını düşünmenizde hiçbir sakınca yok. Çünkü kendi başına kaçmadı! Bu, planlı bir hareketti. Bizim olayı mutlaka çözmemiz gerek. Bunca zamandır yöneticiler ne yapıyor Tanrı aşkına? Ben, herkesin aşağıya inişini yasakladım ve orgun yanındaki havagazı kulübesinin önüne bir kazancı yolladım. İyi, değil mi?”

“Evet, evet, iyi yapmışsınız. Artık komiseri bekleyelim.”

Sahne amiri, tüm bina allak bullak olmuşken hâlâ bir köşede çömelip kalmış bu muhallebi çocuklarına omuzlarını silkerek ve burnundan solur halde homurdanarak oradan uzaklaştı.

Gabriel ve Mercier aslında göründükleri kadar sakin değildi. Yalnızca, ellerini kollarını bağlayan bir talimat almış-

lardı. Yöneticiler, hiçbir durumda rahatsız edilmek istemiyorlardı. Remy bu emre karşı gelmişti ama sonuç başarısız olmuştu.

Bu sırada Remy, yeni keşif seferinden dönüyordu. Garip şekilde ürkek görünüyordu.

Mercier, "Ee? Gördün mü onları?" diye sordu.

"Sonunda Moncharmin kapıyı açtı. Gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Bana vuracak sandım. Daha ben tek kelime edemedim, bana ne diye bağırdı dersiniz? 'Çengelliğnen var mı?' 'Hayır!' 'O halde, defol!' Ona sahnede daha önce duyulmamış bir olay yaşandığını anlatmaya çalıştım ama o, 'Çengelliğne! Bana hemen bir çengelliğne ver!' diyerek kükredi. Onu duyan bir çocuk -öküz gibi bağıırıyordu çünkü!- elinde bir çengelliğneyle koşup geldi ve iğneyi ona verdi. Bunun üzerine Moncharmin kapıyı yüzüme kapattı. Ve işte, karşınızdayım!"

"Sen 'Christine Daae' bile diyemedin mi?"

"Benim yerimde olsaydın ne yapacağını görmek isterdim. Adam resmen öfkeden köpürmüştü. Çengelli iğnesinden başka bir şey düşünemiyordu. O kadar çabuk bir tane getirmeselerdi, bence hemen yere yığılıverirdi! Ah, bunların hiçbiri normal değil. Sonunda yöneticilerimiz de akıllarını kaçırıyorlar. Ayrıca, bu böyle devam edemez! Bana bu şekilde davranılmasına alışık değilim!"

Gabriel aniden fısıldadı.

"Bu, O.H.'nin başka bir numarası olmalı."

Remy pis pis sırttı. Mercier ise iç çekti. Konuşacak gi-

hiydi ama Gabriel'le göz göze gelince, tek kelime etmedi.

Yine de Mercier, yöneticilerin orada bulunmadığı dakikalar akıp giderken sorumluluğunun da arttığını hissediyordu. Sonunda, daha fazla dayanamadı.

“Yahu, gidip kendim arayıp bulacağım onları!”

Epey kederli ve ciddi bir hal alan Gabriel onu durdurdu.

“Hareketlerine dikkat et, Mercier! Eğer ofislerinde duruyorlarsa, muhtemelen mecbur oldukları içindir. O.H.'de kim bilir daha ne numaralar vardır!”

Fakat Mercier kafasını “hayır” anlamında salladı.

“Bu onların sorunu! Ben gidiyorum! Eğer insanlar beni dinleselerdi, polis her şeyi uzun zaman önce öğrenirdi!”

Gitti.

“Ne demek her şeyi?” diye sordu Remy. “Polise söyle-necek ne var ki? Neden cevap vermiyorsun, Gabriel? Ah, demek bildiğin bir şeyler var, ha? Hepinizin delirdiğini duyur-mamı istemiyorsan, bana her şeyi anlatsan iyi edersin! Ayrıca evet, hepinizin olduğu şey bu: Deli!”

Gabriel aptal bir tavır takınıp özel sekreterin münasebetsiz taşkınlığını anlamazlıktan geldi.

“Ne tür ‘bir şeyler’ biliyor olmam gerek?” dedi. “Ne demek istediğini anlamıyorum.”

Remy çileden çıkmaya başlıyordu.

“Bu akşam, Richard ve Mocharmin perde aralarında çil-gin gibi davranıyorlardı.”

“Hiç fark etmemişim,” diye homurdandı Gabriel. Epey rahatsız olmuştu.

"Demek fark etmeyen bir sen kalmışsın! Onları görmediğimi mi sanıyorsun? Ya Kredi Merkezi Yöneticisi Mösyö Parabise'in de bir şey fark etmediğini mi zannediyorsun? Büyükelçi Mösyö de La Borderie'nin olanları görmekten aciz gözleri olduğunu mu düşünüyorsun? Resmen bütün seyirciler bizim yöneticileri gösteriyordu!"

"İyi de bizim yöneticiler ne yapıyordu ki?" diye sordu Gabriel. en saf haliyle.

"Ne mi yapıyorlardı? Ne yaptıklarını en iyi sen bilirsin! Oradaydın! Onları seyrediyordunuz. Sen ve Mercier! Gülmeyenler sadece ikinizdiniz."

"Anlamıyorum!"

Gabriel, bu sorunun onu zerre kadar ilgilendirmedğini gösteren bir hareketle, kollarını havaya kaldırıp sonra tekrar vücudunun yanlarına bıraktı. Remy sözlerine devam etti.

"Bu yeni çılgınlıklarının manası ne ki? Şimdi neden kimseyi yanlarına yaklaştırmıyorlar?"

"Ne? Kimseyi yanlarına yaklaştırmıyorlar mı?"

"Kimsenin onlara dokunmasına da izin vermiyorlar!"

"Gerçekten mi? Başkasının onlara dokunmasına izin vermediklerini mi fark ettin? Bu gerçekten garip!"

"Ah, demek kabul ediyorsun! Artık vakti gelmişti! Bir de, geri geri yürüyorlar!"

"Geri geri mi? Yöneticilerimizi geri geri yürürken mi gördün? Ben yalnızca yengeçlerin geri geri yürüdüğünü zannediyordum!"

"Gülme, Gabriel. Gülme!"

“Gülmüyorum ki,” diye itiraz etti Gabriel. Bir hâkim kadar ciddi görünüyordu.

“Yönetimle aran sıkı fıkı olduğuna göre, Gabriel, belki sen bana açıklarsın. Bahçe sahnesinde verilen arada, fuayenin dışında duran Mösyö Richard’ın yanına ellerimi uzatarak gittiğimde, Mösyö Moncharmin neden bana telaşla, ‘Uzaklaş! Uzaklaş! Ne yaparsan yap, sakın yönetici beye dokunma!’ diye fısıldadı? Bulaşıcı bir maraz mı var bende?”

“Bu inanılmaz!”

“Bundan az sonra, Mösyö de La Borderie, Mösyö Richard’a yöneldiğinde, Mösyö Moncharmin’in kendini siper edip, ‘Elçi Bey, rica ediyorum sayın yöneticiye dokunmayın,’ dediğini de mi duymadın?”

“Ne feci! Peki, bu sırada Richard ne yapıyordu?”

“Ne mi yapıyordu? E, gördün ya! Arkasını dönüp önünde kimse olmamasına rağmen eğildi ve reverans yaparak geri geri çekildi.”

“Geri geri?”

“Richard’ın arkasındaki Moncharmin de yerinde döndü. Yani, Richard’ın arkasında bir yarım daire çizerek o da geri geri yürüdü! Bu şekilde, yönetim odasına çıkan merdivene kadar gittiler. Geri geri! Eh, eğer akıllarını kaçırmadıysalar, tüm bunların anlamı neydi, açıklar mısın?”

“Belki bir bale figürünü çalışıyorlardır,” diye fikrini öne sürdü Gabriel ama kendisinin de buna inanmadığı ses tonundan belli oluyordu.

Sekreter, böylesine dramatik bir anda yapılan bu espri

karşısında deliye dönmüştü. Kaşlarını çatıp dudaklarını bük-
tü. Ardından ağzını Gabriel'in kulağına götürdü.

"Böyle kurnazlıklar etme, Gabriel. Senin ve Mercier'in
kısmen de olsa sorumlu olduğunuz bir şeyler dönüyor."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Gabriel.

"Bu gece kaybolan tek kişi Christine Daae değil."

"Amma saçmaladın!"

"Bunda saçma bir taraf yok. Anne Giry az önce fuayeye
geldiğinde, neden Mercier'in onu elinden tutup aceleyle bu-
radan götürdüğünü belki sen bana anlatabilirsin, ha?"

"Cidden mi?" diye sordu Gabriel. "Görmemişim."

"Gördün Gabriel! Çünkü sen de onlarla birlikte Mercier'
in ofisine gittin. Sonrasında sen ve Mercier buraya döndünüz
ama Anne Giry hâlâ ortalarda yok."

"Onu yedik mi dersin?"

"Hayır, ama onu ofise kapattınız ve ofisin yanından ge-
çen herkes onun, 'Ah, alçaklar!' diye bağırdığını duyabilir!"

Bu eşsiz sohbetin tam da bu noktasında, yanlarına Mer-
cier geldi. Soluk soluğaydı.

"İşte!" dedi kasvetli bir ses tonuyla. "Her şey her za-
mankinden daha da beter durumda! 'Ciddi bir sorun var!
Açın kapıyı! Benim, Mercier!' diye bağırdım. Ayak seslerini
duydum. Kapı açıldı. Moncharmin karşıma çıktı. Oldukça
solgun görünüyordu. 'Ne istiyorsun?' diye sordu. 'Birisi
Christine Daae'yi götürdü,' diyerek cevap verdim. Ne dedi
dersiniz? 'Aferin ona!' dedi ve bunu avucuma tutuşturup ka-
pıyı kapattı."

Remy ve Gabriel, Mercier'in açtığı avucuna baktılar.

"Çengelliğne!" diye bağırdı Remy.

"Tuhaf! Tuhaf!" diye mırıldandı Gabriel. Elinde olmadan titriyordu.

Aniden, bir ses üçünün de dönmesine neden oldu.

"Affedersiniz Baylar, söyler misiniz, Christine Daae nerede acaba?"

Eğer acıma duygusuyla hemen akıllarına kazınan bu keder kaplı yüzü görmemiş olsalardı, şartların ciddiyetine rağmen, bu sorunun saçmalığı onları kahkahaya boğabilirdi. Bu, Vikont Raoul de Changy'ydi.

Bölüm XV

Christine! Christine!

Christine Daae'nin yok oluşunun ardından Raoul'un aklına ilk olarak Erik'in suçlu olduğu fikri geldi. Müzik Meleği'nin imparatorluğunu kurduğu bu Opera arazisinde, neredeyse doğaüstü güçlere sahip olduğuna dair artık şüphesi yoktu. Raoul, aşk ve çaresizlik krizi geçirerek hemen sahneye koşmuştu.

"Christine! Christine!" diye inledi. Canavarın onu götürdüğü karanlık çukurun derinliklerinden kızın da ona seslendiğini hissederek. "Christine! Christine!"

Kızı ondan ayıran dayanıksız tahta döşemelerin arasından kızın çılgınlıklarını duyabiliyor gibiydi. Öne eğilip kulak kabarttı. Çılgın gibi sahnenin her yerini taradı. Ah, aşağı inmek... Bu gece sahnenin aşağısına inen merdivenlere geçiş herkese yasaklandığı için, tüm girişleri ona kapalı olan bu karanlık çukura inmek...

“Christine! Christine!”

İnsanlar onu bir kenara itip güldüler. Onunla dalga geçtiler. Zavallı âşığın aklını kaybettiğini sandılar.

Erik, o saf ruhlu çocuğu Louis-Philippe tarzı odalı, göle açılan o korkunç ve tekinsiz evine hangi çılgın yoldan, sadece kendisinin bildiği hangi gizemli ve karanlık geçitlerden sürükleyerek götürmüştü?

“Christine! Christine! Neden cevap vermiyorsun? Hayatta mısın hâlâ?”

Raoul’ün tıka basa dolu beyinde korkunç düşünceler belirliyordu. Tabii ya! Erik sırlarını, Christine’in onu kandırdığını öğrenmiş olmalıydı. Öcünü nasıl da almıştı!

Raoul önceki gece gelip balkonunda dolaşan sarı yıldızları düşündü tekrar. Neden onları temelli söndürmemişti ki? Bazı insanların gözleri karanlıkta büyüyüp yıldızlar ya da kedi gözleri gibi parlar. Elbette, albinoların gündüzleri tavşan gözlerine benzeyen gözleri, geceleri kedi gözünü andırır. Bunu herkes bilir! Evet, evet. Hiç kuşkusuz o gece Erik’e ateş etmişti. İyi ama onu niye öldürmemişti ki? Canavar, bir kedi ya da –herkesin bunu da bildiği gibi– çok yükseklerle tırmanmayı beceren kaçak mahkûmlar gibi, oluk ağzının yardımıyla sıvışmayı başarmıştı. Kuşkusuz, o sırada Erik, Raoul karşısında kesin bir adım atmayı planlıyordu. Ancak, yaralanmıştı. Zavallı Christine’e düşman kesilerek oradan kaçmıştı.

Şarkıcının soyunma odasına doğru koşarken, Raoul’ün zihninde böyle korkunç düşünceler dolaşıyordu.

“Christine! Christine!”

Güzeller güzeli gelininin kaçışları sırasında giyeceği elbiseleri, mobilyaların üzerine saçılmış halde görünce, acı gözyaşları delikanlının gözkapaklarını yaktı . Ah, kız neden daha erken gitmeyi reddetmişti ki?

Neden o korkutucu felaketle oynamıştı? Neden canavarın kalbiyle oynamıştı? Girdiği son bir merhamet kriziyle, iblisin ruhuna son bir hoşluk yapmak için, kutsal şarkısını ona duyurmakta neden ısrarcı olmuştu ki?

"Cennette kutsanmış yüce melek...

Ruhum, ebedi istirahatine seninle çekilmek istiyor!"

Raoul boğazı ağlamaktan hıçkırıklarla, yeminlerle ve hakaretlerle dolu bir halde, bir gece Christine'in aşağıdaki karanlık eve geçebilmesi için gözlerinin önünde açılan aynayı beceriksizce yokladı. İtti, bastırdı, el yordamıyla aradı ama görünüşe göre, ayna Erik'ten başkasına itaat etmiyordu. Belki de bu ayna, hareketlerin yetersiz olduğu türdendir. Belki belirli bazı kelimelerin dile getirilmesi gerekiyordur. Raoul küçük bir çocukken, yüksek sesle söylenen kelimelere itaat eden şeyler olduğunu duymuştu!

Raoul aniden, Scribe Sokağı tarafına açılan bir kapıyla ilgili bir şeyler hatırladı. Gölden doğruca Scribe Sokağı'na uzanan bir yeraltı geçidiyle ilgili bir şeyler... Evet, Christine ona bundan bahsetmişti. Bu aklına geldiği sırada, anahtarın artık kutusunda olmadığını gördü. Ama yine de Scribe Sokağı'na koştu.

Dışarıda, sokakta, titreyen ellerini koca koca taşların üzerinde dolaştırdı, menfezlere dokundu, demir çubuklara bakındı. Bunlar mıydı? Yoksa şunlar mıydı? Belki de şu hava deliğiymişti, ha? Gözleriyle çubukları taradı. Orası amma da karanlıktı! Dinledi. Tüm duyduğu sessizlik oldu! Binanın çevresinden dolaştı. Daha büyük çubuklardan oluşan devasa kapılara ulaştı! İşte, burası *Cour de l'Administration*'ın girişiydi.

Raoul kapı görevlisinin kulübesine daldı.

"Kusura bakmayın, Madam, acaba Scribe Sokağı'na açılan, demir çubuklardan yapılmış ve elbette göle uzanan bir kapı ya da geçidi nerede bulabileceğimi söyler misiniz? Kastettiğim gölü biliyorsunuz, değil mi? Yeraltı gölü hani, Opera'nın altındaki."

"Evet, Bayım, Opera'nın altında bir göl olduğunu biliyorum ama hangi kapının oraya açıldığını bilmiyorum. Hiç gitmedim ki oraya!"

"Scribe Sokağı, Madam? Scribe Sokağı'na gittiniz mi hiç?"

Kadın kahkahalara boğuldu! Raoul öfkeyle kükreyerek kadının yanından uzaklaştı. Merdivenleri dörder dörder koşarak çıktı, sonra aşağı indi, Opera binasının işletme tarafının her yerini dolandı, sonunda kendini yine sahne ışıklarının altında buldu.

Kalbi göğsünden fırlayacakmış gibi atarken durdu. Ya Christine Daae bulunduyorsa? Karşılaştığı bir grup adama sordu.

"Affedersiniz, Beyler. Bana Christine Daae'nin nerede olduğunu söyleyebilir misiniz?"

İçlerinden biri güldü.

Tam bu sırada sahne yeni bir sesle vızıldadı ve birbirleriyle konuşup duran, el kol hareketi yapan, gece kıyafetleri giymiş insan kalabalığının ortasında epey sakın görünümlü ve yüzünde memnun bir ifade olan, pembe ve tompul yanaklı, başını süsleyen kıvrıkcık saçlara ve muhteşem bir şekilde durgun mavi gözlere sahip bir adam belirdi. Tiyatro Müdürü Mercier, Vikont Chagny'nin dikkatini bu adama çekerek, "Sorunuzu sormanız gereken beyefendi bu, Mösyö. Sizi Polis Komiseri Mösyö Mifroid'le tanıştırayım," dedi.

"Ah, Mösyö Vikont Chagny! Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum," dedi komiser. "Sakıncası yoksa gelir misiniz benimle? Ayrıca, yöneticiler nerede? Nerede yöneticiler?"

Mercier cevap vermedi. Sekreter Remy, yöneticilerin kendilerini ofislerine kilitlediklerini ve olanlardan henüz haberdar olmadıkları bilgisini paylaştı.

"Bu söyledikleriniz gerçek olamaz! Haydi, ofise gidelim."

Giderek artan bir kalabalığın takip ettiği Mösyö Mifroid, binanın işletme tarafına yöneldi. Bu kargaşadan yararlanan Mercier, Gabriel'in eline bir anahtar tutuşturarak, "Durum gitgide kötüleşiyor," diye fısıldadı. "Anne Giry'yi çıkartsan iyi olur."

Gabriel uzaklaştı.

Kısa sürede yöneticilerin odasına vardılar. Mercier boş yere didinip durdu. Kapı hâlâ kapalıydı.

“Kanun namına kapıyı açın!” dedi Mösyö Mifroid. Sesi oldukça endişeliydi.

Sonunda kapı açılmıştı. Herkes, komiserle birlikte odaya girdi.

Odaya son giren kişi Raoul’dü. Önündeki kişileri takip ederken, birisi omzuna dokunup kulağına, “Erik’in sırları kendinden başkasını ilgilendirmez!” diye fısıldadı.

Boğuk bir çığlık atarak arkasını döndü. Omzundaki el, bu kez kapkara tenli, açık yeşil gözlü ve şapkalı bir adamın dudaklarındaydı. Acemin! Yabancı, ağzını sıkı tutmasını tembihleyen bu hareketini sürdürdü. Sonra, tam da onun bu gizemli müdahalesinin sebebini soracakken, Acem onu selamlayıp ortadan kayboldu.

Bölüm XVI

Madam Giry'nin Opera Hayaleti'yle Kişisel İlişkisine Dair Şaşırtıcı İfşaatı

Komiserin yöneticilerin odasına girişinden önce, Remy ile Mercier'in boş yere girmeyi denedikleri ve Mösyö Richard ile Mösyö Moncharmin'in kendilerini yanlarına aldıkları –ve okurun henüz haberdar olmadığı– bir şeyle birlikte kendilerini kilitledikleri ofiste gerçekleşen ve bir tarihçi olarak benim daha fazla geciktirmeden açıklamayı görev edindiğim, bazı sıra dışı olayları izah etmeliyim.

Bir süre önce, yöneticilerin hallerinin hiç de hoş olmayan bir şekilde değiştiğini söylemiştim. Bu değişimin sadece o ünlü gala gösterisinde avizenin düşmesiyle ilgili olmadığını söylememin de bazı sebepleri vardı.

Okur, Hayalet'in yirmi bin franklık ilk ödemesini gizlice aldığına emin olabilir. Ah, ne inilti ne dış gıcırıltıydı onlar

öyle! Yine de, her şey mümkün olan en basit şekilde hallolmuştu

Yöneticiler bir sabah masalarında, Mösyö O.H.'ye (özeli), yazan ve yanında bizzat O.H.'den bir not bulunan bir zarf buldular.

Protokol maddesinde belirtilenleri uygulamanın vakti geldi. Lütfen yirmi tane bin franklık banknotun tamamını bu zarfa koyun, zarfı kendi mührünüzle mühürleyin ve gereğini yapacak olan Madam Giry'ye teslim edin.

Yöneticiler hiç tereddüt etmeden, bu baş belası mesajları özenle kilitli tuttıkları ofislerine nasıl teslim edilebildiğini soruşturmakla vakit kaybetmeden, bu gizemli şantajcıyı yakalama fırsatının üzerine atladılar. Olan biten her şeyi, kimseye söylememeleri şartıyla Gabriel ve Mercier'e anlattıktan sonra, yirmi bin frankı zarfa koyup işinin başına dönmüş olan Madam Giry'ye, hiçbir açıklama istemeden teslim ettiler. Loca görevlisi bu işe hiç şaşırılmamıştı. Herhalde kadının ne kadar iyi izlendiğini söylememe gerek yok. Kadın doğruca Hayalet'in locasına gidip zarfı locanın çıkıntısındaki küçük rafı bıraktı. İki yönetici, Gabriel ve Mercier'le birlikte, gösteri sırasında ve sonrasında zarfı görebilecekleri yerlere saklandılar. Çünkü zarf hâlâ yerinden kımıldamamıştı. Bu yüzden, onu gözleyenler de yerlerinde duruyorlardı. Yöneticiler, Gabriel ve Mercier hâlâ orada saklanırken, Madam Giry locadan ayrıldı. Sonunda beklemekten sıkıldılar ve zarfın mührünün kırılma-

miş olduğunu görüp onu açtılar.

Başta, Richard ve Moncharmin, banknotların hâlâ zarfta olduklarını sandılar ama kısa sürede, bunların aynı banknotlar olmadığını fark ettiler. Gerçek yirmi banknot gitmiş, yerine "St. Farce" damgalı banknotlar* gelmişti.

Yöneticilerin yaşadıkları öfke ve dehşet apaçık görülebiliyordu. Moncharmin polise haber vermek istedi ama Richard itiraz etmişti. Kuşkusuz ki bir planı vardı çünkü, "Kendi kendimizi rezil etmeyelim! Tüm Paris dalga geçer bizimle. O.H. ilk raundu kazandı ama ikincisi bizim olacak," dedi.

Gelecek ayın tahsilatını düşünüyordu.

Bununla beraber, öyle bir aldatılmışlardı ki, morallerinin bozulmamasına imkân yoktu. Morallerinin bozulduğunu anlamak hiç de zor değildi. Yöneticilerin, bu garip olayın seleflerinin yaptığı tatsız bir eşek şakası olabileceği ve gerçeğin erkenden ifşa edilmemesi gerektiği fikrinin bunca zamandır akıllarının bir köşesinde durduğunu unutmamalıyız. Diğer yandan, Moncharmin de, aklına sık sık gerçekdışı hevesler düşen Richard'dan şüpheleniyor ve bazen bunun sıkıntısını çekiyordu. Bu yüzden, gözlerini Anne Giry'den ayırmadan, gerçekleşecek olayları beklemekten memnunlardı. Richard kadınla muhatap olmamaya kararlıydı.

"Eğer o, suç ortaklarından biriye," dedi, "banknotlar uzun zaman önce tüydü demektir ama bana göre, kadın tam bir salak."

"Bu işte tek salak o değil ama," dedi Moncharmin kös kös.

* Tiyatro oyunları ve sahne gösterilerinde kullanılan, gerçek para ya çok benzeyen sahte para (ç.n.)

"Yahu, kimin aklına gelirdi?" diye inledi Richard. "Ama korkma... gelecek sefer, tüm tedbirlerimi almış olacağım."

Gelecek sefer, Christine Daae'nin kayboluşuna denk gelmişti. O günün sabahında Hayalet'ten gelen bir not, onlara tahsilat vadesinin dolduğunu hatırlatıyordu. Notta şunlar yazıyordu:

Geçen sefer yaptıklarınızı yapın. Son seferinde her şey yolunda gitmişti. Yirmi bini zarfa koyun ve seçkin Madam Giry'mize teslim edin.

Notun yanında aynı zarftan vardı. Onlara sadece banknotları zarfa koymak kalmıştı.

Bunlar, *Faust*'un ilk perdesi açılmadan yarım saat kadar önce olmuştu. Richard zarfı Moncharnin'e gösterdi. Ardından, yirmi bin frankı onun önünde sayarak banknotları zarfa koydu fakat zarfı kapatmadı.

"Şimdi." dedi. "Hadi, Madam Giry'yi içeri alalım."

Çağınlan yaşlı kadın coşkulu bir nezaket göstererek içeri girdi. Rengi süratle liladan pas rengine dönmekte olan, siyah taftadan elbisesini giyyordu ve soluk renkli bonesini de taktığını söylemeye gerek yok. Keyfi yerinde görünüyordu. Hemen söze girerek, "İyi akşamlar, Beyler! Zarf için çağırdınız galiba, ha?" dedi.

"Evet, Madam Giry," dedi Richard en candan şekilde. "Zarf için ve başka birkaç şey için daha."

"Hizmetinizdeyim, Mösyö Richard. Hizmetinizdeyim."

Nedir bu başka şeyler?”

“Öncelikle, Madam Giry size sormam gereken küçük bir soru var.”

“Buyrun, Mösyö Richard. Madam Giry sorunuzu cevaplamaya hazır.”

“Hayaletle aranız hâlâ iyi mi?”

“Daha iyi olamazdı, efendim. Daha iyi olamazdı.”

“Ah, buna memnun olduk. Bakın, Madam Giry,” dedi Richard, ciddi şekilde güven veren bir tonda. “Şunu söylemeliyiz ki, aramızda enayi olan siz değilsiniz!”

“Ah, Bayım,” dedi loca görevlisi, soluk renkli bonesinin sallanan siyah tüylerini durdurarak. “Emin olun, kimse bundan şüphe edemez.”

“Sizinle tamamen aynı fikirdeyiz ve kısa sürede birbirimizi anlayacağımıza inanıyorum. Bu Hayalet hikâyesi zırvanın dik âlâsı, değil mi? Eh, her şey yine aramızda kalacak. Bu iş yeterince uzadı.”

Madam Giry, yöneticiler sanki Çince konuşuyorlarmış gibi bakıyordu. Richard’ın masasına doğru yürüyüp epey tedirgin bir halde. “Ne demek istiyorsunuz? Anlamıyorum,” diye sordu.

“Ah, siz yok musunuz, gayet de iyi anlıyorsunuz. Her halükârda, anlamak zorundasınız. Öncelikle, onun adını söyleyin.”

“Kimin adını?”

“Suç ortağınız olan adamın adını, Madam Giry!”

“Ben Hayalet’in suç ortağı mıymışım? Ben? Hangi ko-

nuda suç ortağı peki, Tanrı aşkına?”

“Ne istese yapıyorsunuz.”

“Ah! Pek meşakkatli sayılmaz, hani.”

“Size hâlâ bahşış veriyor mu?”

“Şikâyet edemem.”

“Bu zarfı ona götürmeniz karşılığında size ne kadar veriyor?”

“On frank.”

“Vah zavallı! Pek de fazla sayılmaz, değil mi?”

“Neden?”

“Nedenini az sonra açıklayacağım, Madam Giry. Şu anda sadece, hangi olağanüstü neden yüzünden bedeninizi ve ruhunuzu bu Hayalet’e adadığınızı öğrenmek istiyoruz. Madam Giry’nin dostluğu ve sadakati beş ya da on kuruşa satın alınamaz.”

“Bu gayet doğru. Size nedenimi de söyleyebilirim, Bayım. Aksine bunda utanılacak hiçbir şey yok.”

“Buna eminiz, Madam Giry!”

“Ama, şöyle ki. Hayalet onunla ilgili konular hakkında konuşmamı istemiyor.”

Richard, “Hadi ya?” diyerek dalga geçti.

“Ama bu konu yalnızca beni ilgilendirdiğine göre... şey, bir akşam Loca Beş’teyken, şahsıma yazılmış bir mektup buldum. Kırmızı mürekkeple yazılmış bir tür nottu. Size çıkarıp mektubu okumama gerek yok, çünkü onu yürekten ezberledim. Yüz yaşına dahi gelsem asla aklımdan çıkmayacak!”

Madam Giry yerinde doğruldu ve dokunaklı bir hitabet

kullanarak mektubu ezberinden okudu.

"Madam,

1825. Matmazel Menetrier, baş balerin. Cussy Markizi oldu.

1832. Matmazel Marie Taglioni, dansçı. Kontes Gilbert des Voisins oldu.

1846. La Sota, dansçı. İspanya Kralı'nın erkek kardeşlerinden biriyle evlendi.

1847. Lola Montes, dansçı. Bavyera Kralı Louis'in alt sınıftan gelen eşi olmayı başardı ve Landsfeld Kontesi unvanını aldı.

1848. Matmazel Maria, dansçı. d'Herneville Baronesi oldu.

1870. Theresa Hessier, dansçı. Portekiz Kralı'nın kardeşi Don Fernando'yla evlendi."

Richard ve Moncharmin bu görkemli evliliklerin listesini sayarken göğsü kabaran ve yüreklenen bu ihtiyar kadını dinledi. Kadın sonunda gururdan patlayan bir sesle, bu kehanet mektubunun son cümlesini adeta haykırdı.

"1885. Meg Giry. İmparatoriçe!"

Loca görevlisi, gösterdiği üst gayretlerin sonucunda tükenmiş bir halde sandalyelerden birine yığılarak, "Beyler, bu mektup 'Opera Hayaleti' imzasını taşıyordu. Onun hakkında çok şey duymuştum ama onun varlığına pek de inanmamış-

tım. Hayalet'in canımın parçası, dölüm, karnımın meyvesi, küçük Meg'imın imparatoriçe olacağını bildirdiği günden beri ona tamamen inanıyorum."

Bu zarif zekadan "hayalet" ve "imparatoriçe" kelimelerinden başka neler alınabileceğini anlamak için, Madam Giry'nin heyecan dolu yüz hatlarını uzun uzadıya incelemeye hiç gerek yoktu.

Peki bu sıra dışı kuklanın iplerini kim tutuyordu? İşte, asıl soru buydu.

"Onu hiç görmediniz. Sizinle konuşuyor ve siz de onun dediği her şeye inanıyorsunuz, ha?" diye sordu Moncharmin.

"Evet. Öncelikle, benim küçük Meg'imın dans sıralarından birinin liderliğine getirilmesini ona borçluyum. Hayalet'e. 'Eğer 1885 yılında imparatoriçe olacaksa, vakit kaybetmemeliyiz. Liderliği öğrenmeli hemen,' dedim. 'Olmuş bil,' dedi. Mösyö Poligny'ye ettiği tek kelimeyle bunun olmasını sağladı."

"Dernek, Mösyö Poligny. Hayalet'i gördü, ha?"

"Hayır, benden daha fazla değil. Ama onu duydu. Hayalet, Mösyö Poligny'nin kulağına bir sözcük fısıldamıştı. Hani, epey solgun bir halde Loca Beş'ten ayrıldığı akşam."

Moncharmin derin bir of çekti. "Ne iş ama!" diye homurdandı.

"Ah!" dedi Madam Giry. "Hayalet ile Mösyö Poligny arasında bazı sırlar olduğunu hep düşünmüşümdür. Hayalet, Mösyö Poligny'den ne yapmasını istediye, Mösyö Poligny yapmıştır. Hayalet'i hiç reddedemezdi."

“Duydun mu, Richard? Poligny. Hayalet’i hiç reddedemezmiş.”

“Evet, evet. Duydum!” dedi Richard. “Mösyö Poligny, Hayalet’in arkadaşıymış ve Madam Giry de Mösyö Poligny’nin arkadaşıymış. İşte, bu kadar! Ama Mösyö Poligny beni zerre ilgilendirmiyor,” dedi. “Kaderiyle gerçekten ilgilendiğim tek kişi Madam Giry. Madam Giry, bu zarfın içinde ne olduğunu biliyor musunuz?”

“Hayır, elbette bilmiyorum,” dedi.

“Peki, bakın o halde.”

Madam Giry, zarfa donuk gözlerle baktı. Gözlerinin parlaklığı hemen geri geldi.

“Bin franklık banknotlar!” diye bağırdı kadın.

“Evet, Madam Giry, bin franklık banknotlar! Siz bunu biliyordunuz!”

“Ben mi, efendim? Yemin ederim ki...”

“Yemin etmeyin, Madam Giry! Şimdi gelelim sizi çağırmamın ikinci nedenine. Madam Giry, sizi tutuklatacağım.”

Soluk renkli bonenin üzerindeki, genelde iki soru işareti etkisi yaratan iki siyah tüy, şimdi iki ünlem işaretine dönüşmüştü. Tıpkı bonenin kendisi gibi, bu iki ünlem, ihtiyar kadının dehşetli topuzunun üzerinde gözdağı verir şekilde sallanıyordu. Küçük Meg’in annesi, yarı sekip yarı kayarak, onu sandalyesini geri çekmeden duramayan Mösyö Richard’ın burnunun dibine getiren, incinmiş iffetinin abartılı bir hareketiyle, şaşkınlıktan küskünlüğe, itirazdan umutsuzluğa kadar birçok duygu sergilemişti.

"Beni tutuklatmak mı?"

Bu sözleri söyleyen ağız, kalan üç dişini de adeta Richard'ın yüzüne tükürür gibiydi.

Mösyö Richard tam bir kahraman gibi davranmıştı. Daha fazla geri çekilmedi. Tehditkâr işaretparmağıyla, adeta Loca Beş'in görevlisini, orada olmayan soru yargıcına gösterek şikâyet eder gibiydi.

"Bir hırsız olarak, tutuklatacağım sizi!"

"Yine söyleyin bakayım!"

Madam Giry, Yönetici Mösyö Moncharmin engel olma şansı bulamadan, Yönetici Mösyö Richard'ın kulağına tokadı patlattı. Ama yöneticinin kulağına, öfkeli ihtiyar kadının pörsümüş eli değil, tüm bu sorunlara neden olan, sihirli zarf çarpmıştı. Zarf patlayarak açıldı ve içindeki banknotlar, dev kelebeklerin oluşturduğu olağanüstü anaförler gibi dönerek etrafa saçıldı.

İki yönetici de çılgılığı bastılar. Ortak bir fikirle koşup diz çökerek, kıymetli kâğıt parçalarını telaşla yerden toplayıp hemen incelemeye koyuldular.

"Hepsi hâlâ gerçek mi, Moncharmin?"

"Hepsi hâlâ gerçek mi, Richard?"

"Evet, hâlâ gerçek para bunlar!"

Başlarında duran Madam Giry'nin üç dişi, berbat nidalarla dolu bir gürültüyle, şiddetle birbirlerine çarpıyordu. Ama hepsinin arasında net bir şekilde ayırt edilebilen ana motif vardı:

* Bir müzik esermişti; anaförü göstermek için kullanılan motif denir. (ç.n)

"Ben, hırsızım ha? Ben, hırsızım? Ben?"

Öfkeden soluğu kesilmişti resmen. Haykırdı.

"Böyle şey görmedim!"

Aniden tekrar Richard'a doğru yöneldi.

"Her halükârda," diye ciyak ciyak bağırıyordu. "Siz, Mösyö Richard, bu yirmi bin frankın nereye gittiğini benden daha iyi biliyor olmanız gerekir!"

"Ben mi?" diye sordu Richard, şaşkın bir şekilde. "Nasıl bilebilirdim ki?"

Haşın ve memnuniyetsiz görünen Moncharmin, iyi yürekli bayanın sözlerini hemen açıklaması için ısrar etti.

"Ne demek bu, Madam Giry?" diye sordu. "Mösyö Richard'ın yirmi bin frankın nereye gittiğini sizden iyi bilmesi gerektiğini neden söylediniz?"

Moncharmin ona bakarken kızardığını hissederek Richard, Madam Giry'yi bileğinden tutup şiddetle sallıyordu. Hırlayıp gürleyen bir fırtına gibi kükredi.

"Yirmi bin frankın nereye gittiğini neden sizden iyi bilecektim? Neden? Cevap verin!"

"Çünkü para sizin cebinize girdi de ondan!" dedi ihtiyar kadın soluk soluğa; Richard'a adeta insan suretindeki şeytanı görmüş gibi bakıyordu.

Eğer Mösyö Moncharmin onun intikam için kalkan elini tutmasaydı Mösyö Richard, Madam Giry'ye saldıracaktı. Moncharmin bu sırada ihtiyar kadına aceleyle ve oldukça kıbar bir şekilde, "Ortağım Mösyö Richard'ın yirmi bin frankı cebine attığından nasıl şüphelenebilirsiniz?" diye sordu.

“Böyle bir şey demedim,” dedi Madam Giry. “Yirmi bin frankı Mösyö Richard’ın cebine koyan ben olduğum için, diyemem zaten.” Kısık sesle, “İşte! Söyledim gitti! Hayalet beni affetsin!” diye ekledi.

Richard tekrar bağırmaya başladı ama Moncharmin otortter bir biçimde ona sessiz olmasını emretti.

“İzin ver! İzin ver bana! Bırak da kadın anlatsın. Onu sorgulamama izin ver.” Moncharmin, “Bu hallere düşmen de epey şaşırtıcı! Böyle davranmakla hata ediyorsun. Ben şahsen son derece eğleniyorum.” diye ekledi.

Madam Giry sanki kendisi bir kurbanmış gibi başını kaldırdı. Yüzü, kendi masumiyetine olan inancıyla ışıldıyordu.

“Mösyö Richard’ın cebine koyduğum zarfta yirmi bin frank olduğunu söylüyorsunuz. Ama, tekrarlıyorum, ben bu konuda hiçbir şey bilmiyordum. Mösyö Richard’ın da hiçbir şeyden haberi yok!”

“Aha!” dedi Richard aniden, Moncharmin’in hiç hoşlanmadığı, kasıntı bir hava takınarak. “Benim de bir şeyden haberim yok! Cebime yirmi bin frank koyuyorsunuz ve benim de bir şeyden haberim yok! Bunu duyduğuma çok memnun oldum, Madam Giry!”

“Evet,” diye onayladı kadın. “Evet, doğru. İkimizin de bir şeyden haberi yoktu. Ama siz, sizin tüm bunları keşfetmiş olmanız gerekirdi!”

Moncharmin orada olmasaydı, Richard, Madam Giry’yi canlı canlı yer yutardı! Ama Moncharmin kadını himayesine alarak sorularına devam etti.

“Mösyö Richard’ın cebine ne tür bir zarf koydunuz? O zarf, bizim size verdiğimiz, gözlerimizin önünde Loca Beş’e götürdüğünüz zarf değildi. İçinde yirmi bin frank olan zarf değildi yani.”

“Kusura bakmayın ama sayın yöneticinin cebine gizlice koyduğum zarf, bana verilen zarfın ta kendisiydi,” diye açıklık getirdi Madam Giry. “Hayalet’in locasına götürdüğüm ise, ona tıpatıp benzeyen, başka bir zarftı. O zarfı bana Hayalet önceden vermişti. Onu elbisemin koluna saklamıştım.”

Madam Giry bunları söylerken, elbisesinin kolundan, daha önceden hazırlanmış ve içinde yirmi bin frank bulunan zarfa benzeyen bir başka zarf çıkardı. Yöneticiler zarfı ihtiyar kadından aldılar. Zarfı incelediler ve zarfın kendi yönetim mühürleriyle mühürlendiğini gördüler. Mührü kırıp zarfı açtılar. Geçen ay onları şaşkına çeviren “St. Farce” damgalı banknotların aynısından yirmi bin tane daha buldular.

“Ne kadar da basit!” dedi Richard.

“Ne kadar da basit!” diye tekrarladı Moncharmin. Adeta onu hipnotize etmek istemiş gibi, Madam Giry’ye diktği gözlerini azıcık bile kıpırdatmadı.

“Demek Hayalet, bizim verdiğimiz zarfla değiştirmeniz için size bu zarfı verdi, ha? Öbür zarfı Mösyö Richard’ın cebine koymanızı söyleyen de Hayalet’ti yani?”

“Evet, Hayalet’ti.”

“O halde, bize bu küçük becerinizden bir örnek sergiler misiniz? Biz hiçbir şeyden haberdar değilmışiz gibi hareket edin.”

"Nasıl isterseniz, Beyler."

Madam Giry, içinde yirmi bin frank olan zarfı alıp kapıya döndü. Tam odadan dışarı çıkacaktı ki, yöneticiler hemen ona yöneldiler.

"Yo, yo! Ah, hayır! İkinci kez 'aldatılmayacağız'! Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer."

"Kusura bakmayın, Beyler," dedi yaşlı kadın, kendini affettirmeye çalışarak, "bana hiçbir şeyden haberiniz yokmuş gibi davranmamı söylemiştiniz. Eh, hiçbir şeyden haberiniz yoksa, zarfınızı alıp gitmem gerek!"

"O halde, zarfı cebime nasıl koyacaksınız ki?" diyerek itiraz etti Richard. Bu sırada sağ gözüyle Madam Giry'yi izleyen Moncharmin'in sol gözünün takibindeydi. Bu şekilde güç bela görünüyor olsa da, Moncharmin gerçeği öğrenebilmek için her şeyi göze almaya hazırdı.

"Sizin en ummadığınız anda zarfı cebinize koyarım, Bayım. Hani akşamları sahne arkasında küçük bir geziye çıkarım ya genellikle de annesi olarak iznim olduğundan, kızım ile birlikte fuayeye giderim. Bale başlamak üzereyken ona ayak-kabıllarını getiririm. Aslında oraya gönlümce gider gelirim. Aboneler de gelir gider. Elbette siz de, Bayım. Ortalıkla bir dolu insan olur. Bu sırada arkanıza geçerek zarfı, frakınızın arka cebine koyarım. Bunların hiçbirinin sihirli bir yanı filan yok!"

Richard, "Sihirli yanı yokmuş!" diye gürledi. Gözlerini Jüpiter Tonans' edasıyla devirerek, "Sihirli yanı yokmuş!"

* Roma mitolojisinde, Yunan mitolojisindeki Zeus'un yerini tutan Tanrı Jüpiter'in birçok sıfatı vardı. Bunlardan biri de "Gurleyen Jüpiter" anlamındaki "Jüpiter Tonans" (ç.n.)

Şimdi yalanını yakaladım, işte seni ihtiyar cadı!”

Madam Giry, ağzından dışarı fırlamış üç dişiyle, tüyleri diken diken olmuş bir haldeydi.

“Peki, sorabilir miyim, neden?”

“Çünkü o akşam boyunca Loca Beş’i ve senin koyduğun sahte zarfı gözledim. Fuayeye bir an için bile gitmedim.”

“Hayır, Bayım, zaten zarfı size o akşam vermemiştim. Sonraki gösteride cebinize koydum. Güzel Sanatlar Müsteşarlığı’nın o akşam...”

Bu sözler üzerine Mösyö Richard, aniden Madam Giry’nin sözünü kesti.

“Evet, doğru, şimdi hatırlıyorum! Müsteşar sahne arkasına gitmiş, beni sormuştu. Bir dakikalığına gitmiştim bale fuayesine. Fuaye basamaklarında duruyordum. Müsteşar ve başkâtibi de fuayedeydi. Arkamı döndüm aniden, siz geçmiştiniz, Madam Giry. Bana abanmıştınız sanki. İteklediniz sanki beni... ah, her şey dün gibi gözlerimin önünde, dün gibi!”

“Evet, Bayım, aynen öyle. Küçük çalışmamı henüz tamamlamıştım. O cebiniz, Bayım, epey kullanışlı!”

Madam Giry bir kez daha sözcükler yerine harekete geçmeyi tercih etti. Mösyö Richard’ın arkasına öyle hızla geçti ki, Moncharmin bundan son derece etkilendi. Ardından, zarfı Mösyö Richard’ın frak kuyruklarından birinin cebine koydu.

“Elbette!” diye bağırdı Richard, biraz solgun görünerek. “O.H.’nin becerisi bu, işte. Şu sorunu çözmesi gerekiyordu. Yirmi bin frankı veren ile onu alan arasında gidip gelen ve onun açısından risk oluşturan herhangi bir aracından nasıl kur-

tulabilirdi? Bulabileceği en iyi çözüm, gelip benim haberim bile olmadan cebimdeki parayı almaktı, ki ben paranın orada olduğunu bile bilmiyordum. Olağanüstü!”

“Ah, kesinlikle olağanüstü!” diyerek onayladı Moncharmin. “Ama, şunu unutuyorsun Richard, o yirmi bin frankın on binini ben vermiştim ama kimse benim cebime bir şey koymadı!”

Bölüm XVII

Tekrar Çengelliğne

Moncharmin'in son ifadesi, ortağına duyduğu şüpheyi öyle net gösteriyordu ki, sonunda, Richard'ın —onlara haksızlık eden bu zalimi bulmaya yardım etmek de dahil olmak üzere— Moncharmin'in tüm isteklerine uymayı kabul etmesiyle birlikte, Richard'ı heyecan dolu bir açıklama yapmaya zorladı.

Bu, bizi, yöneticilerin Mösyö Remy tarafından fark edilen garip tavırlar sergiledikleri ve tuhaf bir şekilde ciddiyetsiz davranışları o akşama, Bahçe Sahnesi'nden sonraki antrakta götürüyor. Richard ve Moncharmin şu karara varmışlardı: Öncelikle Richard, ilk yirmi bin frankın kaybolduğu gece yaptıklarını aynen tekrarlayacaktı. İkinci olarak ise, Madam Giry tarafından Richard'ın arka cebine koyulacak olan yeni yirmi bin franktan, Moncharmin gözünü bir an bile ayırmayacaktı.

Mösyö Richard, daha önce Güzel Sanatlar Müsteşarı'nı

selamladığı noktaya gidip durdu. Mösyö Moncharmin ise onun birkaç adım gerisinde yerini almıştı.

Madam Giry, gelip Mösyö Richard'a yaslandı ve yirmi bin frankı yöneticinin arka cebine koyarak paradan kurtulup ortadan kayboldu. Ya da, daha doğrusu, ortadan kaldırıldı. Tiyatro Müdürü Mercier, bunların birkaç dakika öncesinde Moncharmin'den aldığı talimatlar doğrultusunda, bu saygın bayanı kendi ofisine görürerek kapıyı üzerine kilitlemişti. Böylece, onun hayaletiyle iletişim kurmasını engellemişlerdi.

Bu sırada Mösyö Richard, karşısında pek kıymetli güzel sanatlar müsteşarı varmış gibi, el pençe divan durarak onu selamlıyor, ardından geri geri gidiyordu. Eğer güzel sanatlar müsteşarı gerçekten karşısında duruyor olsaydı, herkes bu nazik hallerini çok doğal bulabilirdi fakat, Mösyö Richard'ın karşısında kimse olmamasına rağmen böyle davranması karşısında, görmeye alıştıkları ama o sırada hiç beklemedikleri bu sahneyi görenler, haliyle çok şaşırdılar.

Mösyö Richard, başıyla boşluğa selam verdi. Boşluğun karşısında eğildi. Boşluk karşısında geri geri çekildi. Onun birkaç adım gerisinde duran Mösyö Moncharmin, Mösyö Remy'yi uzaklaştırmanın yanı sıra, Büyükelçi Mösyö de La Borderie'ye ve Kredi Merkezi yöneticisine "sayın yöneticiye dokunmama-ları" için yalvararak, o akşam yaptıklarını tekrarlıyordu.

Kendi fikirleri olan Moncharmin, paralar ortadan kaybolduktan sonra Richard'ın ona gelip, "Belki de yapan büyükelçiydi ya da Kredi Merkezi yöneticisi, belki de Remy." demesini istemiyordu.

Bu şekilde, ilk sahne başlayana kadar, kendisinin de itiraf ettiği gibi, Madam Giry'nin kendisine yaslanmasından sonra Richard'ın karşısına binanın o bölümünde kimse çıkmamıştı.

Richard selam vermek için geri geri yürümeye başlamışken, bu şekilde ilerlemeyi, yönetim ofislerine uzanan koridora gelene kadar sürdürdü. Bu şekilde, hem arkadan gelen Moncharmin tarafından sürekli olarak takip ediliyor, hem de ön taraftan gelebilecek kişilere karşı tetikte durabiliyordu. Ulusal Müzik Akademimizin yöneticileri arasında kabul gören, sahne arkasındaki bu sıra dışı yürüyüş şekli, dikkatleri üzerine toplamıştı ama yöneticiler yirmi bin franklarından başka bir şey düşünemiyorlardı.

Loş koridora vardıklarında Richard, Moncharmin'e kısık sesle, "Kimsenin bana dokunmadığına eminim. Şimdi benden biraz daha uzaklaşıp ofisin kapısına varana dek beni izlesen daha iyi olur. Kimsede şüphe uyandırmamak en iyisi, hem olan biten her şeyi görürüz," dedi.

Fakat Moncharmin, "Hayır. Richard, hayır! Sen önden yürü, ben de tam arkada olacağım! Bir adım bile ayrılmaya-
cağım senden!" şeklinde yanıtlamıştı.

"Ama durum öyle olduğunda," diye açıklamaya başladı Richard, "yirmi bin frankımızı asla çalamazlar ki!"

"Ben de bunu umuyorum zaten!" dedi Moncharmin.

"O halde tüm bu yaptıklarımız saçmalıktan ibaret!"

"Geçen sefer yaptıklarımızı aynen tekrarlıyoruz. Geçen

sefer, sen sahneyi terk ederken katılmıştım sana ve bu kordur boyunca da tam arkadandan takip etmiştim seni."

"Doğru!" diye iç geçirdi Richard. Kafasını sallayıp uysal bir şekilde Moncharmin'e itaat ediyordu.

İki dakika sonra, yönetici ortaklar kendilerini ofislerine kapattılar. Moncharmin anahtarı kendi cebine koydu.

"Geçen sefer odada böyle kalmıştık," dedi. "Ta ki sen eve gitmek için Opera'dan ayrılana dek."

"Öyle. Sanırım kimse gelip rahatsız etmemiştir bizi, değil mi?"

"Hiç kimse."

"O halde," dedi hafızasını yoklamaya çalışan Richard. "Opera'dan eve giderken soyulmuş olmalıyım."

"Hayır," dedi Moncharmin her zamankinden de tatsız bir ses tonuyla. "Hayır, bu imkânsız çünkü seni arabamla ben bırakmıştım. Yirmi bin frank senin evinde kayboldu. Bundan zerre şüphem yok."

"İnanılmaz!" diyerek itiraz etti Richard. "Uşaklarıma güvenim tam. Hem, bunu onlardan biri yapmış olsaydı, çoktan ortadan kaybolurdu."

Moncharmin detaylara girmemek istediğini belirtircesine omuz silkti. Richard, Moncharmin'in son derece çekilmez bir şekilde davrandığını düşünmeye başlamıştı.

"Moncharmin, bıktım artık!"

"Richard, asıl ben bıktım usandım!"

"Benden şüphelenmeye nasıl cüret edersin?"

"Evet, aptalca bir şaka yaptığından şüpheleniyorum."

“Yirmi bin frankın şakası olmaz.”

“Bence de,” diyerek fikrini belirtti Moncharmin, bir gazeteyi açıp sayfalarına havahı tavırlarla bakarken.

“Ne yapıyorsun?” diye sordu Richard. “Şimdi de gazete mi okuyacaksın?”

“Evet, Richard. Seni evine götürene kadar gazete okuyacağım.”

“Geçen seferki gibi mi yani?”

“Evet, geçen seferki gibi.”

Richard gazeteyi Moncharmin’in ellerinden kaptı. Moncharmin her zamankinden daha fazla rahatsız olmuş bir tavırla ayağa kalkıp kollarını göğsünde birleştirmiş duran, kızgın Richard’la yüz yüze geldi.

“Bak, ne düşünüyorum. Geçen seferki gibi, akşamı seninle başbaşa geçirdikten sonra, sen beni eve götürsen ve ayrıldığımız sırada yirmi bin frankın geçen seferki gibi arka cebimden kaybolduğunu fark etsem, aklımdan nelerin geçeceğini düşünüyorum.”

“Aklımdan neler geçerdi?” diye sordu, öfkeden kızarmış olan Moncharmin.

“Benden bir adım bile uzaklaşmadığına ve geçen seferki gibi, bana yaklaşan tek kişi olduğuna göre, eğer bu yirmi bin frank artık benim cebimde değilse, olsa olsa seninkindedir diye düşünürdüm!”

Moncharmin bu fikir karşısında yerinden sıçradı.

“Ah!” diye bağırdı. “Bir çengelliğne!”

“Çengelliğneyi ne için istiyorsun ki?”

“Sana tutturmak için! Çengelliğne! Çengelliğne!”

“Bana bir çengelliğne mi tutturmak istiyorsun?”

“Evet, o yirmi bin frankı sana tutturmak için! Böylece, ister burada, ister evine gidiş yolunda, ister evinde olsun fark etmez, cebine giren eli hissedebileceksin. O zaman elin bana ait olup olmadığını görürsün! Ah, demek şimdi de sen ben-den şüphelenmeye başladın, ha? Bir çengelliğne!”

İşte, Moncharmin bu sırada kapıyı açıp bağırıyordu.

“Çengelliğne! Biri bana çengelliğne versin!”

Richard ile Moncharmin’in bu sohbeti sırasında, çengelliğnesi olmayan Remy’nin, Moncharmin’in yanına geldiğini ve özlemi çekilen çengelliğnenin bir delikanlı tarafından hemen getirildiğini hepimiz biliyoruz. Sonrasında ofiste şunlar olmuştu: Moncharmin ilk olarak kapıyı tekrar kilitle-di. Sonra da Richard’ın arkasında diz çöktü.

“Umarım,” dedi, “banknotlar hâlâ oradadır.”

“Ben de,” dedi Richard.

“Gerçek olanlar mı?” diye sordu Moncharmin. Bu kez “kazıklanmamaya” kararlıydı.

“Kendin bak,” dedi Richard. “Onlara dokunmak istemiyorum.”

Moncharmin zarfı Richard’ın cebinden çıkarıp titreyen elleriyle banknotlara baktı. Bu kez, banknotların yerinde durup durmadığını sık sık kontrol edebilmek için zarfı kapatıp mühürlememişlerdi. Tüm gerçek banknotların yerinde durduğunu görünce kuşkularının uzaklaştığını hissetti. Paraları tekrar Richard’ın arka cebine yerleştirip özenle yerlerine iğ-

neledi. Sonra, Richard kıpırdamadan yazı masasında otururken, onun frakının arkasına oturdu ve gözünü arka cebe dikti.

“Biraz sabırlı ol, Richard,” dedi Moncharmin. “Yalnızca birkaç dakika kadar bekleyeceğiz. Birazdan saat on iki olacak. Geçen sefer saat on ikiyi vurduğunda çıkmıştık.”

“Ah, gereken tüm sabrı göstereceğim.”

Zaman yavaş yavaş, tüm ağırlığıyla, gizemli ve boğucu bir şekilde geçti. Richard bir an gülecek gibi oldu.

“Sonunda Hayalet’in her şeye kadir olduğuna inanacağım,” dedi. “Sence de şu an bu odada rahatsız edici, insanı ürperten, korkunç bir hava yok mu?”

“Kesinlikle haklısın,” dedi Moncharmin. Gerçekten etkilenmiş görünüyordu.

“Hayalet!” diye devam etti sözlerine Richard, kısık sesle. Adeta göremediği kulakların onu duymasından korkuyordu. “Hayalet! Sihirli zarfları masamıza koyanın, Loca Beş’te konuşanın, Joseph Buquet’yi öldüren, avizeyi de sökenin ve bizi soyanın bir hayalet olduğunu düşünsene! Sonuçta, burada senden ve benden başka kimse yok. Eğer buna rağmen paralar ikimizin de bilgisi dışında ortadan kaybolursa, şey, sanırım bizim de Hayalet’e... evet, Hayalet’e inanmamız gerekebilir.”

Bu sırada, şömüne rafındaki saat, tık sesiyle ilk uyarısını yaptı. Saat on ikiyi ilk defa vurdu.

İki yönetici de ürperdi. Alınlarından soğuk terler süzülüyordu. Saatin vuruşu, kulaklarında tuhaf bir şekilde çınlamıştı.

Saatın vuruşu sona erdiğinde, iç çekerek koltuklarından kalktılar.

“Artık gidebiliriz sanırım.” dedi Moncharmin.

“Bence de.” diyerek onayladı Richard.

“Çıkmadan önce, sakıncası yoksa cebine bakabilir miyim?”

“Ah, elbette Moncharmin. Kesinlikle bakmalısın! Eee?” diye sordu Richard, Moncharmin onun cebini kontrol ederken.

“Eee, iğneye dokunabiliyorum.”

“Tabii ki, dediğin gibi, fark etmeden soyulmamız imkânsız.”

Ama hâlâ elleriyle Richard’ı yoklamakta olan Moncharmin aniden haykırdı.

“İğne yerinde ama banknotlar gitmiş!”

“Haydi ama, şaka yapmayı bırak, Moncharmin. Hiç sırası değil.”

“Peki o zaman, kendin bak.”

Richard paltosunu çıkardı. İki yönetici, banknotların olduğu cebi ters yüz ettiler. Cebi bomboştu! İlginçtir ki, iğne hâlâ yerinde takılıydı.

Richard’ın da, Moncharmin’in de yüzü solgunlaştı. Ortada bir büyüculük işi olduğu artık su götürmez bir gerçektir.

“Hayalet!” diye mırıldandı Moncharmin.

Ama Richard birden ortağının üstüne atladı.

“Cebime senden başka kimse dokunmadı! Geri ver yirmi bin frankımı! Yirmi bin frankımı geri ver!”

“Hayatım üzerine,” diyerek iç geçirdi, bayılmak üzere olan Moncharmin. “hayatım üzerine yemin ederim ki, ben almadım!”

Bunun arından, biri kapıyı çaldı. Moncharmin istemsiz olarak kapıyı açtı. Tiyatro Müdürü Mercier’i güç bela tanımış gibiydi. Ne dediğini bilmeden Mercier’le kısa bir sohbet etti. Artık işine yaramayan çengelliğneyi, bilinçsiz bir hareketle, afallamış haldeki astının eline tutuşturdu.

Bölüm XVIII

Komiser, Vikont ve Acem

Yöneticilerin ofisine giren komiserin ilk işi, kayıp primadonnayı sormak oldu.

"Christine Daae burada mı?"

"Christine Daae burada mı?" diye tekrarladı Richard.
"Hayır. Neden ki?"

Moncharmin'in konuşacak hali kalmamıştı.

Richard ise, komiser ile onu izleyerek ofise gelen yoğun kalabalık etkileyici bir sessizliğe gömüldüğünden, soruyu tekrar etmişti.

"Christine Daae'nin burada olup olmadığını neden soruyorsunuz, Sayın Komiser?"

"Çünkü onu bulmamız gerekiyor," dedi komiser ağırbaşlılıkla.

"Neden bulmanız gerekiyor? Kayıp mı ki?"

"Gösterinin orta yerinde kayboluvermiş!"

“Gösterinin orta yerinde mi? Yok artık!”

“Evet, öyle. Bir o kadar şaşırtıcı olan diğer şey ise, sizin bu durumu benden öğrenmeniz!”

“Evet,” dedi Richard mırıldanarak, başını avuçlarına gömerken. “Bu da neyin nesi, yeni bir sorun daha mı? Of, bu kadarı insanın istifa etmesi için yeter de artar bile!”

Ne yaptığını bilmeden, bıyığından birkaç tel kopardı.

“Demek... demek gösterinin ortasında kayboluverdi, ha?” diye tekrarladı.

“Evet, Tutsaklık Sahnesi’nde meleklerle yakarırken kaçırılmış ama onu kaçıranın bir melek olduğunu hiç sanmıyorum.”

“Ama ben eminim!”

Herkes etrafa bakındı. Heyecanla titremekte olan, solgun yüzlü delikanlı sözlerini tekrar etti.

“Ben eminim!”

“Neden eminsiniz?” diye sordu Mifroid.

“Christine Daae’nin bir melek tarafından kaçırıldığından, Sayın Komiser. Size onun adını bile verebilirim.”

“Ah, Sayın Vikont Chagny! Demek, Christine Daae’yi bir melek kaçırdı, öyle mi diyorsunuz? Opera’daki bir melek tabii, değil mi?”

“Evet, Mösyö. Opera’daki bir melek kaçırdı Christine’i ve onun nerede yaşadığını söyleyeceğim size... ama başbaşa kaldığımızda.”

”Haklısınız, Mösyö.”

Sonra komiser, Raoul’dan bir sandalyeye oturmasını ri-

ca etti. Bu sırada, odada yöneticiler haricinde bulunan herkesi de dışarı çıkarmıştı.

Sonrasında Raoul konuşmaya başladı.

“Komiser Bey, meleğin adı Erik; opera binasında yaşıyor ve kendisi Müzik Meleği!”

“Müzik Meleği, ha? Gerçekten mi? Ne tuhaf! Müzik Meleği’ymiş!” Ardından, Mösyö Mifroid yöneticilere dönüp sorusunu yöneltti. “Binada bir Müzik Meleğiniz mi var, Beyler?”

Richard ile Moncharmin tek kelime etmeden kafalarını iki yana salladılar.

“Ah,” dedi Vikont. “Bu baylar, Opera Hayaleti’nden haberdarlar. Opera Hayaleti ile Müzik Meleği’nin aynı kişi olduğunu söyleyebilecek bilgiye sahibim. Asıl adı Erik.”

Mösyö Mifroid ayağa kalkıp dikkatle Raoul’e baktı.

“Kusura bakmayın Mösyö ama sizin niyetinizi kanunla dalga geçmek mi? Eğer niyetiniz bu değilse, tüm bu Opera Hayaleti lafları da ne demek oluyor?”

“Bu beyler de ondan haberdar diyorum size.”

“Beyler, demek siz de Opera Hayaleti’ni tanıyorsunuz, öyle mi?”

Richard bıyığından kopardığı telleri hâlâ elinde tutarak ayağa kalktı.

“Hayır, Komiser, hayır. Kendisini tanımıyoruz. Doğrusu, bilmek ve onunla tanışmak isterdik çünkü bu akşam bizim tam yirmi bin frankımızı çaldı!”

Richard bunları dedikten sonra Moncharmine’e dönüp,

“Yirmi bin frankımı geri ver, yoksa her şeyi anlatırım,” der gibi bir bakış attı.

Moncharmin onun ne demek istediğini anlamıştı çünkü dikkati dağılmış bir sesle, “Ah, her şeyi anlat da bitsin artık!” dedi.

Bu sırada Mifroid de bir yöneticilere, bir Raoul’e bakıyor, bir tımarhaneye düşüp düşmediğinden endişe ediyordu. Eliyle başını kaşıdı.

“Bir hayalet,” dedi. “Tek akşamda hem bir opera şarkıcısını kaçırmayı hem de yirmi bin frank çalmayı başaran bir hayalet şu an epey meşgul olmalı! Kusura bakmazsanız, sorunları teker teker ele alacağız. Önce şarkıcı, ardından yirmi bin frank. Gelin Mösyö Chagny, biraz ciddi konuşmayı deneyelim. Matmazel Christine’in, Erik isimli biri tarafından kaçırıldığını düşünüyorsunuz. Bu kişiyi tanıyor musunuz peki? Onu hiç gördünüz mü?”

“Evet.”

“Nerede?”

“Bir kilisenin mezarlığında.”

Mösyö Mifroid irkildi. Hemen dikkatini toparlayıp Raoul’e soru sormaya devam etti.

“Tabii ya! Zaten hayaletler öyle yerlerde takılırlar. Peki, siz ne arıyordunuz o mezarlıkta?”

“Mösyö,” dedi Raoul. “Verdiğim yanıtların size ne denli saçma geldiğinin farkındayım ama tüm akli melekelerimin hepsine hâkim olduğuma inanmanızı rica ediyorum. Dünyada en sevdiğim kişinin güvenliği söz konusu. Vaktimiz hızla

azaldığı ve geçen her dakika çok kıymetli olduğu için, sizi sadece birkaç kelimeyle ikna etmem gerekiyor, ama size bu garip mi garip hikâyeyi en başından anlatmazsam, bana inanmayacaksınız ne yazık ki. Size Opera Hayaleti'yle ilgili tüm bildiklerimi anlatacağım, Sayın Komiser. Ne yazık ki, pek fazla bir şey bilmiyorum!”

“Zararı yok, siz devam edin!” dedi Richard ile Monchharmin, aniden ikisi de yakından ilgilenmeye başlamışlardı.

Onları işleten kişinin izini sürmelerini sağlayacak bazı detaylar öğrenmeyi umsalar da, kısa süre sonra Mösyö Raoul de Chagny'nin aklını tümüyle kaybettiğini kabul etmek zorunda kaldılar. Perros-Guirec, kurukafalar ve sihirli kemanlarla ilgili bu hikâye, ancak aşktan deliye dönmüş bir gencin hastalıklı beyninin eseri olabilirdi. Komiser Mifroid'in de hemfikir olduğu belliydi. Eğer şartlar öykünün bitmesini gerektirmeseydi, sorgu yargıcı bu tutarsız hikâyeyi mutlaka yarıda keserdi.

Kapı açıldı. Giydiği kocaman frak ve taktığı kulaklarına kadar inen, uzun –ve aynı anda hem pejmürde hem de parlak görünen bir– şapkaıyla epey tuhaf görünen bir adam içeri girdi. Adam, komiserin yanına gidip ona bir şeyler fısıldadı. Önemli bir mesaj vermek için gelen bir dedektif olduğu kesindi.

Bu sohbet sırasında, Mösyö Mifroid gözlerini Raoul'den ayırmamıştı. Sonunda, ona hitap ederek, “Mösyö, Hayalet hakkında yeterince konuştuk. Şimdi, eğer bir itirazınız yoksa, biraz da sizden bahsedelim. Bu gece Matmazel Chris-

tine Daac'yi kaçırarak mıydınız?" diye sordu.

"Evet, Sayın Komiser."

"Gösteriden sonra mı?"

"Evet, Sayın Komiser."

"Tüm hazırlıklarınızı yapmış mıydınız?"

"Evet, Sayın Komiser."

"Sizi getiren araba mı götürecekti ikinizi? Varacağınız her menzilde sizi bekleyen yeni atlar vardı."

"Evet, doğru Sayın Komiser."

"Her şeye rağmen, arabanız hâlâ kubbenin dışında durmuş, talimatlarınızı bekliyor, değil mi?"

"Evet, Sayın Komiser."

"Orada sizinkinin haricinde, üç tane araba daha olduğunu biliyor muydunuz?"

"Dikkatimi çekmemiş."

"*Cour de l'Administration*'da yer bulamayan Matmazel Sorelli ile Carlotta'nın ve ağabeyiniz Chagny Kontu'nun arabaları duruyordu."

"Olabilir."

"Kesin olan şu ki sizin, Sorelli'nin ve Carlotta'nın arabaları hâlâ orada duruyor olmasına rağmen, Chagny Kontu'nun arabası oradan ayrılmış."

"Bu hiçbir anlama gelmez."

"Affedersiniz. Sayın Chagny Kontu sizin Matmazel Daac'yle evliliğinize karşı değil miydi?"

"Bu konu sadece ailemizi ilgilendirir."

"Bu sorumu cevaplar. Yani, bu işe karşıydı. İşte, tam da

bu yüzden, Christine Daac'yi ağabeyinizden uzaklara götürecektiniz. Eh, Mösyö Chagny, kusura bakmazsanız, ağabeyinizin sizden daha zeki olduğunu söylemek zorundayım! Christine Daac'yi o kaçırdı!"

"Ah, imkânsız!" diye inledi Raoul, elini kalbine bastırarak. "Emin misiniz?"

"Sanatçının kayboluşunun hemen ardından, ki bunun nasıl olduğunu hâlâ belirlemeye çalışıyoruz. Kont arabasına atladığı gibi, Paris'in diğer ucuna son sürat gitmiş."

"Diğer ucuna mı?" diye sordu zavallı Raoul boğuk bir sesle. "Paris'in diğer ucuna derken ne demek istiyorsunuz?"

"Brüksel yolundan. Paris'in diğer ucuna ve oradan da Paris dışına gittiğini söylüyorum."

"Ah!" diye bağırdı delikanlı, "onları yakalayacağım!" Hemen ofisten dışarı çıktı.

"Christine'i bize geri getirin!" diye bağırdı komiser, kaygısız bir sesle. "Hah, işte bu, Müzik Meleği'nin iki numarasına bedel bir numara!"

Ardından, seyircilerine dönen Mösyö Mifroid, polislin yöntemleriyle ilgili kısa bir nutuk çekti.

"Şimdilik, Sayın Chagny Kontu'nun, Christine Daac'yi gerçekten kaçırıp kaçırmadığına emin değilim ama neler olduğunu bilmek istiyorum ve şu anda kimse, bizi bilgilendirmeye Kont'un kardeşi kadar hevesli değil. Şu anda Kont'u yakalamak için yollara düşen kendisi, benim baş yardımcım sayılır! İşte bu, polislik sanatıdır. Çok karmaşık olduğu satılır ama polislikle alakası olmayan insanlara işinizi yaptırdı-

ğınız sürece epey kolay görünür.”

Fakat Komiser Mösyö Mifroid, göreve yolladığı yeni casusunun daha ilk koridorun girişinde durdurulduğunu bilseydi, kendinden bu kadar memnun olmazdı. Uzun bir şekil, Raoul’un yolunu kesmişti.

“Böyle telaşla nereye gidiyorsunuz, Mösyö Chagny?” diye sordu biri.

Raoul sabırsızlıkla gözlerini kaldırıp baktı. Bir saat önce gördüğü astragan şapkasını tanıyıp olduğu yerde durdu.

“Sen!” diye bağırdı heyecanla. “Sen, Erik’in sırlarını bilen ve bana anlatmaya yanaşmayan adamsın. Kimsin sen?”

“Kim olduğumu biliyorsunuz! Ben, Acemim!”

Bölüm XIX

Vikont ve Acem

Raoul, ağabeyinin bir keresinde bir Acem olduğundan ve Rivoli Sokağı'nda küçük, eski moda döşenmiş bir dairede oturduğundan başka hakkında bir şey bilinmeyen bu gizemli adamı kendisine gösterdiğini hatırladı.

Kapkara tenli, açık yeşil gözlü ve astragan şapkalı adam Raoul'e doğru eğildi.

"Umarım, Mösyö Chagny," dedi. "Erik'in sırrını açık etmişsinizdir!"

"O canavarın varlığını açık etmekten neden çekineyim ki, Bayım?" diye karşılık verdi Raoul mağrurca. Bu davetsiz misafiri başından savmaya çalışıyordu.

"Erik hakkında hiçbir şey anlatmadığınızı umuyorum. Bayım çünkü Erik'in sırrı Christine Daae'nin de sırrıdır. Biri hakkında konuşmak, öteki hakkında da konuşmak demektir!"

"Ah, Bayım," dedi Raoul. Sabırsızlığı giderek artıyordu.

"İlgimi çekecek pek çok şey biliyor gibi görünüyorsunuz. Ancak benim sizi dinleyecek vaktim yok!"

"Tekrar soruyorum, Mösyö Chagny, böyle telaşla nereye gidiyorsunuz?"

"Tahmin edemiyor musunuz? Christine Daae'nin yardımına."

"O halde, efendim, burada kalın. Çünkü Christine Daae burada!"

"Erik'le mi birlikte?"

"Erik'le."

"Nereden biliyorsun?"

"Ben de gösterideydim. Diyebilirim ki, dünyada Erik'ten başka hiç kimse, böyle bir kaçırma planı yapamaz! Ah!" dedi, derin bir iç çekişle. "canavarın dokunuşunu tanıdım!"

"O halde onu tanıyorsun, ha?"

Acem cevap vermeden tekrar içini çekti.

"Bayım," dedi Raoul, "niyetinizin nedir bilmiyorum ama acaba bana yardımı dokunacak herhangi bir şey yapabilir misiniz? Yani, Christine Daae'ye yardım edebilecek herhangi bir şey?"

"Sanırım, evet, Mösyö Chagny. Sizinle de bu yüzden konuştum zaten."

"Elinizden ne gelir?"

"Sizi Christine Daae'ye ve Erik'e götürmeyi deneyebilirim."

"Bana bu iyiliği yaparsanız, ömrüm sizin olsun! Bir şey daha var. Komiser, Christine Daae'yi ağabeyim Kont Philip-

pe'nin kaçındığını düşünüyor.”

“Ah, buna hayatta inanmamam.”

“Bu imkânsız, değil mi?”

“İmkânsız mı, değil mi bilemem ama türlü şekilde adam kaçırılabilir ve bildiğim kadarıyla, Sayın Kont Philippe'in bu tür büyücülük işleriyle alakası yoktur.”

“İddialarınız epey inandırıcı, Bayım. Ben bir ahmağım! Ah, haydi, acele edelim! Kendimi tamamen ellerinize teslim ediyorum! Size inanmamam mümkün mü ki? Hem de bana inanan ve Erik'in adı geçtiğinde gülümsemeyen tek kişi siz-ken!”

Delikanlı, süratle Acemin elini kaptı. Adamın elleri buz gibiydi.

“Sessiz ol!” dedi Acem. Durmuş, binanın uzak köşesinden gelen seslere kulak kabartmıştı. “Buradayken onun adını dile getirmemeliyiz. ‘O’ desek yeter. Böylece onun dikkatini çekme ihtimalimiz de azalır.”

“Yaklaştık mı dersin?”

“Mümkün. Tabii şu anda, kurbanıyla birlikte göldeki evde değillerse.”

“Demek o evi de biliyorsun!”

“Eğer orada değillerse, hemen burada ya da duvarın içinde, yerde, hatta tavanda bile olabilir! Haydi, gelin!”

Sonra Acem, Raoul'e daha sessiz adımlar atmasını söyleyip onu daha önce hiç görmediği koridorlara soktu. Raoul bu koridorları, Christine Daac'nin onu bu labirette gezmeye götürdüğü zaman dahi görmemişti.

"Umarım Darius gelmiştir!" dedi Acem.

"Darius da kim?"

"Darius mu? Benim uşağım."

Tamamen boş bir meydanın ortasında, küçük bir lambayla azıcık aydınlanan kocaman bir odada duruyorlardı. Acem, Raoul'ü durdurup mümkün olan en kısık sesle, "Komisere ne anlattınız?" diye sordu.

"Christine Daac'yi Müzik Meleği'nin, diğer adıyla Opera Hayaleti'nin kaçırdığını, onun gerçek adının da..."

"Şşşt! Komiser inandı mı size?"

"Hayır."

"Dediklerinizi dikkate almadı mı?"

"Hayır."

"Deli olduğunuzu mu düşündü yoksa?"

"Evet."

"Böylesi daha iyi!" diyerek iç çekti Acem.

Yollarına devam ettiler. Habire inip çıktıkları merdivenleri Raoul daha önce hiç görmemişti. Sonunda, Acemin bir maymuncukla açtığı kapının önüne geldiler. Her ikisi de smokinliydi fakat Raoul'ün uzun bir şapkası, Acemin ise, daha önce dediğim gibi, astragan bir şapkası vardı. Annem alenen, sahne arkasında uzun şapka takılmasını belirten kuralı ihlal ediyordu. Gerçi, Fransa'da yabancıların her tür özgürlükleri vardır: İngilize seyahat şapkası, Aceme astragan şapka.

"Bayım," dedi Acem, "uzun şapkanız size manî olacak. Onu soyunma odasına bıraksanız iyi olur."

“Hangi soyunma odasına?” diye sordu Raoul.

“Christine Daae’ninkine.”

Henüz açtığı kapıdan geçmekte olan Raoul’e sanatçının karşı tarafta bulunan odasını gösteriyordu.

Raoul şimdi, Christine’in kapısını çalmadan önce dolaşp durduğu koridorun sonunda duruyordu.

“Operanın her köşesini ezbere biliyorsunuz anlaşılan!”

“Onun kadar değil!” dedi Acem mütevazı bir şekilde.

Delikanlıyı, Raoul’ün az önce bıraktığı halde bulduğu, Christine’in soyunma odasına soktu.

Acem kapıyı kapatarak soyunma odasını yandaki depodan ayıran epey ince bir perdeye doğru ilerledi. Etrafa kulak kabarttı. Yüksek sesle öksürdü.

Depodan gelen ses, orada birinin hareket ettiğini işaret ediyordu. Sadece birkaç saniye sonra, bir el soyunma odasının kapısını tıklattı.

“Gel,” dedi Acem.

Astragan şapkalı ve uzun paltolu bir adam içeri girdi. Adam onları başıyla selamladı. Paltosundan üzerinde oymadan çeşit çeşit süsleme olan bir kutu çıkarıp tuvalet masasının üzerine koydu. Başıyla tekrar selam verdikten sonra kapıya yöneldi.

“Gelirken kimse seni gördü mü, Darius?”

“Hayır, efendim.”

“Çıkarken de kimse görmesin.”

Uşak, koridora bakıp hızla ortadan kayboldu.

Acem kutuyu açtı. Kutunun içinde bir çift tabanca vardı.

"Christine Daae kaçırıldığında, uşağımdan bu tabancaları getirmesini istedim. Bu tabancaları uzun zamandır kullanıyorum ve epey güvenilir aletlerdir."

"Bir düello olacağını mı söylemek istiyorsunuz?" diye sordu delikanlı.

"Dövüşmek zorunda kalacağımız bir düello olacağı kesin!" dedi, silahının dış kaplamasını incelerken. "Hem de ne düello!" Tabancalardan birini Raoul'e uzatarak ekledi: "Bu düelloda ikiye karşı bir olacağız fakat yine de her şeye hazırlıklı olmalısınız. Çünkü hayal edebileceğiniz en korkunç rakiple karşılaşılıyor olacağız. Christine Daae'yi seviyorsunuz, değil mi?"

"Bastığı toprağa dahi taparım! Ama siz, Bayım, ona âşık olmadığınız halde, neden onun için hayatınızı riske atmaya hazırsınız, söyleyin lütfen? Erik'ten kesinlikle nefret ediyor olmalısınız!"

"Hayır, Bayım," dedi Acem kederle. "Ondan nefret etmiyorum. Ondan nefret etseydim, kötülük yapmayı çok uzun zaman önce bırakırdı."

"Size de mi kötülük yaptı?"

"Bana yaptığı kötülüğü çoktan affettim bile."

"Anlamıyorum. Onun bir canavar olduğunu düşünüyorsunuz, günahlar işlediğinden bahsediyorsunuz, size kötülüğü de olmuş ama siz de, tıpkı Christine gibi ona anlaşılmaz bir merhamet gösteriyorsunuz. Bu, beni çaresiz hissettiriyor!"

Acem cevap vermedi. Bir sandalye çekip duvarı tamamen kaplayan aynanın karşı duvarına yasladı. Sandalyenin

üstüne çıkıp, burnunu duvar kâğıdına yasladı. Bir şey arıyor gibiydi.

"A-ha!" dedi uzun süre aradıktan sonra, "buldum!" Parmagını başının üstüne kadar duvar kâğıdının desenlerinden birinin köşesine bastırdı. Sonra sandalyeden aşağı atladı.

"Yarım dakika içinde, onun yoluna girmiş olacağız!" diyerek soyunma odasını baştan sona geçti. Büyük aynaya dokundu.

"Hayır, daha açılmamış," diye mırıldandı.

"Ah, aynadan mı geçeceğiz?" diye sordu Raoul. "Christine Daae'nin yaptığı gibi?"

"Demek Christine Daae'nin bu aynadan geçtiğini siz de biliyorsunuz!"

"Gözümün önünde oldu her şey! İçerideki perdenin arkasında saklanmıştım. Onun aynanın içinde yok olup gidişini gördüm!"

"Peki sonra ne yaptınız?"

"Tüm duyularımın bozulduğunu, bunun çılgın bir düş olduğunu sandım."

"Ya da yeni bir tür hayalet hayali!" diyerek kıkırdadı Acem. "Ah, Mösyö Chagny," dedi elini aynadan kaldırmadan, "bir hayaletle gerçekten baş etmek zorunda kalırsak, tabancalarımızı kutularından hiç çıkarmasak da olur. Şapkanızı çıkarın lütfen. Şuraya koyun ve gömleğinizi paltonuzla kapatabildiğiniz kadar kapatın. Benim yaptığım gibi paltonuzun yakalarını da kaldırın. Olabildiğince görünmez olmalıyız."

Aynaya dayanmayı sürdürürken, kısa bir sessizliğin ar-

dından. "Zembereğe odanın içinde basılırsa, dengeleyici ağırlık serbest kalır ama bu biraz zaman alır. Duvarın arkasına geçtiğinde durum farklıdır çünkü dengeleyici ağırlığa doğrudan müdahale edebilirsiniz. Derken ayna dönüverir ve inanılmaz bir süratle hareket eder," dedi.

"Ne dengeleyici ağırlığı?" diye sordu Raoul.

"Duvarın tamamını kendi ekseni üzerinde kaldıran dengeleyici ağırlık Büyüyle filan hareket ettiğini sanmıyordunuz herhalde! Eğer izlerseniz, aynanın birkaç santimetre kalktığını, sonra da sağa ya da sola birkaç santim kaydığını görebilirsiniz. Böylece eksenine oturur ve dönmeye başlar."

"E, dönmüyor!" dedi Raoul sabırsızlıkla.

"Bekleyin! Sabırsız olmanıza gerek olmayacak kadar vaktiniz var. Bayım! Belli ki mekanizma paslanmış ya da zemberek bozulmuş. Tabii, sorun başka bir şey değilse," diye ekledi Acem, endişeli bir şekilde.

"Ne?"

"Dengeleyici ağırlığın ipini keserek tüm düzeneği bozmuş olabilir."

"Niye yapsın ki bunu? Bizim buradan geleceğimizi bilmiyor ki!"

"Sanırım bundan şüphelenmiş olabilir çünkü benim bu sistemi çözdüğümü biliyor."

"Dönmüyor! Christine, Bayım. Ya Christine?"

Acem soğuk bir ifadeyle konuştu.

"İnsanı imkânlar dahilindeki her şeyi yapacağız! Ama daha ilk adımımızda bizi durdurabilir! Duvarları, kapıları ve

trapları kontrol edebiliyor. Memleketimde, onun 'trap sever' anlamında bir lakabı vardı."

"İyi ama bu duvarlar neden sadece ona itaat ediyor ki? Onları inşa eden o değildi!"

"Hayır. Bayım. Yaptığı tam olarak buydu!"

Raoul hayretle Aceme baktı. Ama Acem, sessiz olmasını belirten bir işaret yaparak aynayı gösterdi. Bir tür titrek yansıma başlamıştı. Görüntüleri, adeta dalgalı bir sudaki yansıma gibi kıpırdadı ve sonra, her şey tekrar sabitleşti.

"Görüyorsunuz ya, Bayım, dönmüyor işte! Başka bir yol bulalım!"

"Bu gece, başka yol filan yok!" dedi Acem, garip şekilde hüzünlü bir sesle. "Şimdi, dikkatli olun! Hep hazır olun ateş etmeye!"

Aynanın karşısında durup tabancasını kaldırdı. Raoul de onun yaptığını yaptı. Acem, boştaki eliyle Raoul'ü göğsüne çekti ve ayna birden döndü. Çapraz aydınlatmanın ışıkları adeta gözlerini kör ediyordu. Son zamanlarda birçok restoranın girişine takılan döner kapılar gibi, Raoul'ü ve Acemi taşıyarak, onları yoğun aydınlatmadan depderin bir karanlığa savurarak dönmüştü.

Bölüm XX

Opera Mahzenlerinde

“Elin yukarıda, ateşe hazır olsun!” diye tekrarladı Raoul’un refakatçisi hızlıca.

Arkalarındaki duvar, kendi ekseninde dönüşünü tamamladıktan sonra, tekrar kapandı. İki adam, bir an için nefesleri kesilmiş bir halde, ayakta öylece hareketsiz kaldılar.

Sonunda Acem hareket etmeye karar verdi. Raoul onun dizlerinin üzerine çöküp karanlıkta elleriyle bir şeyler aradığını duyabiliyordu. Aniden, karanlığın içindeki her şey, küçük bir hırsız feneriyle görünür hale geldi. Raoul içgüdüsel olarak, gizli bir düşmanın bakışlarına yakalanmamak için geriye doğru kaçtı. Ama çok geçmeden ışığın Aceme ait olduğunu anladı. Adamın hareketlerini yakından takip ediyordu. Fenerin küçük kırmızı daire şeklindeki ışığı dört bir yanı dolıştı. Raoul zeminin de, duvarların ve tavanın da ahşap döşemelerle kaplı olduklarını gördü. Bu, Erik’in, Christine’in

masumiyetinden faydalanmak için devamlı kullandığı ve onun soyunma odasına giden yol olmalıydı. Raoul, Acemin sözlerini hatırladı. Bu yolun da Hayalet tarafından gizlice inşa edildiğini düşünüyordu. Sonraları öğrendiğine göre, Erik onun için her şeyiyle hazır, gizli bir geçit bulmuş. Bu geçitten uzun süre sadece Erik haberdar olmuş ama geçit gardiyanların, mahkûmlarını doğruca mahzenlerde onlar için özel olarak inşa edilen zindanlara götürebilmesi için, Paris Komünü zamanında tasarlanmıştı. Müttefikler 18 Mart sonrasında süratle Opera Binası'nı işgal ettikten sonra, provokasyon bildirgelerini bölümlere dağıtmakta kullandıkları Mongolfier balonları için binanın çatısında bir kalkış noktası, altında ise bir eyalet hapisanesi kurmuşlardı.

Acem diz çöküp fenerini yere koydu. Zeminle oynuyor gibiydi. Fenerini aniden söndürdü. Ardından, Raoul zayıf bir tık sesi duydu. Geçidin zemininde solgun bir ışık yayan bir açıklık göründü. Opera'nın hâlâ aydınlık olan mahzenlerine açılan bir pencereyi andırıyordu. Acem, artık Raoul'un görüş alanında değildi fakat aniden, Raoul onun yanında olduğunu hissetti. Acem, "Beni takip et ve ne yaparsam aynısını yap." diye fısıldıyordu.

Raoul kafasını aydınlık açıklığa çevirdi. Sonra, hâlâ dizlerinin üzerinde duran Acemi gördü. Silahını dişlerinin arasına sıkıştırmış, açıklığın kenarından tutunarak aşağıya sarkıyordu. Derken, aşağıdaki mahzenlere kendini bırakarak kaydı.

Raoul, hakkında hiçbir şey bilmediği Aceme garip bir

şekilde son derece güveniyordu. “Canavar”dan bahsediş şekli onu derinden etkilemişti. Zaten Acem onun aleyhinde planlar yapıyor olsaydı, herhalde Raoul’ü silahlandırmazdı. Kaldı ki, Raoul’ün her koşulda Christine’e ulaşması gerekiyordu. Böylece, Raoul de dizlerinin üzerine çöküp elleriyle zemindeki açıklığa tutunarak aşağıya sarktı.

“Gidelim!” dedi bir ses.

Raoul, Acemin kollarına düştü. Acem ona dümdüz yere uzanmasını söylüyordu. Acem, üstlerindeki açıklığın kapağını kapattı. O da Raoul’ün yanına sindi. Raoul bir soru sormaya kalkıştı ama Acemin eli Raoul’ün ağzındaydı. Tam bu sırada, tanıdık bir ses duydu; ses komisere aitti.

Raoul ve Acem ahşap bir bölmenin ardında, tüm gözlerden uzaktalardı. Yanlarındaki küçük merdiven, komiserin volta atıp durduğu ve sorular sorduğu küçük odaya çıkıyordu. Ortamdaki zayıf ışık, Raoul’ün sadece etrafındaki nesnelerin şekillerini ayırt edebilmesine yetecek kadar aydınlatıyordu. Raoul hafif de olsa, çığlık atmadan duramadı. Orada yatan üç tane ceset vardı.

Bir ceset, küçük merdivenin dar sahanlığında yatıyordu. Diğer ikisi ise merdivenin dibine yuvarlanmıştı. Raoul sadece parmaklarını bölmeden uzatarak, bu iki zavallıdan birine dokunabilecek mesafedeydi.

“Sessizlik!” diye fısıldadı Acem.

O da bedenleri görmüştü. Tek kelimelik bir açıklama yapmakla yetindi.

“O!”

Komiserin sesi şimdi daha net duyuluyordu. Sahne amirinin sağladığı ışık düzeniyle ilgili bilgi almak istiyordu. Dolayısıyla komiser, "org"un yanında ya da çok yakınında olmalıydı.

Sanılanın aksine, özellikle de söz konusu bir opera bina-sıysa, "org" bir müzik aleti değildir. O zamanlar, elektrik yalnızca birkaç sahne efekti ve çanlar için kullanılıyordu. Koca bina da, sahne de hâlâ havagazıyla aydınlatılıyordu. Sahne ışıklarının düzenlenip ayarlanması için hidrojen kullanılırdı ve bu, birçok borudan oluşması nedeniyle org olarak bilinen, özel bir alet sayesinde gerçekleştirilebilirdi. Süflör bölmesinin yanındaki bir bölme, havagazı memuru ve asistanlarına ayrılmıştı. Memur buradan asistanlarına talimatlar veriyor, bunların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğini kontrol ediyordu. Maclair tüm gösteriler sırasında bölmesinden ayrılmazdı.

Fakat şimdi, ne Maclair bölmesindeydi ne de asistanları kendi yerlerindelerdi.

"Maclair! Maclair!"

Sahne amirinin sesi mahzenlerde yankılanmıştı ama Maclair'den bir yanıt gelmedi.

İkinci mahzene inen küçük sahanlığa açılan bir kapı olduğunu daha önce belirtmiştim. Komiser bu kapıyı itti ama kapı açılmadı.

Komiser, sahne amirine, "Size bu kapıyı açamadığımı söylüyorum. Bunu yapmak hep böyle zor mudur?" diye sordu.

Sahne amiri kapıyı açmak için omzuyla yüklendi. Kapıyla birlikte kapının ardındaki insan bedenini de ittiğini gö-

rünce, çılgılık atmadan duramadı. Bedenin sahibini tanımişti.

“Mauclair! Zavalılık! Ölmüş!”

Ama hiçbir şey, bu büyük bedenın üzerine eğilmiş duran Komiser Mifroid’i şaşırtamazdı.

“Hayır,” dedi. “Zil zurna sarhoş, ki bunun ölmekle alakası yok.”

“Eğer sarhoşsa, bu da ilk kez oluyor,” dedi sahne amiri.

“Demek ki, biri ona uyuşturucu vermiş. Bu olabilir.”

Mifroid birkaç adım aşağı inerek, “Bak!” dedi.

Kırmızı küçük bir fenerin aydınlattığı merdivenin altında yatan diğer iki bedeni gördüler. Sahne amiri, Mauclair’in asistanlarını tanımişti. Mifroid, asistanların soluklarını kontrol etti.

“Çok derin dalmışlar,” dedi. “Ne tuhaf! Birisi gazcının ve adamlarının işine burnunu sokmuş demek ki. Bu gizemli kişi, Christine Daae’yi kaçıran kişi için çalışıyor olmalı ama sahnede şarkı söyleyen bir şarkıcıyı kaçırmak ne tür bir fikir böyle? Opera doktorunu çağırın lütfen.” Mösyö Mifroid yine aynı sözleri sarf etti. “Tuhaf! Kesinlikle çok tuhaf!”

Sonra, Raoul ve Acemin yattıkları yerden göremedikleri birilerine seslenerek, küçük odaya geri döndü.

“Siz ne dersiniz Beyler? Sizin dışımızda herkes düşüncelerini paylaştı. Sizin de bu olanlarla ilgili bir fikriniz olmalı,” dedi.

Bunun üzerine, Raoul ile Acem, sahanlıkta beliren iki yöneticinin ürkek yüzlerini gördüler. Moncharmin’in sesi hayli telaşlıydı.

"Burada, Sayın Komiser, açıklayamadığımız şeyler dönüyor."

İki yüz de ortadan kayboluverdi.

"Paylaştığınız bilgiler için te ekk rl r. Beyler," dedi Mifroid dalga geçercesine.

Sahne amiri, çenesini avu lamı  bir halde derin d   n celere dalmı ken söze girdi.

"Mauclair ilk kez böyle uyuyakalmıyor. Bir gece, verdiği kısa mola sırasında onu horlarken bulmu tum. Yanında da bir enfiye kutusu vardı."

"Bu olay uzun zaman önce mi oldu?" diye sordu Mösyö Mifroid, g zl   n n camını özenle temizlerken.

"Hayır, pek değil. Bir saniye! O geceydi. Tabii ya! Carlotta'nın. siz de biliyor olmalısınız Sayın Komiser, 'vrakladığı' o meşhur geceydi!"

"Gerçekten mi? Carlotta'nın 'vrakladığı' o ünlü gece, ha?"

Mösyö Mifroid parlak g zl   n  tekrar burnunun üzerine koyup derin düşünceler içinde, sahne amirine baktı.

"Demek Mauclair enfiye çekiyor, öyle mi?" diye sordu pervasızca.

"Evet, Sayın Komiser. Bakın, enfiye kutusu  u küçük rafta. Ah, ne büyük enfiyecidir o!"

"Ben de  yleyimdir," dedi Mösyö Mifroid ve enfiye kutusunu cebine attı.

Raoul ile Accm kimselere görünmeden, birkaç sahne sorumlusunun    bedeni ta ımasını izledi; komiser ve yanındaki er de bedenleri takip ediyorlardı. Adımları, yukarıdaki sah-

nede birkaç dakika boyunca duyuldu. Sonrasında başbaşa kaldıklarında Acem, Raoul'e ayağa kalkmasını işaret etti. Raoul de onun dediğini yaptı ama yine elini göz hizasına kaldırıp ateş pozisyonu almadığı için Acem, her ne olursa olsun, bu pozisyonu bozmamasını ona söylemek zorunda kaldı.

"Ama bu, insanın elini gereksiz yere yoruyor." diye fışıldadı Raoul. "Ateş edecek olsam, hedefi tutturup tutturamayacağımdan emin olamam."

"O halde, el değiştirin," dedi Acem.

"Sol elimle de ateş edemem ki."

Bunun üzerine Acem, kesinlikle delikanlının karışık zihnini aydınlatmak için tasarlanmamış, şu tuhaf cevabı verdi: "Olay, sağ ya da sol elle ateş etmeniz değil. Olay, büktüğün kolundaki elinin tetiği çekmeye hazır durması. Tabancayı cebine soksan da olur! Bunu iyi anlayın; yoksa hiçbir sorumluluğu kabul etmem. Bu bir ölüm kalım meselesi. Şimdi, sessiz olun ve takip edin beni," diye ekledi.

Opera'nın mahzenleri devasa boyutlarda ve bunlardan beş tane bulunuyor. Bu sıra dışı labirentte refakatçisini takip eden Raoul'ün aklından, *Acem olmasa burada ne yapardım?* sorusu geçiyordu. Üçüncü mahzene indiler. Yollarını hâlâ belli belirsiz yanan bir lamba aydınlatıyordu.

Alt katlara indikçe, Acemin aldığı tedbirler artıyor gibiydi. Kendisinin, tabanca cebinde olmasına rağmen, elini nasıl her zaman ateşe hazır gibi tuttuğunu gösteriyor, Raoul'ün kolunu doğru şekilde tutup tutmadığına bakmak için arkasına dönüp duruyordu.

Aniden duydukları yüksek bir ses onları durdurdu. Üstlerindeki biri bağırıyordu.

“Bütün kapı örtücüler sahneye! Komiser onları çağırıyor!”

Ayak sesleri duyuldu. Gölgeler karanlığın içinde süzülüp gittiler. Acem, Raoul’ü bir dekor parçasının arkasına sürükledi. Önlerinden ve üstlerinden geçen, yılların ve taşıdıkları opera dekorlarının ağırlığıyla iki büklüm olmuş, ihtiyar adamları izlediler. Bazısı kendi bedenini bile zor bela taşıyordu. Diğerleri ise alışkanlıkla, omuzları çökük bedenleri ve uzanmış kollarıyla, örtecek kapı arıyorlardı.

Onlar kapı örtücülerdi. Hayırsever bir yönetimin merhamet edip, sahne altındaki ve üstündeki kapıları kapatma görevi verdiği, ihtiyar ve bitkin dekor sorumlularıydı. Bina’nın dibinden tepesine, aralıksız bir şekilde dolaşarak kapıları kapatıyorlardı. Onlara –en azından o zamanlar– “cereyan def edenler” de deniyordu. Şimdi ise, her birinin ölmüş olduğuna oldukça eminim. Hava nereden eserse essin, cereyanda kalmak ses için çok ama çok kötüdür.”

Gizlenen iki adam, onlarla karşılaşabilir, olaya uyanmalarına neden olabilir ve açıklama taleplerinin gelmesine neden olabilirlerdi. Şimdilik, Mösyö Mifroid’in çağrısı sayesinde, bu tür tatsız bir tesadüf yaşamaktan kurtulmuşlardı.

Acem ile Raoul, bu olayı memnuniyetle karşıladılar çünkü aylıklıktan ya da mecburiyetten olsun, her daim Opera’da kalan, geceyi Opera’da geçiren ve yapacak başka işi

* Yazarın Nottu: Mösyö Pedrin Gaulhard’ın kendisi, tıpkı kapı örtücüler gibi, Opera’daki hizmetlerine son vermeyi hiç istemediği sahne hatırcıları için de birkas yeni görev yarattığını söylemişti

gidecek başka yeri olmayan kapı örtücülerden birinin yersiz şahitliğinden kurtulmanın rahatlığını yaşıyorlardı.

Ama yalnızlıklarının keyfini uzun süre çıkaramadılar. Kapı örtücülerin gittikleri yönden şimdi başka gölgeler geliyordu. Bu gölgelerin her birinin elinde küçük birer fener vardı. Fenerlerini sağa sola tutup duruyorlardı. Sanki bir şey ya da birini arıyorlardı.

“Lanet olsun!” diye mırıldandı Acem. “Ne aradıklarını bilmiyorum ama bizi bulmaları hiç de zor olmaz. Hemen uzaklaşmalıyız! Eliniz havada, ateşe hazır olsun, Bayım! Kolunuzu бүкүн, birazcık daha. Heh, tamam! Silahı göz hizanıza getirin, düelloda ateş izni bekler gibi bekleyin! Off!... sokun tabancanızı cebinize en iyisi. Çabuk, acele edin, aşağı. Göz hizası! Bu bir ölüm kalım meselesi! Buradan, bu yönden, işte merdivenler!” Beşinci mahzene vardılar. “Ah, ne düello, Bayım, ne düello!”

Beşinci mahzene girdiklerinde, Acem derin bir nefes aldı. Kendini üçüncü mahzendekinden çok daha fazla güvende hissediyor gibi görünüyordu. Ama elinin yine de pozisyonunu değiştirmemişti. Acemin tabancalarla ilgili yorumunu –“epey güvenilir aletlerdir” deyişini– hatırlayan Raoul giderek bu duruma daha da şaşıırıyordu. Kullanmaya dahi niyetlenmediği bir silaha güvenebildiği için Acemin neden bu kadar memnun olduğunu merak ediyordu!

Ama Acem ona derinlemesine düşünecek zaman vermemiştir. Raoul’e olduğu yerde kalmasını söyledi. Daha yeni in-

miş oldukları merdivenin ilk birkaç basamağını tekrar çıkıp delikanlının yanına geri döndü.

“Amma aptalız!” diye fısıldadı. “Yakında bu fenerli adamlar son bulacak. Bunlar, devriye gezen kazancılar sadece.”

İki adam fazladan beş dakika daha bekledi. Sonra Acem, Raoul’ü tekrar üst kata çıkardı ama aniden, bir el hareketiyle onu durduruverdi. Karanlıkta, önlerindeki bir şey hareket etmişti.

“Yüzüstü yat!” diye fısıldadı Acem.

İki adam da yere uzandı.

Bunu tam zamanında yapmışlardı. Yanlarından bir gölge, ama bu kez ışık taşımayan, gölgeler içinde gizlenen bir gölge geçti. Öyle yakınlarından geçmişti ki, neredeyse onlara dokunabilecek yakınlıktaydı.

Üzerlerinde gölgenin pelerininin sıcaklığını hissettiler. Gölgeyi yeteri kadar seçebildikleri ışık olduğu için, tepeden tırnağa onu kaplayan bir pelerin giydiğini görebildiler. Başında da hafif bir fotr şapka vardı.

Ayaklarını duvarlara sürterek, kimi zaman da köşeleri tekmeleyerek uzaklaştı.

“Oh yırttık!” dedi Acem. “Ucuz kurtulduk. Bu gölge beni tanıyor ve beni iki kez yakalayıp yöneticilerin ofisine götürmüştü.”

“Tiyatro polislerinden biri mi?” diye sordu Raoul.

* Yazarın Notu: O zamanlar, Opera’da gösteri sırasında, sahne dışı alanların güvenliği kazancıardan sorulurmuş ama bu hizmet durdurulmuş. Bunun nedenini Mösyö Pedro Gailhard’a sorduğumda, şöyle cevap verdi: “Kazancıların Opera mahzenlerindeki deneyimsizlikleri nedeniyle, tüm binayı havaya uçurabileceklerinden yönetimin korkması nedeniyle!”

“Daha kötüsü!” diye cevap verdi Acem ve başka da bir açıklama yapmadı.*

“O... mu, değil mi?”

“O mu? Arkamızdan gelmediği sürece, onun sarı gözlerini mutlaka görürüz! Bu avantaj, bizi bu gece az ya da çok koruyacak ama gizlice peşimizden gelirse ve ellerimizi önümüzde, ateşe hazır şekilde göz hizamızda tutmazsak, öldük demektir!”

İnanılmaz bir yüz karşılarında belirdiğinde, Acem konuşmasını henüz bitirmişti. Karşılarında yalnızca bir çift sarı göz değil, tamamen ateşten bir yüz vardı!

Evet, bir adam boyu yükseklikte, onlara doğru gelen ateşten bir baş vardı ama başın altında bir beden yoktu. Ateş saçan yüz, karanlıkta adeta yüzü alevlerle kaplanmış bir adamın yüzünü andırıyordu.

“Ah,” dedi Acem dişlerinin sıkarak. “Bunu daha önce hiç görmemiştim! Pampin deli değildi ama o da o şeyi görmüştü! Bu alev ne olabilir ki acaba? O, yani Hayalet değil. Ama onun gönderdiği bir şey olabilir! Dikkatli ol! Dikkatli ol! Elini göz hizanda tut Tanrı aşkına, göz hizanda! Onun birçok numarasından haberdarım ama bundan değil. Haydi, ko-

* Yazarın Notu: Acem gibi ben de, bu gölge hadisesiyle ilgili daha fazla bir açıklama yapmam. Bu tarihi öyküde, olayların akışı ne kadar anormal görünürse de, bu konu dışındaki her şeyin normal bir açıklaması olduğunu söyleyebilirim. Ancak, okura, Acem’in “Daha kötüsü!” ifadesiyle ne demek istediğini tam olarak açıklayamam. Olay bunu kendi başına tahmin etmeyi denemeli çünkü Opera’nın eski yöneticilerinden Mösyo Pedro Gailhard’a, Opera’da dolanıp duran, pelerinli gölgenin son derece ilginç ve kullanışlı kişiliğinin sırrını saklayacağıma söz verdim. Bu gölge, kendini Opera mahzenlerinde yaşamaya mahkum etmenin yanı sıra, gala akşamları, mesela, sahnedeki uzaklarda başıboş dolaşma cesaretini gösterenlere, son derece büyük hizmetler sunuyordu. Yani, duruma göre hizmet sunuyordu. Ve verdiğim şeref sözü nedeniyle, daha fazlasını söyleyemem size.

salın. Böylesi daha güvenli. Elin göz hizasında dursun!”

Önlerinde uzanan koridor boyunca koştular.

Onlara upuzun dakikalar gibi gelen birkaç saniyenin ardından durdular.

“Genelde bu yolu kullanmaz,” dedi Acem. “Bu tarafla pek ilgilenmez. Bu taraf göle de, göldeki eve de çıkmıyor çünkü... ama peşinde olduğumuzu biliyor olabilir. Hem de, onu kendi haline bırakıp işlerine burnumu bir daha sokmayacağımı söylemiş olmama rağmen!”

Acem bu sözleri söylerken kafasını arkasına çevirmişti. Raoul de onu takip etti. Ateşten baş, kafalarının ardında belirmişti. Baş, onları takip ediyordu. Üstelik koşmuş da olmalıydı çünkü şimdi çok daha yakın görünüyordu.

Tam bu sırada, mahiyetini anlayamadıkları belirgin bir sesin farkına vardılar. Sesin, ateşten başla birlikte hareket edip onlara yaklaştığını anlamışlardı. Ses yazı tahtasına sürtün binlerce çiviye andırıyordu. İçinde taş olan bir tebeşirin yazı tahtasını gıcırdatması gibi son derece katlanılmaz bir sestti.

Geri çekilmeyi sürdürdüler. Ancak, ateşten baş daha da yaklaştı ve aralarındaki mesafe iyice kapandı. Artık, yüzün hatlarını net bir şekilde görebiliyorlardı. Sabit ve yuvarlak gözleri, biraz eğri bir burnu ve altdudağı sarkık, geniş bir ağız vardı. Gözleri gibi, burnu ve dudakları da tıpkı ayı andırıyordu ama tamamen kıızıl, parlak kıızıl renkte bir ayı.

Peki bu kıızıl ay, bir adam boyu yükseklikte, altında onu taşıyan hiçbir şey olmadan, karanlıkta nasıl süzülebiliyordu? En azından, nasıl böyle süzülür gibi görünüyordu? O sabit.

hareketsiz gözlerle, nasıl bu kadar hızlı ve dosdoğru gitmişti? Hem ona eşlik eden şu kazıma, gıcırdama, tırnalama sesi de neyin nesiydi?

Acem ve Raoul geriye daha fazla gidemedi. Duvara yaslandılar. Bu ateşten başın nelere sebep olacağı onlar için belirsizdi. Daha da güçlenen, arı sürüsü gibi vızıldayan, yaşayan, “çok sayıda” ses yüzünden özellikle de şimdi! Ateşten başın altından gelen ses, kesinlikle karanlıkta hareket eden yüzlerce küçük sestten oluşuyordu.

Ateşten baş, sesle birlikte yaklaştı. Onlarla aynı hizaya geldi.

Sırtları duvara dayalı iki arkadaş, korkudan saçlarının dikildiğini hissetti çünkü artık bu yüzlerce sesin ne anlama geldiğini biliyorlardı. Yükselen ve kumlara vuran gelgit dalgalarından, ayın —bu durumda ay görünümlü ateşten başın— altında köpüren küçük gece dalgacıklarından bile hızlı gelen sayısız küçük telaşlı dalganın oluşturduğu gölgenin ortasında sıkışıp kaldılar.

Dalgalar, karşı konulmaz bir şekilde üstlerine tırmanarak, bacaklarının arasından geçti. Raoul ve Acem korku, dehşet ve acı çığlıklarını daha fazla bastıramadılar. Artık ellerini göz hizalarında tutmayı da başaramıyorlardı. Küçük bacaklar, tırnaklar, pençeler ve dişlerle dolu bu dalgaları geri püskürtmek için, ellerini bacaklarına indirmişlerdi.

Evet, Raoul ve Acem, tıpkı kazancı Pampin gibi, bayılmak üzereydi fakat ateşten baş, çığlıklarına cevaben, dönerek, “Hareket etmeyin! Hareket etmeyin! Ne yaparsanız ya-

pın. peşimden gelmeyin! Ben Sıçan Tutucu'yum! İzninizle, sıçanlarımla birlikte buradan geçeceğim!" dedi.

Ateşten baş. hırsız fenerini açıp önündeki koridoru aydınlattı ve gözden kaybolarak karanlıkta yok oldu. Önce, önündeki sıçanları korkutmamak için fenerini kendine tutarak kafasını aydınlatmıştı. Şimdi ise, gidiş hızlarını artırmak için önündeki karanlık alanı aydınlatmıştı. Tırmalayan sıçanlardan oluşan dalgaları ve onların binlerce sesini yanında sürükleyerek, onlarla birlikte zıplayarak uzaklaştı.

Raoul ve Acem hâlâ tir tir titremelerine rağmen, tekrar nefes aldılar.

"Erik'in bana Sıçan Tutucu'dan bahsettiğini hatırlamıyordım." dedi Acem. "Ama böyle görüldüğünü söylememişti. Daha önce ona rastlamamış olmam çok garip. Elbette, Erik binanın bu bölümüne asla gelmez!"

"Gölden çok mu uzaktayız, Bayım?" diye sordu Raoul. "Ne zaman varacağız oraya? Göle götürün beni, göle götürün! Göle vardığımızda, yüksek sesle haykırırsınız! Christine bizi duyacaktır! O da duyar! Siz onu tanıdığınız için, onunla konuşuruz!"

"Ah, çocuk!" dedi Acem. "Göldeki eve gölden girmeyeceğiz ki! Şahsen ben diğer kıyıya daha önce hiç ayak basmadım. Yani, evin kıyısına... bunun için ilk olarak gölü geçmelisin. Ancak, göl çok iyi korunuyor! Korkarım, ortadan kaybolan şu adamlar, yani ihtiyar dekor sorumluları, yaşlı yapı ör-tücüler filan, gölü geçme arzusuna kapılmış olmalılar. Ne feci. Ben de az daha orada hayatımı kaybedecektim. Eğer canavara

beni vaktinde tanımasaydı! İşte, size bir öğüt, Bayım. Asla göle yaklaşmayın. Bilhassa, eğer suyun altında şarkı söyleyen sesi, denizkızının sesini duyarsanız, kulaklarınızı tıkayın!”

“İyi de, o halde niye buradayız?” diye sordu, kendisini aynı anda hem heyecanlı, hem sabırsız, hem de öfkeli hissedilen Raoul. “Eğer Christine için yapabileceğiniz hiçbir şey yoksa, en azından onun uğruna ölmeme izin verin!” Acem, delikanlıyı sakinleştirmeye çalıştı.

“Christine Daae’yi kurtarmanın tek yolu var. İnanın bana. Canavara çaktırmadan eve girmek!”

“Peki, bu mümkün mü, Bayım?”

“Ah, eğer bunun mümkün olduğunu düşünmeseydim, sizi alıp buraya getirmezdim!”

“Peki, gölü geçmeden göldeki eve nasıl girilebilir ki?”

“Maalesef uzaklaşmak zorunda kaldığımız üçüncü mahzenden. Şimdi oraya geri döneceğiz. Size gideceğimiz yolu...” dedi Acem, ses tonunu aniden değiştirerek, “size gideceğimiz yolun tam olarak nerede olduğunu söyleyeceğim. Bayım, bir dekor parçası ile *Lahore Kralı*’ndan kalma bir dekorun arasında, tam olarak Joseph Buquet’ nin öldüğü yerde. Gelin, Bayım, cesaretinizi toplayın ve peşimden gelin! Eliniz de göz hizanızda dursun! İyi de, biz neredeyiz ki şimdi?”

Acem lambasını tekrar yakıp fenerini, birbirlerini dik açıyla kesen iki koca koridora tuttu.

“Biz, özellikle su şebekesi için kullanılan bölümde olmalıyız. Kalorifer ocaklarından yükselen ateşleri göremiyorum,” dedi.

Yolu bulmaya çalışarak Raoul'un önünden ilerliyor, kimi zaman da bir sucuyla karşılaşmaktan korkarak aniden duruyordu. Sonra, bir tür yeraltı demirci ocağından yükselen ve işçilerin söndürmeye çalıştıkları alevlerden kendilerini korumak zorunda kaldılar. Raoul, adamları görünce, Christine'in ilk esir alındığı zaman rastladığını söylediği iblisleri tanıdı.

Bu şekilde yavaş yavaş ilerleyerek, sahnenin altındaki devasa mahzenlerin aşağı bölümüne ulaştılar. Paris'in bu bölümünün tamamının altının, deniz seviyesinden on beş metre aşağılara kadar kazıldığını düşünürsek, şimdi göldeki "teknenin" dibine, son derece derinlere inmiş olmalıydılar.*

Acem bir bölme duvarına dokunarak, "Eğer yanılmıyorsa bu, göldeki evin duvarlarından biri olabilir," dedi.

Acem, "Tekne"nin bölme duvarlarından birine vuruyordu. Belki, Tekne'nin zemin ve bölme duvarlarının nasıl inşa edildiğini okurun da bilmesi iyi olur. İnşaat çalışmalarını çevreleyen suyun bina düzeniğinin tamamını destekleyen duvarlarla yakın temasa girmesini engellemek için mimar her yöne çift karkas inşa etmek zorunda kalmıştı. Bu çift karkasın inşaatı koca bir yılı sürmüştü. Acemin, Raoul'e göldeki evden bahsederken vurduğu duvar, içteki ilk karkasın duvarıydı. Bu gösterişli yapının mimarisini anlayan biri için, Acemin hareketi, Erik'in gizemli evinin çift karkasın içinde, yapay set ya da bent olarak inşa edilmiş kalın bir duvarla şekillendirilerek, üzeri bir de tuğla duvar, muazzam bir çimento katmanı

* Yazarın Notu: Opera Binası'ndaki suyun tamamının boşaltılması gerekmişse boşaltılan suyun ne kadar olduğu konusunda fikir vermesi için, okura Louvre'in alt kısmı kadar bir alan kapladığını ve Notre Dame kulelerinin varı boyuna kadar derinlere indiğini söyleyebilirim. Boşaltılan buca suya rağmen mühendisler zorunda bir göl bırakmak zorunda kalmışlardır.

ve bir başka metrelerce kalınlıkta duvarla daha kaplanmış olduğunu gösteriyor gibiydi.

Acemin dediklerini duyan Raoul, hemen kulaklarını duvara yapıştırarak heyecanla sesleri dinledi. Ancak hiçbir şey duymuyordu. Hem de hiçbir şey. Sadece, binanın üst katlarından gelen ayak sesleri duyuluyordu.

Acem, fenerini yine söndürdü.

“Dikkat!” dedi Acem. “Yukarıda tut elini! Sessiz ol! Çünkü içeri girmek için farklı bir yol deneyeceğiz!”

Acem, Raoul’ü az önce indikleri küçük merdivene yönlendirdi.

Üçüncü mahzene ulaşana dek, attıkları her adımda durup karanlığa ve sessizliğe büyük dikkat göstererek yukarı çıktılar. Orada Acem, Raoul’e diz çökmesini işaret etti. Böylece, her iki dizleri ve –bir elleri Acemin gösterdiği pozisyonunda durduğundan dolayı– tek ellerinin üzerinde sürünerek son duvara ulaştılar.

Bu duvarın karşısında *Lahore Kralı*’ndan kalma bir dekor duruyordu. Onun yakınlarında da bir başka dekor parçası vardı. Bu ikisinin arasında, ancak –tıpkı, bir gün orada asılı halde bulunan Joseph Buquet’ninki gibi– bir bedene yetecek kadar boşluk vardı.

Hâlâ dizlerinin üzerinde olan Acem durup dinledi. Bir an için tereddüt eder gibi oldu. Raoul’e baktı. Sonra, gözlerini ikinci mahzene çevirerek, iki ahşabın arasındaki bir yarıktan süzülen zayıf fener ışığına baktı. Bu ışık, Acemin canını sıkmışa benziyordu.

Sonunda kafasını çevirip harekete geçmeye karar verdi. Hemen arkasında duran Raoul'le birlikte, dekor parçası ve *Lahore Kralı*'ndan kalma dekorun arasından geçti. Acem boşta kalan eliyle duvara dokundu. Raoul, Christine'in soyunma odasındaki duvara yaptığı gibi, Acemin bu duvara da kuvvetle dayandığını gördü. Sonra, bir taş yerinden çıktı. Duvar da bir delik açıldı.

Bu kez, Acem cebinden tabancasını çıkarıp Raoul'e de aynısını yapmasını işaret etti. Tabancanın horozunu kurdu.

Hâlâ dizlerinin üzerindeyken hiç tereddüt etmeden, duvardaki delikten geçti. Raoul delikten ilk geçen olmak istemesine karşın, Acemi takip etmekle yetinmek zorunda kaldı.

Delik çok dardı. Acem, deliğe neredeyse girer girmez durdu. Raoul onun etrafındaki taşlara dokunduğunu duyabiliyordu. Ardından, Acem tekrar hırsız fenerini çıkardı, önüne doğrulttu, altında duran bir şeyi inceledi ve fenerini hemen söndürdü. Raoul onun, "Birkaç metre aşağıya atlamamız gerek ama sessiz olmalıyız. Çıkar çizmelerini," şeklinde fısıldadığını duydu.

Acem kendi çizmelerini Raoul'e verdi.

"Onları duvarın dışına koy," dedi. Ayrılırken orada buluruz onları."

Dizlerinin üstünde biraz daha emekledi ve ardından sağa dönüp, "Taşın kenarından tutunup aşağı sarkacağım, sonra da onun evine atlayacağım. Sen de tam olarak aynısını yap-

* Yazarın Notu: Acemin evraklarına göre, bir dekor parçası ile *Lahore Kralı*'ndan kalma bir sahne dekorunun arasında, Joseph Buquet'nin aslı halde bulunduğu yerde bırakılan bu iki çift çizme asla bulunamadı. Bir sahne marangozu ya da "tapi arttırıcı" tarafından alınmış olmalıdır.

malısın. Korkma. Seni yakalarım,” dedi.

Kısa süre sonra, Raoul bir küt sesi duydu. Acemin aşağı düşme sesi olduğu belliydi. Sonra, Raoul de kendini aşağı bıraktı.

Acemin kollarına düşmüştü.

“Şşşt!” dedi Acem.

Etrafı dinleyerek, sessizce beklediler.

Etraflarında yoğun bir karanlık vardı. Sessizlik ise çok belirgin ve korkutucuydu.

Ardından, Acem tekrar hırsız feneriyle oynamaya başladı. Feneri başlarının üzerine tutuyor, geldikleri deliği bulmaya çalışıyordu. Deliği bulamayınca, “Ah!” dedi, “taş kendi kendine kapanmış!”

Fenerin ışığı, duvar ve zemin boyunca dolaştı.

Acem elini uzatıp yerden bir şey aldı. Birkaç saniye inceledikten sonra, dehşetle fırlatıp attığı bir tür ipti.

“Pencap kemendi!” diye mırıldandı.

“O ne ki?” diye sordu Raoul.

Acem ürperdi. “Josep Buquet’nin asıldığı ve uzun zamandır aranan ip olması epey olası.”

Birden yeni bir endişeye kapılarak, fenerinin kızıl daire-sini duvarlarda dolaştırdı. Böylece, garip bir şeyi aydınlatmıştı; üzerindeki yapraklarla canlı bir ağaca epey benzeyen bir ağaç gövdesini. Ağacın dalları duvarlar boyunca uzuyor ve tavanda yok oluyordu.

Fenerin ışığının oluşturduğu daire epey küçük olduğu için, etraftaki şeyleri seçmek zordu. Bir dalın köşesini gördü-

ler ve bir yaprak sonra bir yaprak daha... O yaprağın yanında ise başka hiçbir şey, fener ışığının yansımasından başka bir şey yoktu. Raoul elini bu hiçliğin ve yansımanın üzerinde gezdirdi.

"Vay be!" dedi. "Bu, aynadan bir duvar!"

"Evet, ayna!" dedi Acem heyecan dolu bir sesle. Tabancayı tuttuğu eliyle terli alnını silip sözlerine devam etti. "İşkence odasına düştük!"

Acemin bu işkence odası hakkında neler bildiğini ve orada dostlarıyla birlikte neler yaşadığını, ondan geriye kalan notlardan kelimesi kelimesine, kendi sözleriyle anlatacağız.

Bölüm XXI

Bir Acemin Opera Mahzenleri'ndeki İlginç ve Eğitici İniş Çıkışları

ACEMİN HİKÂYESİ

Göldeki eve ilk kez girmiştım. “Trap sever”e –memleketimde Erik’e taktığımız lakap buydu– gizemli kapılarını bana açması için çok kez yalvarmıştım. Beni her seferinde reddetti. Kabul görmek için birçok teşebbüste bulundum ama hepsi nafileydi. Opera’yı kalıcı olarak mesken tuttuğunu öğrenince, mümkün olduğunca onu gözledim ama karanlık öyle yoğundu ki, göldeki duvarda bulunan kapı üzerinde nasıl çalıştığını görmeme olanak tanıımıyordu. Bir gün kendi kendime düşünürken, sandala atlayıp duvarda Erik’in yok olduğunu gördüğüm bölüme doğru kürek çekmeye karar verdim. İşte o zaman, girişi koruyan ve büyüsü benim için neredeyse ölümcül olan denizkızıyla karşılaştım.

Kıyıda ayrılmamın üzerinden az bir zaman geçmişken, kürek çektiğim suyun ortasındaki sessizlik, etrafımda dönüp duran bir tür şarkı fısıltısıyla bozuldu. Sesin yarısı nefes yarısı müziktir; gölün sularından yumuşak bir şekilde yükseldi. Ne tür bir hileyle yapı anlamadım ama beni çevreleyiverdi. Sonra beni takip ederek benimle birlikte hareket etti. Öyle yumuşaktı ki, azıcık bile tedirgin olmadım. Aksine, bu tatlı ve baştan çıkarıcı armoninin geldiği yere yaklaşabilme arzusuyla, küçük sandalımdan suya doğru eğildim. Şarkının sudan geldiğine emindim. O sırada, gölün ortasındaki sandalda tek başımaydım. Artık kesinlikle bir insan sesi olduğu ortaya çıkan ses, suda yanı başımdaydı. Eğildim, daha da öteye eğildim. Göl mükemmel bir sükûnete sahipti. Scribe Sokağı'na bakan hava boşluğundan süzülen ay ışığı, gölün dümdüz ve mürekkep kadar kara yüzeyinde hiçbir şey bulunmadığını gösteriyordu. Duyduğum şeyin bir uğultu olabileceğini düşünerek kulaklarımı şöyle bir silkeledim. Ama kısa süre içinde, beni takip eden ve kendine çeken bu fısıltılı şarkıdan, armonik bir uğultu olamayacağı gerçeğini kabullenmek zorunda kaldım.

Biraz olsun batıl inançlı olsaydım, göldeki evin sularında ilerlemeyi göze alan yolcuların kafasını karıştırmayı iş edinmiş bir denizkızıyla karşı karşıya olduğumu düşünürdüm kesin. Neyse ki, tepeden tırnağa incelemeye meraklı olmamız fantastik şeylere epey düşkün olan bir memleketten geliyordum. Bunun, Erik'in yeni bir tür icadı olduğuna şüphem yoktu. Ama bu icat öyle mükemmeldi ki, sandaldan

eğildim. Onun numarasını keşfetme arzusundan ziyade, büyüünün keyfine varma isteği beni harekete geçirmişti. Eğildim, eğildikçe eğildim, ta ki sandalı alabora olacak raddeye getirene kadar.

Aniden, suyun ortasından kocaman iki kol çıktı ve beni boynumdan yakalayıp karşı konulmaz bir güçle suyun derinliklerine çekti. Erik'in beni tanımasını sağlayan bir çılgılık atmış olmasaydım, kesinlikle kaybolur giderdim. İlk niyeti beni boğmak olmasına rağmen, bunun yerine benimle birlikte yüzerek beni nazikçe kıyıya yatırdı.

"Ne kadar ihtiyatsızsın!" dedi üzerinde sular damlayarak önümde dikilirken. "Neden evime girmeye çalışıyorsun? Seni hiç davet etmedim! Ne seni ne de başkasını istiyorum orada! Hayatımı, katlanılmaz hale getirmek için mi kurtardın yani? Ne büyük bir yardımın dokunmuş olursa olsun, Erik sonunda hepsini unutabilir ve bildiğin gibi, Erik'i kimse dizginleyemez. Erik'in kendisi bile."

O konuşuyordu ama benim, çoktan "denizkızı numarası" adını taktığım şeyi öğrenmekten başka bir arzum yoktu. Pers topraklarında ısbashında gördüğüm ve gerçek bir canavar olan Erik, bazı yönlerden sıradan bir çocuk gibi kibirli ve kendini beğenmiş olduğundan dolayı, olağanüstü akli becerilerini ortaya sermek için insanları şaşkına çevirmekten daha çok sevdiği bir şey yoktur.

Gülerek uzun bir karnış gösterdi.

"Bu, görüp görebileceğin en ahmak numara," dedi. "Fakat suda nefes alıp şarkı söylemek için epey kullanışlı. Nehir

yataklarında saatler boyu gizlenebilen Tonkin korsanlarından öğrendim bu numarayı.”

Onunla sert bir şekilde konuştum.

“Numara yüzünden neredeyse ölüyordum!” dedim. “Ve bu numara başkaları için de ölümcül olabilir! Bana ne söz verdiğini biliyorsun, değil mi Erik? Başka cinayet yok!”

“Ben gerçekten de cinayet işledim mi?” diye sordu, olabilecek en sevimli havayı takınarak.

“Sefil herif!” diye haykırdım. “Mazenderan’ın kanlı şeriat çağını unuttun mu?”

“Evet.” diye cevap verdi, daha üzgün bir ses tonuyla. “Unutmayı tercih ederim. Gerçi, küçük sultanı güldürmeyi başarırdım!”

“Bunların hepsi mazide kaldı,” dedim. “Ama bugün bizim ve bugünümüz için bana borçlusun. Çünkü isteseydim, senin için hiçbir anlam ifade etmezdim. Şunu hiç unutma. Erik: Senin hayatını kurtardım!”

Sohbet konumuzun değişmesini fırsat bilip ona uzun süredir aklımda olan başka bir şeyden bahsettim.

“Erik,” dedim. “Erik, bana yemin et...”

“Ne yemini?” diyerek sözümü kesti sert bir şekilde. “Bildiğin gibi, yeminlerimi hep bozarım. Yeminler, enayileri tuzağa düşürmeye yarar.”

“Söyle. En azından bana söyleyebilirsin.”

“Neyi?”

* Yazarın Notu: 1909 tennmuzunun sonunda Tonkin'den Paris'e ulaşan resmi bir raporda, sinli korsan başı De Tham ile yadamlarının askerlerimiz tarafından yakalanıp öldürüldüklerine ve tüm korsanların bu kamış numaralıyla kaçması nası bildirildiklerine değiniliyor.

“Şey, avizeyi... avizeyi, Erik!”

“Ne olmuş avizeye?”

“Ne demek istediğimi biliyorsun.”

“Ah,” diyerek kıkırdadı. “Avizeyle ilgili sana söylemek-
ten çekineceğim bir şey yok! Onu düşüren ben değilim!
Avize epey eski ve yıpranmıştı.”

Erik güldüğünde her zamankinden de korkunç olurdu.
Sandala binerken öyle korkunç kıkırdıyordu ki, elimde olma-
dan ürperdim.

“Çok eski ve yıpranmıştı, Sevgili Darogam!” Çok eski
ve yıpranmış bir avizeydi! Kendiliğinden düşürmüş! Düş-
müş ve paramparça olmuş! Şimdi, Daroga, sözümü dinle ve
gidip kendini kurula. Yoksa kafanı üşüteceksin! Sandalıma
da bir daha sakın binme. Ne yaparsan yap, evime girmeyi
deneme. Her zaman orada olmayabilirim, Daroga! Ağıt Ayi-
nisi sana adamak zorunda kalırsam çok üzülürüm!”

Böyle söylerken, bir maymun gibi sağa sola sallanıyor-
du. Hâlâ kıkırdarken yanımdan ayrılıp gölün karanlığında
gözden kayboldu.

O günden sonra, evine gölden girme fikrinden vazgeç-
tim. O giriş belli ki çok iyi korunuyordu. Özellikle benim
yolu bildiğimi öğrendikten sonra, daha da iyi korunacaktı.
Ama bana başka bir giriş daha olması gerekiyor gibi geli-
yordu çünkü Erik’i takip ettiğim zamanlarda, –nasıl olduğu-
nu anlayamamıştım ama– onun üçüncü mahzende birçok kez
ortadan kaybolduğunu görmüştüm.

Erik’in, Opera’da yaşamaya başladığını keşfettikten

* ‘Emniyet müdürü’nün Farsçasıdır (ç.n.)

sonra, onun korkunç arzularının sonu gelmez dehşetine kapıldım. Konu benimle ilgili değildi ama başkaları için endişe duyuyordum.* Her kazada, gerçekleşen her ölümcül olayda, kendi kendime hep, *bunu yapan Erik' se hiç şaşırmam*, diye düşünürdüm. Diğerleriye, "Hayalet'in işi bu!" demeyi alışkanlık haline getirmişlerdi. Bu cümleyi insanların tebessüm ederek söyleyishlerini ne çok duydum! Zavallıcıklar! Hayalet'in kanlı canlı var olduğunu bilselerdi, eminim öyle gülemezlerdi.

Erik bana ciddi bir şekilde artık değıştiğini ve onu olduğu gibi seven birini bulduğundan beri dünyanın en erdemli insanına dönüştüğünü söylemişti –ve bu cümle başta beni aşırı derecede şaşırtmıştı– ama yine de, canavar aklıma geldikçe ürpermeden edemiyordum. Korkunç, emsalsiz ve tiksindirici çirkinliği onu insanlıktan çıkarmıştı. Bu yüzden, insanlık karşısında hiçbir sorumluluğu yokmuş gibi davranıldığını düşünürdüm. Onun aşk ilişkisinden bahsetme şekli endişelerimi artırmaktan başka işe yaramadı, çünkü son derece böbürlenek bahsettiği bu olayın yeni ve her zamankinden korkunç trajedilere sebep olacağını sezmiştim.

Diğer yandan, kısa süre sonra canavar ile Christine Daac arasında gelişen tuhaf derecede erdemli çalışmayı keşfettim. Genç primadonnanın soyunma odasının yanındaki eski eşya odasına saklanıp Christine Daac'nin apaçık şekilde müthiş

* Yazarın 'Notu: Acem, Erik'in kaderinin kendisini ilgilendirdiğini kolayca kabul edenebilirdi zira Tahran hükümeti Erik'in yaşadığını öğrenseydi, olanın esli davayının resmi emekli maaşına olacağından haberdardı. Yine de Acem'in yirce ve comen bir kadının olduğunu söylemek adil olur ve başkalarının başına gelmesinden korktuğu felaketlerin zihni sıklıkla meşgul ettiğinden de bir an olsun şüphelenmedi. Bu sorun arasındaki davranışı, bunu kanıtlıyor ve tüm övgülerin ötesinde

zavkler tattıran mükemmel müzik sunumlarını dinledim. Fakat yine de, Erik'in –gök gürültüsü kadar gürültülü ya da bir meleğinki kadar yumuşak olan– sesinin genç kıza onun çirkinliğini unutturabileceğini aklımın ucundan bile geçiremezdim. Her şey, Christine Daae'nin onu hiç görmediğini öğrendiğimde aydınlandı! Soyunma odasına girme fırsatı yakalamıştım. Erik'in bana önceden öğrettiklerini hatırlayınca, aynalı duvarın dönmesini sağlayan numarayı keşfetmekte zorlanmadım. Christine Daae'nin, Erik'in sesini sanki tam arkasındaymış gibi duymasını sağlayan –içi boş tuğlaları, vb.– araçları keşfettim. Böylece, kuyuya ve zindana –Komünist'lerin zindanına– giden yollarla birlikte, Erik'in sahnenin altındaki mahzenlere doğrudan gidebilmesine olanak tanıyan trapı da buldum.

Birkaç gün sonra, Erik ile Christine Daae'nin birbirlerini gördüklerine hem gözlerim hem de kulaklarımla şahit olmak da, canavarı Komünist'lerin Yolu'ndaki küçük kuyuya eğilmiş, baygın haldeki Christine Daae'nin alnına su serperken bulmak da şaşırtmadı beni. Beyaz bir at –hani, Opera'nın altındaki ahırdan kaybolan, Profeta'daki at– sessizce yanlarında duruyordu. Kendimi gösterdim. Sonuç feciydi. O sarı gözlerden fişkıran kıvılcımları görebiliyordum. Daha tek bir kelime dahi etmemiştim ki, kafama beni bayıltan bir yumruk yedim.

Kendime geldiğimde Erik de, Christine de, beyaz at da çoktan gitmişti. Zavallı kızın göldeki evde tutsak olduğuna emindim. Hiç tereddüt etmeden, beni bekleyen tehlikeye rağ-

men. yine gölün kıyısına gitmeye karar verdim. Yirmi dört saat boyunca canavarın görünmesini bekledim. Beliren erzak ihtiyacını karşılamak için dışarı çıkmak zorunda kalacağımı hissediyordum. Bu münasebetle şunu da söyleyeyim. Sokaklara çıkıp halkın arasına karıştığı zamanlarda, o korkunç burun deliği yerine, altında bir bıyık bulunan kartondan bir burun takardı. Bu, onun cesedimsi havasını tamamen ortadan kaldırmıyordu ama onu neredeyse bakmaya katlanılır kılıyordu.

Bu yüzden göl kıyısında etrafı gözledim. Uzun bekle-yişim sonucunda bitap düşmüş bir haldeyken, onun üçüncü mahzendeki kapıdan gitmiş olduğunu düşünmeye başlamış-tım. Tam bu sırada, karanlıkta hafif bir şırıltı duydum. Mum gibi yanan iki sarı göz gördüm. Çok geçmeden sandal kıyıya ulaşmıştı. Erik sandaldan inip bana doğru yürüdü.

“Yirmi dört saattir buradasın,” dedi. “Artık sinirlenmeye başladım. Sonra söylemedi deme. Bu işin sonu iyi değil. Kendi başını derde sokmuş olacaksın çünkü sana son derece sabırlı davrandım. Beni izlediğini zannediyorsun ama, seni izleyen benim! Hakkımda neler bildiğini de biliyorum. Seni dün Komünist’lerin Yolu’nda öldürmedim ama seni uyan-yorum. Sakın seni bir daha orada yakalamayayım! Of, Tan-rım! Dediğim hiçbir şeyi anlamıyorsun!”

Öyle öfkeliydi ki, o sırada sözünü kesmeyi aklımın ucundan dahi geçitememiştim. Oflayıp pufladıktan sonra, korkunç fikrini kelimelere döktü.

“Evet, sana söylenenleri tam anlamıyla – bak, tam anla-

miyla diyorum! anlamayı öğrenmelisin! Bu dikkatsizliğin yüzünden Opera'nın mahzenlerinde ne yaptığını bilmeyen fõtr şapkalı gölgeye iki kez yakalandın. O, sahne düzeneklerine ve sahne arkasındaki hayata ilgi duyan, tuhaf bir Acem olduğunu düşünen yöneticilere seni götürdü. Evet, hepsinden haberdarım çünkü ben de orada, ofisteydim. Biliyorsun, ben her yerdeyim. İşte, bu dikkatsizliğin yüzünden, sonunda neyin peşine takılıp buraya geldiğini öğrenmek isteyecekler. Erik'in peşinden buraya geldiğini öğrenecekler, sonra onlar da Erik'in peşine düşecek ve göldeki evi keşfedecekler. Eğer tüm bunlar olursa, senin için hiç de iyi olmaz eski dostum, hem de hiç iyi olmaz! Günah benden gider."

Ve yine oflayıp pufladı.

"Günah benden gider! Eğer Erik'in sırları Erik'in sırları olmaktan çıkarsa, insan ırkından çok sayıda kişi için fena bir manzara çıkar ortaya! Sana söylemem gereken her şey bu kadar. Koca bir sersem değilsen, bu kadarı zaten sana yeter. Gerçi sen leb demeden leblebiyi anlamaktan acizsin."

Sandalın kış tarafına oturmuş, topuklarıyla ahşabı tekmelerken ona cevap vermeme bekliyordu. Sadece şu kadarını söyledim:

"Peşine düştüğüm kişi Erik değil ki!"

"O halde kim?"

"Senin de çok iyi bildiğin gibi, Christine Daae," diye cevap verdim.

Yanıtı sert oldu. "Onu evimde görme hakkına sahibim. Beni olduğum gibi seviyor."

“Bu doğru değil,” dedim. “Onu kaçırdın ve esir aldın.”

“Dinle,” dedi. “Sana, beni olduğum gibi sevdiğini kanıt-larsam, bir daha ilişkilerime karışmayacağına söz verir mi-sin?”

“Evet, söz!” dedim hiç tereddütsüz çünkü böyle bir ça-navarın böylesi bir kanıt getiremeyeceğini hissediyordum.

“Peki, o halde çok basit. Christine Daae ne zaman ister-se buradan ayrılacak ve sonra da geri dönecek! Evet, geri dö-necek, hem de kendi isteğiyle, kendiliğinden dönecek çünkü beni olduğum gibi seviyor!”

“Ah, geri döneceğinden şüpheliyim! Ama gitmesine izin vermek senin yükümlülüğün.”

“Yükümlülüğüm ha, seni koca budala? Bu benim iste-gim. Onun gitmesini istiyorum fakat o geri dönecek çünkü beni seviyor! Bu işin sonu evlilikle sonuçlanacak. Madeleine’ de bir evlilikle, seni koca budala! Şimdi inanıyor musun bana? Nikâh ayınının yazıldığını söylersem de inanır mısın? Kyrie’yi duyana kadar bekle.”

Sandalının tahtasında topuklarıyla tempo tutmaya baş-ladı.

“Kyrie! Kyrie! Kyrie Eleison! Dinleyene kadar bekle. Ayın ilahisini duyana kadar bekle.”

“Bak buraya!” dedim. “Sana ancak Christine Daae’nin göldeki evden çıktığını ve kendi isteğiyle döndüğünü görür-sem inanırım.”

* Ortaçağ ve Katolik kiliselerinde özellikle Azas Rahibani avininin başlangıcı andı-nı söylenen ve “Tanrım, merhamet et!” anlamını getiren dua ve bu duanın beşer 66’

“Sonra, işlerime burnunu sokmayı bırakacak mısın?”

“Evet.”

“Pekâlâ, bu gece göreceksin o zaman. Maskeli baloya gel. Christine ve ben gidip etrafa bir göz atacağız. Depoya saklanıp Christine’i görebilirsin. Soyunma odasına gitmiş olacak. Sonra da Komünist’lerin Yolu’ndan memnuniyetle geri dönecek. Şimdi toz ol çünkü gidip biraz alışveriş yapmalıyım.”

Olaylar şaşırtıcı şekilde, Erik’in söylediği gibi gerçekleşti. Christine Daae göldeki evi birçok kereler terk etti. Görünüşe göre, oraya mecburiyetten değil, kendi rızasıyla döndü. Erik’i aklımdan çıkarmak benim için epey zordu. Yine de, tedbiri elden bırakmamaya kararlıyım. Göl kıyısına dönmek ya da Komünist’lerin Yolu’na girmek gibi bir hataya düşmedim. Fakat üçüncü mahzendeki gizli giriş fikri aklımın bir köşesinde kaldı. Birçok kez, bir sebeple oraya bırakılmış olan, *Lahore Kralı* operasından kalma bir dekorun arkasında bekledim. Sonunda sabrımın karşılığını aldım. Günlerden bir gün canavarın, dizlerinin üzerinde bana doğru geldiğini gördüm. Beni göremeyeceğine şüphem yoktu. Arkasında saklandığım dekor ile bir başka dekor parçasının arasından geçip duvarın yanına gitti. Bir zembereğe basarak duvardaki bir taş oynattı. Böylece duvarda geçebileceği bir boşluk açıldı. Boşluktan geçti. Buradan geçti ve taş arkasından kapandı.

Onu en az otuz dakika beklemişimdir. Bu sürenin sonunda, zembereğe basan bu kez ben oldum. Erik’in zembereğe bastığında olanların aynısı tekrarlandı. Erik içeride olduğu için delikten geçme cüretini göstermeyecek kalar ih-

tiyatlıydım. Öte yandan, Erik tarafından yakalanabileceğim fikri, aklıma aniden Joseph Buquet'nin ölümünü getirdi. Birçok kişinin. Erik'in deyişle "insan ırkından çok sayıda kişinin" işine yarayabilecek bu büyük keşiften istifade etme fırsatını riske atmak istemedim. Taşı özenle yerine yerleştirdikten sonra Opera mahzenlerinden ayrıldım.

Erik ve Christine Daae arasındaki ilişkiyle yoğun bir şekilde ilgilenmeye devam ettim. Bu ilgimin sebebi, hastalıklı bir merak değil. Hayal ettiği şekilde olduğu gibi sevilmediğini keşfettiği takdirde, Erik'in her şeyi yapabileceği fikrinin kafama takılmasıydı. Opera'da dikkatli bir şekilde gezinip dolanmaya devam ettim. Kısa süre sonra, canavarın ümitsiz aşk hikâyesiyle ilgili gerçeği öğrendim.

Christine'de uyandırdığı korku duygusuyla genç kızın zihnini doldurmuştu. Üstelik, bu tatlı çocuğun kalbi tamamen Vikont Raoul de Chagny'ye aitti. Masum nişanlılar gibi davranma oyunlarını, canavardan sakınmak için Opera'nın üst katlarında oynarlarken, onları izleyen biri olduğundan pek şüphelenmemişlerdi. Her şeyi yapmaya hazırdım. Gerektiği takdirde canavarı öldürmeye bile. Sonra da polise bunu itiraf edecektim ancak, Erik ortaya çıkmadı. Ama bu, içimi daha çok rahatlatmamıştı.

Tüm planımı açıklamam gerek. Canavarın kıskançlık sebebiyle evinden uzaklaşması sayesinde, üçüncü mahzendeki geçitten güvenli bir şekilde içeri girebileceğimi düşünüyordum. Ancak, herkesin iyiliği için, içeride neler olduğunu tam olarak bilmem çok önemliydi. Bir gün, fırsat kolla-

maktan bıkmış bir halde, taşı yerinden oynattım ve müthiş bir müzik duydum. Canavar, evindeki tüm kapıları sonuna kadar açmış, Muzaffer Don Juan'ın üzerinde çalışıyordu. Bunun, hayatının eseri olduğunu biliyordum. Kıpırdamamaya özen göstererek, dikkatli bir şekilde karanlık deliğimde kaldım.

Bir an için çalmaya ara verdi. Evinde çılgınlar gibi dönüp durmaya başladı. Yüksek sesle, olabilecek en yüksek sesiyle haykırıyordu.

"Önce bu tamamlanmalı! Tam olarak tamamlanmalı!"

Bu sözlerin beni rahatlatmasına bel bağlayamazdım. Müzik tekrar başladığında, taşı usulca kapadım.

Christine Daae'nin kaçırıldığı gün, kötü haberler duyma endişesiyle, akşamın ilerleyen saatlerine kadar Opera binasına gitmedim. Sabah gazetesinde Christine ve Vikont Chagny'nin yaklaşan evlilikleriyle ilgili haberi okuduktan sonra, canavarı ihbar edip etmemek arasında bocalayarak berbat bir gün geçirmiştım. Fakat aklın başıma geldi. Bu hareketin yalnızca olası bir felaket olduğuna ikna olmuştum.

Arabam beni Opera'nın önünde bıraktığında, binanın hâlâ ayakta durduğunu görünce resmen şaşkına döndüm! Ama tüm iyi Doğulular gibi ben de bir tür kaderciyim. Bu yüzden, içeri girerken olabilecek her şeye hazırdım.

Christine Daae'nin Tutsaklık Sahnesi'nde haliyle herkesi şaşkına çeviren- kaçırılmasına hazırlıklıydım. Kızın yerinin, Hokkabazlar Prensi Erik tarafından, el çabukluğuyla değiştirildiğine oldukça emindim. Bunun Christine'in ve bel-

ki de diğer herkesin sonu olduğuna o kadar şüphem yoktu ki, salonda duran insanlara kaçmalarını önermeyi dahi düşündüm. Ancak, bana kesin deli gözüyle bakarlar diye bundan vazgeçtim.

Diğer taraftan, kaygılı olan tek kişi ben olduğuma göre, daha fazla vakit kaybetmeden harekete geçmem gerektiğine karar verdim. Erik'in aklında o sırada sadece tutsağı olacağından, şans benden yanaydı. Üçüncü mahzenden Erik'in evine girmek için doğru an gelmişti. Teklifimi beni derinden etkileyen bir şekilde bana güvenerek, duyar duymaz kabul eden zavallı, küçük, çaresiz Vikont'u da yanımda götürmeye karar verdim. Uşağımı tabancalarımı almaya göndermiştim. Tabancalardan birini Vikont'a verip ateş etmeye hazır şekilde durmasını tembihledim çünkü her şeye rağmen Erik, duvarın arkasında bizi bekliyor olabilirdi. Komünist'lerin Yolu'ndan gidip traptan inecektik.

Tabancalarımı gören küçük Vikont, düelloya girip girmeyeceğimizi sordu.

“Evet, hem de ne düello!” dedim.

Ama elbette ona bir şey açıklayacak vaktim yoktu. Küçük Vikont cesur bir adam fakat rakibi hakkında pek bilgi sahibi değildi ve böylesi çok daha iyiydi. En büyük korkum, Erik'in yanı başımızda, Pencap kemendini hazırlıyor olmasıydı. Pencap kemendini atmasını kimse ondan iyi bilmez. Çünkü Erik, hokkabazlar prensi olduğu kadar, boğazlama kralıdır da. “Mazenderan'ın kanlı şeriat çağı”nda, küçük sultanı güldürdükten sonra, sultanın kendisi ondan ürkütücü bir

şeylerle onu eğlendirmesini isterdi. İşte, Pencap kemendi eğlencesini o zaman başlatmıştı.

Hindistan'da yaşamıştı ve boğma sanatında inanılmaz derece ustalık kazanmıştı. Eli kargılı ve palalı –genelde ölüme mahkûm edilmiş– bir savaşçıyla birlikte kendini bir avluya kapattırırdı. Erik'te sadece kemendi olurdu ve her seferinde savaşçı, Erik'i muhteşem bir darbeyele düşüreceğini düşünürken, kemendin havada süzülürken çıkardığı ısıklık sesini duyardık. Erik, bir bilek çevirişiyle, ilmiği rakibinin boynuna dolayıp sıktıktan sonra, onu bu şekilde sultanın ve bir pencereden ona bakıp alkışlayan kadınlarının önüne sürüklerdi. Pencap kemendini kullanmayı kendisi de öğrenen küçük sultan, bir sürü cariyesini ve hatta kendini ziyarete gelen arkadaşlarını bu şekilde öldürdü. Fakat bu feci Mazenderan'ın kanlı şeriat çağı konusunu kapatmayı tercih ederim. Vikont Chagny, Opera mahzenlerine gittiğimizde refakatçimi boğazlanarak ölme tehlikesine karşı korumam gerektiği için bu konuya değindim. Tabancalarım hiçbir işe yaramazdı çünkü Erik'in kendini göstereceği filan yoktu. Ama Erik'in bizi boğma şansı her daim vardı. Bunların hepsini Vikont'a açıklayacak vaktim yoktu. Zaten durumu karmaşıklaştırmak bize bir şey kazandırmayacaktı. Mösyö Chagny'ye yalnızca kolunu bükerek elini göz hizasında ateşe hazır tutmasını söyledim. Kurbanı bu pozisyonda duran kişi, boğma konusunda bir usta olsa bile, kemendi atarken üstünlük sağlayamaz. Sizi yalnızca boynunuzdan değil, kolunuzu ve elinizi de sararak yakalar. Bu da sizin kemendi kolayca çözmenize fırsat tanır.

Böylece keiment zararsız hale gelir.

Komiseri, birçok kapı örtücüyü ve kazancıyı atlatıktan, sıçan tutucuyla karşılaştıktan ve kimseciklerin farkına varmadığı fôtr şapkalı adamı geçtikten sonra, Vikont ve ben, hiçbir engelle karşılaşmadan üçüncü mahzende, bir çiftlik evi dekoru ile *Lahore Kralı* operasından kalma bir dekorun arasına ulaştık. Taşı çalıştırdım ve Erik'in Opera'nın temel duvarlarındaki çift karkasta kendisinin inşa ettiği eve girdik. Bu evi yapmak, Erik için son derece kolay olmuştu çünkü Erik, Opera'nın mimarı Philippe Garnier'in baş asistanlarından biriydi. İnşaat savaş, Paris ve Komün kuşatması sırasında resmen durdurulduğunda, Erik evi üzerinde kendi başına çalışmaya devam etmişti.

Erik'i öyle iyi tanıyordum ki, evine girdiğimde kendimi hiç de rahatsız hissetmedim. Mazenderan'daki o saraya ne yaptığını biliyordum. Akla gelebilecek en masum binadan, kısa sürede son derece şeytani bir ev yaratmıştı. Öyle bir yere dönüştürmüştü ki orayı, yankıyla tekrarlanmayan ya da kimse-
nin kulak misafiri olmadığı tek bir kelime dahi edilemiyordu. Canavar, tüm o traplarıyla, her türden sonu gelmez trajediden sorumluydu. Tesadüfen birçok şaşırtıcı icat yapmıştı. Bunların arasında en ilginç, korkunç ve tehlikelisi, işkence odası olarak bilineniydi. Küçük sultanın zararsız vatandaşlara acı çektirerek eğlenmesi gibi özel durumlar haricinde, işkence odasına idama mahkûm edilen zavallılardan başka kimse sokulmazdı. Bu zavallıların bile, "yetti artık" dediklerinde, demirden bir ağacın dibine bırakılmış bir Pencap ke-

ken di ya da iple hayatlarına son verme özgürlükleri vardı.

Dolayısıyla, Vikont Chagny'yle düştüğümüz odanın Mazenderan'ın kanlı şeriat çağındaki işkence odasının tam bir kopyası olduğunu gördüğümde, son derece endişelendim. Tüm akşam boyunca ödümü kopartan Pencap kemendini ayaklarımın hemen yanında bulmuştum. Bu ipin, tıpkı benim gibi, Erik'i üçüncü mahzendeki o taşı kurcalarken yakalayan Joseph Buquet üzerinde iş gördüğüne emindim. Muhtemelen o da taşa basmayı denemiş, işkence odasına düşmüş ve oradan ancak asılı halde ayrılabilmişti. Erik'in, başından atmak istediği bedeni *Lahore Kralı* operasından kalma bir dekora nasıl sürüklediğini ve ibret olsun diye ya da gizli barınağına uzanan yolları korumasına yardım eden batıl korkuyu artırmak için, onu oraya nasıl astığını kafamda çok iyi canlandırabiliyordum! Sonrasında, derinlemesine düşünmesinin üzerine Erik, tuhaf şekilde kırıstırılmış ve bir sorgu yargıcını hayli düşündürecek olan Pencap kemendini almak için geri dönmüştü. İşte bu, o ipin nasıl kaybolduğunu açıklıyor.

İşte şimdi, o kemendi bulmuştum. Hem de ayaklarımın dibinde, işkence odasında! Korkak olduğum söylenemez ama fenerimin kırmızı ışık halkasını duvarlarda gezdirirken, alnımı soğuk terler basmıştı.

Mösyö Chagny bunu fark ederek sordu.

"Sorun ne, Bayım?"

Sessiz olması için, onu öfkeli bir işaretle uyardım.

Bölüm XXII

İşkence Odasında

ACEMİN HİKÂYESİNİN DEVAMI

Duvarları baştan sona aynalarla kaplı, altıgen, küçük bir odanın ortasındaydık. Aynalardaki “ek yerleri” yani, dişlile-rini döndürmeleri için tasarlanan bölümler, köşelerde net bir şekilde görülebiliyordu. Evet, onları tanımıştım. Köşede, bu bölümlerden birinin altında duran demir ağacı da tanımıştım. Demirden dallarında insanların asıldığı o demir ağacı...

Refakatçimin kolunu tuttum. Vikont Chagny, yardım ge-tirdiği nişanlısına seslenmek için sabırsızlanarak baştan aşağı ütiyordu. Kendini frenleyememesinden korkuyordum.

Aniden, sol tarafımızdan gelen bir ses duyduk. Başta, yan odada açılıp kapatılan bir kapının sesi gibiydi. Sonradan uyuşuk bir inilti yükseldi. Mösyö Chagny'nin koluna daha sıkı sarıldım ve ardından, net bir şekilde şunları duyduk:

“Tercihini yap. Evlilik mi, cenaze töreni mi?”

Canavarın sesini tanımıştım.

Uzun süren sessizliği bir başka inleme sesi takip etti.

Canavarın, evinde olduğumuzu bilmediğine emin olmuşum sonunda çünkü aksi takdirde, sesini duymamıza izin vermezdi. Bunun için, işkence meraklılarının işkence odasına bakmak için kullandıkları o küçük gizli pencereyi kapatması yeterliydi. Ayrıca, varlığımızdan haberdar olsaydı, eminim ki işkenceye çoktan başlamış olurdu.

Şimdi önemli olan, orada olduğumuzu öğrenmemesini sağlamaktı. İniltilerini ara sıra duymaya devam ettiğimiz Christine Daae’ye kavuşmak için telaşla duvarlara dalmayı arzulayan Vikont Chagny’nin düşüncesizliğinden daha çok hiçbir şeyden korkmuyordum.

Erik’in sesi, “Ağıt ayinleri hiç de neşeli olmaz,” diye devam etti. “Oysa, nikâh müziği –sözüme güvenebilirsin– olağanüstüdür! Bir karar vermeli ve verdiğin karardan emin olmalısın! Ben artık böyle, çukur yuvasındaki bir köstebek gibi yaşamaya devam edemem! Muzaffer Don Juan tamamlandı. Artık ben de diğer herkes gibi yaşamak istiyorum. Benim de herkes gibi bir karım olsun, onu pazar günleri dışarı çıkartayım istiyorum. Beni başkaları gibi gösteren bir maske icat ettim. Sokakta, insanlar kafalarını çevirip bana bakmayacaklar bile. Dünyanın en mutlu kadını olacaksın. Zevkten kendimizden geçene kadar, baş başa şarkı söyleyeceğiz. Ağlıyorsun! Benden korkuyorsun! Üstelik ben gerçekten kötü kalpli biri bile değilim. Beni seversen, anlayacaksın! Tek is-

teğim, olduğum gibi sevimlekti! Beni sevseydin, sana karşı kuzu gibi olurum. Benimle birlikte istediğin her şeyi yapabilirsin.”

Çok geçmeden, bu aşk teranesine eşlik eden iniltiler artıkça arttı. Bundan daha çaresiz başka bir şey duymamıştım. Mösyö Chagny’yle birlikte, bu korkunç feryatların Erik’ten yükseldiğini fark ettik. Anlaşılan o ki, Christine’in korkudan dili tutulmuş, haykırmaya takati kalmamıştı. Bu sırada canavar da onun dizlerinin dibinde durmaktaydı.

Erik, üç kez üst üste, öfkeyle kaderine yanarak dövündü.

“Beni sevmiyorsun! Beni sevmiyorsun! Beni sevmiyorsun!”

Sonra, daha nazik bir şekilde devam etti.

“Neden ağlıyorsun? Seni ağlarken görmek bana acı veriyor. Biliyorsun bunu!”

Sessizlik.

Her sessizlik bizi umutlandırıyordu. Kendi kendimize *Belki Christine’i duvarın ardında yalnız başına bırakmıştır; diye düşünüyorduk. Aklımızda sadece orada olduğumuzu, canavara hissettirmeden Christine’e nasıl haber vereceğimiz vardı. Christine kapıyı açmadığı sürece, işkence odasından çıkma şansımız yoktu ancak o zaman ona yardımcı olmayı ümit edebildik. Çünkü kapının nerede olduğunu bile bilmiyorduk.*

Aniden, yan odadaki sessizlik elektrikli bir zilin çalmasıyla bozuldu. Duvarın diğer tarafında bir gürültü kopuyordu. Bu, Erik’in sesiydi.

“Biri zili çalıyor! Buyurun, lütfen!”

Sinsi bir şekilde kıkırdadı.

"Kimler gelmiş beni rahatsız etmeye bakayım? Burada bekle beni... denizkızına kapıyı açmasını söyleyeceğim."

Ayak sesleri uzaklaştı, bir kapı kapandı. Düzenlenen yeni vahşeti düşünecek vaktim yoktu. Canavarın başka bir suç daha işlemeye gitmiş olabileceğini aklımdan çıkardım. Anladığım tek şey vardı. Christine duvarın diğer tarafında yalnız kalmıştı!

Vikont Chagny ona seslenmeye başlamıştı.

"Christine! Christine!"

Biz yan odada söylenenleri duyduğumuz halde, arkadaşımın duyulmamasının bir sebebi yoktu. Yine de, Vikont bir süre sonra tekrar bağırarak zorunda kaldı.

Sonunda hafif bir ses bize ulaştı.

"Bu bir rüya olmalı!" dedi.

"Christine! Christine, benim: Raoul!"

Sessizlik.

"Cevap ver, Christine! Tanrı aşkına, yalnız mısın söyle!"

Sonra, Christine'in sesi Raoul'un adını fısıldadı.

"Evet! Evet! Benim! Rüya görmüyorsun! Güven bana, Christine... seni kurtarmaya geldik ama dikkatli ol! Canavar duyarsan uyar bizi!"

Christine korkuya yenik düştü. Erik, Raoul'un nerede saklandığını öğrenecek diye korkuyla ürperdi. Bize Erik'in aşktan gözünün döndüğünü ve karısı olmayı kabul etmediği takdirde, herkesle birlikte kendisini de öldürmeye karar verdiğini telaşlı birkaç kelimeyle anlattı. Christine'e, cevap ver-

medi. Aynı yarın akşam on bire kadar süre tanıdı. Vadesi bu akşam. Erik'in de dediği gibi, Christine'in nikâh ile ağıt anıtları arasında bir seçim yapması gerekiyordu.

Erik, Christine'in tam olarak anlayamadığı bir söz de söylemişti.

"Evet ya da hayır! Eğer cevabın hayır ise, herkes ölüp gidecek!"

Ben, ne demek istediğini tamamen anlamıştım çünkü kafamdaki korkunç fikirle feci şekilde uyumluydu.

"Bize Erik'in nerede olduğunu söyleyebilir misin?" diye sordum.

Evden çıkmış olması gerektiğini söyledi.

"Bundan emin olabilir misin?"

"Hayır. Bağlıyım. Kılımı dahi kıpırdatamıyorum."

Bunu duyduğumuzda, Mösyö Chagny ile beraber, hiddetle feryat ettik. Güvenliğimiz, üçümüzün de güvenliği, kızın hareket özgürlüğüne bağlıydı.

"İyi ama siz neredesiniz?" diye sordu Christine. "Odamın, hani sana bahsettiğim Louis-Philippe tarzı odanın yalnızca iki kapısı var. Raoul, Biri Erik'in girip çıktığı, diğeri de benim önümde hiç açmadığı ve bana girmeyi yasakladığı kapı. Bu ikinci kapı, dediğine göre, tüm kapıların en tehlikesiziymiş, işkence odasının kapısıymış!"

"Christine, o odadayız!"

"İşkence odasında mısınız?"

"Evet ama kapıyı göremiyoruz."

"Ah, keşke oraya kadar sürükleyebilseydim kendimi!"

Kapıyı tıkladırdım. Siz de nerede olduğunu anladınız böylece.”

“Kapının bir kilidi var mı?” diye sordum.

“Evet, var.”

“Matmazel.” dedim. “O kapıyı bize mutlaka açmalısınız!”

“İyi ama nasıl?” diye sordu zavallı kız, ağlamaklı bir sesle.

Onu bağlayan iplerden kendini kurtarmayı denediğini, nasıl çabaladığını duyuyorduk.

“Anahtarın nerede olduğunu biliyorum,” dedi, harcadığı çabalar yüzünden bitkin düşmüş bir sesle. “Ama öyle sıkı bağlıyım ki... oh, alçak herif!”

Hıçkırarak ağladı.

“Anahtar nerede?” diye sordum, Mösyö Chagny’ye sesini çıkarmayıp işi bana bırakmasını işaret ederek, çünkü kaybedecek bir anımız dahi yoktu.

“Yan odada, organ yanında dokunmamı yasakladığı bir başka küçük bronz anahtarla birlikte. İkisi de ölüm kalım çantası adını verdiği küçük, deri bir çantanın içinde... Raoul! Raoul! Kaç! Buradaki her şey tuhaf ve ürkütücü. Erik birazdan iyice delirecek ve sen işkence odasındasın! Geldiğin yoldan geri dön. O odaya bu ismin verilmesinin bir nedeni olmalı!”

“Christine,” dedi delikanlı. “Buradan ya birlikte çıkınız ya da birlikte ölürüz!”

“Sakin olmalıyız,” diye fısıldadım. “Sizi neden bağladı.

Matmazel? Evinden kaçmanız mümkün değil. O, bunu çok iyi biliyor!”

“İntihar etmeye çalıştım! Canavar geçen gece beni buraya kloroformla yarı baygın bir halde getirdikten sonra dışarı çıktı. Dediğine göre, bankacısına gidiyormuş! Döndüğünde, yüzümü kanlar içinde buldu. Kafamı duvarlara vurarak kendimi öldürmeye çalışmıştım.”

“Christine!” diye inledi Raoul ve gözyaşlarına boğuldu.

“Sonra da beni bağladı. Yarın akşam on bire kadar ölmememe izin yok.”

“Matmazel,” dedim. “Canavar sizi bağladığı gibi çözebilir de. Yapmanız gereken, sadece rolünüzü iyi oynamak! Unutmayın. Sizi seviyor!”

“Ah!” dediğini duyduk. “Bunu unutmam mümkün mü ki?”

“Sizi sevdiğini hatırlayın ve ona gülümseyin. Yalvarın, yakarın. Bağlarınızın canınızı yaktığını söyleyin.”

Ama Christine Daae, “Şşşt! Göl tarafındaki duvarda bir şey duydum. Bu o! Gidin! Gidin! Gidin!” diye bağırdı.

“İstesek de gidemeyiz,” dedim, olabildiğince etkileyici bir şekilde. “Buradan ayrılamayız! Biz, işkence odasındayız!”

Christine, “Şşşt!” diye tekrar fısıldadı.

Duvarın ardından hafif hafif ağır adımlarının sesi geliyordu. Derken, durdu ve zemini bir kez daha gıcırdattı. Devamını büyük iç çekişi izledi. Bunu da Christine’in korku çığlığı takip etti. Erik’in sesini duyduk.

“Böyle bir yüze bakmana sebep olduğum için kusura bakma! Ne durumda olduğumu görüyorsun, değil mi? Bu, ötekinin suçu! Ne demeye zili çaldı ki? Ben gelip geçene saati soruyor muyum? Artık kimseye saati soramayacak! Bu, denizkızının suçu.”

Bir ruhun sonsuz derinliklerinden bir başka ama daha derin ve büyük bir iç çekiş yükseldi.

“Neden çığlık attın, Christine?”

“Çünkü acı çekiyorum, Erik.”

“Seni korkuttuğumu sanıyordum.”

“Erik, iplerimi çöz. Tutsağın değil miyim zaten?”

“Yine kendini öldürmeye kalkarsın.”

“Bana yarın akşam on bire kadar süre verdin ya, Erik.”

Zemin boyunca ayaklarını sürüyerek tekrar ilerledi.

“Zaten, beraber öleceğimize göre ben de senin kadar hevesliyim. Evet, yeterince çektim bu hayattan, biliyorsun. Bekle. kımıldama, çözeceğim seni. Bir kelime söylemen yeter: ‘Hayır.’ Sonra her şey, bir anda herkesle birlikte sona erecek! Haklısın, haklısın; neden yarın akşam on bire kadar bekleyelim ki? Doğru, daha görkemli ve iyi olur ama bunlar çocukça saçmalıklar. Bu hayatta yalnızca kendimizi, kendi ölümümüzü düşünmeliyiz. Gerisi hikâye. Sırlıslıkla olduğun için mi bakıyorsun bana? Ah, Sevgilim, dışarıda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor! Dahası, sanırım halüsinasyonlar da görüyorum, Christine. Az önce denizkızının kapısını çalan adam var ya; git de bak bakalım, göl kuyusunun dibindeyken hâlâ çalabiliyor mu? Haydi, dön... şimdi mem-

nasıl musun? Artık özgürsün. Ah, benim zavallı Christine'im. Bu bileklerinin haline bir bak. Söyle, onlara zarar verdim mi? Yalnız bu yaptığım bile, ölüm cezasını hak ediyor. Ölüm demişken, o adam için ağıt yakmalıyım!"

Bu feci sözleri duyunca, içime korkunç bir önsezi doğmuştu. Ben de bir zamanlar canavarın kapısını çalmıştım bilmeden. Bu yaptığım, bir tür alarm akımını harekete geçirmiş olmalı. Zifiri sudan çıkan iki kolu hatırladım. Şimdi, kim bilir hangi zavallı, yolu şaşırıp o sahile vurmuştu! Şimdi ağıtını dinlediğimiz o "öteki" kimdi?

Erik bizi bir fırtına gibi sarmalarcasına Gökgürültüsü Tanrısı gibi *Dies Irae* bestesini söyledi. Çevremizdeki doğa güçleri adeta hiddetlenmişti. Birdenbire, orgun ve şarkıcının sesi öylesine ani kesiliverdi ki, Mösyö Chagny heyecanlanıp geri sıçradı ve diğer taraftaki duvara yapıştı. Duvarın öte yanından heyecanla geriye doğru sıçradı. Ses de değişti ve farklı bir halde. Gıcırdattığı dişlerinin arasından tane tane şu heceler döküldü: "Çantamla ne yaptın?"

Bölüm XXIII

İşkence Başlıyor

ACEMİN HİKÂYESİNİN DEVAMI

Ses, öfkeyle tekrarladı. “Çantamla ne yaptın? Demek, çantamı almak için seni çözmemi istemiştin!”

Telaşlı ayak sesleri kulağımıza geldi. Christine, duvarın öteki tarafında kendine korunacak bir yer bulmak için, Louis-Philippe tarzı odaya koşuyordu.

“Neden kaçıyorsun?” diye sordu onu izleyen hiddetli ses. “Geri ver çantamı, tamam mı? Onun ölüm kalım çantası olduğundan haberin yok mu?”

“Dinle beni, Erik,” diyerek iç geçirdi kız. “Beraber yaşamaya bir kez karar verdikten sonra çantayı almamın senin için ne sakıncası olabilir ki?”

“Biliyorsun ki, onun içinde yalnızca iki tane anahtar var,” dedi canavar. “Ne yapmak istiyorsun ki?”

“Bugüne kadar hiç görmediğim ve hep benden gizlediğin o odaya bakmak istiyorum. Kadınca bir merak işte!” dedi Christine, neşeli hale getirmeye çalıştığı bir ses tonuyla.

Ama numarası, Erik’in yutmayacağı kadar çocukçaydı.

“Meraklı kadınlardan hoşlanmam,” diye Christine’in sözünü kesti. “Sen de Mavi Sakal’ın hikâyesini hatırlayıp dikkatli olsan iyi edersin. Gel de çantamı geri ver! Çantamı bana geri ver! Anahtara dokunma, tamam mı? Seni meraklı küçük şey!”

Christine bir acı çığlığı koparıırken, o kıkırdadı. Belli ki Erik çantayı geri almıştı.

Bu sırada Vikont, aciz öfkesinin haykırışını bastıramamıştı.

“Bu da neydi?” dedi canavar. “Duydun mu, Christine?”

“Hayır, hayır,” diye cevap verdi zavallı kız. “Hiçbir şey duymadım.”

“Bir çığlık duydum sanırım.”

“Bir çığlık mı? Delirdin mi, Erik? Bu evde kimin çığlık atmasını bekliyorsun ki? Ben bağırdım ya, canımı yaktığın için hani! Ben bir şey duymadım.”

“Bunu söyleme şeklini beğenmedim! Titriyorsun... fazla heyecanlısın... yalan söylüyorsun! O bir çığlıktı. Bir çığlık vardı! İşkence odasında biri var! Ah, şimdi anladım!”

“Orada kimse yok, Erik!”

“Anladım!”

“Hiç kimse!”

“Evlenmek istediğin adamdır belki, ha?”

“Ben kimseyle evlenmek istemiyorum; istemediğimi biliyorsun.”

Bir başka herbat kıkırdama daha duyuldu.

“Pekâlâ, ortaya çıkarmak uzun sürmez. Christine, aşkım, içeride neler olduğunu görmek için işkence odasının kapısını açmamıza gerek yok ki. Görmek mi istiyordun? Ha, görmek mi istiyordun? Şuraya bak! Eğer içeride biri varsa, orada gerçekten varsa biri, tavanın yanındaki gizli pencerenin aydınlandığını göreceksin. Siyah perdeyi çekip buranın ışığını söndürmemiz yeterli. İşte bu kadar. Işığı da söndürelim! Minik kocanın yanında karanlıktan korkmazsın!”

Sonra Christine’in ıstırap dolu sesini duyduk.

“Hayır! Korkuyorum! Dedim ya, ben karanlıktan korkarım! Artık o oda umurumda değil. Şu işkence odanla, beni hep çocukmuşum gibi korkutuyorsun! İşte bu yüzden meraklanmıştım... ama artık umrumda değil. Hem de hiç umrumda değil!”

Her şeyden çok korktuğum şey, otomatikman başladı. Aniden ışık selinin akınına uğradık! Evet, duvarın bizim tarafındaki her şey parlaktı. Vikont Chagny şaşkınlıktan sendeledi. Öfkeli ses kükredi.

“Sana biri olduğunu söylemiştim! Şimdi pencereyi gördün mü? Şuradaki parlak pencereyi hani? Duvarın ardındaki kişi onu göremez! Ama sen, katlanır merdivenle yukarı çıkar-sın. O basamaklar bunun için orada! Sık sık sana anlatmamı isterdin ya, işte, şimdi biliyorsun! İşkence odasına gizlice bakmak için orada. Seni meraklı küçük şey!”

“Ne tür işkenceler? Kime işkence ediliyor? Erik, Erik, sadece beni korkutmaya çalıştığını söyle! Eğer beni seviyorsan, öyle olduğunu söyle, Erik! İşkence filan yok, değil mi?”

“Git de küçük pencereden bak, sevgilim!”

Vikont, kızın giderek zayıflayan sesini duyuyor muydu bilmiyorum çünkü o sırada, gözlerinin önünde belirip dikkatini dağıtan o şaşırtıcı manzarayla epey meşguldü. Ben ise, Mazenderan'ın kanlı şeriat çağında, küçük pencereden bakarak, bu manzaraya pek çok kez şahit olmuşum. O sırada, sadece yan odada neler söylendiğini umursuyor, ne yapacağıma ya da ne karar alacağıma dair bir ipucu arıyordum.

“Git de, küçük pencereden bir bak! Oradaki kişinin nasıl görüldüğünü söyle!”

Duvara doğru sürüklenen ayak sesleri duyduk.

“Seninle çıkalım yukarı! Yok! Hayır, kendi başıma çıkacağım, sevgilim!”

“Ah, peki. Ben yukarı çıkarım. İzninle!”

“Ah, sevgilim! Ne şekersin! Beni bu yaşta uğraştırmaman ne güzel! Söyle bakalım, adam nasıl görünüyor?”

Bu sırada, kafalarımızın üstünde açıkça şu sözleri duymuşuk.

“Orada kimse yok, sevgilim!”

“Kimse mi? Orada kimse olmadığına emin misin?”

“Şey, elbette yok... kimse yok!”

“Şey, pekâlâ! Sorun ne, Christine? Orada kimse olmadığına göre bayılmayacaksın, değil mi? Buraya, aşağıya gel. İşte, oldu! Orada kimse olmadığına göre kendini toplayabilir-

Jirsin! Manzara nasıldı, beğendin mi?"

"Ah, çok beğendim!"

"İşte, böylesi daha iyi! Şimdi daha iyisin. değil mi? Sorun yok, daha iyisin! Heyecan yok! Ne antika ev, değil mi? İçindeki şu manzaralara baksana!"

"Evet, Grevin Müzesi'ni* andırıyor ama söylesene Erik, orada işkence falan yok, değil mi? Beni nasıl da korkutuyorsun!"

"Orada kimse yoksa neden korkuyorsun ki?"

"O odayı sen mi tasarladın? Çok güzel olmuş. Sen muhteşem bir sanatçısın, Erik."

"Evet, kendi çapında muhteşem bir sanatçıyım."

"Peki ama, o odaya neden işkence odası adını taktın?"

"Ah, çok basit. Öncelikle, orada ne gördün?"

"Bir orman gördüm."

"Peki, ormanda ne olur?"

"Ağaçlar."

"Peki, ağaçta ne olur?"

"Kuşlar."

"Hiç kuş gördün mü?"

"Hayır, hiç kuş görmedim."

"Pekâlâ, ne gördün? Düşün! Dallarını gördün! Peki dallar nedir?" diye sordu berbat ses. "Orada bir darağacı var! İşte, oraya bu yüzden işkence odası adını verdim! Görüyorsun ya, her şey bir şakadan ibaret. Kendimi asla başkaları gibi ifade etmem. Ama bundan bıktım artık! Evimde bir orman ile bir

* Paris'te bir balmumu heykel müzesi. (ç.n.)

işkence odası olmasından, gizli bölmeli bir evde bir şarlatan gibi yaşamaktan bıktım usandım artık! Bıktım! Tıpkı diğer herkesinki gibi sıradan kapıları, pencereleri ve içinde bir eş olan, güzel ve huzurlu bir daire istiyorum! Sevebileceğim, pazar günleri dışarı çıkarabileceğim ve hafta boyu eğlendirebileceğim bir eş istiyorum. Bak, sana birkaç kart numarası yapayım mı? Yarın akşam on bire kadar biraz oyalanabilirsiniz böyle benim sevgili küçük Christine'im! Beni dinliyor musun? Beni sevdiğini söyle! Hayır, sevmiyorsun beni. Önemli değil. Seveceksin zaten. Bir zamanlar, maskeme bakamazdın çünkü arkasında ne olduğunu bilmiyordun. Şimdi ise maskeme bakmaktan rahatsız olmuyorsun, arkasındaki yüzü unuttun! İnsan her şeye alışır ama isterse elbette. Evlenmeden önce birbirlerini önemsemeyen bir sürü genç insan, evlendikten sonra birbirlerine tapmıştır! Ah, nelerden bahsediyorum ben böyle? Benimle birlikteyken çok eğlenebilirsin. Mesela, ben gelmiş geçmiş en büyük vantriloğum.* Dünyanın bir numaralı vantriloğu benim! Gülüyorsun... belki de bana inanmıyorsun, ha? Dinle."

Gerçekten de dünyanın bir numaralı vantriloğu olan alçak adam, aslında kızın dikkatini işkence odasından başka yöne çekmeye çalışıyordu. Fakat bu, aptalca bir plandı çünkü Christine'in aklında bizden başka bir şey yoktu! Kız, ona olabildiğince nazik bir ses tonuyla, tekrar tekrar yalvardı.

"Küçük penceredeki ışığı söndür! Erik, haydi, söndür küçük penceredeki ışığı!"

* "Karnından Konuşanlar" olarak da anılan, sesi bir başkasından geliyormuş gibi konuşabilen kimselere denir. (e.n.)

Genç kız, ışığın aniden belirmesinin ve canavarın böyle tehditkâr konuşmasının feci anlamları olduğunu fark etmişti. Biri duvarın ardındaki parlak ışığın ortasında, kanlı canlı ve iyi durumda görmek, genç kızı sakinleştirmişti fakat ışık söndürülse, kendini çok daha rahat hissedeceği kesindi.

Bu sırada, diğeri de çoktan vantrilokluk yapmaya başlamıştı.

"Bak, maskemi biraz kaldırıyorum. Ah, sadece birazcık! Dudaklarımı görüyor musun? Kimildamıyorlar! Ağzım kapalı -işte, böyle bir ağzım var- ama yine de sesimi duyuyorsun. Sesim nerenden gelsin? Sol kulağından mı? Yoksa sağ kulağından mı? Masadan mı gelsin? Yoksa şömine rafındaki şu küçük abanoz kutulardan mı? Şömine rafının sağındaki küçük kutuya kulak ver, sevgilim. Ne diyor? 'Akrebi mi çevireyim?' Ve ardından, paaat! Ya soldaki küçük kutu ne diyor? 'Çekirgeyi mi çevireyim?' Ardından, paaat! Ses şimdi de küçük deri çanta ne diyor? 'Ben küçük ölüm kalım çantasıyım!' Ardından, paaat! Şimdi de Carlotta'nın gırtlığında, Carlotta'nın altın gırtlığında, Carlotta'nın billur gırtlığında, kesinlikle! Ne diyor? Diyor ki: 'Benim, Bay Kurbağa. Benim şarkı söyleyen! Beni saran melodi -vraak!- alıp götürüyor endişelerimi.' Ardından, paaat! Ses, Hayalet'in locasındaki bir sandalyede ve diyor ki, 'Bu gece avizeleri devirmek için söylüyor anlaşılan!' Ardından, paaat! Hah! Erik'in sesi şimdi nerede peki? Dinle, Christine, Sevgilim! Dinle! İşkence odasının kapısının arkasında! Dinle! İşkence odasındaki benim!

Ne diyorum? Diyorum ki, 'Bir burnu. gerçek bir burnu olanlara ve işkence odasına bakmaya gelenlere eyvahlar olsun!'"

Ah, vantriloğun o korkunç sesi yok mu! Her yerdeydi, hem de her yerde. Küçük gizli pencereden, duvarların içinden geçti. Etrafımızda, ikimizin arasında dolandı. Erik oradaydı. Bizimle konuşuyordu! Ona doğru fırlayıp atılır gibi hareketler yaptık ama yankılanan sestten çok daha hızlı ve çabuk döndü Erik'in sesi duvarın arkasına!

Kısa süre sonra, başka hiçbir şey duymadık çünkü şunlar olmuştu:

"Erik! Erik!" dedi Christine'in sesi. "Sesinle beni yoruyorsun. Devam etme, Erik! Burası fazla sıcak değil mi sence de?"

Erik'in sesi, "Ah, evet," diye cevap verdi. "Sıcaklık dayanılmaz!"

"Ama, bu da ne demek? Duvar gerçekten de epey ısıyor! Duvar yanıyor resmen!"

"Şöyle söyleyeyim, Christine. Bunun sebebi, yan odadaki orman."

"E, sıcaklığın onunla, yani ormanla, ne ilgisi var ki?"

"Onun bir Afrika Ormanı olduğunu görmemiş miydin?"

Bunun üzerine canavar öyle gürültülü ve tiksindirici bir şekilde güldü ki, Christine'in yalvarıp yakaran çığlıklarını ayırt edemez olmuştuk! Vikont Chagny çılgınlar gibi bağırarak duvarları yumrukluyordu. Onu dizginleyemiyordum. Canavarın kahkahasından başka şey duymamıştık. Dolayısıyla.

Aradan da kendi sesinden başka bir şey duymuş olamaz. Aradan. yere düştükten sonra sürüklenen bir beden ile çarpılan kapının sesi geldi. Sonrasında, her yer sessizleşti. Bizi, küçük bir ormanın ortasında, güneğin kavurucu sessizliğinden kurtaracak başka hiçbir şey yoktu.

Bölüm XXIV

“Fıçılar! Fıçılar! Satılık Fıçı Var mı?”

ACEMİN HİKÂYESİNİN DEVAMI

Saygıdeğer Vikont Chagny'yle tutsak olduğumuz odanın tamamen aynalarla kaplı, düz bir altıgen olduğundan bahsetmiştim. O zamandan bu yana, bu tür odalar çoğunlukla sergilerde birçok kez görüldü. Onlara “illüzyon sarayları” ya da buna benzer bir isim verildi ama icadın sahibi, sadece Erik'ti. Bu türden ilk odayı, Mazenderan'ın kanlı şeriat çağında, gözlerimin önünde inşa etmişti. Dekoratif bir cisim, mesela bir kolon, köşelerden birine yerleştirilir ve aniden, ortaya binlerce kolonlu bir salon çıkardı; çünkü gerçek oda, aynalar sayesinde, altı farklı altıgen odayla çarpılır. Onlar da sırayla birbirleriyle çarpılarak sonsuz bir oda çarpımı yaratırlardı. Ancak, küçük sultan bu çocuksu illüzyondan kısa sürede sıkıldı. Bunun üzerine Erik, icadını bir “işkence odası-

na" döndürdü. Bir köşeye yerleştirilen mimari motif olarak demirden bir ağaç kullandı. Boyalı yapraklarıyla bu ağaç, gerçekten vardı ve işkence odasına kapatılan "hastaların" tüm saldırılarına dayanabilmesi için demirden yapılmıştı. Bu şekilde oluşturulan oda dekoru, köşelerdeki silindireler ya da bobinlerin dönmesi vasıtasıyla, birbirini izleyen iki farklı dekora aniden dönüşebiliyordu. Bunlar, aynaların açılılarıyla uyumlu üç bölüme ayrılmışlardı. Her biri, bobin kendi ekseninde döndüğünde ortaya çıkan dekoratif bir düzeneği kaldırıyordu.

Bu tuhaf odanın duvarları, hastaya elleriyle tutup yapışacağı herhangi bir şey sunmuyordu. Bir kenarda duran yekpare dekoratif obje dışında oda, yalnızca aynalarla döşenmişti. Bu aynalar, odaya elleri boş ve çıplak ayak atılan kurbanın tüm saldırılarına karşı koyabilecek kalınlıktaydı.

Odada hiç eşya yoktu. Tavan aydınlatılabiliyordu. Sonrasında taktiliter yapılan, usta işi bir elektrikli ısıtma sistemi. İstendiğinde duvarların ve odanın sıcaklığının artırılabilmesine imkân tanınıyordu.

Birkaç boyanmış yaprakla, tropikal güneşin altında parlayan olağanüstü bir ekvator ormanı illüzyonu oluşturabilir bu son derece doğal icadın tüm detaylarını veriyorum ki, kimse o sırada akli dengemi yitirdiğimi zannetmesin veya deli olduğumu ya da yalan söylediğimi veya karşımdakini aptal yerine koyduğumu söyleme hakkını kendinde bulmasın."

Şimdi gerçeklere bıraktığım yerden devam edeyim. Ta-

* Yazarın Notu: Acemin bunları yazdığı zaman hikâyesini okuyacak olanlar doğacak bir kaçku girişine karşı bu kadar fazla önlem almaları çok doğal. Şimdiki hepimiz bu türden odaları gördüğümüzde göre, onun önlemleri gereksiz kaçını.

van aydınlanıp çevremizdeki orman görünür olduğunda, Vi-kont müthiş şaşırmıştı. Sayısız ağaç gövdesi ve dallarıyla, içinden geçilmesi imkânsız bu orman, feci bir şekilde donup kalmıştı neden olmuştu. Bir düşü def etmek istercesine, elini alına sürüttü. Gözlerini kırıp duruyordu. Bir anlığına, dinlemeyi unuttu.

Orman görüntüsünün beni hiç şaşırtmadığını söylemiştim. Bu nedenle, yan odada olanları, ikimiz adına ben dinledim. Nihayet, manzara değil ama o manzarayı yaratan aynalar dikkatimi çekmeyi başarmıştı. Bu aynalar parça parçaydı. Evet, işaretlenmiş ve çizilmişlerdi. Son derece sağlam olmalarına rağmen "yıldızlarla" işaretlenmişlerdi. Anlaşılan o ki, içinde bulunduğumuz işkence odası, amacına çoktan hizmet etmişti.

Evet, Mazenderan'ın kanlı şeriat çağının kurbanları gibi çıplak ayak olmayan bir zavallı, kesinlikle bu "ölümcül illüzyonun" içine düşmüş ve öfkeden delirerek, ıstırabını yansıtmayı sürdüren aynaları tekmelemişti. Acısına son verdiği ağaç dalı, öyle bir biçimde düzenlenmişti ki, ölmenden önce gördüğü ve onunla birlikte can çekişen binlerce adam, onun için son bir teselli olmuştu.

Evet, kuşkusuz bunların hepsi Joseph Buquet'nin başından geçmişti! Biz de onun gibi ölecek miydik? Daha birkaç saatimiz olduğunu ve bu saatleri Joseph Buquet'den çok daha iyi değerlendirebileceğimi bildiğim için, öyle olacağını sanıyordum. Sonuçta, Erik'in "numaralarından" bütün yönleriyle haberdardım. Bu bilgidir ya şimdi faydalanacağım ya da asla.

Başlangıç olarak, bizi bu uğursuz odaya getiren geçide dönme fikrinden tamamen caydım. Geçidi kapatan içteki taş yerinden oynatma ihtimali için zahmete girmek istemiyordum. Bu fikri imkânsız kılan basit sebep şuydu: İşkence odasına çok yüksekte düşmüştük ve o geçide ulaşmamızı sağlayacak ne bir eşya ne de demir ağacın bir dalı vardı. Birbirimizin omuzlarına çıkmak da işe yaramazdı.

Mümkün olan tek bir çıkış vardı. O da Erik ile Christine'in bulunduğu Louis-Philippe tarzı odaya açılıyordu. Ancak, bu çıkış Christine'in tarafında sıradan bir kapı gibi görünüyorsa da, bizim için tam anlamıyla görünmezdi. Bu nedenle, nerede olduğunu bile bilmeden onu açmaya çalışmak zorundaydık.

Canavar, zavallı genç kızı, işkencelerimizi durdurmaya çalışmasın diye, Louise-Philippe odasından sürüklediğini duyduğumda, bizim için Christine Daac'nin tarafında hiç umut kalmadığına emin oldum. Hiç gecikmeden işe koyulmaya karar verdim.

Fakat öncelikle, ortalıkta çılgın gibi dolanıp duran ve ipe sapa gelmez çılgınlık atan Mösyö Chagny'yi sakinleştirmem gerekiyordu. Christine ile canavarın sohbetinden Vikont Chagny'nin kulağına takılanlar, kendini kaybetmesine epey katkı sağlamıştı. Buna bir de sihirli ormanın yaşattığı şok ile şakaklarından terler damlamasına sebep olan kavurucu sıcak da ekleyin. Bu şartlarda ne tür bir akli durumda olduğunu anlamanız hiç zor olmaz. Yalancı ormanın ağaçsız alanlarını arayıp bulmak için çabalarken, bir yandan da

Christine'in adını haykırıyor, silahını havalara savuruyor, kafasını cama vuruyordu. Özetle, işkence, ona hazırlıksız bir beyin üzerinde sihrini kullanmaya başlamıştı.

Zavallı Vikont'un aklını başına toplamasını sağlamak için elimden geleni yaptım. Aynalara, demir ağaca ve dallara dokunmasını sağladım. Bizi saran ve ışık saçan görüntüleri optik yasalarla açıkladım. Sıradan, cahil insanlar gibi, birer kurbana dönüşmemizi engellememiz gerektiğini anlattım.

"Biz bir odadayız, küçük bir odada; bunu kendine devamlı söylemelisin. Ben kapıyı bulur bulmaz, bu odadan çıkacağız."

Eğer bağırarak ve volta atarak beni rahatsız etmeden harekete geçmeme izin verirse, bir saatten kısa sürede kapının numarasını çözeceğime ona söz verdim.

Bunun ardından, Vikont ormana gitmiş bir kişi gibi yere uzandı. Yapacak daha iyi bir işi olmadığı için, ben ormanın kapısını bulana kadar bekleyeceğini söyledi! Bulunduğu yerden manzaranın müthiş olduğunu da sözlerine ekledi! Tüm sözlerime rağmen, işkence işe yarıyordu.

Ben ise, ormanı tamamen unutup ayna panellerden birini tutup parmaklarımı onun her yerinde gezdirdim. Erik'in eksenler sistemiyle uyumlu şekilde kapıyı döndürmek için basılan zayıf noktayı aradım. Bu zayıf nokta, bir bezelye tanesinden daha büyük olmayan, ayna üzerinde ufacık bir nokta olabilirdi. Bu noktanın altında zemberek gizliydi. Aradım taradım. Elimi uzatabildiğim en yüksek yerleri yokladım. Erik benim boylarımdaydı. Zembereği boyundan daha yük-

see yerleştirmiş olmayacağını tahmin ediyordum.

Peşpeşe dizilmiş panelleri büyük bir özenle yoklarken, ısıdan giderek daha çok etkilendiğim için bir dakika dahi kaybetmemeye çalıştım. Bu alev alev yanan ormanda resmen kızarıyorduk.

Bu şekilde yarım saat çalışıp üç paneli incelemeyi tamamlamıştım ki, aksilik bu ya, Vikont'tan fısıltı gibi bir haykırış duyarak arkama döndüm.

"Boğuluyorum," dedi. "Tüm bu aynalar şeytani bir ısı yayıyor! O zembereği kısa sürede bulur musun? Eğer işin uzarsa, burada canlı canlı kızaracağız!"

Onun bu şekilde konuşmasına üzülmemiştim. Ormandan hiç bahsetmemişti. Refakatçimin aklının bu işkenceye biraz daha karşı koyacağını umuyordum. Ancak, peşinden şunu ekledi:

"Beni rahatlatan şey, canavarın Christine'e yarın on bir kadar süre tanınması. Eğer buradan çıkıp yardımına koşamazsak, en azından ondan önce ölürüz! Böylece Erik'in ayini de hepimize hizmet eder!"

Ardından, onu neredeyse bayıltacak olan sıcak havadan soluğunu yutkundu.

Saygıdeğer Vikont gibi ölümü kabullenmemi sağlayacak umutsuz nedenlerim olmadığı için, ona cesaretlendirici birkaç laf ettikten sonra, üzerinde çalıştığım panele geri döndüm. Fakat, konuşurken birkaç adım atma hatasına düşmüştüm. Bu yalancı orman karmaşasında, kaldığım paneli bulmam artık mümkün değildi! Baştan başlamak zorunday-

dım. Panellere baştan sona dokunmaya, yoklamaya, elimle araştırmaya baştan başlamalıydım.

Telaş duygusunun eline düşen kişi olma sırası şimdi bana gelmişti çünkü hiçbir şey bulamamıştım. Hem de hiçbir şey. Yan odaya tam bir sessizlik hâkimdi. Ormanın ortasında, bir çıkışımız, pusulamız, rehberimiz, hiçbir şeyimiz olmadan resmen kaybolmuştuk. Ah, kimse yardıma gelmezse ya da o zembereği bulamazsam, bizi neyin beklediğini biliyordum! Ama ne kadar bakarsam bakayım, dallardan başka bir şey bulamamıştım. Önümde dümdüz uzanan ya da başımın üzerinde zarıfçe yayılan güzeller güzeli dallardan başka bir şey bulamadım ama dalların gölgesi yoktu. Tabii, bu gayet doğaldı çünkü bir ekvator ormanındaydık. Güneşin tepemizde parladığı, bir Afrika ormanındaydık.

Mösyö Chagny ile birlikte –bazen sıcaktan daha çok burnalmamıza neden olduğunu, bazen de bizi sıcaktan koruyacağını düşünerek– paltolarımızı bir giyip bir çıkardık. Ben, hâlâ akli direnişimi sürdürüyordum ama Mösyö Chagny bana epey “kendinden geçmiş” görünüyordu. Bu ormanda üç gün üç gecedir durmaksızın yürüyerek, Christine Daae’yi aramış gibi davranıyordu! Kimi zaman, genç kızı bir ağaç gövdesinin arkasında gördüğünü ya da dalların arasında süzülerek dolaştığını sanıyordu. Ona, göz yaşartıcı yakarışlarla sesleniyordu. Ardından, sonunda:

“Çok susadım!” diye haykırdı, çılgın gibi bir nidayla.

Ben de susamıştım. Boğazım alev alev yanıyordu. Yine de, yere çömelip görünmez kapının zembereğini aramaya

devam ettim. Özellikle, akşam yaklaşırken ormanda kalmak tehlikeli olduğu için. Gecenin gölgeleri şimdiden etrafımızı sarmaya başlamıştı. Bu, epey hızlı gerçekleşmişti. Gece, tropik ülkelerde öyle hızlı çöker ki aniden, neredeyse hiç alacakaranlık bastırmadan hem de.

Gece, Ekvator Ormanları'nda her zaman tehlikelidir. Özellikle de bizim gibi, avlanan hayvanları uzak tutacak bir ateş yakmak için elinde hiçbir alet edevat yoksa. Aslında bir an için dalları kırmayı denemiştim. Hırsız fenerimle kırdığım dalları yakabilirdim ama sonunda ben de kendimi aynalara vurduğum ve nihayet, boğuştuğum şeylerin yalnızca birer dal görüntüsü olduğunu hatırladım.

Sıcak, gün ışığıyla birlikte gitmemiştir. Aksine, şimdi ayın mavi ışıklarının altında daha da sıcak hissediliyordu. Vikont'u silahlarımızı ateşe hazır tutması ve kamptan ayrılmaması konularında zorladım. Bu sırada ben de zembereğimi aramaya devam edecektim.

Aniden, birkaç metre ötemizden bir aslan kükremesi duyduk.

"Ah," diye fısıldadı Vikont. "Çok yakın! Onu görmüyor musun? İşte ağaçların arasında. Şu çalılıkta! Eğer yine kükperse, ateş edeceğim!"

Kükreme tekrar başladı. Bu kez öncekinden daha gürültülüydü. Vikont ateş etti ama aslanı vurduğunu sanmıyorum. Ertesi sabah, şafakta fark ettiğim üzere, yalnızca bir aynayı paramparça etmişti. Gece boyunca epey mesafe kat etmiş olmalıydık çünkü kendimizi aniden bir çölün –kumlar, taşlar

ve kayalarla dolu, kocaman bir çölün- eşiğinde bulmuştuk. Ormandan çıkışın çöle denk gelmesinin gerçekten hiçbir kıymeti yoktu. Bitmiştim. Kendimi Vikont'un yanına bıraktım. Bir nürü bulamadığım zembereği aramaktan bıkmıştım.

Vikont'a da dediğim gibi, gece boyunca bir başka tehlikeli hayvanla karşılaşmadığımıza son derece şaşırmıştım. Genelde aslandan sonra leopar ve bazen de çeçe sineği vızıltısı gelirdi. Bunlar, kolay elde edilebilen efektlerdi. Mösyö Chagny'ye Erik'in, aslan sesini taklit etmek için, bir ucuna eşek derisi gerilmiş uzun bir dümbelek ya da zilli tef kullandığını anlattım. Bu derinin üzerine, dümbelek boyunca uzanan bir başka benzer telin ortasına bağlanmış bir kiriş teli düğümlenmişti. Erik'in reçineye bulanmış bir eldivenle bu teli ovuşturması yeterliydi. Ovuşturma şekline göre, neredeyse mükemmel aslan ya da leopar sesleri çıkartabiliyor, hatta çeçe sineğinin vızıltısını taklit edebiliyordu.

Erik'in muhtemelen yanımızdaki odada oturuyor olması düşüncesi, onunla bir müzakereye girmeme neden oldu. Onu gafil avlayarak tuzağa düşürme fikrinden vazgeçmemiz gerektiği belliydi. Ayrıca, bu vakte kadar, işkence odasının misafirlerinin kimler olduğunu çoktan öğrenmiş olmalıydı. Ona seslendim. "Erik! Erik!"

Çölün öbür yanından, çıkarabildiğim en yüksek sesle bağırdım ama sesime bir cevap alamadım. Sessizlik tüm çevremizi kaphıyordu. Bu soğuk çölün yarattığı bomboş enginlik dırgusu etrafımızda uzanıyordu. Bu korkunç ıssız yerin ortasında bize ne olacaktı?

Resmen sıcaktan, açlıktan ve susuzluktan ölmeye başlamıştık; özellikle de susuzluktan. Sonunda, Mösyö Chagny'nin dirseği üzerinde doğrulduğunu ve ufukta bir noktayı işaret ettiğini gördüm. Bir vaha bulmuştu!

Evet, epey uzakta bir vaha vardı. Demir ağaçları yansıtan berrak suyuyla, bir vaha! Off, bu sadece bir seraptı. Anında tanıdım. Üç dekorun en fenası! Kimse bununla savaşamamıştı. Hiç kimse. Kendime hâkim olup su ümidine kapılmamak için elimden geleni yaptım. Biliyordum ki, eğer su ümidine kapılırsan, hani şu demirden ağacı yansıtan suyun ümidine, suya ulaşmayı ümit ederken kendini aynaya yapışmış bulursun ve bunun ardından yapılacak tek bir şey vardır. Kendini demir ağaca asmak!

Bu yüzden, Mösyö Chagny'ye bağırdım.

"Serap bu! Bu bir serap! Suya inanma! Bu, aynaların bir başka numarası!"

Sonra, Vikont bana açıkça susmamı, ayna numaralarım, zembereklerim, dönen kapılarım ve illüzyon saraylarımla birlikte çenemi kapatmamı söyledi! Şu muhteşem ve sayısız ağacın arasında, şuracıkta akmakta olan suyun sadece bir hayalden ibaret olduğunu sanmam için ya kör ya da zırdeli olmam gerektiğini öfkeyle belirtti. Çöl de gerçektir orman da! Onu kandırmaya çalışmamın faydası yoktu. O, eski ve deneyimli bir gezgindi. Dünyanın dört bir yanına gitmişti!

Kendini, "Su! Su!" diyerek sürüklemeye başladı.

Sanki su içiyormuşçasına ağzı açıktı.

Benim de ağızım, sanki su içiyormuşum gibi açıktı.

Suyu sadece görmemiştik, onu duymuştuk da! Akışını, kıpırtılarını duymuştuk. “Kıpırtı” kelimesiyle ne kastettiğimi anlıyor musun? Bu, dilinle duyduğun bir sestir! Onu daha iyi duyabilmek için dilini dışarı çıkarırsın!

Nihayetinde, yağmurun sesini duyduk ama yağmur yağmıyordu ve bu, tüm işkenceler arasında en acımasızıydı. Ah, Erik'in bu sesi nasıl çıkardığını çok iyi biliyordum! İçi ahşap ve metal çıkıntılarla dolu, çok uzun ve dar bir boru küçük taşlarla doldururdu. Taşlar düştükçe bu çıkıntılara çarparak yankılanırdı. Sonuç olarak, ortaya bir sağanak sesini mükemmel şekilde taklit eden bir dizi pıtırıtı çıkardı.

Ah, dilimiz dışarıda, kendimizi kıpırtılı suyun kıyısına sürüklerken görmeliydiniz bizi! Gözümüz, kulağımız suyla doluydu ama dillerimiz bir boynuz kadar sert ve kuruydu!

Aynaya ulaştığımızda, Mösyö Chagny onu yaladı; tabii ki ben de.

Sıcaktan yanıyordu!

Ardından, kısık sesli bir çaresizlik çılgılığıyla yere yuvarlandık. Mösyö Chagny hâlâ dolu olan silahı şakağına dayadı. Ben ise gözlerimi demirden ağacın altındaki Pencap kemendine dikmişim. Bu üçüncü dekor değişiminde, demirden ağacın odaya neden döndüğünü biliyordum! Demirden ağaç beni bekliyordu!

Fakat Pencap kemendine bakarken, gördüğüm bir şey beni yerimden öyle bir sıçrattı ki, Mösyö Chagny intihar teşebbüsünü ertelemek zorunda kaldı. Vikont'un kolunu tuttum. Tabancayı ondan aldım. Sonra, dizlerimin üzerinde,

gördüğüm şeye doğru süründüm.

Pencap kemendinin yanında, yerdeki bir oluğun içinde, ne yapacağımı iyi bildiğim, siyah başlı bir çivi olduğunu fark etmiştim. Sonunda zembereği bulmuştum! Çiviye dokundum. Bir ifadeyle kaldırıp başımı Mösyö Chagny'ye baktım. Siyah başlı çivi, parmağımla bastırmam karşısında teslim olmuştu.

Sonra...

Sonra, duvarda bir kapı değil, zeminde açılan ve bir mahzene uzanan bir kapak gördük. Aşağıdaki kara delikten serin hava geliyordu. Berrak bir pınarmışçasına, bu karanlık karenin üzerine eğildik. Çenelerimizi bu serin gölgeye daldırılmış, adeta içmiştik onu. Trapa doğru eğildik de eğildik. Önümüzde açılan bu mahzende ne olabilirdi ki? Su? İçme suyu olabilir miydi?

Kolumu karanlığın içine daldırdığımda, bir taş ve sonra başka bir tanesine daha denk geldim. Bu bir merdivendi. Mahzene inen, karanlık bir merdiven. Vikont kendini deliğe bırakmayı arzuluyordu. Ama ben, canavarın yeni bir numarasıyla karşılaşmaya korktuğumdan, onu durdurdum. Fenerimi yaktım ve aşağı ilk olarak ben indim.

Merdiven döne döne aşağı inerek, zifiri karanlığın içine uzanıyordu. Ama ah, karanlığın da, basamakların da ne leziz bir serinliği vardı! Göl fazla uzakta olamazdı.

Çok geçmeden dibe vardık. Gözlerimiz, çevremizdeki şekilleri seçebilmek için, karanlığa alışmaya başlıyordu. Çevremizdeki şekillerin, yuvarlak hatlı şekillerin üzerine fenerimi tuttum.

Fıçılar!

Erik'in mahzenindeydik. Şarabını ve belki içme suyunu da sakladığı yer burası olmalıydı. Erik'in iyi şaraba ne denli aşık olduğunu biliyordum. Ah, kim bilir burada ne çok içecek vardı!

Mösyö Chagny yuvarlak şekillere eliyle hafifçe vurarak, "Fıçılar! Fıçılar! Ne çok fıçı var!" dedi.

Gerçekten de, bu fıçılardan iki yanımızda bir dolu vardı. İki sıra halinde ve simetrik şekilde yerleştirilmişlerdi. Bunlar küçük fıçılardı ve Erik'in bu boy fıçı tercih etmesinin nedeninin, onları göldeki evine daha kolay taşımak için olduğunu sanmıştım.

Fıçıları dikkatle inceledik. İçlerinde, önceden açıldığını gösterecek şekilde, ağızlığı olmayan bir tane var mı diye baktık. Fakat tüm fıçılar sınıksız kapalıydı.

Sonra, birini dolu olup olmadığını anlamak için yarı yarıya kaldırdıktan sonra dizlerimizin üzerine çöktük; yanımda taşıdığım küçük bir bıçağın yardımıyla, fıçı deliğini açmaya hazırlandım.

Bu sırada, çok uzaklardan, Paris sokaklarında sık sık duyduğum için tanıdığım, tekdüze bir ezgi kulağıma çalınmış gibiydi.

"Fıçılar! Fıçılar! Satılık fıçı var mı?"

Elim, işini bıraktı. Mösyö Chagny de sesi duymuştu. "Ne tuhaf! Sanki fıçı şarkı söylüyor!" dedi.

Ezgi bu kez daha uzaktan tekrar başladı.

"Fıçılar! Fıçılar! Satılık fıçı var mı?"

“Ah, yeminle,” dedi Vikont, “bu melodi fiçının içinde kesiliyor!”

Ayağa kalkıp fiçının arkasına baktık.

“İçinde,” dedi Mösyö Chagny, “içinde!”

Fakat orada hiçbir şey duymamıştık. Bu durumun, duyularımızın içinde bulunduğu kötü koşullardan kaynaklandığını düşünmek zorunda kaldık. Fıçı deliğiyle ilgilenmeye geri döndük. Mösyö Chagny iki elini birden fıçı deliğinin altına koydu. Ben de son bir gayretle, tıpayı çıkardım.

“Bu da ne?” diye bağırdı Vikont. “Su değil ki bu!”

Vikont dolu olan ellerini fenerime yaklaştırdı. Bakmak için eğildim. Feneri öyle hızlı ve şiddetli fırlatıp attım ki, kırılıp söndü ve bizi karanlığın ortasında bıraktı.

Mösyö Chagny’nin ellerinde gördüğüm şey baruttu!

Bölüm XXV

Akrep ya da Çekirge: Hangisi?

ACEMİN HİKÂYESİNİN SONU

Bu keşfin ardından öyle endişeli bir hale bürünmüştük ki, eski-yeni tüm ıstıraplarımızı unutuvermiştik. Canavarın Christine Daae'ye şunları söylerken ne demek istediğini artık biliyorduk:

“Evet ya da hayır! Eğer cevabın hayır ise, herkes ölüp gömülecek!”

Evet, herkes Büyük Paris Operası'nın yıkıntılarının altına gömülecekti!

Canavar, genç kıza yarın akşam on bire kadar vakit vermişti. Vakitten yana tercihini iyi yapmıştı. Yukarıdaki göz kamaştırıcı salonda çok sayıda insan, “insan ırkından” birçok kişi olacaktı. Canavarın cenazesine eşlik edecek daha iyi refakatçiler bulunabilir miydi?! Mezarına, en pahalı mücev-

herlerle süslenmiş, dünyanın en saf omuzlarında taşınacaktı.

Yarın akşam saat on bir!

Hepimiz gösterinin ortasında havaya uçacaktık. Tabii, eğer Christine'in cevabı hayır olduysa!

Yarın akşam saat on bir!

Christine "hayır"dan başka ne diyebilirdi ki? Bu yaşayan ölü yerine ölümün ta kendisiyle evlenmeyi tercih etmez miydi? İnsan ırkından birçok kişinin kaderinin, onun kabul ya da red cevabına bağlı olduğunu bilmiyordu ki!

Yarın akşam saat on bir!

Taş basamaklara giden yolu ellerimizle yoklayıp arayarak kendimizi karanlığın içine çektik. Ayna odasına açılan yukarıdaki traptan süzülen ışık sönmüştü. Biz, kendi kendimize tekrarlayıp duruyorduk.

"Yarın akşam saat on bir!"

Sonunda merdiveni buldum. Aniden, aklıma gelen feci bir fikirle, daha ilk basamakta kendimi geri çektim.

"Saat kaç?"

Ah, saat kaçtı? Sonuçta, yarın akşam saat on bir, aslında şimdi, tam da içinde bulunduğumuz an olabilirdi! Bize saati kim söyleyebilirdi? O cehennemde günlerdir, yıllardır zamanın başından beri hapismişiz gibi geliyordu bize! Belki de az sonra, oracıkta havaya uçacaktık! Ah, bir ses! Bir çatırtı!

"Duydun mu? Orada, köşede... Tanrım! Bir makinenin sesine benziyor! Bak, yine! Ah, biraz ışık olsaydı! Belki bu her şeyi havaya uçuracak makinedir! Sana bir çatırtı var diyorum, sağır mısın?"

Mösyö Chagny ile birlikte deli gibi bağırmaya başladık. Korku bizi devam etmeye teşvik ediyordu. Ayna odasının ölümcül ışığına dönmek için düşe kalka, karanlıktan kaçmak için her şeyi yaparak, merdivene koştuk!

Trap hâlâ açıktı ama artık ayna odasının içi şimdi, kaçtığımız mahzen kadar karanlıktı. İşkence odasının zemini boyunca –bizi barut cephaneliğinden ayıran şu zemin boyunca– yerde süründük. Saat kaçtı? Bağırıp seslendik. Mösyö Chagny, Christine’e, ben ise Erik’e. Ona kendisinin hayatını kurtardığımı hatırlattım. Ama bizi umutsuzluğumuzdan ve deliliğimizden kurtaracak bir cevap gelmedi. Saat kaçtı? Orada ne kadar zaman geçirdiğimizi hesaplamaya çalışarak münasaka ettik. Ancak, muhakeme yeteneğimizi kaybetmiştik. Ah, saate bir bakabilseydik! Benimki durmuştu ama Mösyö Chagny’ninki hâlâ çalışıyordu. Saatini Opera için giyininip hazırlanmadan önce kurduğunu söylemişti. Üzerimizde kibrit yoktu ama saati öğrenmeliydik. Mösyö Chagny saatinin camını kırıp ibrelere dokundu. Parmak uçlarıyla saatin kadranında dönüp duran ibrelerin yerlerini hesaplamaya çalıştı. İki ibrenin arasındaki boşluğu değerlendirdiğinde, saatin neredeyse on bir olması gerektiği görüşüne vardı.

Ama belki de bu, bizim korkuyla beklediğimiz on bir değildi. Belki önümüzde hâlâ on iki saatimiz vardı!

Aniden bağurdım. “Şşt!”

Yan odada ayak sesleri duyar gibi oldum. Biri duvara hafifçe vuruyordu. Christine’in sesi duyuldu.

“Raoul! Raoul!”

Duvarın iki yanında, hepimiz aynı anda konuşuyorduk. Christine hıçkırıklara boğuldu. Mösyö Chagny'yi canlı bulup bulamayacağına emin olamamıştı. Anlaşılan, canavar ona feci davranmıştı. Kızın reddettiği "evet" cevabını alabilmek için beklerken, küplere binip kudurmuştu. Christine ise, eğer kendisini işkence odasına götürürse ona "evet" diyeceğine söz vermişti. Fakat Erik, bunu kabul etmemekte ısrar etmiş ve insan ırkının tamamına feci tehditler savurmuştu! Niha-yetinde, bu cehennemde geçen onca saatin ardından, genç kızın son kez düşünüp taşınması için çıkıp onu yalnız bırakmıştı.

"Onca saat mi? Saat şimdi kaç? Saat kaç, Christine?"

"Saat on bir! On bire beş var!"

"Peki hangi on bir?"

"Ölüm kalım kararının verileceği on bir. Yanımdan ayrılmadan önce bana öyle dedi. O korkunç biri... resmen delirdi. Maskesini parçaladı, sarı gözleri ise alevler saçıyor! Kahkaha atmaktan başka bir şey yapmadı! Küçük ölüm kalım çantasından bir anahtar çıkararak, 'Sana kendini utançtan kurtarman için beş dakika veriyorum! İşte,' dedi. 'İşte, Louis-Philippe odasındaki şömine rafında duran iki abanoz kutuyu açan küçük bronz anahtar. Kutulardan birinde bir akrep, ötekinde ise bir çekirge bulacaksın; ikisi de Japon bronzundan hünerli eller tarafından yapıldı. Senin adına evet ya da hayır cevabını verecekler. Akrebi çevirirsen, yanıma döndüğümde, bu benim için evet anlamına gelecek. Çekirgenin anlamı ise hayır.' Ardından, ayyaş bir iblis gibi kah-

kaha attı. Ben ise ancak işkence odasının anahtarını vermesi için yalvarıp yakardım. Bu isteğimi yerine getirirse karısı olacağıma söz verdim ama bu anahtara artık ihtiyaç kalmadığımı ve onu göle atacağını söyledi! Yine ayyaş bir iblis gibi kahkaha atarak yanımdan ayrıldı. Ah, o son sözleri yok mu: ‘Çekirge! Çekirgeye dikkat et! Bir çekirge dönmez sadece, zıplar da! Hem de epey yükseğe zıplar!’ demişti.”

Yaklaşık beş dakika geçmişti. Akreple çekirge beynimi kemiriyordu. Bununla birlikte, şunu anlayacak kadar sağduyum da kalmıştı: Eğer çekirge çevirilirse zıplayacaktı. Onunla birlikte, insan ırkından birçok kişi de! Çekirgenin deposunu havaya uçuracak bir elektrik devresini kontrol ettiğine emindim.

Christine’in sesini duyunca tüm akli melekelerini geri kazanmışa benzeyen Mösyö Chagny, aceleci birkaç kelimeyle, genç kıza bizimle birlikte Opera’daki herkesin içinde bulunduğu durumu açıkladı. Ona hemen akrebi çevirmesini söyledi.

Bir duraksama oldu.

“Christine,” diye bağırdım. “neredesin?”

“Akrebin yanında.”

“Dokunma ona!”

Aklıma canavarın kızı yine kandırması olabileceği fikri gelmişti çünkü Erik’i biraz olsun tanıyordum. Her şeyi havaya uçuracak olan belki de akrepti. Hem, Erik neden orada değildi ki? Beş dakika çoktan geçmişti ama Erik hâlâ geri dönmemişti. Belli ki sığınağında patlamayı bekliyordu! Ne-

den hâlâ dönmemişti? Christine'in kendisi için gönüllü av olmasını beklemiyordu herhalde? Neden dönmemişti?

"Akrebe dokunma!" dedim.

"İşte, geliyor!" diye bağırdı Christine. "Onu duyabiliyorum! İşte!"

Erik'in Louise-Philippe odasına yaklaşan ayak sesini duyduk. Christine'e doğru gitti ama konuşmadı. Sonra, ben sesimi yükselttim.

"Erik! Benim! Tanıdın mı beni?"

Son derece soğukkanlı bir ses tonuyla hemen cevap verdi.

"Demek ölmedin orada? Eh, o halde, sessiz ol bari."

Konuşmaya yeltendim ama buz gibi bir sesle, "Tek kelime etme, yoksa her şeyi havaya uçururum," dedi, "Bu şeref matmazele ait... Matmazel, akrebe hâlâ dokunmamışsın," – ne incelikli laflar ediyordu öyle– "Matmazel çekirgeye de dokunmamışsın," –dedi soğukkanlılıkla!– "Ama doğru olanı yapmak için hâlâ geç değil. İşte, kutuları anahtarsız açıyorum çünkü ben bir trap severim ve neyi, nasıl istersem öyle açar kaparım. Bu küçük abanoz kutuları açıyorum. İçlerindeki şu minik kıymetlilere bir bak, Matmezel. Ne şirinler, değil mi? Çekirgeyi çevirirsen, hepimiz havaya uçarız. Ayaklarımızın altında Paris'in dörtte birini havaya uçurmaya yetecek kadar barut var. Akrebi çevirdiğinde ise, Matmazel, barutun tamamı ıslanıp sulara gömülecek. Şu anda Meyerbeer'in zavallı bir başyapıtını alkışlayan birkaç yüz Parisliye, düğün kutlamamız olarak, pek hoş bir armağan vereceksin. Onlara ha-

yollarını armağan edeceksin. Kendi adil ellerinle, akrebi çevireceğin için biz de mutlulukla evleneceğiz!

Bir duraksama ve ardından, "Eğer iki dakika içinde akrebi çevirmezsen, ben çekirgeyi çevireceğim. Çekirge, dediğim gibi, epey yükseğe zıplar!"

Korkunç sessizlik tekrar başlamıştı. Dua etmekten başka yapacak bir şey kalmadığını fark eden Vikont Chagny, dizlerinin üzerine çöküp duaya başladı. Ben ise, nabzım gümbür gümbür atmaya başlayınca, iki elimi de kalbimin üzerine koymuş, göğsümü delip dışarı fırlamasın diye tutmaktaydım. Sonunda, Erik'in sesi duyuldu.

"İki dakika geçti. Elveda, Matmazel. Zıpla, çekirge!"

"Erik," diye haykırdı Christine. "Bana yemin et. Çevirmem gerekenin akrep olduğuna yemin eder misin?"

"Evet, düğünümüzde mutluluktan zıplasın diye."

"Ah, gördün mü? Zıplasın diye, dedin!"

"Ama düğünümüzde, seni saf çocuk! Akrep baloyu başlatır ama bu kadarı kâfi! Akrebi çevirmeyecek misin? O halde, ben çekirgeyi çeviririm!"

"Erik!"

"Yeter!"

Ben de Christine'le birlikte bağırıyordum. Mösyö Chagny hâlâ dizlerinin üzerinde dua etmekteydi.

"Erik! Akrebi çevirdim!"

Ah, o geçirdiğimiz saniye yok mu!

Bekliyorduk! Gümbürtü ve yıkıntıların ortasında kendimizi paramparça bulmayı bekliyorduk!

Ayaklarımızın altında bir şeylerin çatırdadığını hissettik. Açık traptan dehşet verici ıslık sesi geldiğini duyuyorduk. Bu, öyle bir ıslıktı ki, önce roket sesini andırıyordu.

Başta yumuşaktı, sonra yükseldi, sonra çok yükseldi fakat bu, ateşi yanmış bir fitilin ışıltısı değildi. Daha çok su sesinin çıkaracağı türden bir ışıltıya benziyordu. Artık gürül gürül akma sesine dönüşmüştü. “Şırıl! Şırıl!”

Trapa koştuk. Dehşetin başlamasıyla birlikte yok olan tüm susuzluğumuz şimdi su şıptısıyla geri dönmüştü.

Su, mahzende fiçilerin, barut fiçilerinin –“Fiçiler! Fiçiler! Satılık fiçi var mı?”– üzerine yükseldi ve biz de kavrulmuş gırtlaklarımızla ona doğru indik. Su çenemize, ağzımıza kadar yükseldi. İçtik. Mahzenin zemininde dikilip içtik. Karanlıkta adım adım, suyla birlikte, tekrar merdivenlerden yukarı çıktık.

Su, bizimle birlikte mahzenden çıktı. Odanın zeminine yayıldı. Böyle devam ederse, göldeki ev tamamen sulara gömülecekti. İşkence odasının zemini, başlı başına küçük bir göle dönüşmüştü. Su ayaklarımıza kadar yükselmişti. Artık yeterince suyumuz vardı, kesinlikle! Erik’in musluğu kapatması gerekiyordu!

“Erik! Erik! Bu su, barut için yeterli! Musluğu kapat! Kapat akrebi!”

Ama Erik cevap vermedi. Suyun yükseliş sesinden başka bir şey duymadık ve su, dizlerimize kadar yükselmişti!

“Christine!” diye haykırdı, Mösyö Chagny. “Christine! Su dizlerimize geldi!”

Ama Christine yanıt vermedi. Suyun yükseliş sesinden başka bir şey duymadık.

Yan odada kimse yoktu. Musluğu kapatacak kimse, akrebi kapatacak kimsecikler yoktu!

Karanlığın içinde, bizi ele geçiren, sarmalayan ve donduran karanlık suyla başbaşa kalmıştık!

“Erik! Erik!”

“Christine! Christine!”

Bu sırada, ayaklarımız da yerden kesilmişti ve karşı konulmaz bir girdap tarafından taşınarak suyun içinde dönüp duruyorduk. Su da bizimle birlikte dönüyor, bizi karanlık aynaya vuruyor, ayna da bizi geri savuruyordu. Girdabın üzerine kaldırdığımız boğazlarımızdan gürültüler yükseliyordu.

Burada ölecek, işkence odasında boğulacak mıydık? Böyle bir şeyi daha önce hiç görmemiştim. Erik, Mazenderan'ın kanlı şeriat çağında, o küçük gizli pencereden bana böyle bir şey göstermemişti.

“Erik! Erik!” diye haykırdım. “Senin hayatını kurtardım ben! Hatırla! Ölüme mahkâm edilmiştin! Ben olmasaydım şu an bir ölü olacaktın! Erik!”

Suyun içinde tıpkı bir gemi enkazı gibi döndük fakat aniden, suyun içinde salınan ellerim, demir ağacın gövdesine tutunuverdi! Mösyö Chagny'ye seslendim. İkimiz de demir ağacın dalına asıldık.

Su yükselmeye devam ediyordu.

“Ah! Ah! Hatırlayabiliyor musun? Ağacın dallarıyla kubbe tavan arasında ne kadar mesafe vardı? Hatırlamaya

çalış! Sonuçta su durabilir, seviyesini bulması lazım! İşte, sanırım duruyor! Yo, hayır! Yüz! Canını seviyorsan yüz!”

Kollarımız, yüzme çabalarımız sırasında birbirine dolanmıştı. Boğuluyor, karanlık suyla boğuşuyorduk. Karanlık suyun üzerindeki kapkara havayı şimdiden zor bela soluyor-duk ve bu hava da bir hava deliği ya da benzeri bir yerden çıkıyordu. Onun sesini duyabiliyorduk.

“Ah, hava deliğini bulana dek dönüp duralım, sonra da ağzımızı ona yapıştırırız!”

Fakat gücümü yitirmiştım. Duvarlara tutunmaya çalış- tım! Ah, bu camdan duvarlar, tutunacak bir yer arayan par- maklarımin altından nasıl da kayıveriyordu! Yine dönüp du- ruyorduk! Batmaya başladık! Son bir gayret. Son bir çığlık...

“Erik! Christine!”

Şırlı, şırlı, şırlı! Sesi kulaklarımızdaydı. *Şırlı! Şırlı!* Ka- ranlık suyun dibindeyken, kulaklarımızdaki ses de sönüyor- du. *Şırlı! Şırlı!*

Bilincimi tastamam kaybetmeden önce, iki şırıltı ara- sında şunu duymuşum gibi geldi:

“Fıçılar! Fıçılar! Satılık fıçı var mı?”

Bölüm XXVI

Hayalet'in Aşk Hikâyesinin Sonu

Önceki bölümde Acemin arkasında bıraktığı yazılı hikâyenin sonu yazıyordu.

Onları kesinlikle ölüme terk etmiş görünen durumun dehşetine rağmen, Christine Daae'nin asil özverisi, Mösyö Chagny ile refakatçisini kurtardı. Hikâyenin kalan kısmını daroganın kendisinden dinledim.

Onu görmeye gittiğimde, hâlâ Tuileries'in* karşısında bulunan Rivoli Sokağı'ndaki küçük dairesinde yaşıyordu. Çok hastaydı. Gerçeği aktarmaya yeminli bir tarihçi olarak, onu bu inanılmaz trajediyi, sırf ben faydalanayım diye, baştan yaşamaya ikna edebilmek için müthiş bir çaba harcamam gerekti. Sadık yaşlı hizmetkârı Darius, beni içeri alıp onun yanına götürdü. Daroga, beni Tuileries Bahçeleri'ne tepeden

* 16.-19. yüzyıllar arasında Paris'te bulunan bir krallık sarayı. Bugün, sarayın eskiden bulunduğu bölge Tuileries Bahçesi olarak biliniyor. (ç.n.)

bakan bir pencerenin önünde kabul etti. Hâlâ azametli gözleri vardı ama zavalı yüzü epey yıpranmış görünüyordu. Eskiden genellikle bir astragan şapkayla örttüğü kafasını tamamen kazıtmıştı; uzun, düz bir ceket giymişti ve ceketin kollarının içinde, başparmakları bilinçsizce büyük duruyordu ama mantığı yerindeydi. Hikâyesini bana son derece anlaşılır şekilde anlattı.

Görünüşe göre, daroga gözlerini açtığı anda, kendisini bir yatakta yatarken bulmuş. Mösyö Chagny ise gardırobun yanındaki bir kanepedeymiş. Tepelerinden onlara bir melek ile bir şeytan bakıyormuş.

İşkence odasının dalaverelerinden ve illüzyonlarından sonra, bu oldukça küçük orta sınıf odasının detaylarına gösterilen hassasiyet, bu canlı kâbuslar mekânına girecek kadar düşüncesiz ölümlülerin zihinlerini bulandırmak için özel olarak icat edilmiş gibi görünüyormuş. Ahşap karyola, cilalı maun sandalyeler, şifoniyer, pirinç eşyalar, koltukların sırtlarına özenle yerleştirilmiş küçük kare koltuk örtüleri, şömine rafındaki saat ile her iki ucunda duran zararsız görünen abanoz kutular ve son olarak deniz kabuklarıyla, kırmızı iğne yastıkları, kayık sedef tabaklar ve kocaman bir deve kuşu yumurtasıyla dolu etajerin hepsi; küçük, yuvarlak bir masanın üzerindeki bir abajurla ihtiyatlı bir şekilde aydınlatılmış opera mahzenlerinin dibindeki bu çirkin, sakın ve orta karar mobilyalar, daha önceki akıl almaz olaylardan çok daha fazla şaşırtıyormuş insanın hayal gücünü.

Maskeli adamın sureti, bu eski moda ve derli toplu kü-

çok mekânda, çok daha tüyler ürpertici görünüyormuş. Acemin üzerine eğilmiş ve kulağına, "Daha iyi misin, Daroga? Mobilyalarımı bakıyorsun, ha? Bunların hepsi bana zavallı, mutsuz annemden yadigâr," demiş.

Christine Daae tek kelime etmemiş. Sessizlik yemini etmiş hayırsever bir rahibe gibi ses çıkarmadan etrafta dolaşmış. Bir fincan likör ya da sıcak çay getirmiş. Acem hangisi olduğunu hatırlamıyordu. Maskeli adam fincanı kızın elinden almış ve Aceme vermiş. O sırada Mösyö Chagny hâlâ uyuyormuş.

Erik, daroganın fincanına bir damla rom dökmüş. Vikont'u işaret ederek, "Biz henüz senin yaşayıp yaşamadığını anlamadan çok önce o, kendine geldi. Gayet iyi. Uyuyor. Uyandırmamamız gerek," demiş.

Erik bir dakika için odadan çıkmış. Acem dirseği üzerinde doğrulup çevresine bakındığında Christine Daae'nin şömine yanında oturduğunu görmüş. Acem, kıza seslenmiş, ona bir şeyler söylemiş ama hâlâ çok bitkinmiş ve yastığına gerisingeri düşüvermiş. Christine yanına gidip elini alnına koymuş ve tekrar uzaklaşmış. Acem yerine dönerken kızın, gerçekten de huzur içinde uyumakta olan Mösyö Chagny'ye tek bir bakış dahi atmadığını hatırlıyordu. Kız, sessizlik yemini etmiş hayırsever bir rahibe gibi sessiz bir halde, tekrar şömine kenarındaki sandalyesine oturmuş.

Erik şömine rafına koyduğu birkaç küçük şişeyle dönmüş. Oturup Acemin nabzını yokladıktan sonra, Mösyö Chagny'yi uyandırmamak için Aceme fısıltıyla, "Artık ikiniz

de kurtuldunuz. Ve kısa süre sonra, karımı memnun etmek için, sizi yeryüzüne çıkaracağım,” demiş.

Bunun üstüne, daha fazla açıklamaya girmeden ayağa kalkıp hızla ortadan kaybolmuş.

Sonrasında Acem, Christine Daae'nin lamba altındaki sessiz profiline bakmış. Tıpkı dini bir kitap gibi altın yaldızlı köşeli, küçük bir kitap okuyormuş. *Taklit*'in* buna benzer baskıları bulunur. Diğerinin son derece doğal bir ses tonuyla söylediği “karımı memnun etmek için” sözleri, hâlâ Acemin kulaklarında yankılanıyormuş. Fevkalade kibar bir şekilde, kıza tekrar seslenmiş Acem, ama Christine kitabına daha da sıkı sarılmış ve onu duymamış.

Erik geri döndüğünde, darogaya tek dozluk bir karışım hazırlamış ve ona karısıyla da, başkasıyla da konuşmamasını önermiş, çünkü bu, herkesin sağlığı açısından tehlikeli olabilirmiş!

En sonunda, Acem de tıpkı Mösyö Chagny gibi uyuya kalmış ve kendi evinde gözlerini açana dek uyanmamış. Uyandığında, sadık Darius'unu kendisiyle ilgilenirken bulmuş. Darius ona, önceki gece dairesinin kapısına yaslanmış halde bulunduğunu ve Acemi oraya getiren yabancıнын zili çalıp kaçtığını söylemiş.

Daroga gücünü ve aklını toparlar toparlamaz, Vikont'un sağlığıyla ilgili bilgi almak için Kont Philippe'in evine bir mesaj göndermiş. Gelen cevapta delikanlının ortalarda görünmediği, Kont Philippe'in ise öldüğü bildiriliyormuş.

* Thomas Kempis'in yazdığı *The Imitation of Christ* (İsa'nın Taklidi), Latince yazılmış ve Hristiyan ibadetine özgü, dini bir eserdir. (ç.n.)

Kont'un cesedi, Opera gölünün Scribe Sokağı tarafındaki kıyısında bulunmuş. Bunun üzerine Acem, işkence odasının duvarlarının ardından duyduğu ağıt ayinini hatırlamış ve bu suçtan da, suçlusundan da haberdar olduğu konusunda hiç şüphesi yokmuş. Erik'i öyle iyi tanıyormuş ki, yaşanan trajediyi kafasında canlandırmakta hiç zorlanmamış. Kardeşinin Christine Daae'yle birlikte kaçtığını düşünen Philippe, onu yakalamak için, âşıkların kaçışlarında ihtiyaç duyacakları her şeyin hazırlandığı Brüksel Yolu boyunca, hızla peşlerine düşmüştü. Çifti bulamayınca da hemen Opera'ya dönmüş, Raoul'un gerçekdışı bir rakibi olduğuna ne denli inandığını hatırlamış, ardından da Vikont'un Opera mahzenlerine girmek için ne denli çok çabaladığını ve şapkasını, primadonnanın odasında, boş bir silah kutusunun yanında bırakarak ortadan kaybolduğunu öğrenmiş. Kardeşinin deliliğinden yana artık hiç kuşkusu kalmayan Kont'un kendisi de o şeytani yeraltı labirentine atılmış. Aceme göre bu kadarı bile, Kont Chagny'nin cesedinin, denizkızının –Erik'in denizkızının– gözlediği göl kıyısında bulunuşuyla ilgili yeterli bir açıklamaymış.

Acem hiç tereddüt etmemiş. Polisi bilgilendirmeye kararlıymış. Dava artık, Faure isimli bir sorgu yargıcındaymış. Kuşkucu, sıradan ve yüzeysel türde bir insan olan –ne düşünüyorsam onu yazıyorum– Faure'nin aklı böyle bir gizemle karşılaşmaya tamamen hazırlıksızdı. Daroganın ifadesini almış ve ona deli muamelesi yapmaya devam etmiş.

Herhangi bir davanın açılmasını sağlayamamanın umutsuzluğuyla, Acem her şeyi kaleme dökmeye başlamış. Polis

onun sunduğu kanıtları istemiyorsa, belki basın bundan memnun olur diye düşünmüş. Önceki bölümlerde üzerinden geçtiğim anıların son satırını da yazdığı sırada, uşağı Darıus, bir yabancıнын ziyarete geldiğini duyurmuş: adını veremeyi reddeden, yüzünü göstermeyen ve darogayla görüşmeden oradan ayrılmamaya kararlı bir yabancıнын.

Acem, bu tuhaf ziyaretçinin kim olduğunu hemen anlamış ve içeri alınmasını emretmiş. Daroga haklıymış. Gelen, Hayalet'miş; Erik'miş!

Son derece zayıf görünüyormuş. Yere yığılmaktan korkarcasına duvara yaslanmış. Şapkasını çıkarıp mum gibi beyaz alnını meydana çıkarmış. O korkunç suratın geri kalanı, maskenin ardında gizliymiş.

Erik'in içeri girmesiyle, Acem ayağa kalkmış.

"Kont Philippe'in katili! Kont'un kardeşine ve Christine Daae'ye ne yaptın?"

Erik bu doğrudan saldırı karşısında sendelemiş, bir an için sessiz kalmış, ardından bir sandalyeye doğru ağır ağır ilerleyerek derin bir iç geçirmiş. Sonrasında, her kelimedede bir güçlkle nefes alarak, kısa ifadelerle konuşmaya başlamış.

"Daroga, bana Kont Philippe'den bahsetme. Ölmüştü. Evden çıktığımda çoktan ölmüştü. Denizkızının şarkısıyla... o, bir kazaydı. Ne acı... çok acı bir kaza. Pek beceriksizlik edip düşmüş ama tamamen doğal bir şekilde, entrikasız, doğruca gölün içine!"

"Yalan söylüyorsun!" diye bağırırır Acem.

Erik başını iki yana sallayarak, "Buraya gelmemin nedeni. Kont Philippe'den bahsetmek değil. Öleceğimi sana söylemeye geldim."

"Raoul de Chagny ve Christine Daae neredeler?"

"Öleceğim..."

"Raoul de Chagny ve Christine Daae dedim!"

"Aşktan ölüyorum! İşte böyle sevdim onu! Hâlâ da seviyor ve ona olan aşkımdan ölüyorum. Sana anlatayım! Onu öpmeme izin verdiğinde, hem de kanlı canlıyken izin verdiğinde, ne kadar güzel görüldüğünü bir bilsen. İlk kezdi. İlkti, Daroga. İlk kez bir kadını öptüm. Evet, hem de yaşarken... o, hayattayken öptüm onu ve adeta hayata gözlerini yumuşçasına güzel görünüyordu!"

Acem, Erik'i kolundan tutup sarsmış.

"Christine öldü mü, hayatta mı? Söyle bana!"

"Beni neden böyle sarsıyorsun ki?" diye sormuş Erik. Daha ilgili görünerek konuşmaya çalışıyormuş. "Sana öleceğimi söylüyorum. Evet, hayattayken öptüm onu."

"Yani, Christine öldü, öyle mi?"

"Diyorum sana. Onu alnından öylece öpüverdim ve alnını kaçırmadı dudaklarımdan! Ah, öyle iyi bir kız ki! Ölüp ölmediğine gelince, sanmıyorum; zaten bu beni hiç ilgilendirmez. Yo, yo, o ölmedi! Kimse onun saçının teline bile dokunamaz! O iyi, dürüst bir kız ve senin de hayatını kurtardı. Daroga. O Acem bedeninin zerre umrumda olmadığı sırada, kurtardı seni. Aslına bakarsan, seni kimse umursamadı. O küçük çocukla orada ne halt ediyordun? Sen de onun gibi

ölebilirdin! Aman Tanrım, nasıl da yalvardı küçük adamı için! Ama ona dedim. Akrebi çevirdiği için, hem de kendi özgür iradesiyle yaptığı için bunu, işte bu gerçekten ötürü benimle nişanlanmıştı ve iki adamla birden de nişanlanamazdı. Bu da gayet doğru yani.”

“Sen işe, sen yoktun, varlığın son bulmuştu. Dediğim gibi, öbürüyle birlikte ölecektin! Sırf, dediklerime dikkat et, Daroga. Sen su yüzünden iblis gibi bağrınırken, Christine o kocaman güzel mavi gözleriyle bana gelip bağışlanmayı dilediğini ve benim hayat arkadaşım olmaya razı olduğunu söylediği için! O ana kadar, onun gözlerinin derinliklerinde hep bir ölüm arkadaşı görmüştüm. Hayat arkadaşımı ilk kez o zaman gördüm. Gayet ciddiydi, bağışlanmak istiyordu. Bir pazarlıktı bu. Yarım dakika sonra, suyun tamamı tekrar göle dökülmüştü. Seninle epey uğraştım, şerefim üzerine yemin ederim ki, senin işinin bittiğini sandım! Buna rağmen! Oradaydın, işte! İkinizi birden yeryüzüne çıkarmam gerektiği açıktı. Sonunda, seni Louis-Philippe odasından çıkardıktan sonra, tek başıma eve geri döndüm.

“Vikont Chagny’ye ne yaptın peki?” diye sormuş Acem, onun sözünü keserek.

“Ah, görüyorsun ya, Daroga. Onu öylece hemen yukan çıkaramazdım. O bir rehineydi. Onu Christine yüzünden, göldeki evde de tutamazdım. Böylece onu rahat edebileceği bir yerde kilitleyip güzelce zincirledim. Bir nefes Mazenderan esansı onu bir paçavra gibi gevşetmişti. Onu, Opera’nın en تنها ve ücra köşesinde bulunan, kimselerin gelip gitme-

diği, hatta kimselerin haberdar dahi olmadığı, beşinci mah-zendeki Komünist zindanına bırakmıştım. Sonra Christine'in yanına döndüm. Beni bekliyordu."

Bu noktada, Erik ağırbaşlı bir şekilde ayağa kalkarak sözlerine devam etmiş. Ama konuştukça, eski duygularıyla başa çıkamayıp adeta bir yaprak gibi titremeye başlamış.

"Evet, beni bekliyordu. Benim hayat arkadaşım, kanlı canlı ve dimdik beni bekliyordu çünkü bağışlanmak istiyordu. Ben küçük bir çocuktan daha çekingen bir halde ona yaklaşıırken kaçmadı. Hayır, durdu. Beni bekledi ve ben de gerçek bir hayat arkadaşı gibi alnını bana birazcık ah, çok değil sadece azıcık uzattığını sandım ve... ve... öptüm onu! Ben! Ben! Ve o ölmedi! Ah, Daroga, birini alnından öpmek ne güzel bir şeymiş! Anlayamazsın! Ama ben! Annem, benim zavallı mutsuz annem, onu öpmeme asla izin vermezdi. Ben-den kaçırdı. Yüzüme maskemi fırlatırdı! Başka kadınlar da asla izin vermediler... asla! Ah, ne denli mutlu olduğumu tahmin edebilirsin. Öyle ki, ağladım. Ağlayarak ayaklarına kapandım. Öptüm ayaklarını... o minik ayaklarını. Sen de ağlıyorsun, Daroga. O da ağlamıştı. Melek ağladı!"

Erik hıçkırı hıçkırı gözyaşlarına boğulmuş. Omuzları tır tır titreyen, elleri göğsünde düğümlenmiş, acı ve aşkla inleyen bu maskeli adam karşısında, Acem de gözyaşlarına engel olamamış.

"Evet, Daroga. Alnıma düşen gözyaşlarını hissetmiştim! Öyle yumuşak ve tatlılardı ki! Maskemin altına doğru süzül-düler. Gözlerimdeki yaşlara karıştılar. Evet... dudaklarımın

arasından döküldüler. Dinle, Daroga, ne yaptığımı bir dinle. Gözyaşlarının bir damlasını dahi kaybetmemek için maskemi çıkardım ve kaçmadı benden! Ve ölmedi de! Hayatta kaldı; benim için, benimle birlikte ağladı. Beraber ağladık! Bu dünyanın sunabileceği tüm mutlulukları tattım!”

Erik nefesi tıkanmış bir halde, bir koltuğa yığılmış.

“Ah, daha ölmeyeceğim ama yakında. Şimdi bırak da ağlayayım! Dinle... şunu bir dinle. Ben ayaklarına kapanmışken onun, ‘Zavallı, mutsuz Erik!’ dediğini duydum. Elimi tuttu! Onun için ölmeye hazır, bilirsin, zavallı bir köpekten başka bir şey değildim artık. Gerçekten, Daroga! Elimde ona daha önce vermiş olduğum, düz bir altın yüzük tutuyordum. O kaybetmişti bu yüzüğü. Ben tekrar bulmuştum. Bir nikâh yüzüğü, yani. Onu avucuna bırakıp, ‘İşte! Al. Kendin ve onun için al! Benden düğün hediyesi olsun; zavallı, mutsuz Erik’ten bir hediye size. Delikanlıyı sevdiğini biliyorum. Ağlama artık!’ dedim. Son derece yumuşak bir sesle, ne demek istediğimi sordu. O zaman, kendisi söz konusuken, benim onun uğruna ölmeye razı, zavallı bir köpekten ibaret olduğumu açıkladım. Ama artık, ne zaman isterse evlenebilirdi o delikanlıyla çünkü benimle birlikte ağlamış ve gözyaşları benimkine karışmıştı!”

Erik öyle duygusal durumdaymış ki, Aceme kendisine bakmamasını söylemek zorunda kalmış çünkü nefes nefese olduğu için maskesini çıkarması gerekiyormuş. Daroga gidip pencereyi açmış. Kalbi merhametle doluymuş ama yine de, canavarın yüzünü görmemek için, gözlerini Tuileries Bah-

çeleri'nin ağaçlarına dikmeye özen gösteriyormuş.

"Gidip delikanlıyı özgür bıraktım," diye devam etmiş Erik. "Benimle birlikte Christine'e gelmesini söyledim. Louis-Philippe odasında, önümde öpüştüler. Yüzüğüm Christine'deydi... Christine'i, ben öldükten sonra bir gece, Scribe Sokağı tarafından gölü geçerek buraya dönmeye ve o vakte kadar takacağı altın yüzükle birlikte beni gömmeye yemin ettirdim. Cesedimi nerede bulacağını ve ona ne yapılacağını anlattım. Sonra, Christine beni öptü. İlk kez kendisi işte buradan, alnımdan -bakma Daroga!- öptü ve ikisi birlikte gitti. Christine'in gözyaşları durmuştu. Ben bir başıma ağladım. Christine sözünü tutarsa, yakında dönecek!"

Acem ona tek bir soru bile sormamış. Raoul Chagny ile Christine Daae'nin akıbetlerini artık kesin bir şekilde biliyormuş. O gece gözyaşlarına boğulan Erik'ten kim şüphe edebilirmiş ki?

Canavar tekrar maskesini takıp darogadan ayrılacak gücü toplamış. Sonunun yaklaştığını hissettiğinde, Acemin bir zamanlar kendisine gösterdiği nezakete karşılık olarak, dünyada en değer verdiği şeyleri ona göndereceğini söylemiş: Christine Daae'nin, Raoul'ün iyiliği için yazdığı ve Erik'e bıraktığı tüm kâğıtlar ile bir çift eldiven, bir ayakkabı tokası ve iki tane cep mendili gibi Christine'e ait birkaç şey daha... Acemin sorularına cevaben Erik iki gencin özgür kalır kal-naz, mutluluklarını gizliye yaşayabilecekleri, ücra bir yere gidip bir papaz bulmaya karar verdiklerini ve bu amaçla "Dünyanın kuzey demiryolu istasyonu"ndan işe başladıkla-

rını söylemiş. Son olarak Erik, ona söz verdiği eşyaları ve kâğıtları alır almaz, genç çifte ölümünü bildireceği ve bunu *Epoque*'ta bir ilanla duyuracağı konusunda Aceme güvendiğini söylemiş.

Hepsi bu kadarmış. Acem, Erik'e daire kapısına kadar eşlik etmiş. Darius da onun sokağa çıkmasına yardımcı olmuş. Onu bekleyen bir araba varmış. Erik arabaya bindiğinde, tekrar pencereye dönmüş olan Acem, onun sürücüyeye şöyle dediğini duymuş:

“Opera'ya gidelim.”

Ve araba, gecenin karanlığına karışmış.

Böylece Acem zavallı, bahtsız Erik'i son kez görmüş. Üç hafta sonra *Epoque*'ta şu ilan yayınlanmış:

ERİK ÖLDÜ

Sonsöz

Size Opera Hayaleti'nin tuhaf ama gerçek hikâyesini anlattım. Bu eserin ilk sayfasında da belirttiğim gibi, Erik'in gerçekten yaşadığını inkâr etmek artık mümkün değil. Günümüzde onun varlığına dair herkesin ulaşabileceği o kadar çok kanıt var ki, Chagny'lerin trajedisi içinde Erik'in eylemlerini bir mantık düzleminde izleyebiliriz.

Bu davanın başkentte ne denli büyük bir heyecan yarattığını belirtmem gerek yok. Sanatçının kaçırılması, Chagny Kontu'nun ölümünün böylesine özel koşullarda gerçekleşmesi, kardeşinin ortadan kayboluşu, Opera'daki havagazı memuru ile asistanlarının bayıltılması, Raoul ile tatlı ve büyüleyici Christine'in temiz aşkı ne facialar, tutkular ve cina-yetlerle kuşatılmıştı böyle! Kimselerin bir daha asla dinleyemeyeceği, o muhteşem ve gizemli sanatçının başına neler gelmişti? Christine, kardeş rekabetinin ortasında kalmış bir kurbanı temsil ediyordu. Kimse gerçekte neler olduğundan şüphelenmemişti; Raoul ile Christine'in birlikte ortadan kay-

bolarak. Kont Philippe'in muammalı ölümünün ardından, halkın gözleri önünde yaşamaya hiç hevesli olmadıkları mutluluklarının keyfini sürmek için, bu dünyadan uzaklaştıklarını kimse anlayamadı. Bir gün "dünyanın kuzey demiryolu istasyonu"ndan kalkan bir trene bindiler. Belki bir gün, ben de o istasyondan trene biner ve Raoul ile Christine'in ve hatta aynı zamanlarda kaybolan Anne Valerius'un hâlâ duran izlerini bulmak için Norveç'in, huzurlu İskandinavya'nın göllerini araştırırım! Belki bir gün, Müzik Meleği'ni tanıyan o kızın şarkısını tekrarlayan kimsesiz Kuzey yankılarını duyarım!

Davanın sorgu yargıcı Mösyö Faure'un zekâ yoksunu özeniyle rafa kaldırılmasından çok sonraları, bu gizemin çözülmesi için, gazetelerin ara sıra çabaları oldu. Tiyatro dedikodularından haberdar bir akşam gazetesi şöyle yazmıştı:

Opera Hayaleti'nin Dokunuşunu Tanırız.

Bu bile biraz hicivli bir yazıydı.

Tüm gerçeği bilen tek kişi Acemdi. Hayalet'in ona söz verdiği kutsal emanetlerle birlikte gelen esas kanıtları elinde bulunduruyordu. Daroganın da yardımıyla, bu kanıtları tamamlamam epey emek gerektirdi. Araştırmalarımın gidişatıyla ilgili onu günbegün bilgilendirdim. O da beni yönlendirdi. Acem, Opera'ya gitmeyeli yıllar olmuştu ama hâlâ binayla ilgili keskin anılara sahipti. Binanın en gizli oyuklarını keşfetmemde bana yardım edebilecek ondan daha iyi bir reh-

ber olamazdı. Bunların yanı sıra, daha fazla bilgi toplamak için nerelere gitmem, kimlere soru sormam gerektiğini de söyledi. Zavallı adamın neredeyse son nefeslerini aldığı günlerde, beni Mösyö Poligny'ye gönderdi. Böylesine hasta olduğundan haberim yoktu. Hayalet hakkındaki sorularımın onun üzerinde yarattığı etkiyi hiç unutamayacağım. Bana adeta bir iblismiğim gibi bakarak anlaşılmaz birkaç cümleyle cevap verdi ancak buna rağmen bu cümleler, (zevk adamı olarak bilinen) Poligny'nin hayli hareketli olan hayatına O.H.'nin kendi zamanında kattığı kaygının boyutunu gözler önüne seriyordu.

Mösyö Poligny'ye yaptığım ziyaretin nasıl berbat sonuçlandığından Aceme bahsettiğimde, daroga belli belirsiz bir tebessümle, "Poligny, o sıra dışı Erik hergelesinin kendisini ne denli dolandırdığını asla öğrenemedi," dedi. Bu sırada, Acemin Erik'ten bazen bir yarı Tanrı bazen de rezillerin rezili olarak bahsettiğini belirtmeliyim. "Poligny'nin batıl inançları vardı ve Erik bundan haberdardı. Erik, Opera'daki kamu işlerinin de, gizli işlerin de çoğundan haberdardı aslında. Mösyö Poligny, Loca Beş'te kendisine zaman geçirme şeklinden ve ortamının güvenini suistimal etmesinden bahsedince gizemli sesi duyduktan sonra, daha fazlasını duymayı beklemedi. Başta, bu sesin cennetten geldiğini düşünerek lanetlendiğine inandı. Daha sonra, ses ondan para istemeye başlayınca, Debienne'in de kurban gittiği, kurnaz bir şantajci tarafından aldatıldığını anladı. Çeşitli nedenlerden ötürü yöneticilikten bıkmış olan ikisi de, kendilerini böylesine tuhaf

bir protokole uymaya zorlayan bu ilginç O.H. zatının kişiliğiyle ilgili daha fazlasını öğrenmeye çalışmadan Opera'dan ayrıldılar. Tüm bu gizemi haleflerine miras bırakarak, onları azıcık bile eğlendirmeden kafalarını karıştıran bu işten kurtulmanın rahatlığıyla derin bir oh çektiler.”

Bunun üzerine iki halefle de konuştum. Mösyö Moncharmin'in *Bir Yöneticinin Hatıratı* isimli kitabının ilk bölümünde Opera Hayaleti'nin tavrını uzun uzun anlatmasına rağmen, ikinci bölümde ondan neredeyse hiç bahsetmemesine şaşırıldığımı belirttim. Buna cevaben, *Hatırat*'ı kendi yazmışçasına iyi bilen Acem, bahsi geçen ikinci bölümde Moncharmin'in Hayalet'e vakfettiği birkaç satırı hatırlarsam, işin tamamıyla ilgili açıklamayı bulacağımı iddia etti. O ünlü yirmi bin frank olayının nasıl basit bir şekilde kapandığını açıklaması dolayısıyla özellikle dikkate değer olan bu satırları aktarıyorum:

O.H. 'ye gelince... Tuhaf oyunlarından bazılarını Hatıratımın ilk bölümünde nakletmiştim. Diyeceğim tek şey şu ki, sevgili dostum ve ortağım olan adama ve söylemek zorundayım ki bana yaşattığı tüm endişeleri, tek bir içten hareketle telafi etti. Şüphesiz ki, özellikle de böylesine pahalıyken ve komiser bilgilendirilmişken, şakanın da bir haddi olduğunu hissetmiş olmalı. Çünkü, Christine Daae'nin ortadan kayboluşundan birkaç gün sonra, Mösyö Mifroid'e tüm hikâyeyi anlatmak için ofisimizde buluştuğumuzda, Richard'ın masasında duran ve üzerinde kırmızı mürekkeple "O.H. 'nin Say-

gılarıyla " yazan, büyük bir zarf bulduk. İçinde, o vakte kadar veznemizden güle oynaya kopardığı paranın oldukça büyük bir kısmı hulunuyordu. Richard hemen bundan memnun olup bu işin peşini bırakmamız gerektiği fikrine vardı. Ben de Richard'la hemfikir idim. Sonu iyi biten her şey iyidir. Sen ne dersin O.H.?

Elbette Moncharmin, özellikle paranın geri gelmesinin ardından, kısa bir süre için, Richard'ın şakacılığının kurbanı olduğunu düşünmeyi sürdürdü. Richard ise, kendisinin daha önce yaptığı birkaç şaka yüzünden, Moncharmin'in, tüm bu Opera Hayaleti işini intikam alma arzusuyla uydurduğuna inanmıştı.

Hayalet'in ne tür bir numarayla Richard'ın cebindeki yirmi bin frankı, çengelliğe neye rağmen alabildiğini anlatmasını istedim Acemden. Bu ayrıntıyı kurcalamadığını ama eğer ben bu konuyu araştırma niyetindeysem, bulmacanın cevabını, Erik'e boş yere trap sever denmediğini aklımda tutarak, mutlaka yöneticilerin ofisinde bulacağımı söyledi. Aceme ilk fırsatta öyle yapacağıma söz verdim. Okura derhal şunu söylemeliyim ki, araştırmamın sonuçları son derece tatmin ediciydi. Hayalet'e atfedilen tüm o becerilerin doğruluğuna dair böylesine çok inkâr edilemez kanıt bulacağıma hiç inanmazdım doğrusu.

Acemin elyazması, Christine Daac'nin belgeleri, Mösyö Richard ile Mösyö Moncharmin'in yanında çalışmış kişilerin ifadeleri, -saygıdeğer Madam Giry ne yazık ki artık aramız-

da değil ama- küçük Meg'in kendisi ve emekliliğini Louve-
ciennes'da geçirmekte olan Sorelli'nin anlattıkları... Haya-
let'in varlığıyla ilgili olan ve Opera arşivlerine koyulmasını
önerdiğim tüm bu dokümanlar, haklı gururunu yaşadığım
birçok önemli keşifle kontrol edilip doğrulandı. Erik'in tüm
gizli girişlerini tıkadığı göldeki evi bulamadım.* Diğer yan-
dan, komünistlerin gizli geçidini, parçalara ayrılmakta olan
ahşap bölmeyi ve Raoul ile Acemin Opera mahzenlerine ge-
çerken kullandıkları trapı bulmayı başardım. Komünist zin-
danına kapatılmış talihsiz insanların, isimlerinin baş harfle-
rini zindan duvarlarına kazıdıklarını fark ettim. Aralarında
bir "R" ve "C" de vardı. R.C. Raoul de Chagny. Harfler bu-
gün de orada duruyor.

Sevgili okur, bir sabah Opera'ya gider de, yanında aptal
bir rehber olmadan dilediğince gezmek için izin alabilirsen,
Loca Beş'e git ve orayı sahne locasından ayıran o muazzam
kolona yumruğunla ya da bir sopayla vur. Böylece, kolondan
içi boşmuşçasına ses geldiğini fark edeceksin. Ondan sonra,
o kolonun Hayalet'in sesi tarafından işgal edildiği iddiası se-
ni hiç şaşırtmaz artık. Kolonun içinde iki adama yetecek ka-
dar yer var. Çeşitli olaylar gerçekleşirken, kimsenin dönüp
de o kolona bakmamasına şaşıırıyorsan, şunu unutma ki, ko-
lon sert ve son derece yoğun bir mermer gibi görünüyordu
ve -Hayalet, daha önce öğrendiğimiz üzere, usta bir vantrilok
olduğundan dolayı- içinden çıkan ses, çevredekilere göre

* Yazarın Notu: Buna rağmen, daha önce Güzel Sanatlar Bakanlığı'ndan rica ettiğim
üzere, gölü başaltarak oraya ulaşmanın kolay olacağına eminim. Bu kitabın
yayınlanmasından yalnızca kırk sekiz saat önce Güzel Sanatlar Bakan Yardımcısı
Mösyö Dujardin-Beaumetz'le bu konudan bahsediyorduk. Muzaffer Don Juan'ın
nota defterinin göldeki evde bulunabileceğinden başka kim ne bilebilir ki?

ters bir yönden geliyordu.

Kolon, heykeltıraşın keskisiyle, üzerinde dikkatle durularak oyulup bezenmiş. Kolon motifinin, Madam Giry ile cömert efendisinin haberleşmesine izin verecek şekilde, istendiğinde indirilip kaldırılabilirdiğini bir gün keşfetme ümidim hâlâ var.

Ancak, bana göre, bu keşiflerin hiçbiri yönetim ofisinde, tiyatro müdürünün gözleri önünde bulduğum ve ofis sandalyesinden birkaç santim ötede, zemin parkeleri genişliğinde ve uzunluğu bir dirsek boyunu aşmayan trapı keşfetmemle kıyaslanamaz bile. Bu trap, oda kapıları gibi içeriye doğru açılıyor. Bu traptan çıkan bir elin, çatal kuyruklu bir frak cebine girdiğini ve el çabukluğuyla bir şeyler aradığını hayal etmek hiç de güç değil.

İşte, kırk bin frank böyle gitmişti! Yine, bir çeşit numarayla geri dönmüştü.

Aceme bundan bahsederken şöyle dedim:

“Kırk bin frank geri döndüğüne göre, Erik’in o protokolü sırf eğlence olsun diye yazdığını söyleyebilir miyiz?”

“Buna inanıyor olamazsın!” diye cevap verdi. “Erik parayı istiyordu. Kendisini insanlık sınırları içinde değerlendirmedikten, vicdanı buna elvermiyor da değildi. Sıra dışı çirkinliği sayesinde elde ettiği sıra dışı yeteneklerini ve hayal gücünü, bu adamları yağmalamak için kullanıyordu. Kırk bin frankı kendi rızasıyla iade etmesinin tek nedeni, onu artık istememesiydi. Christine Daae’yle gerçekleşecek evliliğinden feragat etmişti. Dünya üzerindeki her şeyden feragat etmişti.”

Acemin anlattığına göre Erik, Rouen'den pek uzak olmayan, küçük bir kasabada doğmuş. Bir duvarcı ustabaşının oğluymuş. Çirkinliği ile anne-babasına dehşet ve korku saçtığı baba ocağından küçük yaşta kaçmış. Bir müddet, bir gösteri adamının kendisi "yaşayan ölü" olarak sunduğu fuarlara dadanmış. O fuar senin, bu fuar benim derken Avrupa'nın her yerini dolaşmış ve bu sırada, sanat ve büyü'nün çıkış noktasında, Çingene'lerin arasında, bir sanatçı ve sihirbaz olmak üzerine garip eğitimini tamamlamış. Erik'in hayatının bir bölümü epey belirsizliklerle dolu. Kendini tüm o iğrenç görmeyle sergilediği Nijni-Novgorod fuarında görülmüş. Daha o zamanlar, dünya üzerinde kimsenin söyleyemediği bir şekilde şarkı söylüyormuş. Vantrilokluk üzerine çalışmış ve öyle sıra dışı sihirbazlık gösterileri sergilemiş ki, Asya'ya dönen kervanlarda, seyahatler boyunca ondan bahsedilmiş. Böylece, Şahların Şahı'nın gözdesi küçük sultanın ölümüne sıkıldığı, Mazenderan Sarayı'nın duvarlarına kadar ulaşmış şöhreti. Nijni-Novgorod'dan Semerkant'a dönen, kürkler içindeki bir tüccar, Erik'in çadırında sergilenen gösterilerde şahit olduğu olağanüstü şeylerden bahsedip duruyormuş. Tüccar saraya çağırılmış ve Mazenderan'ın darogası tarafından sorgulanması istenmiş. Sonrasında, darogaya gidip Erik'i bulması emredilmiş. Erik'i, isteklerinin aylar boyunca kanun sayıldığı Pers topraklarına götürmüş daroga. Erik, iyi ile kötü arasındaki farktan habersiz olduğu için, hiç de az sayılamayacak bir dolu dehşetin sorumlusu olmuş. Birçok politik suikaste, hiçbir heyecan belirtisi göstermeden görev almış

ve bu acımasız yaratıcı güçlerini, o sıralar Pers İmparatorluğu'yla savaş halinde olan Afganistan Emiri'ne yönlendirmiş. Böylece Şah'ın Erik'e kanı kaynamış.

Bu, daroganın hikâyesinde kısa bir bakış attığımız, Mazenderan'ın kanlı şeriat çağıymış. Erik'in mimari konusunda son derece özgün fikirleri varmış ve sihir gösterileri için kutu tasarlayan bir sihirbaz gibi, o da bir saray tasarlamış. Şah, ona bu tür gösterişli bir yapı inşa etmesini emretmiş. Erik de öyle yapmış. Anlaşılan, yapı öyle usta işiymiş ki, Majesteleri, binanın içinde kimselere görünmeden dolaşabiliyor ve kimsecikler nasıl olduğunu anlamadan ortadan kaybolabiliyor-muş. Şahların Şahı, kendini bu cevherin sahibi olarak görmeye başlayınca, Erik'in sarı gözlerinin çıkartılmasını emretmiş. Ama, Erik'in kör dahi olsa, başka bir hükümdar için de böyle fevkalade bir ev yapabileceğini ve Erik hayatta olduğu sürece, bu muhteşem sarayın sırlarını bilen bir başkası daha olacağını düşünmüş. Erik'in, emrinde çalışan tüm işçilerle birlikte, öldürülmesine karar vermiş. Bu iğrenç buyruğun uygulanması görevi ise Mazenderan'ın darogasına kalmış. Erik'in ona bazı önemsiz hizmetleri olmuş ve birçok kereler gönülden kahkahalar atmasını sağlamış. Daroga, kaçmasına yardım ederek Erik'i kurtarmış ama bu cömert affı az kalsın kellesiyle ödeyecekmiş.

Daroganın şansına, yırtıcı kuşlar tarafından yarısı yenmiş bir ceset, Hazar Denizi'nin kıyısında bulunmuş ve bu ceset, Erik'in bedeni zannedilmiş çünkü daroganın dostları, cesetten geriye kalanların üzerine Erik'in kıyafetlerini giy-

dirmişler. Daroga, imparatorluğun gözünden düşmüş, mallarına el konmuş ve daimi bir sürgüne gönderilmiş. Ancak, hanedanın bir üyesi olarak, Pers hazinesinden her ay birkaç yüz franklık bir maaş almayı sürdürmüştü. Böylece, yaşamak için Paris'e gelmişti.

Erik ise Anadolu'ya ve ardından, padişahın emrine girdiği İstanbul'a gitmişti. Bir imparatorluğu korkunun kol gezdiği bir yere dönüştürebilen ne tür hizmetler verdiğini anlatabilmek için son Türk devriminin ardından, Yıldız Sarayı'nda bulunan tüm o ünlü trapları, gizli odaları ve gizemli kasaları yapanın Erik olduğunu söylemem herhalde yeterlidir. Bunların yanı sıra, Müminlerin Komutanı aslında başka bir yerde uyuyorken, herkesin onu uyanık sanmasını sağlayan, padişah gibi giydirilmiş ve her yönden padişahı andıran bir robot da yaratmıştı.*

Elbette, Pers topraklarından kaçmasına neden olan aynı sebepler yüzünden, padişahın emrinden de çıkmak zorunda kalmış, çünkü çok şey biliyormuş. Sonrasında bu macera dolu, ürkütücü ve korkunç derecede kötü hayattan bıkmış. "Herkes gibi" olma arzusuna kapılmış. Bir müteahhit olmuş; tıpkı sıradan tuğlalarla sıradan evler inşa eden diğer tüm sıradan müteahhitler gibi bir müteahhit. Opera'nın bir bölüm temelleri için ihaleye girmiş. Teklifi kabul edilmiş. Bu gösteri binasının devasa mahzenlerinde bulunca kendini o sanatsal, fantastik, sihirbaz doğası kontrolü tekrar ele almış. Kaldı ki, her zamankinden de çirkin değil miymiş zaten? Dünyanın geri kalanının bilmediği, insanların gözünden uzakta, her daim saklanabileceği, kendine ait bir mesken yaratma hayali kurmuş.

* Yazıyı Notu: Bkz. Matin'in özel muhabirlerinden birinin Muhammed Ali Bey'le Selanik birliklerinin İstanbul'a girişinden bir gün sonra yaptığı mülakat.

Okur, bunların devamını biliyor ve tahmin edebiliyor-
dur. Tüm bunlar, bu inanılmaz ve fakat gerçek hikâyeyle tu-
tarlı görünüyor. Zavallı, mutsuz Erik! Ona acıyacak mıyız?
Lanetleyecek miyiz onu? O, tıpkı diğer herkes gibi, "birisi"
olmak istemişti yalnızca. Ama fazla çirkindi! Sıradan bir yü-
zû olsa, insanoğlunun en seçkin üyelerinden birisi olabile-
cekken, o, dehasını saklamak zorunda kaldı ya da onu türlü
oyunlar oynamakta kullandı. Tüm dünyaya hükmedebilecek
bir yüreğe sahipti. Sonunda, bir mahzenle yetinmek zorunda
kaldı. Ah, evet. Opera Hayaleti'ne acımalıyız mutlaka.

Tüm suçlarına rağmen, Erik'in fani kalıntılarının ba-
şında ona merhamet göstermesi için yakardım Tanrı'ya. Evet,
emindim. Geçen gün, gramofon plaklarının gömüldüğü yer-
den bedeni çıkarıldığında, ölü bedeninin başında dua ettiği-
me oldukça emindim. O iskelet onundu. Yüzünün çirkinli-
ğinden tanımadım. Zaten bunca zamandır ölü olan herkes
öyle çirkindir. Ama parmağındaki altın yüzükten tanımıştım;
sözünü tutup oraya gelerek Erik'i gömen Christine Daae'nin
Erik'in parmağına geçirdiğine emin olduğum o yüzükten.

Müzik Meleği'nin, Christine Daae'yi Opera mahzenle-
rine indirdiği gece, titrek kollarında genç kızı ilk kez tuttuğu
yerde, küçük kuyunun yanında yatıyordu iskelet.

Peki, şimdi bu iskeletle ne yapacaklar? Elbette onu halk
mezarlığına gömmezler! Bence Opera Hayaleti'nin yeri,
Ulusal Müzik Akademisi'nin arşivleridir. O, sıradan bir is-
kelet değil.

—SON—

Paris Opera Binası

GASTON LEROUX'UN ROMANI *OPERADAKİ HAYALET*'İN ARKA PLANI

Bay Leroux'un hikâyesinin arka planı için, kendi hayal gücünün eseri bir bina yerine, Paris Opera Binası'nı gerçekte olduğu gibi kullandığı, 1879'da bina inşaatının tamamlanmasından kısa bir süre sonra, *Scribner's* dergisinde yayınlanan bir makaledeki bu ilginç tariften anlaşıyor.

"İnşasına imparatorluk döneminde başlanan ve Cumhuriyet döneminde bitirilen yeni Opera Binası, türünün dünyadaki en eksiksiz ve birçok yönden de en güzel örneği. Hiçbir Avrupa başkenti, tasarımı ve tasarımının uygulamasıyla böylesine kapsamlı bir opera binasına sahip değildir. Hiçbirinin övünebileceği böylesine büyük ve görkemli bir yapısı yoktur.

Opera Binası'nın alanı 1861'de seçilmişti. Temellerinin son derece derine inmesi ve güçlü olması kararlaştırılmıştı. Suyu rastlanabileceği gayet iyi biliniyordu, ancak hangi derinlikte ya da ne kadar çok su bulunacağını tahmin etmek imkânsızdı. Tüm sahne düzenlemeleri, iskeleti üzerinde alçaltılacak on beş metrelik bir sahneyi de içine alacağı için, temelin fevkalade derin olması gerekiyordu. Bu nedenle, temelin suyla ıslanılmış bir toprağa atılması lazımdı. Bu temelin, yaklaşık 10 kilotonluk bir ağırlığa maruz kalabilecek kadar sağlam olması ve aynı zamanda, mahzenlerde sahne dekorları ve eşyalar depolanacağı için, mükemmel şekilde kuru kalması gerekiyordu. Çalışmalar sürerken, buhar gücüyle çalışan ve 2 Mart'tan 13 Ekim'e dek, gece-gündüz demeden, aralıksız faal kalan sekiz pompa sayesinde, kazı çalışmalarına su bulmadı. Mahzen zemini bir beton katmanıyla, sonra iki kat çimentoyla, ardından bir başka beton katmanla ve bir tabaka da katranla kaplandı. Duvar, set olarak inşa edilmiş bir dış duvar yapısını, tuğladan bir duvarı, bir kat çimentoyu ve yaklaşık bir metre kalınlığında düz bir duvarı içeriyordu. Bunları hepsi, tamamlanmalarının ardından, suyla dolduruldu. Amaç, sıvının en küçük yarıklara bile nüfuz ederek tortu bırakmasıydı. Bu tortu, yarıkları elle yapılabileceğinden çok daha kesin ve mükemmel şekilde kapatacaktı. Binanın tamamlanması on iki yıl sürdü ve bu süre zarfında, alınan önlemlerin, tam sızdırmazlık ve sağlamlığın elde edilmesini sağladığı kanıtlandı.

1870 olayları, tam da güçlü bir şekilde devam etmek

üzereyken, çalışmaları yarıda kesti. Yeni Opera Binası yeni ve beklenmedik kullanımlar için hizmete sokuldu. Kuşatma sırasında, kocaman bir ordu ambarına dönüştürüldü. Her türden eşyayla dolduruldu. Kuşatmanın ardından bina, komünistlerin eline geçti ve çatısı bir balon istasyonuna dönüştürüldü. Bina zarar görmüştü, evet, ama zarar pek fazla değildi.

İnşaatta kullanılan kaliteli taş İsveç, İskoçya, İtalya, Cezayir, Finlandiya, İspanya, Belçika ve Fransa'daki taş ocaklarından getirildi. Dış tarafta çalışma sürerken, bina binlerce küçük cam levhasıyla saydam hale getirilen, ahşap bir kabukla kaplandı. 1867'de çekiçler ve baltalarla donanmış bir sürü adam, binanın bu kıyafetini soydu ve muhteşem yapının tüm görkemini ortaya serdiler. Hiçbir resim, ne bu koca yapının zengin renklerinin ne de çeşit çeşit malzemelerin ustaca kullanımı sonucu elde edilen uyumlu tonların hakkını verebilirdi. Ön cephenin uygulaması, tepesinde yaldızla süslenmiş bronz bir zirve olan oditoryum kubbesiyle tamamlandı. Daha ötede, Notre-Dame kuleleriyle aynı hizaya çıkıldığında, sahne çatısının yan duvar sonu bulunur. Bu noktada, Mösyö Lequesne tarafından yapılan bir 'pegasus' çatının her iki yanından da yükselir. Mösyö Millet tarafından yapılan bronz bir grup, 'Apollo'nun altın lirini göğe çekişini' temsil ederek çatının tepesine hükmeder. Apollo'nun dekoratif olduğu kadar, kullanışlı olduğunu da söyleyebiliriz çünkü Tanrı'nın sivri uçlu liri, yıldırımsavar görevi görür ve akımı Tanrı'nın bedeninden aşağılara doğru yönlendirir.

Girişini ardında bırakıp on basamak çıkan seyirci: Lully, Rameau, Gluck ve Handel'in heykelleriyle dolu bir antreye ulaşır. Yeşil İsveç mermerinden on basamağın ardından ise, bilet satıcılarının bulunduğu bir başka bir antreye çıkılır. At arabalarına tahsis edilen pavyondan giren ziyaretçiler, bilet gişelerinin bulunduğu bir koridordan geçerler. Seyircilerin büyük bir bölümü, oditoryuma girmeden önce, tam olarak oditoryumun altında bulunan, büyükçe ve yuvarlak bir antreden çember şeklindeki geniş bir antreyi bir uçtan bir uca geçer. Binanın bu bölümünün tavanı, Jura döneminden kalma taşlardan yapılmış. on altı adet yivli sütunla desteklenir. Bu sütunlar, beyaz mermerden sütun başlarıyla bir revak* oluştururlar. Burada uşaklar efendilerini beklerler; seyirciler de at arabaları çağırılana dek burada durabilirler. Öteki girişlerden epey farklı olan üçüncü giriş, Yönetim'e ayrılmıştır. Bina'nın İmparator Napoleon'un kullanımına ayrılan bölümüne, korumalar için bir bekleme salonu, emir subayları için bir salon, imparatoriçe için bir büyük ve bir de küçük salon; vestiyerler, vb. yapılması gerekmişti. Dahası, tüm bunların üç faytona, atlı uşakların atlarına ve yirmi bir binici eskorta tahsis edilmiş ahırlara, girişe, otuz bir piyade ve on cent-gardes muhafızından** oluşan bir bölüğe ayrılmış olan karakola ve onların ahırına, ayrıca on beş-yirmi hizmetçiye ayrılmış bir salona da yakın olması lazımdı. Bu nedenle, binanın bu bölümünde ortalama yüz kişinin, elli atın ve yarım düzine at arabasının

* Üstü örtülü önü açık yer, sundurma. (ç.n.)

** Cent-gardes Birliği. İkinci Fransız İmparatorluğu döneminde seçkin bir süvari birliğiydi. (ç.n.)

barınabilmesi için çeşitli düzenlemeler yapılması gerekmişti. İmparatorluğun çöküşü bazı değişiklikleri beraberinde getirmiş olsa da, acil durumlar için burada hâlâ bolca erzak bulunur.

Özgün tasarımı, kusursuz sağlamlığı ve türüne az rastlanır derecede görkemli inşaat materyalleriyle ana merdiven, tartışmasız binanın en dikkat çekici yönlerinden biri. Merdivenden çıkıp “aboneler” pavyonunu geçen seyircilere olağanüstü bir manzara sunuyor. Seyirci bu noktadan, ana sahanlık tarafında düzenlenmiş olan tavanı görür. Echaillon taşından* tavan ve onu taşıyan kolonlar, girişik bezemelerle delik deşik edilmiş ve motiflerle ağırlaştırılmıştır. Basamaklar beyaz mermerden oluşur ve yeşil mermerden oyukların üzerinde duran antika kırmızı mermerden yapılmış tirabzan direkleri, oniksten bir tirabzanı destekler. Bu sahanlığın sağında ve solunda, ilk loca sırasının katına inen merdivenler bulunur. Bu katta, sütun başları ve tabanları beyaz mermerden yapılmış, Sarrancolin mermerinden otuz adet yekpare sütun, bunların karşı duvarında da şeftali çiçeği granit ve menekşe taşından duvar ayakları duruyordu. Bunları oluşturan otuz kusursuz yekpare taşın bulunabilmesi için, taş ocağından elliden fazla kaya bloğu çıkarılması gerekmişti.

Dans fuayesi, Opera müdavimlerinden özel ilgi görür. Burası, 1870 yılında belirlenen kullanım amacı doğrultusunda haftalık üç gösteriye abone olan seyircilerin perde aralarında bir araya geldikleri bir mekândır. Fuayenin siyah

* Fransa'da bulunan küçük bir kasaba olan Echaillon'da bulunan ana taş ocaklarından çıkarıldığı için bu ismi almıştır. (ç.n.)

duvarlarını üç devasa ayna kaplar; yüz yedi brülörü bulunan bir avize ise fuayeyi aydınlatır. Fuayedeki tablolar arasında, Opera'nın Fransa'da varoluşundan bu yana gelmiş geçmiş en ünlü yirmi dansçının portresinin yer aldığı yirmi adet oval duvar madalyonu ile Mösyö Boulanger'ın '*Savaş Dansı*', '*Rustik Dans*', '*Aşkın Dansı*' ve '*Sarhoş Dansı*'nı temsil eden dört ahşap tuval yer alır. Bale topluluğunun bayanları, hayranlarını bu fuayede kabul ederlerken, bir yandan dans hareketlerini de prova edebilirler. Belirli yerlere yerleştirilmiş kadife kumaşlı bariyerler güvenliği sağlar; zemin ise sahneyle aynı eğime sahiptir. Böylece, burada harcanan performans, gösteri sırasında en verimli şekilde kullanılabilir. Aynı katta bulunan şarkıcılar fuayesi, vokaller sahneye çağrılmadan giyinme odalarını nadiren terk ettikleri için, dans fuayesinden çok daha hareketsiz bir toplanma alanıdır. Bu fuayenin duvarlarını, Opera tarihindeki ün salmış sanatçıların portrelerinin yer aldığı otuz adet ahşap tuval süsler.

Gösterimden bir saat kadar önce, danışmanın önüne otursanız, orasıyla ilgili birkaç fikir edinebilirsiniz. Önce sahne marangozları görünür; genellikle yetmiş, *L'Africaine** gibi gemi sahneli büyük bir opera sergilendiğinde ise yüz on kişi gücünde olurlar. Ardından, tek görevleri halı sermek, perde asmak filan olan sahne döşemelecileri gelir; sonra da havagazı görevlileri ile kazancı ekibi belirir. Onları şakşakçılar, süflör yardımcıları, sahne düzenleyiciler, kostümcüler, kuaförler, figüranlar ve sanatçılar izler. Figüranların sayısının yüze ulaştığı olur; kimisi sezonluk tutulsa da 'çoğunluk' genellikle

* *L'Africaine* (Afrikalı Kadın), bestekâr Giacomo Meyerbeer'in son büyük opera çalışmasıdır. (ç.n.)

son dakikada işe alınır ve bunlar, çoğunlukla ek gelir arayan işçiler olur. Yaklaşık yüz tane koro üyesi ve seksen tane de müzisyen vardır.

Sonra, atları bir tür asansörle sahneye taşınan ahır bakıcılarını, aydınlatma akülerini idare eden elektrikçileri, *La Source** gibi balelerde su sağlama işinden sorumlu olan tesisatçıları, La Profeta'daki büyük yangını kurgulayan zanaatkarları, Margarita'nın bahçesini kuran çiçekçileri ve daha bir dolu ikinci dereceden görevli kişileri görürüz. Bu personele sunulan imkânlar arasında sanatçılara ayrılmış ve her birinde küçük bir antre, uygun bir giyim odası ile küçük bir gardirop olan seksen tane oda bulunur. Opera, bu dairelerin yanı sıra, bir tane altmış kişilik erkek korusu, bir tane elli kişilik kadın korusu, bir tane yirmi dört kişilik erkek dansçılar, bir tane yirmi kişilik kadın dansçılar için, bir tane de yüz doksan kişilik figüranlar için olan ve her biri farklı düzeyde hazırlanmış daha birçok soyunma odasına sahiptir.”

Makaleden alınan birkaç rakam, binanın ne büyük bir kapasitesi ve ne müthiş bir konforu olduğunu gösterebilir. “2531 kapısı ve 7593 anahtarı vardır. 14 kazan ocağı ve ızgarası binayı ısıtır. Gaz boruları uç uca bağlanacak olsalar, uzunlukları neredeyse 25 kilometreye ulaşır. 9 su depolama havuzu ile iki depo, taşıdıkları 101.000 litre suyu 6960 metre uzunluğundaki ve çapları yarım-bir metre arasında değişen borular aracılığıyla dağıtırlar. 538 kişinin kostümlerini değiştirebilecekleri yerleri bulunur. Müzisyenlerin ise, enstrü-

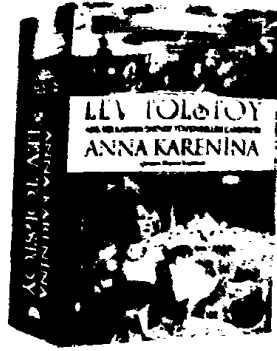
* Müzisyen Leo Delibes'in 1886'da hazırladığı ve oldukça popüler olan bale eseri. t.c.n.1

manlarına ayrılmış yüz dolaplı bir fuayeleri vardır.”

Yazar, Opera Binası'na yaptığı ziyareti şöyle anlatıyor:

“Hoş olduğu kadar şaşırtıcıydı da. Devasa merdivenler ve kocaman salonlar, büyük mü büyük freskler ve inanılmaz boyuttaki aynalar, altın ve mermer, saten ve kadife insanı her yönden çevreliyordu.”

Mösyö Andre Castaigne, yakın zamanda yazdığı ve dikkat çekici çizimlerle bezediği bir mektubunda, Opera Binası'nın altındaki bir nehir ya da gölden bahsediyor ve günümüzde üst üste kurulmuş üç büyükşehir demiryolu tüneli olduğu gerçeğini ifade ediyor.

Aşık bir kadının önünde tüm engeller çaresizdir.

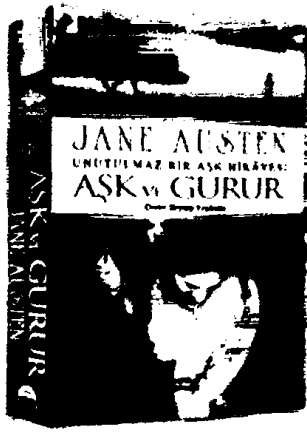
Anna Karenina herkesin imrendiği bir hayata sahiptir; aristokrat bir çevreye mensup asil ve güzel bir kadın olmasının yanı sıra yüksek mer-
tebede görevli zengin bir eşi ve taparcasına sevdiği bir oğlu vardır. Tüm bunlar dışarıdan bakıldığında kusursuz bir hayatı resmetse de, sevgisiz ve sıradan evlilik yaşantısı Anna Karenina'nın yüreğinde büyük bir boşluk yaratır. Çünkü o aşka susamış, eksik bir kadındır.

Ta ki yakışıklı subay Kont Vronski'yle tanışana kadar...

Aşkın karşı konulmaz gücüne direnen Anna Karenina, sonunda kendini onun büyü-
lülü ve bir o kadar da tehlikeli kollarına atar. Fakat bu sıra dışı ilişki Anna'yı her geçen gün büyük bir çıkmaza, dolayısıyla yıkıma doğru sürükleyecektir.

Tolstoy'un arka planda Rus sosyetesindeki ikiyüzlülüğün resmedildiği bu trajik aşk, kader ve öz yıkım hikâyesi, aynı zamanda büyük bir gerçekçilikle işlenmiş insan hayatının zengin bir portresini sunmaktadır.

Anna Karenina, birçok yazar ve edebiyat eleştirmeni tarafından tüm zamanların en iyi romanı olarak belirtilen önemli bir yapıttır.

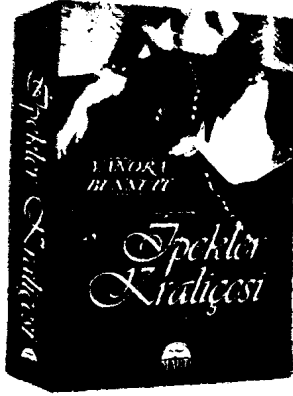

Kibir ve gururu dize getirebilecek tek gerçektir, AŞK...

Klasik dönem romanları arasında önemli bir yere sahip olan *Aşk ve Gurur*, 18. yüzyıl İngiltere'sinde geçen unutulmaz bir aşk hikâyesini konu alıyor.

Orta halli bir ailenin zeki ve neşeli kızı ile kibirli ve mağrur olmasının yanı sıra son derece dürüst ve varlıklı genç bir adamın neredeyse nefretle başlayan ilişkilerinin büyük bir aşka dönüşünü anlatan bu kitapta, biri gururlu diğeri önyargılı iki insanın zaman ilerledikçe yanıldıklarına ve birbirlerine yaptıkları onca haksızlığın yalnızca aşkla telafi edilebileceğine şahit olacaksınız.

Jane Austen'ın büyüleyici bir dille kaleme aldığı, yazarın karakter tahlillerindeki ustalığı ve insan psikolojisi yansıtmadaki yeteneği sayesinde çağının ötesine geçmiş ve klasikler arasında önemli bir yer edinmeyi başarmış *Aşk ve Gurur*, günümüzde de aynı etkisini koruyarak ses getirmeye devam ediyor...

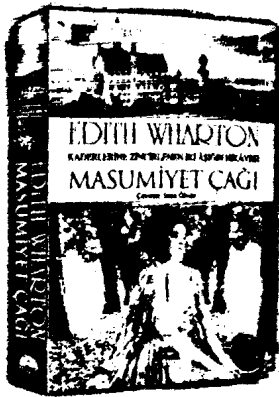

1400'lü yılların İngiltere'si, tarihinin en karmaşık dönemini yaşamaktadır. Savaşların yapıldığı, ülkenin kaos içinde bulunduğu bu süreç, Jane ve Isabel Lambert adlı iki kardeşin hayatlarını hayal edemeyecekleri kadar büyük bir hızla değiştirecektir. Başlarından geçen mutsuz evlilikleri ve bu mutsuzluğun içinde yeşeren imkânsız aşkları onları skandallarla dolu bir hayatın tam ortasına sürükleyecek, iki kardeşin yolları hiç ummadık bir şekilde birleştirecektir.

İpekler Kraliçesi kurgu ile gerçeği zekice birleştirerek, "sıra dışı iki kadın"ın hayatını son derece zengin bir dille anlatan etkileyici bir roman...

"En ince detaylarına kadar düşünülmüş eksiksiz bir roman okumak istiyorsanız, *İpekler Kraliçesi* sizin için doğru bir tercih olacaktır. Aşk ve gerilimin başarıyla harmanlandığı bu hikâye sürükleyici bir dille anlatılmış."

Publishers Weekly

Bir süre Avrupa'da yaşayan güzel Kontes Olenska'nın,

muhafazakâr ve katı âdetlerin hüküm sürdüğü New York'a geri dönüşü sosyete de büyük yankı uyandırır. İyi bir konuma sahip genç avukat Newland Archer ile güzeller güzeli May Welland'ın nişanlandıkları gece ortaya çıkan Kontes Olenska, kocasını terk ediş öyküsü, entelektüel ruhu, özgürlüğe düşkünlüğü ve herkesten farklı olan duruşuyla sosyetenin hayatını renklendiren bir figür haline gelir.

Melankolik bakışları ve ulaşılmaz tavırlarıyla Archer'ın yüreğine hançer gibi saplanan bu genç kadın, özlemini duyduğu duyguların karşılığını da bu genç adamda bulur. Peki, hiçbir şeyin gizli kalmadığı bir toplumda aşkı özgürce yaşama arzusu, iki âşık için mümkün olabilecek midir?

19. yüzyıl Amerikan edebiyatının önemli kadın yazarlarından Edith Wharton'ın Pulitzer Ödülü alan romanı *Masumiyet Çağı*, gizli bir aşk hikâyesini, toplum yargıları ile insan psikolojisinin kesiştiği bir çerçeveden ele alıyor.